

ຮ່າງຫຼວງ

ບັນດາບົດເລື່ອງ
ກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ
ລະຫວ່າງຫວຽດນາມ - ລາວ

ສຳນັກພິມກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ການສື່ສານ

ບັນດາບົດເລື່ອງ
ກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ມິດຕະພາບ ຄວາມສາມັກຄີ
ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

Chịu trách nhiệm xuất bản, nội dung

Giám đốc - Tổng biên tập:

TRẦN CHÍ ĐẠT

Biên tập nội dung:

NGUYỄN THỊ LÊ – MAI QUỐC BẢO

Trình bày:

MAI QUỐC BẢO

Kỹ thuật sách điện tử:

HÀ MẠNH TOÀN

Dịch giả:

NGUYỄN ĐỨC ANH

Thiết kế bìa:

TRẦN HỒNG MINH

Số đăng ký kế hoạch xuất bản: 4646-2018/CXBIPH/4-217/TTTT

Số quyết định xuất bản: 139/QĐ-NXB TTTT ngày 31 tháng 12 năm 2018

Nội lưu chiếu Quý I năm 2019

Mã ISBN: 978-604-80-3598-3

ຮ່າງໜັງສື

ບັນດາບົດເລື່ອງ

ກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ມິດຕະພາບ ຄວາມສາມັກຄີ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ສຳນັກພິມກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ການສື່ສານ

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Năm 2017 là năm có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong quan hệ ngoại giao giữa Việt Nam và Lào khi hai nước kỷ niệm 40 năm ngày ký Hiệp ước Hữu nghị và Hợp tác Việt Nam - Lào (18/7/1977 - 18/7/2017) và 55 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Lào (05/9/1962 - 05/9/2017); được sự đồng ý của Lãnh đạo Bộ Thông tin và Truyền thông, Nhà xuất bản Thông tin và Truyền thông đã phối hợp với các chuyên gia tổ chức biên soạn, xuất bản 11 cuốn sách kỷ niệm quan hệ ngoại giao Việt Nam - Lào. Năm 2018, nhằm tiếp tục khẳng định và tuyên truyền sâu rộng hơn nữa mối quan hệ tốt đẹp giữa hai nước, hai dân tộc, Nhà xuất bản Thông tin và Truyền thông lựa chọn 8 cuốn sách để dịch và xuất bản sang tiếng Lào, đó là:

1. *Những bước tiến trong tiến trình văn học để khẳng định độc lập dân tộc của Lào và Việt Nam.*

2. *Quan hệ đặc biệt, hợp tác toàn diện Việt Nam - Lào giai đoạn 1954 - 2017.*

3. *Việt Nam - Lào: Sự gắn bó xuyên thời gian (Những nét tương đồng về chính trị, lịch sử, văn hóa từ cổ đại đến hiện đại).*

4. *55 năm quan hệ ngoại giao Việt Nam - Lào: Nhìn lại và hướng tới.*

5. *Những câu chuyện về tình đoàn kết hữu nghị Việt - Lào.*

ພາກສະເໜີ

ປີ 2017 ເປັນປີທີ່ມີຄວາມໝາຍສໍາຄັນພິເສດໃນການພົວພັນດ້ານການທູດລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ ເມືອງສອງປະເທດລະນຶກຄົບຮອບ 40 ປີ ແຫ່ງການເຊັນສິນທິສັນຍາ ມິດຕະພາບ ແລະ ຮ່ວມມື ຫວຽດນາມ-ລາວ (18 ກໍລະກົດ ປີ 2017). ແລະ 55 ປີ ແຫ່ງ ການສະຖາປະນາຄວາມສໍາພັນທາງການທູດຫວຽດນາມ-ລາວ (05 ກັນຍາປີ 1962 - 05 ກັນຍາປີ 2017). ໂດຍໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກການນໍາຂອງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ການສື່ສານ, ສໍານັກພິມຈໍາໜ່າຍຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ການສື່ສານສົມທົບກັບຜູ້ ຊ່ຽວຊານ ຈັດຕັ້ງການຮຽບຮຽງ ແລະ ພິມຈໍາໜ່າຍປີມ 11 ຫົວເພື່ອເປັນການລະນຶກ ການພົວພັນ

ທາງການທູດຫວຽດນາມ-ລາວ. ໃນປີ 2018, ໂດຍແນໃສ່ສືບຕໍ່ຍືນຍັນ ແລະ ໂຄສະນາຢ່າງ ກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງກວ່າອີກກ່ຽວກັບ ການພົວພັນອັນຈົບງາມ ລະຫວ່າງ ສອງປະເທດ, ສອງຊາດ. ສໍາໜັກພິມກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ກາຈສື່ສານໄດ້ເລືອກປຶ້ມຈໍານວນ 8 ຫົວເພື່ອແປ ແລະ ພິມຈໍາໜ່າຍເປັນພາສາລາວ, ນັ້ນກໍຄື:

1- ບາດກ້າວຕ່າງໆໃນວັນນະຄະດີ ທີ່ຍັງຍືນເຖິງຄວາມເປັນເອກະລາດຂອງ ບັນດາເຜົ່າໃນ ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ.

2- ສາຍພົວພັນພິເສດ, ການຮ່ວມມືຮອບດ້ານ ຫວຽດນາມ-ລາວ ໃນໄລຍະປີ 1954-2017.

3- ຫວຽດນາມ - ລາວ: ສາຍພົວພັນທີ່ສະໜິດສະໜົມຕະຫຼອດໄລຍະເວລາຜ່ານມາ (ມີຫຼາຍຈຸດທີ່ຄ້າຍຄືກັນທາງດ້ານການເມືອງ, ປະຫວັດສາດ, ວັດທະນະທຳມາແຕ່ບູຮານ ນະການຈົນເຖິງປັດຈຸບັນ).

4- 55 ປີ ສາຍພົວພັນທາງດ້ານການທູດລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ-ລາວ, ຫວນຄືນ ແລະ ກ້າວເຂົ້າສູ່ອະນາຄົດໃນຕໍ່ໜ້າ.

5- ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ.

6. Sự tương đồng về tư tưởng trong văn hóa dân gian Việt Nam - Lào.

7. So sánh Xứ-pha-xít Lào với ca dao Việt Nam.

8. Tìm hiểu văn hóa - lịch sử đất nước Lào.

Nội dung bộ sách giới thiệu những thông tin cơ bản về đất nước và con người Lào, về những đặc trưng của đất nước Triệu Voi thông qua các lĩnh vực lịch sử - quân sự, chính trị - kinh tế, văn hóa - xã hội,... cùng song hành trong thế tương quan so sánh với những đặc trưng về đất nước và con người Việt Nam. Bên cạnh đó, bộ sách còn đi sâu phân tích mối quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam trong quá khứ, hiện tại và những triển vọng kết nối trên tất cả lĩnh vực. Qua đó giúp cho việc triển khai hiệu quả kế hoạch hợp tác giữa hai nước trong thời gian tới và cũng là nhằm hiện thực hóa đường lối, chủ trương, chính sách đối ngoại của Đảng, Nhà nước nói chung, đặc biệt là với đất nước Lào; nhằm không ngừng củng cố, tăng cường và phát triển hơn nữa mối quan hệ đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện giữa hai nước Việt Nam - Lào, đúng như mong muốn và lời căn dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh:

“Việt - Lào hai nước chúng ta

Tình sâu hơn nước Hồng Hà, Cửu Long”

Xin trân trọng giới thiệu Bộ sách cùng bạn đọc!

Hà Nội, tháng 12 năm 2018

NHÀ XUẤT BẢN THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

6- ຄວາມຄ້າຍຄືກັນທາງດ້ານທິດສະດີ ວັດທະນະທຳທ້ອງຖິ່ນ ຫວຽດນາມ - ລາວ.

7- ປຽບທຽບ ຄຳສຸພາສິດລາວ ກັບຄຳພະຫຍາຍຫວຽດນາມ.

8- ຮຽນຮູ້ວັດທະນາທຳ - ປະຫວັດສາດລາວ.

ເນື້ອໃນຂອງປຶ້ມເລົ່ານີ້ຈະສະເໜີຂໍ້ມູນພື້ນຖານກ່ຽວກັບປະເທດຊາດ ແລະ ຄົນລາວ. ກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ເດັ່ນຕ່າງໆຂອງປະເທດລ້ານຊ້າງ ໂດຍຜ່ານຂົງເຂດປະຫວັດສາດ, ການທະຫານ. ການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ. ໄປພ້ອມໃນທຳລິມທຽບກັບ.

ສິ່ງທີ່ເດັ່ນພິເສດກ່ຽວກັບປະເທດຊາດ ແລະ ຄົນຫວຽດນາມ. ຊຸດປຶ້ມດັ່ງກ່າວຍັງລົງເລິກ ໄຈ້ແຍກການພົວພັນແບບພິເສດ ຫວຽດນາມ-ລາວ, ລາວ-ຫວຽດນາມ ໃນອະດີດ, ປັດຈຸບັນ ແລະ ຄວາມຄາດຫວັງສືບຕໍ່ໃນທຸກຂົງເຂດ; ທັງນີ້ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍຢ່າງມີປະສິດທິຜົນແຜນ ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງສອງປະເທດໃນເວລາຈະເຖິງ ແລະ ກໍເປັນການຫັນແນວທາງ, ແຜນ ນະໂຍບາຍ, ຍະໂຍບາຍຕ່າງປະເທດຂອງພັກ ແລະ ລັດເວົ້າລວມ; ໂດຍສະເພາະແມ່ນຕໍ່ ປະເທດລາວ; ແນໃສ່ປັບປຸງ, ເພີ່ມທະວີ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວກວ່າອີກຄວາມສາມັກຄີແບບ ພິເສດ, ການຮ່ວມມືຮອບດ້ານລະຫວ່າງສອງປະເທດ ຫວຽດນາມ-ລາວ ດັ່ງຄຳສັ່ງສອນ ຂອງປະທານໂຮ່ຈິມິນທີ່ວ່າ:

“ສອງຊາດ ລາວ-ຫວຽດ ໄດ້ຝັງຄວາມຮັກຢູ່ໃນໃຈ

ຮົ່ງຮ່າທັງແມ່ຂອງ ບໍລິກປູນປານໃດ”

ດ້ວຍຄວາມນັບຖືຕໍ່ເພື່ອນຜູ້ອານ.

ຮ່າໂນ້ຍເດືອນ ທັນວາ 2018

ສຳນັກພິມກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ການສື່ສານ

ຕາຕະລາງບົນຜະລິດຕະພັນຈຳໜ່າຍຂອງທໍ່ສະມຸດແຫ່ງຊາດຫວຽດນາມ

ຮ່າຫງວຽນ

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ ລະຫວ່າງຫວຽດນາມ

- ລາວ/ຮ່າຫງວຽນ b.s.- H : ຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ການສື່ສານ, 2018 - 200 ໜ້າ,

21 ເຊັນຕີເມັດ

ISBN 9786048035525

1/ການພົວພັນສາກົນ

2/ມິດພາບ

3/ຫວຽດນາມ

4/ລາວ

327.5970594 - dc23

TIM0018p-CIP

ພາກທີ I

ເລື່ອງກ່ຽວກັບບັນດາຜູ້ນຳ

**ປະທານໂຮ່ຈິມິນສຳລັບກອງປະຊຸມພະນັກງານ
ແນວໂຮມພັນທະພາບປະຊາຊົນ
ຫວຽດນາມ - ກຳປູເຈຍ - ລາວ ໃນເຂດປົດປ່ອຍ**

ທ່ານງວຽນ ດິ່ງ ເຍີນ

ກ່ອນໜ້ານີ້ຫຼາຍກວ່າ 40 ປີ ເມື່ອວັນທີ 14/9/1952 ກອງປະຊຸມພະນັກງານ
ແນວໂຮມພັນທະພາບປະຊາຊົນ ຫວຽດນາມ - ກຳປູເຈຍ - ລາວ ໄດ້ປະຊຸມໃນ
ເຂດປົດປ່ອຍ ຫວຽດບັກ (ຫວຽດນາມ)⁽¹⁾ ກອງປະຊຸມທົບທວນຄືນສະພາບການ
ປະຕິບັດ ບັນດາມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສຳລັບການສ້າງຕັ້ງແນວໂຮມພັນທະພາບ
ປະຊາຊົນ ຫວຽດນາມ - ກຳປູເຈຍ - ລາວ (ເມື່ອວັນທີ 11/3/1951) ແລະວາງ
ອອກທິດທາງ ສືບຕໍ່ປະຕິບັດບັນດາໜ້າທີ່ນັ້ນ ເພື່ອນຳພາລະກິດປະຕິວັດຂອງແຕ່
ລະປະເທດ ມຸ່ງໜ້າສູ່ຍາດ ບັນດາໄຊຊະນະໃໝ່.

ທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ ໄດ້ຕ່າງໜ້າພັກ ລັດຖະບານແລະປະຊາຊົນຫວຽດນາມ
ຍືນດີຕ້ອນຮັບ ກອງປະຊຸມຢ່າງສຸດອີກສຸດໃຈ ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງຍືນດີຕ້ອນຮັບ
ຄະນະຜູ້ແທນລາວ ໄດ້ພົ້ນຜ່ານຈັກວ່າທີ່ໃດຍາກເຂັ້ມລຳບາກລຳບົນ ນຳເອົາໃຫ້
ກອງປະຊຸມ ນ້ຳໃຈທີ່ຈິງໃຈຂອງປະຊາຊົນບັນດາຊົນເຜົ່າ ລາວ ທ່ານຝາກຄຳຖາມ
ສະບາຍດ້ວຍຄວາມຮັກແພງສະໜິດສະໜົມ ເຖິງລັດຖະບານແລະປະຊາຊົນ ລາວ.

ການເວົ້າລົມກັນກັບກອງປະຊຸມ ທ່ານໄດ້ຍົກໃຫ້ເຫັນຈິດໃຈສາມັກຄີໃນການ
ສູ້ຮົບ ຂອງປະຊາຊົນ ທັງສາມປະເທດອິນດູຈີນ ລົງມະຕິຕັດສິນໃຈການສູ້ຮົບແລະ
ໄຊຊະນະ ເພື່ອຍາດເອກະລາດແລະເສລີພາບ ໃຫ້ແກ່ຊາດຂອງຕົນ.

⁽¹⁾ ຄະນະຜູ້ແທນຂອງປະຊາຊົນເຂມ (ກຳປູເຈຍ) ເມື່ອຈາກເສັ້ນທາງທີ່ທ່າໄກສະໜາມຮົບບໍ່ມາເຂົ້າຮ່ວມທັນ.

ທ່ານເວົ້າວ່າ: ທວງດນາມສາມັກຄີຢ່າງແໜ້ນແຟ້ນ ລາວສາມັກຄີຢ່າງແໜ້ນແຟ້ນ ກຳປູເຈຍສາມັກຄີຢ່າງແໜ້ນແຟ້ນ ລວມທັງສາມປະເທດສາມັກຄີຢ່າງແໜ້ນແຟ້ນ ກໍ່ຈະຕິໃຫ້ແຕກທະລາຍພ່າຍແພ້ ຝຣັ່ງ - ອາເມລິກາຢ່າງເດັດຂາດ ຍາດເອກະລາດແລະເສລີພາບຢ່າງສົມບູນ ສາມັກຄີເວົ້າຢູ່ນີ້ແມ່ນ ຄວາມສາມັກຄີໃນຈິດໃຈ ຄວາມສາມັກຄີໃນກະທຳ ຄວາມສາມັກຄີໃນການຕໍ່ສູ້ ແຕ່ທາງກບໍ່ຕ້ອງສາມັກຄີເປັນປາກ.

ທ່ານຕ່າງໜ້າລັດຖະບານ ແລະປະຊາຊົນທວງດນາມ ໄດ້ປະກາດວ່າ: “ລັດຖະບານແນວໂຮມແລະປະຊາຊົນທວງດນາມອອກແຮງ ເຫັນແກ່ເປັນຈິງໃຈ ຊ່ວຍໃຫ້ແນວໂຮມປະຊາຊົນລາວຢ່າງບໍ່ເງື່ອນໄຂ ແທ້ຈິງແມ່ນຍັງບໍ່ທັນຊອກເຫັນສັບທັງ ເພື່ອແທນໃຫ້ສັບຊ່ວຍ ສະນັ້ນ ຈຶ່ງໃຊ້ສັບຊ່ວຍ ແຕ່ທາງທີ່ຈິງ ບໍ່ແມ່ນຊ່ວຍ ແຕ່ເປັນເຮັດໜຶ່ງໜ້າທີ່ສາກົນ ຕໍ່ຕ້ານຂອງທວງດນາມ - ກຳປູເຈຍ - ລາວ ເປັນລວມຂອງພວກເຮົາ ທວງດນາມ ຕໍ່ຕ້ານທີ່ມີການສຳເລັດຜົນ ກໍ່ກຳປູເຈຍ - ລາວ ຈຶ່ງຍາດໄຊຊະນະ ແລະກຳປູເຈຍ - ລາວ ຕໍ່ຕ້ານທີ່ຍາດໄດ້ໄຊຊະນະ ກໍ່ທວງດນາມ ຈຶ່ງໄຊຊະນະຢ່າງສົມບູນ ທວງດນາມ - ກຳປູເຈຍ - ລາວ ຄືອ້າຍນ້ອງເລືອດເນື້ອເຊື້ອດຽວໃນເຮືອນດຽວກັນ”.

ສຳລັບພະນັກງານ ກອງທະຫານອາສາສະໝັກທວງດນາມ ໄປປະຕິບັດງານໃນລາວ ທ່ານໃຫ້ຄຳແນະນຳວ່າ: ຕ້ອງລ້ວນແຕ່ຮັບການນຳພາຂອງລັດຖະບານສູນກາງລາວ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສຸພານຸວົງ ບໍ່ໃຫ້ອວດອົງທະນົງຕົວເປັນອັນຂາດ ບໍ່ໃຫ້ແກ່ໂຕເປັນອັນຂາດ ການວຽກງານໃດໆ “ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມລັດຖະບານລາວ ພະນັກງານທວງດນາມ ຕ້ອງສາມັກຄີໃນວຽກງານກັບພະນັກງານແລະປະຊາຊົນລາວ ນີ້ແມ່ນ ຄຳສັ່ງຂອງລັດຖະບານສູນກາງ ທວງດນາມ ສຳລັບ ພະນັກງານ ກອງທະຫານອາສາສະໝັກທວງດນາມ ເຮັດວຽກງານໃນລາວ ຫວັງວ່າ ພະນັກງານ ທວງດນາມ ເຮັດວຽກໃນລາວ ໃຫ້ມີ

ຄວາມຊື່ສັດດ້ວຍຄວາມຈິງໃຈ ວິພາກວິຈານເອງ ຫວັງວ່າ ບັນດາສະຫາຍລາວ ກໍ່ວິພາກວິຈານອ້າຍນ້ອງທວງດນາມດ້ວຍຄວາມຈິງໃຈ ໂດຍບໍ່ຈົ່ງຈູມ ຈຸດປະສົງ ແມ່ນຄວາມຈິງໃຈດ້ວຍກັນ ຊ່ວຍເຫຼືອກ້າວໜ້ານຳກັນ ແລະ ຕ້ອງສາມັກຄີຫຼາຍ ຂຶ້ນອີກຢ່າງແໜ້ນແຟ້ນ ຈົ່ງຈູມແມ່ນຜິດ ເພື່ອປະຕິວັດ ເພື່ອຄວາມສາມັກຄີຂອງ ທັງສາມຊາດ ທີ່ວິພາກວິຈານຊ່ວຍເຫຼືອກັນ”.

ທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ ໄດ້ອາໄສຄະນະຜູ້ແທນ ລາວ ຝາກໜຶ່ງຂອງຕ້ອນນ້ອຍ ຂອງທ່ານໃຫ້ແກ່ປະທານ ສຸພານຸວົງ ຂອງຕ້ອນ ລວມມີ ໜຶ່ງຜົນໄໝ ໜຶ່ງດວງດາບ ແລະໜຶ່ງຊຸດໂສ້ງເສື້ອ.

ທ່ານເວົ້າວ່າ: “ຜົນໄໝແມ່ນເປັນສັນຍະລັກກ່ຽວກັບຄວາມອ່ອນໄຫວ ແລະ ມະຫາສາມັກຄີ ສາມັກຄີຢ່າງແໜ້ນແຟ້ນ ຄືບັນດາເສັ້ນຝ້າຍໃນຜົນໄໝ ຄວາມ ອ່ອນໄຫວແມ່ນເພື່ອສຳລັບປະຊາຊົນ ດວງດາບແມ່ນເປັນສັນຍະລັກກ່ຽວກັບ ຄວາມແຫຼມຄົມ ແລະຄວາມເດັດດ່ຽວ ສ່ວນຊຸດໂສ້ງເສື້ອແມ່ນເພື່ອມອບໃຫ້ແກ່ ພະນັກງານລາວຜູ້ໃດທີ່ແຂ່ງຂັນເກັ່ງທີ່ສຸດ”.

ທ່ານກໍ່ມອບຂອງຂວັນຈຳນວນໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ສະຫາຍຫົວໜ້າຄະນະຜູ້ແທນລາວ ເພື່ອເປັນລາງວັນແກ່ບັນດາຜູ້ແທນລາວ ທີ່ຫ້າວຫັນກ່າວຄຳປາໄສຕໍ່ກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້.

ສະຫາຍຫົວໜ້າຄະນະຜູ້ແທນລາວ ໄດ້ສະແດງຄວາມຊົມຊື່ນ ທີ່ຖືກທ່ານ ປະທານໂຮ່ຈິມິນ ມາເຂົ້າຮ່ວມແລະກ່າວຄຳປາໄສຕໍ່ຄຳສັບອັນລ້ຳຄ່າທີ່ສຸດ ສະຫາຍ ຕ່າງໜ້າຄະນະ ຂໍອວຍພອນທ່ານແຂງແຮງເພື່ອນຳພາກິດຈະການຕໍ່ຕ້ານ ກ້າວໄປ ເຖິງໄຊຊະນະຢ່າງສົມບູນ ສະຫາຍໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາວ່າຈະຝາກເຖິງລັດຖະບານ ແນວໂຮມແລະປະຊາຊົນລາວ ສຳລັບບັນດາຄຳຝາກຝັງຢ່າງສຸດອີກສຸດໃຈແລະ ຂອງຂວັນຂອງທ່ານມອບໃຫ້.

ສ່ວນຜູ້ແທນໜຶ່ງອື່ນຂອງລາວເວົ້າວ່າ: “ບັນດາຄຳບອກສອນອັນລ້ຳຄ່າ ຂອງ ທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ ຊ່ວຍໃຫ້ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ເຂົ້າໃຈດີຫຼາຍ ໃນການທົບ

ຫວນຄືນຄວາມຜິດພາດກ່ອນໜ້ານີ້ຂອງຕົນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາ ວ່າແມ່ນຈະພະຍາຍາມໃນການປະກອບສ່ວນໃຫ້ດີຂອງຕົນໃນກອງປະຊຸມ ແລະກໍ ຄືຕໍ່ໜ້າຈະປະຕິບັດມະຕິຢ່າງດີຂອງກອງປະຊຸມເພື່ອຮ່ວມຊຸກຍູ້ການຕໍ່ຕ້ານມຸ່ງໜ້າ”.

ສ່ວນໜຶ່ງຜູ້ແທນລາວອື່ນ ເວົ້າວ່າ: “ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຈະບໍ່ມີຍາມໃດທີ່ລົມ ນ້ຳໃຈ ແລະບັນດາຄຳກ່າວຂອງທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນໃນມື້ນີ້ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາວ່າຈະຕົກລົງປົງໃຈຄຽງບ່າຄຽງໄຫຼ່ກັນຮ່ວມກັບບັນດາເພື່ອນ ທວງດ ນາມ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການຕໍ່ຕ້ານຂອງພວກເຮົາໄປເຖິງໄຊຊະນະ”.

ຜູ້ແທນພະນັກງານແລະກອງທະຫານອາສາສະຫມັກທວງດນາມ ປະຕິບັດ ງານໃນລາວ ເວົ້າວ່າ: “ໄດ້ຮັບຄຳບອກສອນຈາກທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ ແລະໄດ້ ຮັບການຊີ້ນຳຂອງບັນດາທ່ານເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້ ພວກຂ້າພະເຈົ້າເຫັນໄດ້ ວ່າຕົນເອງຍັງຄົງມີຂໍ້ບົກພ່ອງ ຂໍໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາຕໍ່ໜ້າປະທານ ໂຮ່ຈິມິນແລະ ບັນດາທ່ານ ພວກຂ້າພະເຈົ້າຈະດັດແປງຂໍ້ບົກພ່ອງນັ້ນຢ່າງໝັ້ນໝຽວ ພວກ ຂ້າພະເຈົ້າຈະ ເຜີຍແຜ່ບັນດາຄຳບອກສອນຂອງທ່ານໃນມື້ນີ້ເຖິງອ້າຍນ້ອງທັງໝົດ”.

ກ່ອນທີ່ຈະອຳລາ ທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ ຝາກຝັງວ່າ: “ຂ້າພະເຈົ້າມີຄຳເວົ້າ ງ່າຍດາຍຫຼາຍ ເພື່ອບັນດາສະຫາຍລາວ ແລະພະນັກງານທວງດນາມ ຈົດຈຳໄວ້ທີ່ ເຮັດ ພຽງແຕ່ມີສອງປະການຄື:

- ທີ່ໜຶ່ງແມ່ນຄວາມສາມັກຄີ ແລະການຈັດຕັ້ງປະຊາຊົນ ມີປະຊາຊົນກໍ່ພວກ ເຮົາຈຶ່ງໄຊຊະນະຢ່າງເດັດຂາດ.

- ທີ່ສອງວ່າ ສຳລັບລາວ ບັນດາສະຫາຍພະຍາຍາມຈັດຕັ້ງບັນດາເຄືອຂ່າຍ ກອງຫຼອນຢູ່ທົ່ວປະເທດລາວ ເພື່ອສັດຕູ ໄປເຖິງເທົ່າໃດກໍ່ຖືກບັນທອນ ໂດຍຢ່າ ເຫັນທວງດນາມຕິແຮງ ລາວກໍ່ຕິແຮງ ການຕີນ້ອຍທີ່ມີຫຼາຍໄຊຊະນະນ້ອຍ ແລ້ວ ໂຮມເຂົ້າກັນແມ່ນຈະເປັນໄຊຊະນະໃຫຍ່ ທວງດນາມ - ກຳປູເຈຍ - ລາວ ຮ່ວມ

ສະໜາມຮົບໜຶ່ງດຽວກັນ ບ່ອນໄຊຊະນະໃຫຍ່ ບ່ອນໄຊຊະນະນ້ອຍ ໂຮມເຂົ້າກັນ ແມ່ນເປັນໄຊຊະນະລວມ".⁽¹⁾

ປະຊາຊົນຫວຽດນາມ ຈົດຈຳໄວ້ການສູ້ຮົບ ຄວາມເສຍສະລະແລະໄຊຊະນະ ອັນສະໄໝຂອງປະຊາຊົນລາວຢູ່ສະເໝີ ຈາລຶກໄວ້ໃນດວງໃຈບຸນຄຸນອັນຍິ່ງໃຫຍ່ ແລະຄວາມຜູກພັນຮັກໄຄອັນສູງສົ່ງ ແລະນ້ຳໃຈທີ່ດີຂອງປະຊາຊົນລາວອ້າຍນ້ອງ.

ພາລະກິດປະຕິວັດ ຂອງທັງສອງປະເທດ ຫວຽດນາມ - ລາວ ມີສາຍພົວພັນ ແລະຜົນກະທົບຕໍ່ເຊິ່ງກັນແລະກັນຢ່າງພິເສດ ເຊິ່ງທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ ໄດ້ມັກ ບອກສອນວ່າ: “ການປະຕິວັດ ລາວ ບໍ່ສາມາດຂາດຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຂອງການ ປະຕິວັດຫວຽດນາມ ແລະການປະຕິວັດຫວຽດນາມ ກໍ່ ບໍ່ສາມາດຂາດຄວາມ ຊ່ວຍເຫຼືອຂອງການປະຕິວັດລາວ”.

ຄວາມນ້ຳໃຈມິດຕະພາບແລະຄວາມສາມັກຄີໃນການສູ້ຮົບ ຫວຽດນາມ - ລາວ ໄດ້ຮັບການບັນຈຸຍອດແຍ້ງດ້ວຍຄວາມເຫຼືອແຮງແລະກະດູກເລືອດຂອງທັງສອງ ຊາດຕ້ອງ ໄດ້ຮັບການປົກປັກຮັກສາຢ່າງເດັດຂາດ ຕ້ອງເສີມຂະຫຍາຍຄວາມ ເຂັ້ມແຂງສັງລວມນຳກັນ ໃນພາລະກິດລວມໃນການປ່ຽນແປງໃໝ່ໃນປັດຈຸບັນຂອງ ທຸກປະເທດ ເພື່ອນຳຊາດຂອງຕົນມຸ່ງໜ້າຄວາມອື່ນໜ້າສຳລານແລະຄວາມຜາສຸກ.

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ສາຍພົວພັນ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດ
(ການສຳມະນາ ວິທະຍາສາດ ມະຫາວິທະຍາໄລ ສັງລວມ ສັງລວມ ຮ່າໂນ້ຍ)
ສຳນັກພິມຈຳໜ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ ຮ່າໂນ້ຍ 1993 ໜ້າທີ່ 53-55.

⁽¹⁾ ເອກະສານ ສະຖາບັນປະຫວັດສາດ ພັກຄອມມິວນິດ ຫວຽດນາມ.

ການຊື້ຊ່ອງທາງຂອງທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ ຍືນຍົງຄົງຢູ່ໃນພາລະກິດຂອງພວກເຮົາຕະຫຼອດກາລະນານ⁽¹⁾

ນາຍພົນ ຄຳອ້ວນ ບຸບຜາ⁽²⁾

ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບກຽດມາສະບາຍດີ ທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ ໃນສະຖານທີ່
ເຮັດວຽກຂອງທ່ານໃນນະຄອນຫລວງຮ່າໂນ້ຍ - ທຸກໆປະທານ.

ໃນແຕ່ລະຄັ້ງ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບການເດີນທາງພົບປະທ່ານ ທ່ານປະທານໂຮ່
ຈິມິນ ຕ່າງໄຫ້ຄຳແນະນຳຂ້າພະເຈົ້າ.

ຄັ້ງທີ ຫນຶ່ງ ໃນປີ 1962 ທ່ານເວົ້າວ່າ: “ຕ້ອງການເຮັດວຽກຫຍັງໃດໆ ຕ່າງ
ຈຳເປັນຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ ເຕົ້າໂຮມຄວາມສາມັກຄີ ໃຫ້ໄດ້ດີ”.

ຄັ້ງທີ 2 ໃນປີ 1964 ທ່ານເວົ້າວ່າ: “ຕ້ອງການເຮັດວຽກຫຍັງໃດໆ ຕ່າງ
ຈຳເປັນຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງ ຢ່າງຮອບດ້ານ”.

ຄັ້ງທີ 3 ໃນປີ 1966 ທ່ານເວົ້າວ່າ: “ຕ້ອງການເຮັດວຽກຫຍັງໃດໆ ຕ່າງ
ຈຳເປັນຕ້ອງມີທັດສະນະ ຢ່າງລະອຽດ”.

ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຈົດຈຳໄວ້ແລະໝູນໃຊ້ຄຳແນະນຳຂອງທ່ານ.

⁽¹⁾ ບົດຊຽນ ແລະ ກ່າວຄຳປາໄສ ຕໍ່ ໃນໂອກາດງານສະເໜີມສະຫຼອງ 100 ປີ ວັນເກີດຂອງທ່ານປະທາ-
ນໂຮ່ຈິມິນ ຈັດຂຶ້ນ ໃນວຽງຈັນ (ລາວ) ປີ 1990.

⁽²⁾ ເຮືອນການນຳພາ ກຳລັງ ເປັນກາງ ຮັກຊາດ ຮັກສາການແທນລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ
ລັດຖະບານປະສົມ ຊົນເຜົ່າ ຄັ້ງທີ ສາມ ຂອງສປປ.ລາວ.

ໃນປີ 1963 ຈັກກະພັດອາເມລິກາແລະພວກລູກແຫຼ້ງຕີນມື ທຳລາຍລັດ-
ຖະບານປະສົມສາມຝ່າຍ ພວກມັນໄດ້ລອບສັງຫານລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງການ
ຕ່າງປະເທດ ທ່ານຄິນິມ ໂພເສນາ ກຳລັງເປັນກາງຖືກແຕກແຍກ ສົງຄາມໃນລາວ
ຄົນລະເບີດຂຶ້ນອີກເທື່ອໜຶ່ງ ໃນສະພາບການນັ້ນ ບັນຫາຄວາມຍືນຍົງຄົງຕົວແມ່ນ
ຕ້ອງເຕົ້າໂຮມຈົນໄດ້ບັນດາກຳລັງໃນຄາວນັ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບການມອບໜ້າທີ່
ເປັນຫົວໜ້າຄະນະຜູ້ແທນກຳລັງເປັນກາງ ໃນຄະນະຜູ້ແທນການທະຫານຂອງແນວ
ລາວຮັກຊາດ ແລະກຳລັງ ເປັນກາງປົກສາທາລີກັບຄະນະຜູ້ແທນຂອງຝ່າຍຂວາ.

ຂ້າພະເຈົ້າ ກັບມາແຂວງຜົ້ງສາລີ ເຕົ້າໂຮມກຳລັງເປັນກາງຮັກຊາດທັງໝົດ
ເພື່ອສືບຕໍ່ການຮ່ວມມື ກັບແນວລາວຮັກຊາດ ເພື່ອຕ້ານຄືນກິນອຸບາຍຂອງ
ຈັກກະພັດອາເມລິກາທີ່ກໍ່ຄືນສົງຄາມຮຸກຮານລາວ ໃນສະພາບການໃນຄາວນັ້ນ
ສັດຕູໂຄສະນາຕູ່ຫາຂ້າພະເຈົ້າ ແມ່ນຜູ້ທີ່ລະເບີດ ປະລະໜ້າທີ່ ບາງ ພະນັກງານ
ນັກຮີບເປັນກາງຖືກຂົນຂວາຍສັດຕູ ຖືກແຕກແຍກກ່ຽວກັບແນວຄິດ ບາງໜຶ່ງໄປ
ຮ່ວມມືກັບຝ່າຍຂວາ ໃນອີກດ້ານໜຶ່ງ ໃນປະຈຳວັນ ສັດຕູປົດລ້ອມເສດຖະກິດ
ເຂົ້າບັງຄັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງບັນດາອ້າຍນ້ອງຍັງທີ່ເຫຼືອຢູ່ກັບຂ້າພະເຈົ້າ ແຕ່
ດ້ວຍສະຕິສຳນຶກຢຶດໝັ້ນຮັກສາຄວາມສາມັກຄີນຳກັນ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ພົ້ນຜ່ານ
ທຸກພາຍຸລົມແດງຢ່າງໄຊຊະນະ.

ໃນປີ 1967 ຈັກກະພັດອາເມລິກາແລະກອງທັບຝ່າຍຂວາ ຍຶດເອົານ້ຳບາກ
ໂຈມຕີນ້ຳທ່າ ໃນຂະນະດຽວກັນ ພວກມັນປ່ອຍພວກນັກສືບ ກອມມັງໂດ ລົງໄປ
ທົດເໜືອແຂວງຜົ້ງສາລີ ເສີມສ້າງຖິ້ມລະເບີດ ຍິງທຳລາຍພາກເໜືອຫວຽດນາມ
ແລະລາວອັນດູເດືອດທີ່ສຸດ ກໍ່ໃນປີ 1967 ກອງປະຊຸມ ການເມືອງຮ່ວມສຳພັນ
ລະຫວ່າງ ແນວລາວຮັກຊາດແລະກຳລັງເປັນກາງຮັກຊາດ ຈັດການປະຊຸມໃນ
ແຂວງຊຳເໜືອ ໄດ້ຕັດສິນກໍ່ສ້າງເຂດປົດປ່ອຍ ຄືແມ່ນໜຶ່ງປະເທດຊາດ ຂະນະນີ້

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບການມອບໜ້າທີ່ຊີ້ນຳທະຫານ ພະນັກງານແລະປະຊາຊົນໃນ
ທິດເໜືອແຂວງຜົ້ງສາລີ ເພື່ອກວາດລ້າງ ພວກນັກສືບ ກອມມຸງໂດ ກໍ່ສ້າງເສດຖະກິດ
ວັດທະນະທຳຢູ່ທີ່ນີ້ ເພື່ອເອົາໄຊຊະນະ ການວາງອອກຍຸດທະສາດ ແຜນນະໂຍບາຍ
ສຳລັບແຕ່ລະວຽກ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການດຳເນີນຢ່າງຮອບດ້ານ ຄວາມໝາຍວ່າທັງການ
ກໍ່ສ້າງເສດຖະກິດ ວັດທະນະທຳ ທັງຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ດູແລປົກປັກຮັກສາຜົນສຳເລັດ
ການປະຕິວັດໄດ້ບັນລຸໄດ້.

ໃນປີ 1974 - 1975 ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບການມອບໜ້າທີ່ເຂົ້າຮ່ວມລັດຖະບານ
ປະສົມສອງຝ່າຍ ໃນຖານະນາມວ່າກຳລັງຮັກຊາດແລະດຳລົງຕຳແໜ່ງລັດຖະມົນຕີ
ຊ່ວຍວ່າ ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດແລະທະຫານຜ່ານເສິກ ຕັ້ງແຕ່ທົວທິ ຂ້າພະເຈົ້າ
ພຽງແຕ່ໄດ້ຮັບການຈັດວາງສອງພະນັກງານ ພ້ອມດຳເນີນການເຮັດວຽກກັບ
ຂ້າພະເຈົ້າ.

ໃນສະພາບການເຊັ່ນນັ້ນ ບັນຫາການວາງອອກ ແມ່ນເຮັດແນວໃດເພື່ອນັບ
ແສນນາຍທະຫານ ທະຫານຝ່າຍວຽງຈັນ ເປັນໃຈຕໍ່ການສະໜັບສະໜູນແນວທາງ
ນະໂຍບາຍສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ແລະປອງດອງຊາດໃນຄາວນັ້ນ ສິ່ງທີ່ສຳຄັນ
ແມ່ນຕ້ອງມີທັດສະນະເປັນຈິງຢ່າງລະອຽດ ເພື່ອອະທິບາຍໃຫ້ແກ່ບັນດານາຍ
ທະຫານແລະທະຫານຝ່າຍວຽງຈັນ ຮັບຮູ້ໄດ້ແຕ່ລະບັນຫາຢ່າງລະອຽດ ເພື່ອພວກ
ເຂົາຍອມປ່ອຍລົງອາວຸດ ແລ້ວຈະສືບຕໍ່ແມ່ນການຈັດຕັ້ງ ການຮັບບັນຈຸພວກເຂົາ
ໃນບັນດາກົມກອງ ຮັກຊາດຕາມຄວາມສາມາດຢ່າງລະອຽດຂອງແຕ່ລະຄົນ.

ໂດຍອາໄສກຳແໜ້ນທັດສະນະຢ່າງລະອຽດ ສະນັ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າແລະບັນດາ
ອ້າຍນ້ອງ ໃນການປະຕິບັດງານໃນໃຈກາງບັນຊາສູງທີ່ສຸດຂອງຝ່າຍວຽງຈັນ ໄດ້
ສາມາດໃນການປະກອບສ່ວນເທື່ອແຮງ ຂອງຕົນໃນໄຊຊະນະຂອງການລຸກຮື້ຂຶ້ນ

ຍາດອຳນາດການປົກຄອງ ແລະສ້າງຕັ້ງລັດ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (02/12/1975).

ໂດຍລວມ ຈາກສາມໃນໄລຍະການປະຕິບັດງານດັ່ງກ່າວຂ້າງເທິງ ພວກ ຂ້າພະເຈົ້າ ຕ່າງປະສົບຫຼາຍຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ສ່ວນຕົນເອງ ຂ້າພະເຈົ້າຍັງບໍ່ມີ ບົດຮຽນປະສົບການໃດເລີຍ ແຕ່ໄດ້ອາໄສຄວາມຈື່ຈຳໄວ້ຄຳແນະນຳຂອງທ່ານ ປະທານໂຮ່ຈິມິນ ແລະໝູນໃຊ້ສິ່ງນັ້ນໃນສະພາວະຢ່າງລະອຽດຂອງແຕ່ລະວຽກ ຢ່າງລະອຽດ ດ້ວຍຈິດໃຈລົງມະຕິຕັດສິນໃຈຢຶດໝັ້ນ ເຊື່ອໝັ້ນແລະຄ່ອງຕົວ ສະນັ້ນ ໄດ້ຍາດ ບັນດາໄຊຊະນະອັນສະງ່າງາມ.

ໃນໂອກາດງານສະເຫຼີມສະຫຼອງວັນເກີດຄັ້ງທີ 100 ປີຂອງທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ ຂ້າພະເຈົ້າຂໍ ສະແດງຄວາມກະຕັນຍູຮູ້ບຸນຄຸນຢ່າງເລິກເຊິ່ງຕໍ່ຊື່ຊ່ອງທາງທີ່ໝັ້ນຄົງ ຕະຫຼອດການຂອງທ່ານ ຂ້າພະເຈົ້າ ຮັບຮູ້ວ່າ ຊື່ຊ່ອງທາງນັ້ນມີຄວາມສາມາດໝູນ ໃຊ້ໃນວຽກງານໃດໆ ເຖິງວ່າເປັນໃຫຍ່ ຫຼື ເປັນນ້ອຍ ເຖິງວ່າຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ຫຼື ຄວາມສະດວກ ຖ້າຮັບຮູ້ໄດ້ຄວາມສາມັກຄີ ແລະມີການນຶກຄິດຄຳນຶງເຖິງ ຢ່າງຮອບດ້ານ ດ້ວຍທັດສະນະທີ່ລະອຽດ ໃນການດຳເນີນການກໍ່ຈະເອົາໄຊຊະນະ ຢ່າງເດັດຂາດ.

ທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ ຍືນຍົງຄົງຢູ່ໃນຫົວໃຈສັນຕິພາບ ແລະຈິດໃຈການຕໍ່ສູ້ ການປະຕິວັດຂອງປະຊາຊົນຕະຫຼອດກາລະນານທີ່ຖືກການຂົ່ມຂື່ໃນຫົວໂລກ.

*ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ສາຍພົວພັນ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດ
(ການສຳມະນາ ວິທະຍາສາດ ມະຫາວິທະຍາໄລ ສັງລວມ ຮ່າໂນ້ຍ)
ສຳນັກພິມຈຳໜ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ ຮ່າໂນ້ຍ 1993 ໜ້າທີ 60-62.*

ລຸງໂຮ່ ຍືນຍົງຄົງຢູ່ໃນຫົວໃຈຂອງຂ້າພະເຈົ້າຕະຫຼອດກາລະນານ⁽¹⁾

ທ່ານສຸວັນທອນ ບຸບຜານຸວົງ⁽²⁾

ໃນປີ 1950 ຫຼັງເຫດການຄາດຕະກຳອັນນອງເລືອດໃນທ່າແຂກ ປະເທດ ຮັກແພງທີ່ລື້ນເຫຼືອ ຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຖືກຈົມຢູ່ໃນການລົງຄາມຮຸກຮານອັນ ດູເດືອດແລະໂຫດຫຼົ່ມ ຂອງລ່າເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງ ກຳລັງປະຕິວັດຂອງປະຊາຊົນ ບັນດາຊົນເຜົ່າລາວ ຍັງໃນລະດັບອ່ອນນ້ອຍ ເຂດປົດປ່ອຍຍັງບໍ່ທັນ ໄດ້ຮັບການ ຂະຫຍາຍ ອົງຄະນະພັກລາວຂຶ້ນສັງກັດພັກຄອມມິວນິດອິນດູຈີນ ໄດ້ຮຽກໂຮມ ກອງປະຊຸມ ໃນທົ່ວປະເທດໃນຄັ້ງທຳອິດຢູ່ທີ່ຟູລາ ແຂວງຕວຽນກວາງ (ຫວຽດ ນາມ) ເພື່ອສ້າງຕັ້ງແນວໂຮມລາວອິດສະລາ ແລະລັດຖະບານຕໍ່ຕ້ານ ເພື່ອນຳພາ ການຕໍ່ສູ້ປົດປ່ອຍຊາດຂອງປະຊາຊົນລາວ.

ໃນໜຶ່ງຕອນເຊົ້າເດືອນ 02/1951 ຫຼັງຈາກບຸນປີໃໝ່ບຸນສົງການຂອງຊາດ ຫວຽດນາມ ພະນັກງານທັງໝົດຂອງແນວໂຮມລາວອິດສະລາ ເຕົ້າໂຮມໃນຫ້ອງ ປະຊຸມ ລໍຖ້າປະທານ ສຸພານຸວົງ ມາບັນຍາຍກ່ຽວກັບປັດຊະຍາວັດຖຸນິຍົມສັດຈະ ວິພາກ ນ້ຳໝອກໜ້າຕຶບທີ່ປົກຄຸມບັນດາຕູບມຸງຫຍ້າໃນເຂດຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ນົກໜູປູປົກຂຶ້ນສຽງຈາຈ້ອຍດັງແຈ້ວໆ ປະສົມກັບສຽງຫ້ວຍຮ້ອງຂຶ້ນ ທີ່ຂ້ານັບຮັບ ຕ້ອນວັນໃໝ່.

ລຸງໂຮ່ ມາຍັງມພວກຂ້າພະເຈົ້າໂດຍບໍ່ນຶກບໍ່ຜັນເກີນໄປ ຄວາມມ່ວນຊື່ນ ແມ່ນບໍ່ມີເຈ້ຍປາກກາໃດທີ່ຍາກຈະພັນລະນາ ອ້າຍນ້ອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຫຼັງອອກ

⁽¹⁾ ຫວນຄືນທີ່ຈິດຈຳໄວ້ຄືນໂດຍຫງວຽນ ຖິ ຈາງ.

⁽²⁾ ນັກປະພັນ ລາວ.

ມາຍັງຝັງຫ້ວຍ ເພື່ອໃຫ້ເບິ່ງເຫັນລູກໂຮ່ໃຫ້ຊັດເຈນຂຶ້ນ ຄວາມສຽງ “ພວກຫຼານຂໍ
ສະແດງຄວາມເຄົາລົບລູກ ພວກຫຼານຂໍສະແດງຄວາມເຄົາລົບລູກ” ແກ່ຍາວໂດຍບໍ່
ໝົດຄວາມ.

ລູກໂຮ່ ຈິມິນ ມີວາດມີຊິງຜູ້ຍອດຍິ່ງບໍລິສຸດ ລູກໃສ່ໝວກແຂງ ນຸ່ງຊຸດໂສ້ງ
ເສື້ອຄາຄີສີເຫຼືອງເບົາ ທີ່ມເສື້ອນວມຄໍຂົນໝູສີເຂັ້ມ ແລະໃສ່ຄູ່ເກີບຢາງຕັງຕົວ
ໃບໜ້າລຸງແມ່ນແຂງກ້າແທ້ທີ່ມີແສງຕາແຫຼມຄົມ ລູກ ພວມໂກ່ງຫຼັງຈ້ອນຂາໂສ້ງ
ຖອດເກີບອອກ ເພື່ອລອຍຂ້າມຫ້ວຍ ສະຫາຍປົກປັກຮັກສາ ຍໍມືຮັບຄູ່ເກີບແຕະ
ຂອງລູກ ແຕ່ລູກສົ່ງສັນຍານວ່າບໍ່ຈຳເປັນ ໜຶ່ງມືສັກໄມ້ຄ້ອນເທົ່າ ໜຶ່ງມືຫົວເກີບ
ລູກລວຍດັ້ນຂ້າມກະແສນ້ຳທີ່ພວມໄຫຼແຮງ ພື້ນຜ່ານຫຼາຍຫີນກ້ອນໃຫຍ່ ທັງກ້ຽງ
ທັງຄົມ ໄປຜ່ານຫ້ວຍ ລູກຖອດໝວກລົງ ຍໍມືກວັກພວກຂ້າພະເຈົ້າ ລູກເວົ້າວ່າ:

- ລູກ ໄປສະບາຍດີ ປະທານສຸພານຸວົງ ແລ້ວຈະທັນມາເວົ້າລົມກັບບັນດາຫຼານ

ເວົ້າແລ້ວ ລູກ ກ້າວຢ່າງໂວງໄປສູ່ທິດຕູບມຸງຫຍ້າຂອງປະທານ ສຸພານຸວົງ
ຫ່າງຈາກຫ້ອງປະຊຸມ ປະມານ 10 ມ. ຍັງທີ່ເຫຼືອພວກຂ້າພະເຈົ້າຜູ້ໃດກໍ່ລ້ວນແຕ່
ສຸດແສນຕົ້ນຕັນໃຈຕໍ່ຄຳເວົ້າທີ່ງ່າຍດາຍ ທີ່ຈັກວ່າທໍ່ໃດ ທີ່ຮັກແພງສະໜິດສະໜົມ
ຂອງລູກ ໂດຍຫຼາຍຄົນໃນພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຮູ້ສຶກຕົ້ນຕັນໃຈຕໍ່ຄຳເວົ້າຄວາມຜູກພັນ
ຮັກໄຄຂອງລູກ ຈົນວ່ານ້ຳຕາໄຫຼປຽກໝົດສອງແກ້ມ.

ລູກໂຮ່ ມອບໃຫ້ປະທານສຸພານຸວົງ ໜຶ່ງໝາກກ້ຽງ ປະທານສຸພານຸວົງ ຕົ້ນຕັນ
ໃຈທີ່ສຸດ ທັງສອງທ່ານ ກອດຈູບກັນໜຶ່ງດິນໆ ແລ້ວທັງໄປ ທັງເວົ້າລົມກັນເປັນ
ພາສາຝຣັ່ງ ຈົນເຖິງຫ້ອງປະຊຸມ ລູກໂຮ່ ຈັບມືທຸກຄົນຢ່າງສະໜິດສະໜົມ.

ລູກນຶ່ງຄຽງຂ້າງ ປະທານສຸພານຸວົງ ຫຼັງຈາກການຖາມຂ່າວຄາວສຸຂະພາບ
ສະພາບການຮ້າຮຽນ ແລະການດຳເນີນຊີວິດ ຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ລູກເວົ້າວ່າ:
“ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ພາສາໄທແລະພາສາລາວ ແຕ່ ດົນແລ້ວບໍ່ເວົ້າ ຂ້າພະເຈົ້າກໍ່ໄດ້

ເຄຍນອນຜ່ານຄົນທີ່ຫຼາຍຄັ້ງໃນວັດ ອິນຟອງ (Inpong) ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ລຸງຫັນເບິ່ງແຕ່ລະຄົນແລ້ວເວົ້າຕໍ່ຊ້າງ:

- ປະເທດຊາດລາວ ແມ່ນຂອງຄົນລາວທັງໝົດ ເພື່ອປະທານສຸພານຸວົງ ຮັບຜິດຊອບແຕ່ຜູ້ດຽວເປັນບໍ່ໄດ້ ພວກເຮົາຕ້ອງຮ່ວມແຮງຮ່ວມຈິດຮ່ວມໃຈ ຮັບຜິດຊອບນຳກັນ ບັນດາຫຼານອາດຈະຖາມລຸງ ຕາບໃດການຕໍ່ຕ້ານຂອງ ປະຊາຊົນພວກເຮົາ ຈຶ່ງການສຳເລັດຜົນ? ລຸງກໍຍັງບໍ່ທັນຮູ້ຈັກແມ່ນມີໃດ ແຕ່ ລຸງໃຫ້ຄຳຮັບປະກັນວ່າ ຕາບໃດປະຊາຊົນລາວທັງໝົດ ສາມັກຄີໃຈໜຶ່ງໃຈດຽວ ປະຊາຊົນຫວຽດນາມ ກໍສາມັກຄີໃຈໜຶ່ງໃຈດຽວ ປະຊາຊົນທັງສອງປະເທດພວກ ເຮົາ ສາມັກຄີໃຈໜຶ່ງໃຈດຽວ ສ້າງເປັນກຳລັງແຮງສັງລວມອັນຍິ່ງໃຫຍ່ ໃນໄລຍະນັ້ນ ການຕໍ່ຕ້ານຊອບທຳຂອງພວກເຮົາຈະສຳເລັດຜົນຢ່າງເດັດຂາດ.

ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບກຽດຖ່າຍຮູບລະນຶກລວມກັບລຸງທີ່ດ້ານໜ້າປະຕູ ຫ້ອງປະຊຸມ ໃນຂະນະທີ່ປະທານ ສຸພານຸວົງ ສະເໜີລຸງໄປຍັງມຸມຊົມເຂດຄ້າຍທັງ ໝົດ ກໍພວກຂ້າພະເຈົ້າ ກະກຽມຄາບເຂົ້າ ສາມັກຄີ ຮຽກວ່າຄາບເຂົ້າສາມັກຄີຮັບ ຕ້ອນລຸງໂຮ່ ແຕ່ທັງໝົດພຽງແຕ່ມີໜຶ່ງຈານຊີ້ນຂົ້ວ ນອກຈາກນັ້ນ ແມ່ນເກືອປົນຂ່າ ແລະຜັກຍົນຫົງລວກ ລຸງໂຮ່ເບິ່ງໃນພາເຂົ້າງ່າຍດາຍ ນຶ່ງງຸຊິມໄປເວລາໜຶ່ງ ໃບໜ້າລຸງ ແວວໂສກເສົ້າສອດແຊກຂຶ້ນມາແວ້ບໜຶ່ງ ແສງຕາລຸງ ສະແດງເຖິງຄວາມ ເອົາໃຈໃສ່ດູແລຢ່າງສຸດໃຈ ເຊັ່ນ ບົດເຫັນກັບຕາສະພາບບັນດາລູກມີຊີວິດການ ເປັນຢູ່ຍິ່ງຂາດເຂີນ ລຸງຈັບໄມ້ຖູ່ຄົບໜຶ່ງຊົ້ນເຂົ້າໃນຖ້ວຍເຂົ້າຂອງປະທານສຸພານຸວົງ ໜຶ່ງຊົ້ນໃຫ້ແກ່ລຸງ ແລະຮຽກສະຫາຍປົກປັກຮັກສາ ແບ່ງຊົ້ນແກ່ທຸກຄົນທັງໝົດໃຫ້ ທົ່ວເຖິງກັນ.

ເມື່ອທຸກຄົນ ໄດ້ຖືກແບ່ງຊົ້ນໃຫ້ທົ່ວເຖິງກັນໃນຖ້ວຍເຂົ້າ ລຸງໂຮ່ຫາກໍຍ່ອມຈານ ເຂົ້າຂຶ້ນກິນ ສຳລັບຄວາມເອົາໃຈໃສ່ດູແລຂອງລຸງ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ຜູ້ໃດບອກຜູ້ ໃດນຳຕາໄຫຼປຽກໝົດ.

ກິນເຂົ້າແລ້ວ ລຸງໂຮ່ ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ: “ຄົນທວງດນາມ ຕ້ອງ
ຮຽນພາສາລາວ ຄົນລາວຕ້ອງຮຽນພາສາທວງດນາມເພື່ອປະສານງານຮ່ວມວຽກ
ຮ່ວມງານນຳກັນໄດ້ງ່າຍດາຍ ພ້ອມກັນຮຽນ ຮຽນແລ້ວ ຮຽນອີກ ຮຽນແລ້ວຕ້ອງເຮັດ
ເຮັດຢ່າງຮອບຄອບ” ຟັງຄວາມລຽບອກສອນ ພະນັກງານພວກຂ້າພະເຈົ້າຜູ້ໃດກໍ່
ຮຽນຊຳນານພາສາທວງດນາມ ສະນັ້ນ ໃນການປະຕິບັດງານສະດວກງ່າຍດາຍ.

ໃນໄລຍະເວລາທີ່ຈຳກັດ ລຸງຍັງມີຫຼາຍແຜນການສຳຄັນ ຕ້ອງກະກຽມ ສະນັ້ນ
ບໍ່ຢູ່ມດົນໄດ້ ລຸງ ຈັບມືແລະຈູບແຕ່ລະຄົນ ແລ້ວກັບມາເຂດທີ່ໝັ້ນຕໍ່ຕ້ານ ລຸງໄດ້
ໄປບັງຢູ່ຫຼັງປ່າໄມ້ ແຕ່ກິນອຸ່ນຂອງທ່ານ ຍັງຈາລຶກຢູ່ໄວ້ໃນແຕ່ລະພວກຂ້າພະເຈົ້າ
ຈາກຄຳສະບາຍດີໃນຂັ້ນຕົ້ນ ຄຳບອກສອນ ການຈູບ ຄວາມຜູກພັນຮັກໂຄ່ເຖິງຊັ້ນ
ຫາຍາກ ເຊິ່ງລຸງແບ່ງໃຫ້ແກ່ໃນຄາບເຂົ້າມື້ນັ້ນ ໄດ້ລ້ຽງດູແລະເສີມໃຫ້ແກ່ພວກ
ຂ້າພະເຈົ້າ ຈິດໃຈສາມັກຄີ ສະລະບັນລັງ ປັນເຂົ້າແບ່ງເສື້ອ ຮ່ວມແຮງຮ່ວມຈິດ
ຮ່ວມໃຈໃນການຕໍ່ສູ້ປົດປ່ອຍຊາດ.

ຄວາມປາຖະໜາ ດ້ວຍຄວາມຈິງຈັງ ຂອງລຸງ ໄດ້ກາຍເປັນ ສັດຈະທັດນິຍົມ
ປະເທດຊາດ ຮັກແພງຢ່າງສຸດແສນ ຂອງທັງສອງຊາດ ລາວ ແລະທວງດນາມ ໄດ້
ປົດປ່ອຍຢ່າງສົມບູນ ເອກະລາດຢ່າງສົມບູນ ປະຊາຊົນ ລາວ ແລະປະຊາຊົນ
ທວງດນາມ ອ້າຍນ້ອງ ພວມ ຄຽງບ່າຄຽງໄຫລ່ກັນ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ເຊິ່ງກັນແລະກັນ
ພ້ອມກັນ ກ້າວຂຶ້ນສູ່ອະນາຄົດຮຸ່ງເຮືອງເຫຼືອງເຫຼື້ອມ ໃນແຕ່ລະຄັ້ງ ຄິດກ່ຽວກັບ ລຸງ
ເລົ່າເລື່ອງກ່ຽວກັບ ລຸງ ຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ອິດກັນໃຈໄດ້ ນ້ຳຕາໄຫຼ: ທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ
ແມ່ນໜຶ່ງທ່ານຜູ້ທີ່ລຽບງ ງ່າຍໆ ແຕ່ຍິ່ງໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ທ່ານຍືນຍົງຄົງຢູ່ໃນຫົວໃຈ
ຂ້າພະເຈົ້າຕະຫຼອດກາລະນານ.

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ພັກຄອມມິວນິດທວງດນາມ

ປະຫວັດສາດສາຍພົວພັນພິເສດ ທວງດນາມ - ລາວ, ລາວ - ທວງດນາມ

(1930-2007): ບົດບັນທຶກຄວາມຊົງຈຳ ພາກ 1

ສຳນັກພິມຈຳໜ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ - ຄວາມຈິງ ຮ່າໂນ້ຍ 2012, ໜ້າທີ 21-23.

ໂດຍມີຄວາມຮັກອັນສຸດຊຶ້ງຕຶງໃຈໄປຊົ່ວກາລະນານ⁽¹⁾

ສົນາວາ ສຸພານຸວົງ⁽²⁾

ນັ້ນແມ່ນຄວາມຮັກຂອງບິດາຂ້າພະເຈົ້າແລະແມ່ຂ້າພະເຈົ້າ ຂອງຄອບຄົວຂ້າພະເຈົ້າ ກັບລູກໂຮ່ ແລະປະເທດຫວຽດນາມ ບ້ານເກີດເມືອງນອນແມ່ທີ່ຮັກແພງ.

ໃນປີ 1920 ພະບໍລົມວົງສານຸວົງລາວ ສິ່ງບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ມາຮຽນໃນໂຮງຮຽນອານແບ ຊາໂລ (Albert Sarraut) ຮ່າໂນ້ຍ.

ໂດຍຫຼາຍກວ່າສິບປີຕໍ່ມາ ໃນປີ 1931 ບິດາຂ້າພະເຈົ້າໄປສຶກສາຢູ່ປະເທດຝຣັ່ງ ແຕ່ທ່ານຍັງຄົງຄິດຮອດຮ່າໂນ້ຍ ຄິດຮອດຫມູ່ເພື່ອນຫວຽດນາມ ເບິ່ງຄືວ່ານັ້ນ ແມ່ນລິຂິດສະຫວັນເພື່ອໃຫ້ບິດາຂ້າພະເຈົ້າຕິດພັນກັບຫວຽດນາມຕໍ່ໜ້າ.

ຕາມຄວາມຈິງ ໃນຕົ້ນເດືອນ 6/1937 ຮັບໃບປະກາດສະນິຍະບັດ ມະຫາ-ວິທະຍາໄລ ຂົວທາງ ຢູ່ຝຣັ່ງ ບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງມາປະຕິບັດງານໃນພະແນກຄົມມະນາຄົມແລະໂຍທາທິການພາກກາງ ຕັ້ງຢູ່ນະຄອນຍາຈາງ.

ເມື່ອວັນທີ 13/7/1937 ຕຶງໃນໂອກາດງານສະເຫຼີມສະຫຼອງວັນເກີດຂອງບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ທ່ານຂຶ້ນ ຖ້ວລົດໄຟ ໄຊງ່ອນ - ຍາຈາງ ກ້າວລົງໄປຊານຊາລາ ໃນຍາມພ້າທາກໍ່ເຊົ້າ ທ່ານທົ່ວຮີບໃສ່ເຄື່ອງ ເບິ່ງຢ່າງຕົກຕະລົງເພື່ອຫາບ່ອນພັກເຊົາ ໂດຍມີໂຮງແຮມສອງຫຼັງຄືກັນອ້ອຍຕ້ອຍ ຫຼັງໜຶ່ງທີ່ມີປ້າຍບັນທຶກໄວ້ “Bon Air” ແລະຫຼັງນັ້ນທີ່ມີປ້າຍບັນທຶກໄວ້ “Terminus” ບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ຍືນຊະຫຼັງຈັກນ້ອຍ ບໍ່ຮູ້

⁽¹⁾ ຫວນຄືນທີ່ຈິດຈຳໄວ້ຄືນໂດຍຈັນ ກົງ ເຕີນ.

⁽²⁾ ລູກຊາຍຂອງ ສະເດັດເຈົ້າສຸພານຸວົງ.

ຄວນກ້າວເຂົ້າໃນໂຮງແຮມໃດແມ່ນສະຖານລະພາບສໍາລັບບ່ອນຢູ່ບ່ອນກິນ ເພື່ອຮັບວຽກເຮັດ ທ່ານກ້າວແຂງກ້າເຂົ້າໃນໂຮງແຮມ “Bon Air” ແລະໃນບ່ອນນີ້ ເອງ ບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ພົບປະສາວ ທງວຽນ ຖິ ຄີ່ ນາມ ນັກຮຽນຍິງໜຸ່ມໂຮງຮຽນ ດັ່ງຄ່ານຫໍ ເຫວັ ພວມພັກແລ້ງກັບພໍ່ແມ່ ແມ່ນນາຍນາງເຈົ້າໂຮງແຮມ.

ເຈັດເດືອນຕໍ່ມາ ນັກຮຽນຍິງໜຸ່ມ ຄີ່ ນາມ ສວຍງາມໄດ້ກາຍເປັນເມຍຂອງ ບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ຕໍ່ມາເກືອບຊາວບີຢູ່ຮ່ວມກັນ ບິດາແມ່ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ເກີດລູກ ຊາຍ 8 ຄົນ ລູກສາວ 2 ຄົນ ຂ້າພະເຈົ້າແມ່ນລູກຊາຍຫຼ້າ.

ຊີວິດຂອງທ່ານວິສະວະກອນ ໄດ້ນໍາບິດາແມ່ຂ້າພະເຈົ້າ ໄປກໍ່ສ້າງຂົວທາງຢູ່ ທົ່ວເຂດອິນດູຈີນ ໂດຍມີຫຼາຍກິດຈະກຳ ບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ກໍ່ສ້າງໃນຫວຽດນາມ ເຊັ່ນບັນດາເຂື່ອນກັນນ້ຳຊິນລະປະທານ ໂດເລືອງ, ບ້າຍເຖື້ອງ, ຈີ່ໂນ້ຍແລະ ບັນດາຕົວຂົວຂ້າມຫຼາຍກະແສນ້ຳ ເຊັ່ນແມ່ນ້ຳກຳ ແມ່ນ້ຳລວານ ໃນຊ່ວງທີ່ບິດາ ແມ່ຂ້າພະເຈົ້າຢູ່ນະຄອນວິງ ເພື່ອດຳເນີນການສ້າງຂົວອຽນ ຊວນ ກໍ່ການປະຕິວັດ ເດືອນສິງຫາລະເບີດຂຶ້ນ ໄດ້ອາໄສຜົນກະທົບຕໍ່ໄຊຊະນະຂອງການປະຕິວັດ ຫວຽດນາມ ປະຊາຊົນລາວ ໄດ້ລຸກຂຶ້ນຕີຂັບໄລ່ຝຣັ່ງ ຢື່ນ ຍາດອຳນາດການ ປົກຄອງ ອ້າຍຄຶງຂອງບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ແມ່ນສະເດັດເຈົ້າ ເພັດສະລາດ ໂທຫາ ທ່ານກັບລາວ ເຂົ້າຮ່ວມລັດຖະບານການປະຕິວັດ ລະຫວ່າງຊ່ວງນັ້ນໃນຕົ້ນເດືອນ 9/1945 ທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ ໄດ້ສົ່ງທ່ານເລ ວັນ ຮຸ່ນ ຮັບຕ້ອນບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ອອກມາ ຮ່າໂນ້ຍ ເພື່ອພົບປະທ່ານເພື່ອປຶກສາຫາລືກັນກ່ຽວກັບສະພາບການໃນ ພາກພື້ນ ໃນຮ່າໂນ້ຍ ບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ກໍ່ ໄດ້ພົບປະບັນດາທ່ານ ພ້າມວັນດຶງ, ທ່ານ ເຈື່ອງຈິງ, ທ່ານ ຫວໍທງວຽນຢາບ ແລະບັນດານັກນຳພາອື່ນ ຂອງຫວຽດນາມ ຫຼັງ ຈາກນັ້ນ ໃນເດືອນ 10/1945 ພ້ອມກັບບັນດານັກຮີບກອງທະຫານອາສາສະຫມັກ

ຫວຽດນາມ ປ້ອງກັນຮັກສາບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ກັບມາລາວ ການເດີນທາງ
ປະຫວັດສາດນີ້ ແມ່ນເປັນ ບາດລ້ຽວທີ່ສຸດອັນຍິ່ງໃຫຍ່ ໄດ້ນຳບິດາຂ້າພະເຈົ້າ
ເຂົ້າໃນເສັ້ນທາງຊັບໃຊ້ພາລະກິດລວມການຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດຂອງປະຊາຊົນລາວ
ຕ້ານພວກລ່າເມືອງຂຶ້ນ ຈັກກະພັດຮຸກຮານ ຈົນເຖິງວັນໄຊຊະນະສົມບູນ -
ວັນທີ 02/12/1975.

ໃນຕະຫຼອດນັບເປັນສິບປີ ໃນການຕໍ່ຕ້ານຍາກເຊັ່ນ ຮູບພາບລູງໂຮ່ ເລື້ອຍໆ
ຢູ່ໃນຄອບຄົວ ຂ້າພະເຈົ້າ ບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ເລື້ອຍໆ ເອົາລູງໂຮ່ເປັນແບບຢ່າງດີ
ເພື່ອຕັກເຕືອນອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງພວກຂ້າພະເຈົ້າຮຽນຕາມແບບທີ່ພະຍາຍາມ
ໃນຮ່າຮຽນ ໃນປະຕິບັດງານໃນທຸກວຽກ ຊັບໃຊ້ປະຊາຊົນ ນ້ຳໃຈບິດາຂ້າພະເຈົ້າ
ຈຶ່ງໄວ້ໃຫ້ແກ່ລູງໂຮ່ ບໍ່ພຽງແຕ່ແມ່ນນ້ຳໃຈສະຫາຍ ນ້ຳໃຈເພື່ອນສູ້ຮົບ ແຕ່ຍັງແມ່ນ
ໜຶ່ງນ້ຳໃຈເລືອດເນື້ອເຊື້ອດຽວທີ່ສັກກາລະບູຊາ ໃນລັ້ນຊັກຂອງໂຕຂອງບິດາ
ຂ້າພະເຈົ້າ ມີບັນດາຊອງ ໃສ່ຮູບພາບ ເຊິ່ງມີບັນດາຮູບພາບຖ່າຍກັບແມ່
ຂ້າພະເຈົ້າ ທ່ານຈຳໜ້າຊອງ “ສອງເຮົາ” ບັນດາຮູບພາບຖ່າຍລວມກັບລູງໂຮ່
ບິດາຂ້າພະເຈົ້າຈຳໜ້າຊອງ “ດ້ວຍຊີບິດາໂຮ່”.

ສາມຮ້ອຍວັນ ບິດາແມ່ຂ້າພະເຈົ້າແລະບັນດາຜູ້ນຳລາວ ຖືກພວກປະຕິການ
ຈຳຄຸກຢູ່ຄຸກ ໂພນເຄງ ໃນຊ່ວງນັ້ນຂ້າພະເຈົ້າ ຫາກໄດ້ບາງເດືອນອາຍຸ ແມ່
ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ເຊື່ອງເອກະສານຈົດໝາຍ ຂອງພັກ ແລ້ວມ້ວນເຂົ້າຜ້າອ້ອມໃນຕົວ
ຂ້າພະເຈົ້າໃນແຕ່ລະຄັ້ງໄດ້ຮັບການເຂົ້າຢ້ຽມລ້ຽງບິດາ ຕໍ່ໜ້າສັດຕູ ແມ່ນຳຂ້າ-
ພະເຈົ້າຂ້າມລູກກົງເຫຼັກຄຸກ ໃຫ້ແກ່ບິດາອຸ້ມເຂົ້າໃນຫ້ອງຂັງພິເສດ ເອກະສານລັບ
ໄດ້ເຖິງມືບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ແລະບັນດາຜູ້ນຳອື່ນ ໂດຍຜ່ານເສັ້ນທາງ “ຕິດຕໍ່ພາທາງ”
ນັ້ນແລະແທ້ແມ່ນບັງເອີນໃຫ້ແກ່ແມ່ຂ້າພະເຈົ້າ ເມື່ອຮັບເອກະສານນຳອອກນອກ

ໃນນັ້ນ ມີພາບແຕ້ມຮູບຄົນລຸງໂຮ່ ໂດຍບິດາແຕ້ມມອບໃຫ້ແມ່ຂ້າພະເຈົ້າ ໃນຫ້ອງນອນເອງຂອງບິດາຂ້າພະເຈົ້າດຽວນີ້ ຍັງຄົງຍັງຮູບລຸງໂຮ່ທີ່ບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ແຕ້ມບິນຝາຕໍ່ໜ້າໂຕະຂຽນ ບາງທີຂ້າພະເຈົ້າເຮັດເສຍໜຶ່ງວຽກຫຍັງນັ້ນ ບິດາຂ້າພະເຈົ້າເວົ້າວ່າ: “ເທົ່າກັບອາຍຸຂອງລູກ ລຸງໂຮ່ໄດ້ໄປທາທາງກູ້ຊາດແລ້ວນັ້ນເດີ ຂ້າພະເຈົ້າຮັບໂທດແລະເວົ້າຢອກຄືນກັບບິດາວ່າ: “ກໍ່ທາກໍ່ສາມເດືອນອາຍຸຂອງລູກ ກໍ່ໄດ້ເຮັດ“ຕິດຕໍ່ພາທາງ” ນ[໑] ເອກະສານລັບຂອງພັກເຂົ້າຄຸກ ໃຫ້ແກ່ບິດາແລະບັນດາຜູ້ນຳການປະຕິວັດລາວແລ້ວຍັງເປັນຫຍັງ”.

ເຊິ່ງມີນັກຮີບໜຶ່ງ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມ ເຂົ້າຮ່ວມນັບແຕ່ເມື່ອແນວໂຮມທ່າແຂກ ກັບບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ເມື່ອຮູ້ທ່ານເປັນພະຍາດຫັກ ອ້າຍໄດ້ເຂົ້າໃນໂຮງໝໍຢູ່ມ ເມື່ອເຫັນບິດາຂ້າພະເຈົ້າອ່ອນໂຊ ອ້າຍໄດ້ຈັບເອົາມືທ່ານແລະໄທ້ ບິດາຂ້າພະເຈົ້າກອດເອົາອ້າຍປອບໃຈວ່າ: “ຍ່າໄທ້ລູກ ບິດາຍັງເປັນຢູ່ນີ້ນ່າ!” ແລ້ວທ່ານເວົ້າຕໍ່: “ຊີວິດບິດາພຽງແຕ່ໄທ້ທີ່ມີສອງຄັ້ງ ເທື່ອອ້າຍກວາງເສຍສະລະແລະເມື່ອໄດ້ຮັບຂ່າວລຸງໂຮ່ເຖິງແກ່ກໍາ”.

ໃນມື້ໜຶ່ງ ບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ຕື່ນເຊົ້າຫຼາຍແລະບຸກຕື່ນຂ້າພະເຈົ້າ ແລະຖາມວ່າ: “ລູກຮູ້ບໍ່ ມື້ນີ້ແມ່ນວັນຫຍັງບໍ່?” ຂ້າພະເຈົ້າ ພວມເບິ່ງຢ່າງຕຶກຕະລຶງ ກໍ່ທ່ານເວົ້າວ່າ: “ມື້ນີ້ແມ່ນເມື່ອວັນທີ 19/5 ລູກໄປຊື້ດອກໄມ້ສົດໝາກໄມ້ ເພື່ອເຮົາໄຕ້ທູບຫວນຄືນລຸງໂຮ່”.

ບິດາຂ້າພະເຈົ້າເຖິງແກ່ກໍາໄດ້ສອງປີແລ້ວແຕ່ແມ່ຫາລະຖາມ: “ໄດ້ມີລູກໃດນ່າເຂົ້າເຂົ້າໃນໂຮງໝໍ ໃຫ້ແກ່ບິດາແລ້ວບໍ່?” ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ເວົ້າຕົວະ: “ຮຽນແລ້ວເອີຍ” ໃນແຕ່ລະຄັ້ງ ແມ່ກະວົນກະວາຍໃຈ ສະລິມສະລີ ຄິດຮອດຄິດເຖິງຖາມບິດາໄປໃສ ບັນດາອ້າຍເອື້ອຍຂ້າພະເຈົ້າ ເວົ້າຕົວະ: “ບິດາໄປປະຕິບັດງານຢູ່ໄກ”

ແມ່ບໍ່ຍອມ ຫາລະຖາມເລື້ອຍໆ ຫົວໃຈຂ້າພະເຈົ້າເຫັນວ່າເຈັບແສບ ແລະຂ້າພະເຈົ້າ
ເວົ້າຄໍານີ້ ແມ່ນແມ່ຈຶ່ງຍອມທັນ ນາງແມ່ດີໃຈນອນລົງເຄັມຫຼັບ ນັ້ນແມ່ນຄໍາຕອບວ່າ:
“ບິດາພ້ອມກັບອາວເຈັດ (ຊື່ສະຫາຍໄກສອນ ພົມວິຫານ) ແລະກົມການເມືອງ
ພວມປະຊຸມຢູ່ສະຫວັນ”.

ຄວາມຮັກໃຈສັດຂີ່ຂອງບິດາແມ່ຂ້າພະເຈົ້າ ຍາວຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງສະຕະວັດ
ແລະກໍໄດ້ຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງສະຕະວັດ ຄອບຄົວຂ້າພະເຈົ້າສະໜິດຕິດແໜ້ນກັບ
ຫວຽດນາມ ດຽວນີ້ ບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ເປັນຢູ່ ແມ່ຂ້າພະເຈົ້າ ຈື່ຈໍາບິດາ ຈື່ຈໍາບ້ານ
ເກີດເມືອງນອນ ນາງແມ່ມັກເປີດດົນຕີຟັງບັນດາທໍານອງກອນລໍາ ຫວຽດນາມ
ແລ້ວມີດຽບໄທ້ ສ່ວນພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງຄົງຮັກບ້ານເກີດເມືອງນອນບິດາ
ສະໜິດສະໜົມກັບບ້ານເກີດເມືອງນອນແມ່ ຄວາມຮັກບໍລິສຸດຕັ້ງຕໍ່ ນັ້ນແມ່ນຈະ
ອັນສຸດຊຶ້ງຕິງໃຈເຖິງໄປຊົ່ວກາລະນານ.

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ທັງສີພິມສິລະປະ ບຸນປີໃໝ່ ປີເມືງສະຫຼຸ ສະບັບເລກທີ 5+6 ປີ 1997.

ການພົບຄືນສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ໃນຕອນທາງໜຶ່ງປະຫວັດສາດ

ທ່ານງວຽນ ຕີ ກຸວິຍ

ໃນປີ 1949 ໃນລະຫວ່າງການເດີມທາງໄປຖານທັບທາງຕະເວັນອອກລາວ ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ຮັບຄຳເຊີນຂອງທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ ກ່ຽວກັບການຢູ່ມ ທ່ານຢູ່ເຂດທີ່ໝັ້ນຕໍ່ຕ້ານ ຫວຽດບັກ.

ໃນຄືນວັນທີ 18/11/1949 ທ້ອງຟ້າ ວຽງຈັນ ມືດກຸ້ມໄປດ້ວຍເມກ ປົກຄຸມ ລົງໄປ ຄືຜາອັດເຕັມນ້ຳ ຈາກທ່າເດື່ອ ລົມເຈັດລົງໜ້າແມ່ນ້ຳ ຍູ້ໄວແຕ່ລະກະແສ ຄືນກະທົບລັບລໍ່ເຂົ້າທີ່ແຄມເຮືອ ຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ແມ່ນ້ຳຂອງໃນໄລຍະສິບ ວັນກາງເດືອນ 11 ລະດັບນ້ຳໄດ້ລົງໄປຫຼາຍ ແຕ່ຍັງໄຫຼຂ້ອນຂ້າງແຮງ ລຳເຮືອ ອອກເຖິງລະຫວ່າງແມ່ນ້ຳ ເຂັມໂມງສະທ້ອນແສງຂອງນາລິກາ ໂອເມກາ ໃນມື ຂ້າພະເຈົ້າ ບອກ 12 ໂມງ ຕົງເວລານັດໝາຍ ຕ້ອນຮັບແຂກຢູ່ລະຫວ່າງແມ່ນ້ຳ ໜຶ່ງລຳເຮືອນ້ອຍ ທຽບເບົາເຂົ້າທີ່ແຄມເຮືອຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ແຂກກ້າວຂ້າມ ເຮືອຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ລຳເຮືອນ້ອຍພຸ່ງໄປອັດໜຶ່ງຮອຍດຳແກ່ ແລ້ວຜະສົມໃນ ກາງຄືນ ໃນທ້ອງເຮືອ ອ້າຍສົມໄຊ ແນະນຳແຂກກັບພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໃນຈຳນວນ ແຂກ 4 ຄົນ ຄັ້ງນີ້ ມີສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ແລະຄົນໜຶ່ງເວົ້າສຳນຽງເຫວ້ ໄດ້ຮັບ ການແນະນຳ ແມ່ນທ່ານໝໍ ຄືນຍິ່ງເດິກ ລົມລ່ວງຜ່ານຍິ່ງໜາວ ແລະພວກຂ້າ- ພະເຈົ້າຕື່ນພ້ອມກັບລຳເຮືອ ພວມໄປລ່ອງຕາມກະແສນ້ຳ.

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ຄືນນີ້ ການພົບຄືນ ສະເດັດເຈົ້າ ເຮັດໃຫ້ນຶກເຖິງແກ່ຂ້າພະເຈົ້າ ຫວນຄືນ ລະດູໃບໄມ້ລົ້ນປີ 1945 ເມື່ອກອງທັບຮ່ວມສຳພັນ ລາວ - ຫວຽດ ຮ່ວມການສູ້ຮົບ ປົກປັກຮັກສາອຳນາດການປົກຄອງລາວໃນທ່າແຂກ ພາຍໃຕ້ການບັນຊາຂອງ ສະເດັດເຈົ້າ ຫາກໍ່ມີໃດໃນທ່າທ່າເດືອນນີ້ ບັນດາທ່ານນຳພາ ວຽງຈັນ ໄດ້ຕ້ອນຮັບ ເຕັມໄປດ້ວຍມິດຈິດມິດໃຈ ທ່ານສະເດັດເຈົ້າ ຮັກຊາດ ຈາກທ່າແຂກ ໄປໃນເດືອນ 10/1945 ທ່ານກ້າວເຂົ້າໃນລົດໂອໂຕ ພ້ອມກັບກອງບ້ອງກັນຮັກສາເຂົ້າໃນວຽງ ຈັນແລະມີປະຊາຊົນໜ້າແໜ້ນຍືນຢູ່ທັງສອງຂ້າງທາງ ຍິນດີຕ້ອນຮັບຢ່າງສຸດອີກສຸດໃຈ.

ຫາກໍ່ນັ້ນທີ່ສື່ປີທີ່ຜ່ານມາ.

ຕອນເຊົ້າຕໍ່ມາ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮູ້ທ່ານໝໍທີ່ມີຊື່ວ່າ ດັງ ວັນ ຫຼີ ຈາກ ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ໄດ້ຫາກັບ ລຸງໂຮ່ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ພ້ອມກັນການກະກຽມຄາບເຂົ້າ ທ່ານໝໍ ຫຼີ ເອົາຈາກໃບບາໂລອອກໜຶ່ງເຄື່ອງສູບຕອງນ້ຳ ພ້ອມກັບຂ້າພະເຈົ້າ ຮ່ວມກັບການສູບນ້ຳໃຫ້ເຕັມສອງຊາມອ່າງເດີ ຂ້າພະເຈົ້າເວົ້າສຳນຽງ ເຫວີ ທ່ານໝໍຖາມກ່ຽວກັບເຫວີຫຼາຍ ຢູ່ໄກເຫວີກໍ່ຜູ້ໃດທີ່ບໍ່ຈື່ຈຳເຫວີ! ແຕ່ທ່ານໝໍບໍ່ຮູ້ວ່າ ຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງໄກເຫວີ ດົນກວ່າທ່ານໝໍ.

ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ເຂົ້າໃນສະຖານທີ່ ເຕົ້າໂຮມ ເພື່ອກະກຽມສຳລັບການ ເດີນທາງຕັດຜ່າກາງ ຜ່ານປະເທດລາວ ຕາມທາງທິດຕະເວັນອອກ ຝ່າຍລາວ ມີເພີ່ມອ້າຍຊຽງ ກິ່ງ ແລະອ້າຍບຸນ ຕ່າ ໄປນຳກັນ ກັບ ສະເດັດເຈົ້າ ຝ່າຍ ຫວຽດນາມ ມີອ້າຍເຈືອງ ວັນ ກວຸ້ຍ ແລະອ້າຍ ເຈືອງ ດິ່ງ ຫຼີ ແມ່ນໜຶ່ງນາຍ ທະຫານຊຳນິຊຳນານຖິ່ນຖານເຊິ່ງກອງຈະໄປຜ່ານ ຂ້າພະເຈົ້າ ໃຊ້ກະບອກ ກາກ ບິນ ທ້າຍບິນດ້ວຍໄມ້ ຕິດບັ້ງລູກບິນໃໝ່ໆ ບັນດາສະຫາຍ ປົກປັກຮັກສາອື່ນ ກໍ່ໄດ້ຮັບການປະກອບຢ່າງພຽງພໍ ໄດ້ແກ່ ບິນກິນມີ ບິນເຫຼັກຍາວ ໝາກແຕກ ທີ່ມີ

ຄວາມຮັບຜິດຊອບແມ່ນຜູ້ຫົວໜ້າກອງປົກປັກຮັກສາ ຂ້າພະເຈົ້າ ເວົ້າລົ້ມຄືນກັບ ອ້າຍນ້ອງ ຄວາມສໍາຄັນຂອງການເດີນທາງປະຫວັດສາດນີ້ ເຜີຍແຜ່ແຜນການ ເຄື່ອນທັບ ແລະ ບັນດາແຜນຮ່າງການຮີບທີ່ໄດ້ການກະກຽມລ່ວງໜ້າ ເພື່ອປ້ອງ ກັນເລື່ອງອາດຈະເກີດຂຶ້ນໂດຍບັງເອີນທຸກປະການ ແຜນຮ່າງຮັບມືຕໍ່ສະພາບ ການຮ້າຍ ໂດຍສະເພາະພວກຂ້າພະເຈົ້າຈະສູ້ຮົບກົດກັນສັດຕູເຖິງກົກເຖິງປາຍ ເພື່ອໃຫ້ແກ່ໜຶ່ງພາກສ່ວນນ້ອຍນຳໄດ້ຜູ້ແຂກຖອນອອກຈາກວົງທີ່ອັນຕະລາຍ.

ໂດຍເກືອບຈະເຖິງເວລາອອກເດີນທາງ ກໍ່ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງຄົງບໍ່ຮັບການ ຕິດຕໍ່ກັບພາກສ່ວນ ໄປລ່ວງໜ້າ ເພື່ອກະກຽມປ້ອງກັນຕໍ່ພວກສັດຕູ ຢູ່ບົດຄ້າຍໃກ້ ກັບນັ້ນໄປລາດຕະເວນຜິດປົກກະຕິ ໃນຂະນະທີ່ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ພວມຢູ່ໃນໜຶ່ງທີ່ ຕັ້ງບໍ່ສະດວກ ເຊິ່ງແມ່ນໜຶ່ງມື້ເຄັ່ງຄຽດທີ່ຜ່ານມາ.

ກາງຄືນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຂ້າມທາງເລກ 13 ໄປເລີກເຂົ້າໃນປ່າໄມ້ແລະມີ ໜ້າຍັງຄົງເດີນທາງຕໍ່ໄປ.

ສະເດັດເຈົ້າ ໄຕ່ພູ ພ້ອມກັບເຄື່ອງໄມ້ຄ້ອນພັນແກ່ນ ຄູ່ເກີບໜັງໄດ້ທັງນພື້ນ ຮອງແລະຮອຍຂາດຖູໃສ່ກັດຕີນ ເຮັດໃຫ້ທ່ານເຈັບຫຼາຍ ແຕ່ທ່ານຍັງຄົງ ພະຍາຍາມກ້າວໄປ ບາງທີສະເດັດເຈົ້າເກືອບລົ້ມທາງຂ້າງຫຼັງ ແຕ່ຍັງຄົງ ພະຍາຍາມຄ້າຈູນໄດ້ແລະຫົວເວົ້າມ່ວນຊື່ນ.

ຫຼັງຈາກການໄດ້ພື້ນຜ່ານຫຼາຍພູດອຍ ຜູ້ແຂກໄດ້ເມື່ອຍພໍ່ແຮງແລະເຈັບຕີນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ເຂົ້າເລີກໃນປ່າໄມ້ ເພື່ອຜູ້ແຂກພັກຜ່ອນໃຫ້ກຳລັງວັງຊາພື້ນຄືນ ອ້າຍນ້ອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ພຽງແຕ່ຫ່ວງໃຍປົກປັກຮັກສາປອດໄພ ແຕ່ຍັງຫ່ວງ ໃຍບ່ອນນອນ ຄາບເຂົ້າໃຫ້ແກ່ຜູ້ແຂກ ຫ່ວງໃຍຝົນຕົກລົມພັດ ຕົ້ນໄມ້ຫັກທີ່ອາດ ຈະລົ້ມໃນບໍລິເວນຜູ້ແຂກພັກຜ່ອນ ອ້າຍນ້ອງປົກປັກຮັກສາໄປຫາໜ້ໄມ້ ເຫັດເພື່ອ ປົວແປງໃຫ້ແກ່ທຸກຄາບເຂົ້າໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

ສະເດັດເຈົ້າ ເອົາໜຶ່ງຂວດຊອດໝາກເຜັດຈາກບາໂລຂອງທ່ານ ເຊີນພວກ ຂ້າພະເຈົ້າຮ່ວມກິນ ຂ້າພະເຈົ້າ ຕັກເຂົ້າໃສ່ຖ້ວຍ ແລ້ວເອົາໄມ້ຖູ່ອັດລົງໃຫ້ເທົ່າກັນ ແລ້ວຄົບຊອດໝາກເຜັດນ້ອຍໜຶ່ງ ປັດເປົາໃຫ້ເທົ່າກັນໃນບົນຖ້ວຍເຂົ້າ ສີຊອດ ໝາກເຜັດ ແດງຄືໝາກເຂົ້າທີ່ມີກິ່ນເຜັດຫວານໆ ບວກກັບກິ່ນນ້ຳປາລະເທີຍຂຶ້ນ ຫອມແຊບ ເຂັ້ມຊຸ່ນ ທີ່ບໍ່ເຄີຍຮູ້ເຄີຍເຫັນ.

ທ່ານໝໍ ດັງ ວັນ ທົ່ງ ກວດກາສຸຂະພາບໃຫ້ແກ່ອ້າຍນ້ອງໃນກອງ ເມື່ອເຖິງ ຍາມຂ້າພະເຈົ້າ ທ່ານໝໍ ບົ່ງມະຕິພະຍາດ ຂ້າພະເຈົ້າເປັນພະຍາດ “ໄທ” ທຸກຄົນ ລ້ວນແຕ່ຫົວອີ້ຂຶ້ນທີ່ຈິງແມ່ນລະຫວ່າງເດີນທາງ ທ່ານໝໍ ໄດ້ຮູ້ວ່າຂ້າພະເຈົ້າ ມີຄົນ ຮັກທີ່ພວມປະຕິບັດງານຢູ່ໄທ ພັກທັງວັນວ່າງວຽກ ພົດລົມກັນຟັງເຄື່ອງອັດສຽງ ຜູ້ ແຂກເປີດບາໂລອອກຂຶ້ນ ແລ້ວຈັດສັນຄືນເຄື່ອງສຳພາລະເດີນທາງ ນອກຈາກບາງ ເຄື່ອງໃຊ້ຈຳເປັນສ່ວນຕົວທີ່ງ່າຍດາຍໃນບາໂລຂອງສະເດັດເຈົ້າຍັງມີຫຼາຍປຶ້ມໜັງສືພິມ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍສະເໜີສະເດັດເຈົ້າ ແບ່ງອອກເພື່ອອ້າຍນ້ອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ນຳຊ່ວຍໃຫ້ລົດນ້ຳໜັກ ສະເດັດເຈົ້າ ເບິ່ງພວກຂ້າພະເຈົ້າຢ່າງສະໝິດສະໝັມ ບອກວ່າ: “ຂ້າພະເຈົ້ານຳເຊັ່ນນີ້ ກໍພໍເໝາະກັບກຳລັງແລ້ວ”.

ເພື່ອຮັກສາບົດລັບ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຕ້ອງເດີນທາງໃນກາງຄືນ ຄະນະພວກ ຂ້າພະເຈົ້າ ຜູ້ໄປຂ້າງຫຼັງຕິດກັບຜູ້ໄປຂ້າງໜ້າ ມີດຽບພື້ນຜ່ານບັນດາຕອນທາງສູງ ຊັນທຸລະກັນດານ ທະລຸຜ່ານຫຼາຍປ່າໄມ້ ຫຼາຍພູ ໃນສຸດທ້າຍ ຄະນະພວກ ຂ້າພະເຈົ້າ ກໍພື້ນຜ່ານທຸກໆກິດຂວາງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ.

ຫຼັງຈາກຊຸມວັນຂ້າມນ້ຳຂ້າມທ່າລຳບາກລຳບົນເຄິ່ງຄຽດ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ມາຮອດສິບຫ້ວຍເມື່ອພ້າໄດ້ມືດອີ້ມຄື້ມ.

ກຸ່ມໄປກ່ອນເພື່ອກະກຽມ ໂດຍເຈືອງ ວັນ ກວຸ້ຍ ຮັບຜິດຊອບ ໄປກາຍຂ້າງ
ໜ້າເພື່ອເຝົ້າຍາມທາງນອກ ຕາມແຜນການ ກໍ່ມາຮອດ ສົບຫ້ວຍ (ຝັ່ງຂ້າງເໜືອ
ສັງກັດແຂວງຊຽງຂວາງ (ໄກ້ກັບບົດຄ້າຍທ່າ ເທີມ ແລະສົບ ວຽງ) ຝັ່ງທິດໃຕ້ສັງກັດ
ແຂວງຄຳມ່ວນ) ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຈະໃຊ້ເຮືອຂ້າມແມ່ນ້ຳ ແລ້ວກັບຄຳເກີດ ແມ່ນ
ໜຶ່ງຖິ່ນຖານເຄື່ອນໄຫວທີ່ຂ້ອນຂ້າງປອດໄພ ແຕ່ເພື່ອໃຫ້ແກ່ແຂກລົດຄວາມ
ລຳບາກລຳບົນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ເຫັນຈຳເປັນຕ້ອງປ່ຽນແປງການເດີນທາງຕາມ
ເສັ້ນທາງອື່ນທີ່ສັ້ນກວ່າ.

ໃນຂະນະທີ່ ຍັງຄົງຈັດການເວນຍາມຢູ່ທາງໜ້າ ແລະຍັງຄົງມີການກະກຽມ
ພ້ອມ ທີ່ຈະເຮືອຂ້າມແມ່ນ້ຳຜ່ານຝັ່ງທິດໃຕ້ໃນກໍລະນີມີຜັນຜວນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ
ກໍ່ກະກຽມທັນແຜນຮ່າງໄປທາງເຮືອຂຶ້ນສູ່ຕອນຕົ້ນເພື່ອຫຍໍ້ໃຫ້ສັ້ນເຂົ້າທາງໄປ
ຜູ້ແຂກພັກໃນໜຶ່ງເຮືອນຮ້ານກວ້າງ ທີ່ເຈົ້າຂອງເຮືອນຮັບຕ້ອນຢ່າງລອບຄອບ
ບ້ານນີ້ ເຖິງວ່າຢູ່ໃນເຂດສັດຕູຄວບຄຸມ ແຕ່ບໍ່ໄກບົດຄ້າຍຫຼາຍ ແຕ່ຍັງແມ່ນ
ສະຖານທີ່ອ້າຍນ້ອງ ອິດສະລາ ມັກໄປມາ ເຖິງວ່າ ບໍ່ຜູ້ໃດເວົ້າກັບຜູ້ໃດ ແຕ່ທຸກຄົນ
ລ້ວນແຕ່ຮູ້ວ່າມີ “ພະນັກງານສຳຄັນ” ໄປຜ່ານບ້ານ ບັນຍາກາດບັນດາຄອບຄົວ
ໃນບ້ານມ່ວນຊື່ນຂຶ້ນ.

ບັນດາພໍ່ເຖົ້າໃນບ້ານຊວນກັນ ມາພ້ອມກັບເຈົ້າຂອງເຮືອນ ຖະຫວາຍໜຶ່ງພາ
ເຄື່ອງບູຊາ ແລ້ວໃຕ້ທຽນອວຍພອນ ສະເດັດເຈົ້າຮ່ວມກັບບັນດາທ່ານແຂກໄປນຳ
ກັນ ສະເດັດເຈົ້າ ຂອບໃຈໃຈດີຂອງຊາວບ້ານ ແລະນ້ຳໃຈສະຫນັບສະຫນູນສຳລັບ
ຄວາມເອກະລາດຂອງປະເທດລາວ ຊາວບ້ານຈັດພິທີ ບາສີສູ່ຂວັນ ອວຍພອນ
ສຸຂະພາບໃຫ້ແກ່ບັນດາທ່ານແຂກ ພວກຂ້າພະເຈົ້າຫ່ວງໃຍຫຼາຍ ແຕ່ສະເດັດເຈົ້າ
ຍັງຄົງຄຸ້ມຄົມໃຈເຢັນໆ ຢູ່ມຸມຢາມຖາມຂ່າວແລະໂອ້ລົມກັບບັນດາພໍ່ເຖົ້າໃນບ້ານ.

ເມື່ອທຸກຄົນ ໄດ້ກັບມາ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ລາຍງານແຜນການເດີນທາງທີ່ມີ
ການປ່ຽນແປງ ແລະສະເດັດເຈົ້າ ໄດ້ເຫັນດີກັບແຜນການໃໝ່ຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ.

ເສັ້ນທາງໄປຕາມແຜນການໃໝ່ນີ້ ແມ່ນໄປຕາມຮີດຄອງປະເພນີທີ່ໄດ້ມີແຕ່
ກ່ອນມານີ້ຂອງບັນດາບ້ານເມືອງລາວ ທ່ານແຂກ ໄປທາງນ້ຳ ເມື່ອໄປຜ່ານແຕ່ລະ
ບ້ານ ກໍ່ລ້ວນແຕ່ຕ້ອງຫັນໄປສູ່ເຮືອອື່ນ ເຮືອ ຂອງບ້ານນີ້ ຮັບຜິດຊອບໃນການ
ຂົນສົ່ງທ່ານແຂກໄປຕໍ່ມາ ສະຖານທີ່ຂອງບ້ານຕໍ່ໄປ ເຊັ່ນ ບັນດາບ້ອມ ຂອງສາຍ
ຕິດຕໍ່ພາທາງ ບ້ານນາ ດູ່ ທີ່ໃກ້ກັບປົດຄ້າຍສັດຕູ ສະນັ້ນ ໝູ່ໄປຂ້າງໜ້າ ແມ່ນຕ້ອງ
ເຂົ້າໃນບ້ານ ເພື່ອເຝົ້າຍາມທາງນອກ ແລະກະກຽມ ເມື່ອເຮືອຂົນທ່ານແຂກມາ
ກໍ່ປ່ຽນເຮືອແລະສືບຕໍ່ໄປທັນໃນຂະນະທີ່ຟ້າຍັງນ້ຳໝອກ.

ການເດີນທາງຂຶ້ນສູ່ຕອນຕົ້ນ ມາບັນດາຕອນຫີນກັ້ນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຕ້ອງ
ຫາມຍ້າຍເຮືອຜ່ານບັນດາເງີບຫີນ ຕໍ່ມາຈຶ່ງອາດສາມາດຖ່ຳເຮືອເດີນຕໍ່ໄປ ແນ່ນອນ
ນີ້ແມ່ນເຮືອເຮັດດ້ວຍໄມ້ລຳໃຫຍ່ ແຕ່ຫາກບໍ່ຕ້ອງເຮືອທີ່ສານດ້ວຍໄມ້ໄຜ່ແລ້ວ
ໃຊ້ຊີ້ຊີຢາ ມາຍັງບ້ານນາ ງາງ ພວກຂ້າພະເຈົ້າພັກຄ້າງເພື່ອ ກະກຽມ ແລ້ວຕໍ່ມາ
ເດີນຕໍ່ໄປໃນຕອນທາງໃໝ່ ໃນຕອນທ່ຽງນັ້ນມີໜຶ່ງໂຕກວາງຈາກຂ້າງຝັ່ງນັ້ນ ລົງໄປ
ຫ້ວຍກິນນ້ຳ ອ້າຍນ້ອງປົກປັກຮັກສາ ມັກແຕ່ງກິນໃຫ້ດີຂຶ້ນ ຂໍອະນຸຍາດໄດ້ຮັບ
ການຍິງ ສະເດັດເຈົ້າ ເວົ້າວ່າ: “ການເດີນທາງຍັງບໍ່ແມ່ນປອດໄພ ບໍ່ຄວນຍິງບິນ”
ຜູ້ປົກປັກຮັກສາໜຶ່ງເສຍດາຍ ໃຊ້ກ່ອນຫີນແກວ່ງນ້ຳສົ່ງຂຶ້ນ ໂຕກວາງເຫຼືອງເງິຍຫົວ
ເບິ່ງຢ່າງຕົກຕະລົງ ແລ້ວຫັນຫົວແລ່ນໄວເຂົ້າປ່າໄມ້.

ເມື່ອອອກຈາກບ້ານນາ ເຮືອງ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຕ້ອງລອຍຂ້າມໜຶ່ງກະແສ
ຫ້ວຍ ມາຍັງໜຶ່ງຕອນ ຫ້ວຍເລິກ ນ້ຳໄຫຼແຮງ ສະເດັດເຈົ້າ ຖືກພະລາດຕິນແລະ
ຖືກນ້ຳດັນຕາມ ຂ້າພະເຈົ້າຫັນພູ່ງໄວຕາມສະເດັດເຈົ້າແລະຮັກສາໄວ້ ສະເດັດເຈົ້າ

ແອນລົງຕົວເຂົ້າຂ້າພະເຈົ້າ ແລະທັງສອງຄົນຈູງກັນເຂົ້າບ່ອນນ້ຳຕົ້ນກວ່າ ຕໍ່ມາຈຶ່ງຂຶ້ນຝັ່ງໄດ້ ພວກຂ້າພະເຈົ້າຂຶ້ນຝັ່ງນັ່ງບົນຫາດຫີນ ແລະປູເຄື່ອງຖືກປຽກໝົດໃຫ້ຕາກແດດ ຕົນຂອງສະເດັດເຈົ້າ ຖືກພະລາດທີ່ທຸບໃສ່ຫີນ ເຕີນໜ້ອຍໜຶ່ງ ກ້ອງ-ຖ່າຍຮູບຂອງສະເດັດເຈົ້າ ກໍ່ຖືກຊົມນ້ຳແລະບັນດາຮູບພາບທີ່ລະນຶກທີ່ສະເດັດເຈົ້າໄດ້ບັນທຶກໃນຕອນທາງນີ້ ລ້ວນແຕ່ເສຍໝົດ.

ຫຼັງຈາກການເດີນທາງຍາກເຂັ້ມລຳບາກລຳບົນ ເວັນໄປຄົນພັກ ພວກຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ມາເຖິງທາງເລກທີ 7 ໃນໜຶ່ງຕອນທ່ຽງ ທ່ານແຂກ ມ່ວນຊື່ນເກີນໄປ ໂດຍມີຜູ້ໃຊ້ມືລູບງບົນໜ້າທາງ ກໍ່ມີຜູ້ນັ່ງນັ່ງຕັບຕົງລົງໜ້າທາງ.

ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ເດີມໄປຈາກຮ່ອງຈວາງ ມາເຖິງຕະຫຼາດ ເຢື່ອ ດ້ວຍໜຶ່ງລົດ ໂດຍສານເກົ່າທີ່ຖືກພາງແຊນປົກຄຸມເຕັມໄປດ້ວຍໃບໄມ້.

*

* *

ກ່ອນທີ່ຈະອອກເດີນທາງເຖິງຫວຽດບັກ ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ໄດ້ວາງໄວ້ໃຫ້ແກ່ພວກຂ້າພະເຈົ້າບັນດາແຖວທີ່ລະນຶກ ເຊິ່ງໃນແຕ່ລະເວລາອ່ານເຖິງ ຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງເຫັນເສັ້ນທາງລາວ ຄືພວມປະກົດອອກຕໍ່ໜ້າຕໍ່ຕາຂ້າພະເຈົ້າ:

"Pour M Nguyen Tu Quy

En souvenir de la difficile traversée du Laos qu'il a rendue sans heurt et sans danger par sa clairvoyance son de'vouement et son esprit du devoir.

23-12-1949

SOUPHANOUVONG"

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

“ຂໍມອບໃຫ້ ທ່ານງວຽນ ຕີ້ ກຸ້ຍ

ການລະນຶກການເດີນທາງເຕັມຄວາມລຳບາກທີ່ຜ່ານປະເທດລາວ ໂດຍໄດ້
ອາໄສຄວາມສະຫງ່າສ່ອງໃສ ຄວາມສຸດອີກສຸດໃຈແລະຈິດໃຈຮັບຜິດຊອບຂອງ
ທ່ານໄດ້ຮັບການປະຕິບັດຢ່າງປອດໄພ.

23-12-1949

ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ”

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ສາຍພົວພັນ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດ
(ການສຳມະນາ ວິທະຍາສາດ ມະຫາວິທະຍາໄລ ສັງລວມ ຮ່າໂນ້ຍ)
ສຳນັກພິມຈຳໜ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ ຮ່າໂນ້ຍ 1993 ໜ້າທີ148- 152.

ການພົບປະກັນໃນປະຫວັດສາດ

ນາຍພົນຕີ ດວ່ານ ເຈືອງ⁽¹⁾

ທ້າຍປີ 1949 ລຸງໂຮ່ ມີບັດເຊີນ ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ໄປຍ້ຽມຢາມ ຫວຽດບັກ ລຸງໂຮ່ ໄດ້ພົບປະກັນ ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ຄັ້ງທຳອິດ ເມື່ອວັນທີ 04/9/1945 ໃນຮ່າໂນ້ຍ.

ສະເດັດເຈົ້າ ໄດ້ຜ່ານການເດີນທາງຢ່າງລຳບາກລຳບົນ ຈາກຕາເວັນຕົກທາງ ທິດຕະເວັນອອກລາວ ແລ້ວຈາກເຂດທະຫານ IV ໄປຫວຽດບັກ.

ສະຫາຍ ຫງວຽນ ຈີ້ ແທ້ງ ໃນຊ່ວງນັ້ນ ຈາກຄະນະພັກເຂດ ເຂດທະຫານ IV ໄປເຖິງທີ່ສູນກາງພັກ ແບ່ງງານຮັບຜິດຊອບການປະຕິບັດງານໂຄສະນາອົບຮົມ ປະຕິບັດງານອົງຄະນະແລະປະຕິບັດງານກຳປູເຈຍ - ລາວ.

ຫຼັງຈາກການ ສະເດັດເຈົ້າ ເດີນທາງໄປ ຫວຽດບັກ ສະຫາຍ ຫງວຽນ ຈີ້ ແທ້ງ ຈັດຕັ້ງການນຳສະເດັດເຈົ້າ ມາພົບປະກັນ ລຸງໂຮ່.

ໃນຕອນແລງມື້ນັ້ນ ອ້າຍແທ້ງ ນຸ່ງຊຸດໂສ້ງເສື້ອ “ບ່າບາ” ສະເດັດເຈົ້າ ນຸ່ງເສື້ອ ບູຊິງແບບອາເມລິກາ ຫົວໃສ່ໝວກ Chapeau laisse ປັນຂອບ ຕີນໃສ່ démarrage ປັນ ແອວຮັດສະບົງອາເມລິກາ ທີ່ມີກະບອກປົນພົກແລະມີດັນອຍ ບ່າໃສ່ເຄື່ອງ Philips ຍັງຂ້າພະເຈົ້າໃສ່ໜຶ່ງຖົງນ້ອຍ.

ທັງສາມຄົນ ທັງໄປ ທັງເວົ້າລົມກັນຢ່າງມ່ວນຊື່ນ ຫຼັງຈາກຫຼາຍມື້ບຸປ່າຜ່າດົງ ທາງຍາວຂຶ້ນພູລົງຫ້ວຍ ເມື່ອເວລາໜຶ່ງຕໍ່ມາ ຮອດຮ່ອມພູທີ່ບ່ອນລຸງພັກຢູ່.

⁽¹⁾ ອະດີດຫົວໜ້າສະຖາບັນຍຸດທະສາດການທະຫານ (ປະຈຸບັນນີ້ ແມ່ນວິທະຍາຄານຍຸດທະສາດ ປ້ອງກັນປະເທດ) ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ສສ. ຫວຽດນາມ.

ຈາກໄກທີ່ໄດ້ເຫັນໜຶ່ງພໍ່ເຖົ້າ ນຸ່ງຊຸດໂສ້ງເສື້ອສີໝາກ ພວມຊຸດດິນພູນກົກ ຕົ້ນໄມ້ອ້າຍແຫ້ງຫັນໄປເວົ້າ ກັບ ສະເດັດເຈົ້າວ່າ:

- ລຸງໂຮ່ນັ້ນ

ສະເດັດເຈົ້າ ຄືພັດຍືນກົກ ເບິ່ງຕົວເອງ ແມ່ນຕ້ອງການແກ້“ເຄື່ອງປະກອບ” ສິ່ງໃຫ້ແກ່ຂ້າພະເຈົ້າ ແຕ່ອ້າຍແຫ້ງຮູ້ວ່າ ໄດ້ເວົ້າຫັນ:

- ຂໍ ສະເດັດເຈົ້າ ເປັນກັນເອງ!

ແລ້ວບໍ່ຜູ້ໃດ ບອກຜູ້ໃດ ລ້ວນແຕ່ກ້າວຢ່າງໄວໆ ມາໃກ້ກັບລູງ ລຸງຍຸດຈົກ ແຫງນຂຶ້ນເບິ່ງເຫັນອ້າຍແຫ້ງ ລຸງໂຮ່ ເວົ້າມ່ວນຊື່ນ:

- ສະບາຍດີ ນາຍພົນກອງຫຼອນ

ອ້າຍແຫ້ງຮຽນກັບລູງ:

- ສະເດັດເຈົ້າ ໄປຢູ່ມຢາມລູງ

ລູງທັງເວົ້າ ທັງຈັບມືດ້ວຍຄວາມເອື້ອເພື່ອສະໜິດສະໜົມ:

- ອາວ! ທົງນານແລ້ວຈຶ່ງໄດ້ພົບກັນ ເດີນທາງຍາວ ແນ່ໃຈເປັນລຳບາກລຳບົນຫຼາຍ.

ມືໃນມືຕື້ນຕັນໃຈເກີນໄປ ສະເດັດເຈົ້າ ບໍ່ເວົ້າເປັນສຽງ.

ລຸງໂຮ່ ຖາມຂ້າວຄາວກ່ຽວກັບສະພາບການສຸຂະພາບ “ອາໃພ້” ແລະບັນດາ ຫຼານ ສະເດັດເຈົ້າ ຍິ່ງເຕີມຕື້ນຕັນໃຈແລະຮຽນວ່າ:

- “ຂອບໃຈລູງ”

ໜຶ່ງສຽງລຸງ ແມ່ນນ້ຳໃຈທີ່ສຸດ.

ລຸງ ບອກໃຫ້ອ້າຍແຫ້ງ ເຊີນທ່ານແຂກ ເຂົ້າໃນທີ່ເຮັດວຽກ ເພື່ອລຸງໄປລ້າງມື ແລະຕືນ ເພື່ອຫາລຶການເຮັດວຽກຂອງ “ທຳນຽບປະທານ” ແມ່ນໜຶ່ງແຖວໂຕະຍາວ

ດ້ວຍໄມ້ ແຕ່ຕີນໂຕະປັກລົງທີ່ດິນ ດ້ານໜ້າປະຕູຊຸມຢູ່ຂ້າງເທິງ ທີ່ມີແຂວນຮູບລຸງໂຮ່
ນີ້ແມ່ນທີ່ຫາລື “ປະເທດຊາດເລື່ອງສຳຄັນ” ຂອງລັດຖະບານແລະສູນກາງ ເພື່ອໃນ
ກໍລະນີທີ່ມີເຄື່ອງບິນ ກໍ່ເຂົ້າໃນຊຸມໄດ້ໄວ ສະເດັດເຈົ້າ ເອົາໃຈໃສ່ ອ້ອມແອ້ມແລະ
ຫຼຸດປາກເວົ້າວ່າ:

- ລຸງໂຮ່ ນຸ່ງຫົ່ມແລະເຮັດວຽກ ທີ່ງ່າຍດາຍໂພດ.

ອ້າຍແທ້ເວົ້າເຕັມ:

- ລຸງງ່າຍດາຍຫຼາຍ ຜູ້ໃດໃກ້ຊິດກໍ່ໄດ້.

ການລ້າງມືແລະຕີນແລ້ວ ລຸງນັ່ງໃນໂຕະກັບສະເດັດເຈົ້າ ແລະອ້າຍແທ້ ແລະ
ການພົບໜ້າພໍ່ຕາເລີ່ມຕົ້ນຢ່າງເປັນທາງການ ສິ່ງທີ່ຂ້າພະເຈົ້າ ເອົາໃຈໃສ່ ໂດຍ
ສະເພາະການເວົ້າລົມກັບສະເດັດເຈົ້າໂດຍຕະຫຼອດຕອນ ລຸງລ້ວນແຕ່ເອີ້ນແມ່ນ
ສະເດັດເຈົ້າ ແລະຮຽກຂານແມ່ນພວກຂ້າພະເຈົ້າ ແລະຂ້າພະເຈົ້າ ໃນເວລານັ້ນ
ສະເດັດເຈົ້າ ຍາມຮຽນແມ່ນລູງ ຍາມຮຽນແມ່ນປະທານ ການ “ພົບປະໂອລົມ”
ເປັນໄປຢ່າງໄວ ລຸງຖາມບັນດາອາວຸໂສໃຊ້ກ່ຽວກັບການກະກຽມບ່ອນພັກຜ່ອນໃຫ້
ແກ່ທ່ານແຂກ ແລະເຊີນ ທ່ານແຂກກັບພັກຜ່ອນ.

ເຖິງຄາບເຂົ້າ ລຸງເວົ້າຍອກວ່າ “ງານລ້ຽງລະດັບຊາດ” ແຕ່ຄາບເຂົ້າເປັນໄປທີ່
ອົບອຸ່ນ ໃນການໂອ້ລົມກ່ຽວກັບອາຫານ ຫວຽດນາມ - ລາວ ລຸງ ໃຫ້ຮູ້ວ່າເມື່ອຢູ່ສະ
ຍາມ ລຸງໄດ້ມີໂອກາດໄປລາວ ທີ່ເມື່ອໜ້າ ຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງຮູ້ວ່າ ປີ 1928 ເມື່ອ
ການເຄື່ອນໄຫວຢູ່ສະຍາມ ລຸງໄດ້ມີໂອກາດໄປຫາ ປາກເຊ ໄປຍັງແຂວງສະຫວັນ
ນະເຂດ ມາຊຽງຫວາງ (ທາງທິດໃຕ້ເທສະບານແຂວງທ່າແຂກ) ເພື່ອຊອກຮູ້
ສະພາບການຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນບັນດາຊົນເຜົ່າລາວໂດຍກົງ.

ຕອນຄໍ່າເຖິງ ລຸງເຊີນ ສະເດັດເຈົ້າແລະອ້າຍແທ້ ມາຍັງເຮືອນຮ້ານລຸງພັກຢູ່
ສະເດັດເຈົ້າໄດ້ມີໂອກາດສັງເກດບ່ອນນອນປະຖົມປະຖານຂອງລຸງ ທົດຕຽງມື

ກອງປຶ້ມທີ່ຂ້າງບົນ ແມ່ນໜັງສືລັດແລະການປະຕິວັດຂອງວີ. ເລນິນ ທີ່ອ້າຍແທ້ງ
ແນະນຳນັ້ນ ແມ່ນບັນດາ “ໜັງສືຮອງໃສ່ຫົວຕຽງ” ທີ່ລຸງມັກອ່ານແລ້ວອ່ານອີກເປັນ
ຫຼາຍເທື່ອ ນັ່ງຊຸມນຸມກັນຂ້າງຄືໄຟທີ່ລຸກຮຸ່ງແຈ້ງການເວົ້າລົມກັນ “ລຸງ-ອາວ” ເປັນ
ໄປທຳມະຊາດແລະສະໜິດສະໜົມທີ່ສຸດ.

ລຸງໂຮ່ ຖາມອ້າຍແທ້ງ ກ່ຽວກັບສະພາບການໃນບຶ່ງ ຈີ້ ທຽນ ອ້າຍແທ້ງ ລາຍ
ງານໃຫ້ລຸງກ່ຽວກັບ ສະພາບການໃນການປັບປຸງຂະບວນການ ຫຼັງຈາກການແນວ
ຮິບເຫວັແຕກແລະບັນດາບັນຫາວາດລ້າງ ຂອງສັດຕູ ການສະໜັບສະໜູນຢ່າງ
ຕັ້ງໜ້າຂອງຊາວບ້ານສຳລັບທະຫານ ລຸງໂຮ່ ຍ້ອງຍໍການຈັດຕັ້ງ ບັນດາສະມາຄົມ
ທີ່ປ່ຽນຮູບຊົງ ເພື່ອເຕົ້າໂຮມມະຫາຊົນ ຫຼັງຈາກການແນວຮິບເຫວັຖືກ
ແຕກສວຍໂອກາດ ລຸງເວົ້າເຖິງປະສົບການຂອງລຸງ ເມື່ອເຄື່ອນໄຫວຢູ່ສະຍາມ ຜູ້ຢູ່
ໃກ້ຄຽງຖືກໄຂ່ປ່າ ແຕ່ເກາງໃຈກິນຢາແຜນຕາເວັນຕົກ ລຸງທັນການບົດກິນິນເປັນ
ແບ່ງສີເຫຼືອງ ແລ້ວຫໍ່ເປັນແຕ່ລະຫໍ່ນ້ອຍ ທີ່ເອີ້ນວ່າຢາຂອງພະພຸດທະເຈົ້າ ຜູ້ຢູ່ໃກ້
ຄຽງກິນໄດ້ເຊົາເຈັບ ມີຄວາມສັກສິດຫຼາຍ “ພະສົງ” ລຸງຫຼານຫົວຢ່າງສະບາຍໃຈ
ລຸງເລື້ອຍໆຍ້ອງຍໍຈິດໃຈຮັກຊາດຂອງຊາວບ້ານເຮົາ ລຸງເວົ້າວ່າ “ປະຊາຊົນເຊື້ອ
ພັນໃນພັກແລະປະທານ ໂຮ່ຈິມິນ ຄວນລົງມະຕິຕັດສິນໃຈຕໍ່ຕ້ານຈົນເຖິງທີ່ສຸດ”
ນັ່ງຂ້າງຄືໄຟທີ່ລຸກຮຸ່ງແຈ້ງ ນ້ຳໃຈ ຫວຽດນາມ - ລາວ ນ້ຳໃຈຂອງລຸງຫຼານຍິ່ງເປັນ
ຢ່າງດູດດື່ມຂຶ້ນ ແຕ່ເນື່ອງຈາກຄວາມເອົາໃຈໃສ່ດູແລດຖິ້ມສຸຂະພາບ ຂອງສະເດັດເຈົ້າ
ສະນັ້ນ ລຸງເຊີນ ສະເດັດເຈົ້າໃຫ້ກັບພັກຜ່ອນ.

ຍືນຂັ້ນໃຫ້ສະບາຍດີລຸງ ແຕ່ບໍ່ມີຜູ້ໃດຕ້ອງການກັບພັກຜ່ອນ ໃນລະຫວ່າງ
ການກັບ ຜູ້ໃດກໍ່ນຶກຄິດກ່ຽວກັບໃນຊ່ວງເວລາທີ່ອົບອຸ່ນ ນັ່ງຂ້າງຄືໄຟທີ່ລຸກຮຸ່ງແຈ້ງ
ໂດຍບັງເອີນ ສະເດັດເຈົ້າ ເວົ້າສະເພາະກັບ ຂ້າພະເຈົ້າວ່າ:

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

- ເປັນຫຍັງທີ່ລູກໂຮ່ ເວົ້າວ່າ ປະທານໂຮ່ຈິມິນ?

ຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ເຂົ້າໃຈຕໍ່ເຈຕະນາຈຶ່ງອີກອີກ ຂ້າພະເຈົ້າ ລາຍງານໃຫ້ກັບອ້າຍແທ້ ກ່ຽວກັບຄວາມຂັດຂ້ອງຂອງສະເດັດເຈົ້າ ໂດຍບັງເອີນ ອ້າຍແທ້: “ໂອ ຣູ້ແລ້ວ” ແລະໃນໂອກາດໄປຫາອວຍພອນສະເດັດເຈົ້າ ໃຫ້ນອນຫຼັບ ອ້າຍແທ້ໄດ້ອະທິບາຍທີ່ກະທັດຮັດວ່າ:

- ລູກໂຮ່ ເວົ້າວ່າ ປະທານໂຮ່ຈິມິນແມ່ນທຳມະຊາດຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກປະທານໂຮ່ຈິມິນ ບໍ່ພຽງແຕ່ເປັນຂອງລູກໂຮ່ໂດຍສະເພາະ ແຕ່ເປັນຂອງພັກ ຂອງປະຊາຊົນ

ສະເດັດເຈົ້າ ໜ້າຈັບໃຈ ຄືພົບເຫັນໜຶ່ງສິ່ງທີ່ໃໝ່ ແລະບໍ່ກັງວົນອີກ ສະເດັດເຈົ້າ ຖາມໂລດອ້າຍແທ້:

- ເປັນຫຍັງທີ່ຍາມເຮັດວຽກ ລູກໂຮ່ ເອີ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າ ແມ່ນສະເດັດເຈົ້າ?

ອ້າຍແທ້ ກໍຕອບຢ່າງກະທັດຮັດ:

- ສະເດັດເຈົ້າ ຢ່າເກງໃຈ ນັ້ນແມ່ນຍາມເຮັດວຽກຢ່າງເປັນທາງການ ສ່ວນຍາມກິນ ລູກໂຮ່ ບໍ່ພຽງແຕ່ໄດ້ເວົ້າວ່າ “ງານລ້ຽງລະດັບຊາດ”.

ສະເດັດເຈົ້າ:

- “ໂອ ແມ່ນຄື ແນວນັ້ນເນາະ!” ແລະຫົວຢ່າງສະບາຍໃຈ.

ຄືນັ້ນ ສະເດັດເຈົ້າ ນອນຫຼັບດີຕື່ນໜຶ່ງ.

ເຖິງການປົກສາຫາລື ເຊົ້າມື້ໜ້າ ການງານເປັນໄປຖືກແນວນັ້ນ.

ລູກໂຮ່ ຍັງ “ຮຽນ ສະເດັດເຈົ້າ” ແລະສະເດັດເຈົ້າ ຕອບຄືນວ່າ “ຮຽນ ປະທານ” ໂດຍບໍ່ຍັງ ເກີກະຕື ມື້ວານນີ້.

ຍາມອຳລາຄູ່ເພື່ອນເຖົ້າ ລາວ - ຫວຽດ ກອດຈູບດູດດີ້ມ ມີຕົບຕົບໃນຫຼັງດ້ວຍບັນດາຄຳອາໄລອາວອນ: “ລູກແຂງແຮງ” “ອາວອອກເດີນທາງໂດຍສະຫວັດດີພາບ ໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າ ຝາກຄຳຢູ່ມຢາມເຖິງອາໄພ້ ແລະບັນດາຫຼາມ”.

ໃນລະຫວ່າງການກັບມາ ສະເດັດເຈົ້າ ມ່ວນຊື່ນຂຶ້ນ ສະເດັດເຈົ້າ ຮຽກຮ້ອງ ອ້າຍ ດວງດາບ ໃຫ້ແກ່ໜຶ່ງເຫຼັ້ມໜັງສື *ລັດແລະການປະຕິວັດ* ເປັນພາສາຝຣັ່ງ ຕອບສະໜອງຄໍາຮຽກຮ້ອງນັ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ມາໃຫ້ຮຽກຮ້ອງ ອ້າຍ ດ່າວ ຢຸຍ ກີ້ ໃນຍາມນັ້ນຮັບຜິດຊອບການປະຕິບັດງານດ້ານໂຄສະນາອົບຮົມ ເພື່ອຫາຊ່ວຍໃຫ້ ສະເດັດເຈົ້າ ເຊິ່ງຍັງຮຽກຮ້ອງຫາໃຫ້ແກ່ຊຸດໂສ້ງເສື້ອ “ບ່າບາ” ອ້າຍແທ້ໆ ໄດ້ຫຍິບ ເປັນສອງຊຸດ ສົ່ງຂຶ້ນໄປ ແຂວງ ຕວງນກວາງ ສໍາລັບສະເດັດເຈົ້າ.

ຈາກນັ້ນ ລະຫວ່າງພູຜາປ່າດົງໃນແຂວງ ຕວງນກວາງ ມີພໍ່ເຖົ້າລາວຄົນໜຶ່ງ ຖືໂສ້ງເສື້ອ “ບ່າບາ” ດຳລົງຊີວິດຕາມແບບແຜນດໍາລົງຊີວິດຂອງລູງໂຮ່ ຄົ້ນຄວ້າ ເຫຼັ້ມໜັງສື *ລັດແລະການປະຕິວັດ* ເພື່ອກໍ່ສ້າງກົດບັນຍັດການເມືອງໃນລາວ ການ ກະກຽມສໍາລັບກອງປະຊຸມໃຫຍ່ໃນທົ່ວປະເທດ ແນວໂຮມ ຕໍ່ຕ້ານລາວ ນັ້ນແມ່ນ ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ.

ຫວນຄົນການພົບປະປະຫວັດສາດນັ້ນ ຍິ່ງເຫັນຄວາມຜູກພັນຮັກໄຄ ລະຫວ່າງ ຫວງດນາມ - ລາວ ຈົງຮັກພັກດີທີ່ໃຈສັດຂີ່ ແລະລູງໂຮ່ ແມ່ນເປັນທ່ານ ມີແຮງໂນ້ມນ້າວໃຫຍ່.

ເມື່ອວັນທີ 15/5/1993 ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ຫວນຄົນແລະຄົດທງຳ
(ບົດບັນທຶກຄວາມຊົງຈຳ) ສຳນັກພິມຈຳໜ່າຍ ກອງທັບປະຊາຊົນ ຮ່າໂນ້ຍ 2002.

ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ໃນອະນຸສອນຝັງໃຈຂອງຂ້າພະເຈົ້າ

ທ່ານດ່າວ ວັນ ຕຽນ⁽¹⁾

1. ຄິດຮອດເລື້ອຍໆໃນຄັ້ງພົບທຳອິດ

ໃນປີ 1952 ເພື່ອກະກຽມສຳລັບການເຄື່ອນໄຫວຂະໜາດໃຫຍ່ໃນສະຫນາມ ຮີບລາວເໜືອ ປະສານງານກັບບັນຮີບຕາເວັນຕົກສຽງເໜືອໃນຫວຽດນາມ ຄະນະພະນັກງານຮັບຜິດຊອບລາວເໜືອ ແລະກອງບັນຊາການ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມ ລາວເໜືອ ໄຂຫ້ອງຮຽນອົບຮົມດັດແປງແນວຄິດ ການເມືອງກ່ຽວກັບເນື້ອແທ້ກອງທັບປະຊາຊົນຫວຽດນາມ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ໝວດ ກອງຮ້ອຍ ທີ່ຂຶ້ນສັງກັດບັນດາກົມກອງ ການເຄື່ອນໄຫວໃນບັນດາແຂວງຜັງ ສາລີ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແຂວງຊຳເໜືອ ແຂວງຊຽງຂວາງ.

ຈຸດປະສົງການອົບຮົມດັດແປງແນວຄິດ ແມ່ນເຮັດໃຫ້ພະນັກງານ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກ ເຊື່ອມຊຶມໜ້າທີ່ທີ່ພັກແລະກອງທັບແບ່ງງານ ເພື່ອຊ່ວຍການປະຕິວັດລາວຕາມຈິດໃຈ ຊ່ວຍເພື່ອນ ຄືຊ່ວຍຕົນເອງ ສາມັກຄີກັບພະນັກງານແລະປະຊາຊົນເພື່ອນປະຕິບັດຄຳສັ່ງຂອງລັດຖະບານຕໍ່ຕ້ານລາວຢ່າງເຂັ້ມງວດ ດັດແປງຄວາມຜິດພາດ ຄວາມຜິດພາດ ຂໍ້ບົກພ່ອງ ເຜີຍແຜ່ ສະໄໝນັ້ນແມ່ນຂາດຕັ້ງໜ້າຊ່ວຍເພື່ອນ ຍັງບໍ່ທັນເຄົາລົບນັບຖືປະເພນີຂອງປະຊາຊົນເພື່ອນ ຍັງມີແນວຄິດປະເທດໃຫຍ່.

⁽¹⁾ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມຢູ່ລາວ ໃນສະໄໝຕໍ່ສູ້ ຕໍ່ຕ້ານຝລັ່ງ.

ນີ້ແມ່ນຄັ້ງທຳອິດ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບການໄປອົບຮົມດັດແປງແນວຄິດ ອ້າຍນ້ອງກັບມາຮຽນ ທີ່ມີຫຼາຍແນວຄິດຈິດໃຈ ໂກເຮືອນ ໂກປະເທດ ແປກ ທັດສະນີຍະພາບ ແປກຄົນ ພາສາບໍ່ຄືກັນ ຂາດເຂີນທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງ.

ຫ້ອງຮຽນບໍ່ມີຫຼາຍຄົນ ພຽງແຕ່ປະມານ 50 ຄົນ ແບ່ງເປັນ 5 ໜ່ວຍ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ເປັນຫົວໜ້າ ໜ່ວຍ 4 ຈຳນວນ 03 ສະຫາຍລາວ ຮຽນນຳກັນແມ່ນສະຫາຍ ປະວັດ ໂງນ ສະຫາຍ ສິນ ໄຊ ແລະສະຫາຍ ທ້າວ ທ່ຽງ ສະຫາຍປະວັດ ໂງນ ແລະສະຫາຍ ສິນ ໄຊ ແມ່ນພະນັກງານກອງຮ້ອຍ ສ່ວນສະຫາຍທ້າວ ທ່ຽງ ແມ່ນ ເລຂານຸການຂອງສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ໃນວັນໄຂຫ້ອງຮຽນ ສະຫາຍ ມາຍ ໂກນ ເລຂາທິການ ຄະນະພະນັກງານຮັບຜິດຊອບ ໃຫ້ກຳລັງໃຈພວກຂ້າພະເຈົ້າ ພະຍາຍາມຮຳຮຽນ ຝຶກຝົນຄຸນສົມບັດສິນທຳທະຫານຂອງລູງໂຮ່ ຈົ່ງຮັກພັກດີຕໍ່ ປະເທດຊາດ ມີຄວາມກະຕັນຍູຕໍ່ປະຊາຊົນ ແມ່ນທະຫານອາສາສະຫມັກ ຕ້ອງການເຮັດໃຫ້ດີຕໍ່ຄຳບອກສອນຂອງລູງໂຮ່ “ຊ່ວຍເພື່ອນ ຄືຊ່ວຍເຫັນເອງ” ໃນ ຫ້ອງຮຽນມີຈຳນວນ 03 ສະຫາຍລາວຮຽນນຳກັນ ບັນດາສະຫາຍ ຕ້ອງໄດ້ສັດຊື່ ສາມັກຄີ ຊ່ວຍນຳກັນເພື່ອຮຳຮຽນໃຫ້ໄດ້ໝາກຜົນ.

ຫຼັງຈາກຄຳໄຂ ສະຫາຍ ມາຍ ໂກນ ແນະນຳກັບ ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ປະທານແນວໂຮມລາວ ເສລີພາບ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີຕໍ່ຕ້ານລາວ ມາຢັ້ງມາຢາມ ແລະເວົ້າລົມກັນກັບຫ້ອງຮຽນ.

ແທ້ເປັນບັງເອີນ ແຕ່ກໍ່ແມ່ນກຽດຕິຍົດສຳລັບພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຍິນຊີ້ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ໄດ້ດົນແລ້ວ ແຕ່ຍັງບໍ່ມີເທື່ອໜຶ່ງທີ່ໄດ້ພົບ ໄດ້ເຫັນ ໄດ້ຍິນ ໄດ້ເວົ້າລົມກັນ ນີ້ແມ່ນຄັ້ງທຳອິດ ໄດ້ພົບປະກັບ ສະເດັດເຈົ້າ ທັງຫໍປະຊຸມ ຍືນຂຶ້ນ ຕົບມື ປິຕິຍິນດີ ໄດ້ຂ້ານັບຮັບຕ້ອນ...

ສະເດັດເຈົ້າ ຖືຊຸດໂສ້ງເສື້ອ “ບ່າບາ” ສີໝາກ ຕີນໃສ່ເກີບຢາງຕັ້ງຕົວ ເຊິ່ງ ເປັນງ່າຍດາຍຄືຊາວກະສິກອນຄົນໜຶ່ງ ທ່ານມີຮູບຮ່າງສູງ ໃຫຍ່ ແຂງແຮງ ຜົນຕັດ ເປັນຕາເບິ່ງ ໃບໜ້າຂ້ອນຂ້າງດໍາ ກ້າແກ່ນ ຊຸດໜວດເຄົາທີ່ເດັ່ນຊັດຄວາມອົມທຸກ ຕໍ່ໜ້າຕໍ່ຕາ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ໃຊ້ແມ່ນທ່ານສະເດັດເຈົ້າ ໃຫຍ່ສູງແລະເປັນທີ່ນັບຖື ສູງສັກ ຜິດແປກ ເຊິ່ງເປັນຄົນໜຶ່ງແກວ່ນເຄີຍທີ່ໃກ້ຊິດ ຄືບັນດາຄົນແຮງງານຕາມ ປົກກະຕິ.

ສະເດັດເຈົ້າ ນິບມີສະບາຍດີ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ແລະເຊີນພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໃຫ້ນັ່ງລົງ ທ່ານເວົ້າເປັນພາສາຫວຽດນາມ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຈົດຈໍ່ຟັງ.

ຫຼັງຈາກຄໍາຢັ້ງຢາມຖາມຂ່າວອວຍພອນ ສະເດັດເຈົ້າ ເວົ້າກັບພວກຂ້າ- ພະເຈົ້າ ທີ່ມີສອງປະເດັນ ເຊິ່ງເຖິງປັດຈຸບັນ ຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງຄົງຍັງຈື່ຈໍາ ທ່ານເວົ້າ ວ່າ: ຄະນະຜູ້ແທນແນວໂຮມລາວ ອິດສະລາ (ແນວໂຮມລາວເສລີພາບ) ໄປຮ່ວມ ກອງປະຊຸມທົບທວນຄືນການປະຕິບັດມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສ້າງຕັ້ງ ແນວໂຮມ ພັນທະພາບປະຊາຊົນ ຫວຽດນາມ - ກຳປູເຈຍ - ລາວ ແລະວາງອອກທິດທາງໃນ ການສືບຕໍ່ ປະຕິບັດບັນດາໜ້າທີ່ ເພື່ອນໍາພາລະກິດປະຕິວັດຂອງທຸກປະເທດ ມຸ່ງ ໜ້າສູ່ຍາດບັນດາໄຊຊະນະໃໝ່ ເນື່ອງຈາກຄະນະຜູ້ແທນຂອງປະຊາຊົນກຳປູເຈຍ ບໍ່ເດີນທາງໄປທັນ ສະນັ້ນ ພຽງແຕ່ສອງຄະນະຜູ້ແທນຂອງຫວຽດນາມແລະລາວ ທົບທວນຄືນນໍາກັນ ເມື່ອຄະນະຜູ້ແທນລາວ ກັບມາ ທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ ມີຝາກຝັງຄະນະຜູ້ແທນລາວແລະພະນັກງານ ຫວຽດນາມ ຊ່ວຍໃຫ້ລາວ ຕ້ອງການ ເຮັດໃຫ້ດີ ໂດຍມີສອງປະເດັນ ທີ່ມື້ນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າ ຖ່າຍທອດເຖິງບັນດາສະຫາຍ ເພື່ອໃນຫ້ອງຮຽນນີ້ ບັນດາສະຫາຍ ຈື່ຈໍາຄໍາລູງໃຫ້ຮ່ວມເຮັດນໍາກັນ.

ທີ່ໜຶ່ງວ່າ ຄວາມສາມັກຄີແລະການຈັດຕັ້ງປະຊາຊົນ ໂດຍມີປະຊາຊົນກໍ່ເຮົາ ຈຶ່ງຍາດໄຊຊະນະ.

ທີສອງວ່າ ສຳລັບລາວ ບັນດາສະຫາຍພະຍາຍາມໃນການຈັດຕັ້ງເຄືອຂ່າຍ ກອງຫຼອນຢູ່ທົ່ວປະເທດ ລາວ ເພື່ອສັດຕູໄປເຖິງໃສ ກໍ່ຖືກບັນທອນ ໂດຍຢ່າເຫັນ ຫວງດນາມ ຕິແຮງ ລາວກໍ່ຕິແຮງ ຕີນ້ອຍ ທີ່ມີຫຼາຍໄຊຊະນະນ້ອຍ ໂຮມເຂົ້າກັນກໍ່ ເປັນໄຊຊະນະໃຫຍ່ ຫວງດນາມ - ກຳປູເຈຍ - ລາວ ຮ່ວມສະໜາມຮີບໜຶ່ງດຽວ ກັນ ບ່ອນໄຊຊະນະໃຫຍ່ ບ່ອນໄຊຊະນະນ້ອຍໂຮມເຂົ້າກັນແມ່ນໄຊຊະນະລວມ.

ສ່ວນປະເດັນໜຶ່ງອີກ ລຸງໂຮ່ຫວັງວ່າ ພະນັກງານຫວງດນາມ ເຮັດວຽກໃນ ລາວ ຕ້ອງຈິງໃຈ ສັດຊື່ ຕຳໜິຕິຊົມຕົນເອງ ບັນດາສະຫາຍລາວ ກໍ່ວິພາກວິຈານ ອ້າຍນ້ອງຫວງດນາມ ສັດຊື່ໂດຍບໍ່ຈິງຈູງມ.

ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ເວົ້າຕໍ່ໄປ: “ຂ້າພະເຈົ້າ ມຸ່ງຫວັງວ່າ ອ້າຍນ້ອງລາວຈິງ ໃຈ ສັດຊື່ ຕຳໜິຕິຊົມຕົນເອງ ແລະອ້າຍນ້ອງຫວງດນາມ ກໍ່ວິພາກວິຈານອ້າຍນ້ອງ ລາວໂດຍບໍ່ຈິງຈູງມ ເຊິ່ງຢູ່ທີ່ນີ້ ໃນຫ້ອງຮຽນນີ້ ມີອ້າຍນ້ອງລາວ ຮຽນນຳກັນ ພວກ ເຮົາສາມັກຄີທີ່ຮັກແພງສະໜິດສະໜົມ ຕຳໜິຕິຊົມຕົນເອງ ແລະວິພາກວິຈານ ຊ່ວຍກັນໃຫ້ກ້າວໜ້ານຳກັນ”.

ການແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນແລ້ວ ລຸງໂຮ່ ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ເວົ້າກັບ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຄືໜຶ່ງຄຳຕຳໜິຕິຊົມຕົນເອງ ບັນດາສະຫາຍ ຫວງດນາມ ນັບແຕ່ ປີ 1945 ຈົນເຖິງປັດຈຸບັນ (ທ້າຍປີ 1952) ໄດ້ 7 ປີລຽນຕິດຄຽງບ່າຄຽງໄຫຼ່ກັນ ຮ່ວມກັບປະຊາຊົນລາວ ພະນັກງານລາວ ຮ່ວມຕິຝຣັ່ງ ບັນດາສະຫາຍ ໄດ້ຜ່ານທີ່ ເທົ່າໃດລຳບາກ ເສຍສະລະ ທີ່ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງບໍ່ທັນມີຫຍັງເພື່ອຕອບແທນ ໂດຍມີຫຼາຍສະຫາຍ ຫຼາຍກົມກອງ ເມື່ອໄປເຖິງບັນດາບ້ານ ຊາວບ້ານ ເນື່ອງຈາກ

ຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມ ຕື່ນຕົວ ຍັງບໍ່ທັນຮັບຮູ້ ທີ່ມີຄົນປັກກິ່ງໃບ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າໃນບ້ານ
ບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າໃນເຮືອນ ...ໃນສຸດທ້າຍ ສະເດັດເຈົ້າ ເວົ້າເນື້ອຄວາມ: ສະຫນາມຮີບລາວ
ບໍ່ພຽງແຕ່ລຳບາກ ແຕ່ຍັງມີຄວາມຄັບອີກຄັບໃຈ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຈະພະຍາຍາມ
ຂົນຂວາຍປະຊາຊົນ ໃຫ້ຄວາມຕື່ນຕົວປະຊາຊົນ ເພື່ອສ້າງຄວາມມ່ວນຊື່ນ ພື້ນຜ່ານ
ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກລຳບາກ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຊາຊົນ ຈັດຕັ້ງເຄືອຂ່າຍກອງໜູນຢູ່ທົ່ວ
ປະເທດລາວ.

ຫຼັງຈາກການສື່ນສຸດການເວົ້າລົມກັນ ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ມີການພົບປະກັບ
ຂ້າພະເຈົ້າ ແລະ ສາມສະຫາຍລາວ ໃຫ້ຄຳແນະນຳວ່າ ຕ້ອງໄດ້ສາມັກຄີ ຊ່ວຍນຳ
ກັນໃນການຮ້າຮຽນແລະທ່ານເວົ້າສະເພາະກັບຂ້າພະເຈົ້າ: “ສະຫາຍມີໃນລະຫວ່າງ
ການປະຕິບັດງານດົນກວ່າ ມີຫຼາຍປະສົບການກວ່າ ອ້າຍນ້ອງລາວ ສະຫາຍຊັກ
ນຳອ້າຍນ້ອງລາວ ໃນທຸກວຽກງານຂອງທ້ອງຮຽນ ໃນການພົວພັນໄດ້ດີຕໍ່
ປະຊາຊົນ” ທ່ານເວົ້າວ່າ ອ້າຍນ້ອງພະນັກງານລາວ ຄືເດັກຫາກໍ່ຝຶກຢ່າງ ຕັ້ງແຕ່
ຫົວທຶພາແຕ່ລະກ້າວ ເມື່ອໄດ້ໄປຈ້ອງຈະ ກໍ່ຖອດມືອອກ ຢ່າພາອີກ ເພື່ອໃຫ້ແກ່
ມັນກ້າວເອງ ໄປເອງ ກໍ່ຄືຄົນຫາກໍ່ຫັດຢ່າງລົດຖີບ ຕັ້ງແຕ່ຫົວທຶເຮົາຈັບອານ ຈັບ
ເຂົາລົດຖີບໃຫ້ແກ່ເຂົາຫັດ ຫຼັງຈາກການໄດ້ໝັ້ນຄົງ ກໍ່ເຮົາຖອດມືອອກ ໃຫ້ແກ່ເຂົາ
ຖີບເອງ ໄປເອງ ຫາກເຮົາຈັບ ໝາຍຄວາມວ່າເຮົາກົດກັນການກ້າວໜ້າຂອງເຂົາ.

ແທ້ແມ່ນໜຶ່ງຄຳຝາກຝັງອັນລ້ຳຄ່າ ເມື່ອໜ້າ ເມື່ອປະຕິບັດງານຮ່ວມກັບເພື່ອນ
ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ດັດແກ້ໄດ້ປັດໄຈອັດຕະວິໄສ ບໍ່ອຸ້ມວຽກເຮັດແທນ ເຊິ່ງຊ່ວຍເພື່ອນ
ເພື່ອໃຫ້ເພື່ອນເອກະລາດໃນນິກົດ ໄດ້ຈຶ່ງເຕີບໃຫຍ່ໄວຫຼາຍ.

2. ຈົດໝາຍແບ່ງທຸກແບ່ງໂສກທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມຮັກມະນຸດ

ເມື່ອການຕໍ່ຕ້ານຕ້ານຝລັ່ງ ສຳນັກງານກອງບັນຊາການ ກອງທະຫານອາສາ
ສະຫມັກ ລາວເໜືອ ແລະອົງການລັດຖະບານຕໍ່ຕ້ານລາວ ມັກຢູ່ໃກ້ນຳກັນ ສະນັ້ນ

ໃນຊຸມມື້ພິທີທີ່ສຳຄັນ ທັງສອງຝ່າຍ ມັກ ປະສານງານໃນການຈັດຕັ້ງງານສະເຫຼີມສະຫຼອງ ເຊັ່ນ ວັນບຸນປະກາດເອກະລາດຂອງລາວ ວັນທີ 12/10 (ສິບສອງຕຸລາ); ວັນຊາດຂອງຫວຽດນາມ ວັນທີ 2/9; ໃນຊຸມມື້ ບຸນປີໃໝ່ລາວ (ບຸນປີໃໝ່); ບຸນລົງການຂອງຫວຽດນາມ ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງມີການສະຫຼອງຮ່ວມມ່ວນຊື່ນສິລະປະ ກິນເຂົ້າສາມັກຄີ.

ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ໃນລາວ ຍັງມີມື້ຄຽດແຄ້ນຂ້າເສິກຝຣັ່ງ ແມ່ນວັນທີ 21/3 (ຊາວເອັດມິນາ) ນີ້ແມ່ນວັນ ກອງທັບຮ່ວມສຳພັນ ລາວ - ຫວຽດ ໃນປີ 1946 ພາຍໃຕ້ການບັນຊາ ແລະການນຳພາໂດຍກົງຂອງສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ໃນການສູ້ຮົບປົກປັກຮັກສາເທດສະບານແຂວງທ່າແຂກ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາກອງກຳລັງຕໍ່ຕ້ານທີ່ຍາວນານ ສະເດັດເຈົ້າ ໄດ້ສົ່ງໃຫ້ທະຫານແລະປະຊາຊົນຂ້າມແມ່ນ້ຳຂອງໄປຍັງໄທ ເພື່ອຫຼົບໄປຊົ່ວຄາວ ໃນບັນຮີບນີ້ ທະຫານແລະປະຊາຊົນ ທ່າແຂກ ຖືກເສຍຫາຍໜັກໜ່ວງ ຕົນເອງ ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ກໍ່ຖືກບາດເຈັບສາຫັດ ນັກຮີບຄົນໜຶ່ງແມ່ນຊາວຫວຽດນາມໃນກອງທັບຮ່ວມສຳພັນ ລາວ - ຫວຽດ ໄດ້ເສຍສະລະແມ່ນອ້າຍເລ ຖ້ວ ຮຸຍ.

ເມື່ອວັນທີ 21/3/1953 ສຳນັກງານ ກອງບັນຊາການ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກ ຮ່ວມປະສານງານກັບອົງການ ລັດຖະບານຕໍ່ຕ້ານລາວ ຈັດຕັ້ງມື້ຄຽດແຄ້ນຂ້າເສິກຝຣັ່ງຢ່າງມີກຽດ ກ່ອນທີ່ຈະອອກເດີນທາງໄປບັນຮີບ ພວກຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ອ່ານຈົດໝາຍຂອງສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ສິ່ງເຖິງທ່ານ ເລ ເທື່ອກ ແມ່ນຜູ້ໃຫ້ກຳເນີດຂອງນັກຮີບ ເລ ຖ້ວ ຮຸຍ ໃນຈົດໝາຍມີຕອນ:

“ຮຽນ ທ່ານ ອ້າຍເລ ຖ້ວ ຮຸຍ ແມ່ນຄົນລູກຮັກແພງໃນຂັ້ນທີ່ສຸດຂອງທ່ານ ເສຍສະລະບໍ່ພຽງແຕ່ໂດຍສະເພາະໃນທຸກຄົນໃນຄອບຄົວເສຍລູກຄົນໜຶ່ງຮັກໄດ້”

ແຕ່ປະເທດຫວຽດນາມແລະປະຊາຊົນລາວ ກໍ່ເສຍນັກຮົບຄົນໜຶ່ງເຕັມຈິດໃຈ ເສຍສະຫຼະ ເພື່ອຄວາມຍຸຕິທຳ ສ່ວນຕົວຂ້າພະເຈົ້າ ການເສຍສະຫຼະຂອງອ້າຍເລ ຖົ່ວ ຮຸຍ ບໍ່ພຽງແຕ່ເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າ ໃຈຄໍຫົດຫູ່ແລະອາໄລອາວອນ ອ້າຍເລ ຖົ່ວ ຮຸຍ ໄດ້ຄຽງບ່າຄຽງໄຫຼ່ກັນຮ່ວມກັບຂ້າພະເຈົ້າໃນການສູ້ຮົບ ເພື່ອບົດປ່ອຍໃຫ້ ແກ່ປະເທດລາວ ໃຫ້ແກ່ຊາດ ລາວ ຈິດໃຈເສຍສະຫຼະອັນສູງສົ່ງນັ້ນ ໄດ້ຕັກເຕືອນ ໃຫ້ໝູ່ມລາວ ໃຫ້ປະຊາຊົນລາວ ຍຶດໝັ້ນໃນການສູ້ຮົບເລື້ອຍໆ ເພື່ອຂ້າຈັກກະພັດ ຮຸກຮານ ແລະຍາດເອກະລາດແທ້ຈິງໃຫ້ແກ່ປະເທດ”.

ສະເດັດເຈົ້າ ຍັງເລົ່າໃນຈິດໝາຍກ່ຽວກັບຄວາມເສຍສະລະຂອງອ້າຍເລ ຖົ່ວ ຮຸຍ ດັ່ງນີ້:

“ເມື່ອວັນທີ 21/3/1946 ເນື່ອງຈາກກຳລັງຂອງກອງທະຫານເຮົານ້ອຍ ບໍ່ພໍ ໃຫ້ຕ້ານຄືນ ຕໍ່ໜຶ່ງກຳລັງແຂງຂັນ ຍອດຢູ່ມຸມຂຶ້ນຂອງຂ້າເສິກ ຝຣັ່ງຖືກທະຫານ ອັງກິດຊ່ວຍແຮງ: ທ່າແຂກຖືກເສຍທີ່ໝັ້ນ ສະພາບການຄັບຂັນທີ່ສຸດ ຂ້າພະເຈົ້າ ແລະໜຶ່ງໃນບັນດາອ້າຍນ້ອງໃນອຳນາດການປົກຄອງ ຮ່ວມກັບ ອ້າຍເລ ຖົ່ວ ຮຸຍ ລົງເຮືອອີໂມເພື່ອຂ້າມແມ່ນ້ຳຂອງໄປຫາສະຍາມ ເພື່ອຫຼີກຊົ່ວຄາວ ເມື່ອເຮືອອີໂມ ອອກໄປເກີນເຄິ່ງກະແສນ້ຳ - ເວົ້າເຖິງນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ສຶກແຄ້ນ ແລະແຄ້ນເຄືອງ ພວກຂ້າເສິກຝຣັ່ງ ໂຫດຮ້າຍ - ພວມຫຼູ່ຫຼັ່ງຂ້າມເພື່ອຫຼີກເວັ້ນຄວາມອັນຕະລາຍ ກໍ່ທັນໃດນັ້ນໃນເຮືອເປັ່ງອອກສູງໜຶ່ງ “ໂອຍ” ເຄື່ອງບິນສັດຕູມາ ໃນຂະນະດຽວ ກັນໂດຍມີກຳລັງສັດຕູພວມບຸກເຂົ້າໃນທ່າແຂກ ພວກມັນ ຫວ່ານບິນຍິ່ງຕາມບັນດາ ເຮືອອີໂມຂອງມະຫາຊົນແລະເຮືອຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າພວມລອຍລ່ອງຟ້ອງຟູ ບິນໜ້າແມ່ນ້ຳ ຂ້າພະເຈົ້າທັນມາ ກໍ່ອະນິຈາ! ອ້າຍເລ ຖົ່ວ ຮຸຍ ໄດ້ຖືກລູກບິນ ແລ້ວ ກະສູນຖືກທີ່ໃຈກາງທ້ອງ ທະລຸເຖິງຂ້າງຫຼັງ ເລືອດໄຫຼຫຼາຍ ອ້າຍນ້ອງຮີບ

ພັນຄົນເປັນຢ່າງຮອບຄອບຖີ່ຖ້ວນ; ແຕ່ ເຮືອຍັງບໍ່ທັນໄປເຖິງຝັ່ງ ກໍ່ໜ້າອ້າຍຮຸຍ ຊົດຄ່ອຍໆ ໂດຍພຽງແຕ່ທັນເບິ່ງອອກບາງປະໂຫຍກພົມພໍ່າ ແລ້ວສິ້ນລົມຫາຍໃຈ.

ຕໍ່ມາ ບໍ່ໄດ້ຈັກນາທິ ຂ້າພະເຈົ້າ ກໍ່ຖືກລູກບິນ ເຮືອເຂົ້າເຖິງຝັ່ງ ອ້າຍນ້ອງ ນຳ ສົ່ງສົບອ້າຍຮຸຍຂຶ້ນຝັ່ງ ແລະຈັດຕັ້ງຝັ່ງສົບ.

ຍືນຕໍ່ໜ້າສົບອ້າຍຮຸຍ ມີໜ້າຄົບຖ້ວນອ້າຍນ້ອງ ຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ ແລະຊາວລາວ ຊາວສະຍາມ ໄປຄຳນັບແລະສະແດງໃຈອາໄລອາວອນ”.

ໃນທ້າຍຈົດໝາຍ ສະເດັດເຈົ້າ ຂຽນວ່າ:

“ເມື່ອວັນທີ 21/3 ແມ່ນວັນສະເຫຼີມສະຫຼອງການເສຍສະລະພິລະອາດຫານ ຂອງອ້າຍຮຸຍ ແລະແມ່ນວັນຄຽດແຄ້ນຂອງປວງຊິນລາວແລະທຸກຄົນໃນຄອບຄົວ ທ່ານໂດຍສະເພາະ.

ມາເຖິງນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍຂອບໃຈທ່ານຢ່າງຈິງໃຈ ແລະອວຍພອນທຸກຄົນໃນ ຄອບຄົວ ເລື້ອຍໆແຂງແຮງ”.

ວັນຄຽດແຄ້ນຂ້າເສິກຝຣັ່ງ ວັນທີ 21/3 ຂອງປະຊາຊົນລາວ ແລະວັນອາໄລ ຫາ ນັກຮົບເສຍສະຫຼະຊີວິດເພື່ອຊາດ ກອງທັບຮ່ວມສຳພັນ ລາວ - ຫວຽດ ສະ- ຫາຍເລ ຖ້ວນ ຮຸຍ ໄດ້ໃຫ້ກຳລັງໃຈຫາໃຫ້ກອງທະຫານ ອອກເດີນທາງໄປບັນຮົບ ລາວເໜືອ ປົດປ່ອຍແຂວງຊຳເໜືອ ແລະສ່ວນໜຶ່ງແຂວງຊຽງຂວາງ.

3. ຄຳຂຽນມອບໃຫ້ສຸດຊຶ້ງຄວາມຜູກພັນຮັກໄດ້

ໃນກົມກອງຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ - ເຂດຍ່ອຍ B ກອງ 81 - ກົມກອງອາສາ ສະຫມັກ ທະຫານຫວຽດນາມ ເຄື່ອນໄຫວໃນແຂວງຊຽງຂວາງ ມີສະຫາຍຫງວຽນ ຕີ້ ກວູ້ຍ ໃນປີ 1949 ໄດ້ປະຕິບັດການເດີນທາງປະຫວັດສາດ - ນຳສະເດັດເຈົ້າ

ສຸພານຸວົງ ຈາກທ່າເດື່ອ ວຽງຈັນ ໄປຫາ ແຂວງເທງະອານ ເພື່ອຈາກນັ້ນ ໄປຫາ ຫວຽດບັກ ເພື່ອຢູ່ມຢາມທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນຕາມຄໍາເຊີນຂອງທ່ານ.

ພ້ອມໄປກັບ ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ຍັງມີ ທ່ານໝໍ ດັງ ວັນ ຫງີ ເຊິ່ງຢູ່ໃນ ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ຫາກັບ ລຸງໂຮ່ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມການຕໍ່ຕ້ານ ຝ່າຍລາວ ຍັງມີ ທັງສອງ ຄົນອີກ ແມ່ນອ້າຍຂຽງ ກິ່ງ ແລະອ້າຍບຸນ ຕ່າ.

ພ້ອມມີການພາທາງແລະປົກປັກຮັກສາກອງກັບສະຫາຍ ທ່ານງວຽນ ຕີ້ ກວູ້ຍ ຍັງມີ ສະຫາຍ ເຈືອງ ດິ່ງ ຫງີ.

ການເດີນທາງແມ່ນໄດ້ປະຕິບັດທີ່ໃຊ້ເວລາກວ່າເດືອນໜຶ່ງ ການອອກເດີນທາງໃນຄືນວັນທີ 18/11/1949 ມາຕະຫຼາດເຢື່ອ ແມ່ນສະຖານທີ່ແຫ່ງໜຶ່ງໃນທາງ ເລກ 7 ຂຶ້ນສັງກັດ ເມືອງແອງ ເຊີນ ແຂວງເທງະອານ ດຶງເມື່ອວັນທີ 20/12/1949 ການເດີນທາງໄດ້ຮັບການປະຕິບັດທີ່ຕົ້ນຕໍໃນເຂດສັດຕູຄວບຄຸມ ໂດຍມີສອງເທື່ອ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ເຮືອ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຍ່າງຫາດິນແດນຫວຽດ ນາມ ກໍຕ້ອງໄດ້ຍ່າງ ທົດງວແມ່ນພຽງແຕ່ມີຕອນທາງ ຈາກຊ່ອງຈວາງ ມາຫາ ຕະຫຼາດເຢື່ອ ຈຶ່ງໄດ້ໄປ ດ້ວຍລົດໂອໂຕ.

ຄືນເມື່ອວັນທີ 18/11/1949 ເວລາ 12 ໂມງຄືນ ອ້າຍ ກວູ້ຍ ແລະອ້າຍ ຫງີ ນຳເຮືອໄປເຖິງໃຈກາງກະແສແມ່ນ້ຳຂອງ - ທີ່ທ່າເດື່ອ ຕ້ອນຮັບແຂກຕາມເວລາ ນັດ ໄປເຖິງເຊົ້າ ຂຶ້ນຝັ່ງ ມາຫາບ່ອນເຕົ້າໂຮມ ການກະກຽມ ໃຫ້ແກ່ການເດີນທາງ ຕັດຜ່າກາງ ຜ່ານປະເທດລາວ ໄປທາງທິດຕະເວັນອອກ.

ຍ່າງແມ່ນການສົ່ງທ້າທາຍຫຼາຍສຳລັບສະເດັດເຈົ້າ ແລະບັນດາທ່ານແຂກ ຄູ່ເກີບໜັງທີ່ໄດ້ທຽນພື້ນຮອງແລະຮອຍຂາດຖູໃສ່ກັດຕີນ ເຮັດໃຫ້ທ່ານເຈັບຫຼາຍ

ແຕ່ທ່ານຍັງຄົງພະຍາຍາມກ້າວໄປ ບາງທີເກືອບລົ້ມ ແຕ່ທ່ານຍັງຄົງພະຍາຍາມຄໍ້າ
ຈູນໄດ້ແລະຍັງຫົວເວົ້າທີ່ມ່ວນຊື່ນ.

ການເດີນທາງອິດເມື່ອຍ ແຕ່ອາຫານພຽງແຕ່ມີເກືອປົນໝາກເຜັດ ແລະໜໍ່-
ໄມ້ຫວາຍ ໜໍ່ຫວາຍທູນ ເຫັດປ່າ ແຕ່ຜູ້ໃດກໍ່ກິນແຊບຫຼາຍ.

ເຄື່ອງສໍາພາລະເດີນທາງ ຂອງສະເດັດເຈົ້າ ເປັນກະທັດຮັດຫຼາຍແຕ່ໜັກ
ເນື່ອງຈາກມີຫຼາຍທັງສີ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຖືຊ່ວຍ ແຕ່ສະເດັດເຈົ້າ
ປະຕິເສດ ທ່ານບອກວ່າດ້ວຍສໍານຽງທີ່ສະໜິດສະໜົມວ່າ: “ຂ້າພະເຈົ້າ ຖືແນວນັ້ນ
ກໍ່ພໍແຮງແລ້ວ”.

ເນື່ອງຈາກຫຼາຍຕອນທາງ ເພື່ອຮັກສາຄວາມລັບ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຕ້ອງໄປ
ໃນກາງຄືນ ໂດຍຜ່ານຫຼາຍທັງເວັນທັງຄືນ ຂຶ້ນພູລົງທ້ວຍທີ່ລໍາບາກລໍາບົນ ເຄັ່ງ
ຄຽດ ກອງມາເຖິງກະແສນ້ຳ ທີ່ທິດຝັ່ງເໜືອ ຂຶ້ນສັງກັດ ແຂວງຊຽງຂວາງ ຝັ່ງທິດໃຕ້
ຂຶ້ນສັງກັດ ແຂວງຄຳມ່ວນ ນີ້ແມ່ນເຂດພິພາດ ລະຫວ່າງເຮົາແລະສັດຕູ ແຕ່ພື້ນ-
ຖານເຮົາເຂັ້ມແຂງ ອ້າຍນ້ອງແນວໂຮມລາວ ອິດສະລາ ມັກໄປມາເພື່ອເຄື່ອນ
ໄຫວ ບັນດາພໍ່ເຖົ້າໃນບ້ານ ມາພ້ອມກັບເຈົ້າຂອງເຮືອນ ວາງໜຶ່ງພາເຄື່ອງບູຊາ
ເພື່ອອວຍພອນ ບັນດາທ່ານແຂກ ຈັດພິທີບາສີສູ່ຂວັນ ຂໍເພິ່ງບຸນແລະສຸຂະພາບ
ອ້າຍນ້ອງປົກປັກຮັກສາກ້ວອນຫຼາຍ ແຕ່ສະເດັດເຈົ້າ ຍັງຄົງໃຈເຢັນໆ ຍັງມຢາມ
ຖາມຂ່າວແລະໂອ້ລົມກັບບັນດາພໍ່ເຖົ້າ ຂອບໃຈໃຈດີຂອງຊາວບ້ານ ໄດ້ສະຫນັບ
ສະຫນູນການຕໍ່ຕ້ານເພື່ອຄວາມເອກະລາດຂອງປະເທດຕີນ.

ຈາກນີ້ ໂດຍມີສອງຊ່ອງທາງ: ຍ່າງກັບມາ ຄໍາເກີດ ແຕ່ຕ້ອງລໍາບາກລໍາບົນ
ກວ່າ ການເດີນທາງດ້ວຍເຮືອໃຫ້ລົດເມື່ອຍ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ອາໄສປະຊາຊົນ ເນື່ອງ

ຈາກຕາມຮີດຄອງປະເພນີ ການເດີນທາງດ້ວຍເຮືອ ຈາກບ້ານນີ້ມາບ້ານອື່ນ ກໍຕ້ອງມອບໃຫ້ຊາວບ້ານອື່ນພາຍແລະຖ້ຳ ເພື່ອນຳເດີນຕໍ່ໄປ ຄືການເດີນທາງຜ່ານບັນດາບ້ອມຕິດຕໍ່ພາທາງ.

ໃນຕອນທາງນີ້ ເມື່ອໄປຜ່ານກະແສຫ້ວຍໜຶ່ງ ສະເດັດເຈົ້າ ຖືກພະລາດລົ້ມຕຳໃສ່ທິນ ຖືກເຕີນ ໜ້ອຍໜຶ່ງ ແຕ່ເຄື່ອງຂອງແລະກ້ອງຖ່າຍຮູບທີ່ຖືກປຽກ ສະເດັດເຈົ້າ ກໍຍັງຕົກຕະລົງ ບໍ່ແມ່ນຖືກເຈັບຕີນ ແຕ່ເສຍດາຍພິມທີ່ຖືກເສຍ ບໍ່ຍັງບັນດາຮູບຖ່າຍທີ່ລະນຶກໃນລະຫວ່າງການເດີນທາງຈາກຕາເວັນຕົກຫາທິດຕາເວັນອອກ.

ຫຼັງຈາກຊຸມມື້ທີ່ລຳບາກລຳບົນ... ໃນສຸດທ້າຍ ກອງມາເຖິງໂດ້ທາງເລກ 7 ແລ້ວຈາກຊ່ອງຈວາງ ກອງໄດ້ຂຶ້ນລົດເກົ່າແກ່ທີ່ປົກເຕັມກິ່ງໃບພາງແຊນ ໄປເຖິງຕະຫຼາດເຢື້ອ - ສະຖານທີ່ຮັບຕ້ອນຂອງຄະນະຄົມມະນາຄົມ ຫວຽດນາມ - ລາວ.

ກ່ອນທີ່ຈະອອກເດີນທາງໄປ ຫວຽດບັກ ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ໄດ້ຈົດບັນດາແຖວທີ່ລະນຶກເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມຜູກພັນຮັກໄຄສຳລັບສະຫາຍຫງວຽນ ຕີ້ ກວຸ້ຍ ຄັດສຳນວນເດີມເປັນພາສາຝຣັ່ງ ດັ່ງນີ້:

“Pour M.ທ່ານຫງວຽນ ຕີ້ ກວຸ້ຍ

En souvenir de la difficile traversée du Laos qu'il a rendue sans heurt et sans danger par sa clairvoyance son de'vouement et son esprit du devoir.

23-12-1949

Souphanuvong”

ແປເປັນພາສາລາວ ດັ່ງນີ້:

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

“ຂໍມອບໃຫ້ ທ່ານງວຽນ ຕີ້ ກວູ້ຍ.

ການລະນຶກໃນການເດີນທາງຜ່ານປະເທດລາວທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມລຳບາກ
ໂດຍອາໄສຄວາມສະຫງ່າສ່ອງໃສ ຄວາມສຸດອົກສຸດໃຈແລະຈິດໃຈຮັບຜິດຊອບ
ຂອງທ່ານໄດ້ຮັບການປະຕິບັດຢ່າງປອດໄພ.

23-12-1949

ສຸພານຸວົງ”

4. ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ມີແບບແຜນຄວາມດີຂອງລູກໄຮ່

ຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ກ້າທຽບກັບ ການທຽບກັນໃນຍາມໃດກໍ່ບໍ່ສົມດຸນກັນ ຂ້າພະເຈົ້າ
ພຽງແຕ່ນຶກຄິດຕິດພັນເຖິງບາງເຫດການ ໃນຊີວິດແບບສາມັນຊົນ ກໍ່ຄືໃນສະພາວະ
ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ເມື່ອຖືກຄຸກຄາ ໃນຄຸກຂອງພວກລ່າເມືອງຂຶ້ນຈັກກະພັດ...

ໃນຊຸມປີເດືອນໃນການຕໍ່ຕ້ານຕ້ານລ່າເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ
ພະນັກງານພົນພາລະຄອບຄົວ ກໍ່ຄືຂອງທະຫານຍັງຂາດເຂີນຫຼາຍທີ່ສຸດ ເພື່ອເພີ່ມ
ຂຶ້ນອັດຕາສະບຽງອາຫານ ເຖິງວ່າຢູ່ໃນ ປ່າໄມ້ ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ຍັງຄົງເພີ່ມ
ພູນຜະລິດຜົນໃນການຜະລິດໂດຍເອງ ໂດຍໃຊ້ປະໂຫຍດບັນດາຕອນດິນແຄມ
ຫ້ວຍເພື່ອປູກຜັກ ສວນຜັກຂອງສະເດັດເຈົ້າ ຍາມໃດກໍ່ງາມກວ່າ ຂຽວກວ່າຜັກ
ຂອງບັນດາສະຫາຍປົກປັກຮັກສາ ຂ້າລັດຖະການໃນອົງການລັດຖະບານຕໍ່ຕ້ານ
ເຊິ່ງຫຼາຍຄົນຖາມວ່າ ເປັນຫຍັງສວນຜັກຂອງສະເດັດເຈົ້າ ເປັນຂຽວງາມຢ່າງນັ້ນ
ສະເດັດເຈົ້າ ຫົວເວົ້າວ່າ: “ຜັກຂອງຕົນແມ່ນຜັກຂຽງມັງງ ບົວລະບັດແບບຂຽງມັງງ”
ໂດຍມີຄົນຮັບຮູ້ນິທານເດີມກໍ່ຫົວ ສ່ວນຄົນທີ່ບໍ່ຮູ້ ກໍ່ຖາມຄືນ ຂຽງມັງງແມ່ນຫຍັງ
ກໍ່ສະເດັດເຈົ້າ ເວົ້າວ່າ: ປະຊາຊົນເຮົາຄຸ້ນເຄຍແບບປູກຝັງຕາມທຳມະຊາດ ບໍ່ໃສ່

ຜູ້ນ ເສຍຫຍ້າ ສະນັ້ນ ເຂົ້າ ຜັກລ້ວນແຕ່ຊົ່ວ ຂ້າພະເຈົ້າ ຕ້ອງໃສ່ຜູ້ນ ທົດນ້ຳຍຸ່ງວ
ໃຫ້ແກ່ຜັກ ກໍຜັກຈຶ່ງງາມ ເຊິ່ງມີສິ່ງແມ່ນການໃສ່ຜູ້ນ ຕ້ອງຝັງໃນຊຸມກັບຂີ້ເທົ່າໃຫ້
ເປື້ອຍ ນ້ຳຍຸ່ງວຕ້ອງປະສົມໃຫ້ຈາງ ຜູ້ນໃສ່ໜານ ປົນກັບດິນໃຫ້ສົມກັນແລ້ວຈຶ່ງປູກ
ຜັກເດີດແລ້ວກໍທົດ ໃຊ້ກະບວຍຕັກເທໃສ່ອ້ອມແອ້ມທີ່ກົກຜັກ ຢ່າທົດປົນໃບ ກໍຜັກ
ງາມ ແຕ່ຍັງບໍ່ເປື້ອນ.

ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ກໍປະຢັດຫຼາຍ ໂດຍເທື່ອໜຶ່ງ ສະຫາຍແປພາສາໄປ
ອາບນ້ຳ ຜ່ານບ່ອນຝັງຈຶ່ງໄວ້ສຳລັບສະເດັດເຈົ້າແລະຄອບຄົວ ສະຫາຍເຫັນວ່າ
ສະເດັດເຈົ້າ ຊັກໜຶ່ງກະທໍໂສ້ງເສື້ອຂາດ ຕໍ່ມານຳຕາກບົນບັນດາກ້ອນຫີນທີ່ແຄມ
ຫ້ວຍ ມື້ໜ້າ ສະຫາຍແປພາສາ ເຫັນວ່າ ສະເດັດເຈົ້າ ຕັດບັນດາຜົນຜ້າຍັງດີ ແລ້ວ
ຈັດເປັນແຕ່ລະມ້ວນ ໂດຍເຫັນສະຫາຍແປພາສາ ມີວາດແປກໃຈ ກໍສະເດັດເຈົ້າ
ເວົ້າວ່າ: ອ້າຍນ້ອງນັກຮົບປົກປັກຮັກສາ ຕ້ອງເຮັດວຽກຫຼາຍ ໂສ້ງເສື້ອຂາດທີ່ບໍ່ມີ
ຜ້າຕາບ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ໃຊ້ປະໂຫຍດເສື້ອຂາດ ເກົ່າຂອງຄອບຄົວ ແລ້ວຊັກ
ສະອາດ ເພື່ອອ້າຍນ້ອງຕາບໂສ້ງເສື້ອ ສ່ວນແຜ່ນນ້ອຍກໍໃຫ້ເຊັດປົນ.

ພວກເຮົາ ໄດ້ເຄຍຍິນການແຫກຄຸກອັນມະຫັດສະຈັນຂອງສະເດັດເຈົ້າ ສຸພາ
ນຸວົງ ແລະບັນດາສະຫາຍນຳພາອື່ນ ຂອງແນວລາວຮັກຊາດ ໃນປີ 1960 ອອກ
ຈາກຄ້າຍຄຸມຂັງ ໂພນເຄງ ກັບມາ ເຂດ ປົດປ່ອຍຢ່າງປອດໄພ.

ໂດຍວິທີໃດ ທີ່ສະເດັດເຈົ້າ ແລະບັນດາທ່ານນຳພາອື່ນ ຍັງອາດສາມາດພົ້ນ
ຜ່ານປ້ອມຍາມໄດ້ບາງເທື່ອ ແລະກົມກອງໜຶ່ງທີ່ມີລົດທຸ້ມເກາະປະຈຳການທັງເວັນ
ທັງຄືນ ພ້ອມກັບລະບົບໂຄມສ່ອງແສງສະຫວ່າງໃນກາງຄືນ ກໍສະຫວ່າງຄືກາງເວັນ?

ອ້າຍຕຳຫຼວດ ທອງ ເຊ່ຍ ເມື່ອໜ້າໄດ້ມີຄວາມຕື່ນຕົວ ໄດ້ພ້ອມກັບບາງ
ຕຳຫຼວດ ນຳສະເດັດເຈົ້າ ແລະບັນດາສະຫາຍນຳພາອື່ນແຫກຄຸກ ເລົ່າຄືນ: ສິ່ງທີ່

ເຮັດໃຫ້ ທອງ ເຊຍ ແລະບັນດາເພື່ອນທະຫານ ຂອງອ້າຍ ໃຫ້ມີຄວາມຕື່ນຕົວຕໍ່
ການປະຕິວັດ ກ່ອນອື່ນແມ່ນພວກເຂົາໄດ້ຮູ້ເຫັນຄຸນສົມບັດ ແລະແບບແຜນດຳລົງ
ຊີວິດຂອງສະເດັດເຈົ້າ ກໍ່ຄືບັນດາສະຫາຍນຳພາຂອງປະຕິວັດ ລາວອື່ນ ເຖິງວ່າຢູ່ໃນ ຄຸກ
ແຕ່ບັນດາສະຫາຍດຳລົງຊີວິດຢ່າງສະບາຍ ເສລີພາບ ບໍ່ມີຍາມໃດເຫັນໃນບັນດາ
ສະຫາຍທີ່ມີສິ່ງໃດ ແມ່ນຂາມຍ້ານ ຫຼື ເພື່ອໃຫ້ແກ່ສະພາບຖືກຈຳກັດຮັດແຄບ
ອ່ອນຍອມຕົນເອງ ເຊົ້າໆ ສະເດັດເຈົ້າຮ່ວມກັບທຸກຄົນໜຸ່ງໂສ້ງຂາສັ້ນ ເສື້ອຊ້ອນ
ແອບກິລາ ເຮັດສວນ ປູກຝັງປົວລະບັດໃຫ້ຕົ້ນໝາກເຜັດ ຕົ້ນພັກ ແລະລວມທັງ ສຸມ
ດອກໄມ້ໂດຍບັນດາທ່ານປູກຝັງເອງໃນຄ້າຍຄຸມຂັງ ທີ່ມີທ່າທິວາດຊົງສະຫງ່າຜິ້ງ
ຜາຍ ຄືຢູ່ໃນເຮືອນ ບັນດານັກໂທດເຮັດນຳກັນທີ່ມີມາລະຍາດ ສະໜິດສະໜົມ
ສ່ວນສຳລັບຕຳຫຼວດ ເຝົ້າຄຸກ ກໍ່ສຸພາບຄຸ້ມຄົມ ທີ່ໄກ້ຊິດລົມກັນ ສວຍໂອກາດ
ໄມ້ຕີຈິດຂອງພວກເຂົາ ຈາກນັ້ນໄດ້ສຶກສາ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ກ່ຽວກັບໃຈຮັກຊາດ
ຄວາມຮັບຮູ້ຄວາມຖືກຕ້ອງແລະແບບແຜນດຳລົງຊີວິດຢູ່ໃນໂລກ.

ອ້າຍຕຳຫຼວດ ທອງ ເຊຍ ແລະບັນດາເພື່ອນທະຫານຂອງອ້າຍ ຍັງເຫັນກັບຕາ
ທ່ານສະເດັດເຈົ້າ ສຸວັນນາ ພູມາ ຖືກຝຣັ່ງແລະອາເມລິກາ ໃຫ້ເຂົ້າໄປຢ້ຽມຢາມ
ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ໃນຄຸກ ເພື່ອຈຸດປະສົງແມ່ນໃຊ້ທ່ານສະເດັດເຈົ້າອ້າຍ
ຊວນເຊື່ອທ່ານສະເດັດເຈົ້ານັ້ນ ປະລະເສັ້ນທາງການປະຕິວັດ ເມື່ອ ສຸວັນນາ
ພູມາ ສະແດງຄວາມຄິດຄວາມເຫັນກ້າວອນ ສຳລັບສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ດຳລົງ
ຊີວິດລຳບາກກາກກຳໃນຄຸກ ຄອກມ້າເກົ່າຂອງຝຣັ່ງ ກໍ່ອົດທົນໄດ້ບໍ່ ໂດຍທັນທີ
ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ເວົ້າດ້ວຍສຳນຽງຢ່າງໝັ້ນໝຽວ: “ຂ້າພະເຈົ້າອາດໃນຄຸກ
ໄດ້ຈັກບີອີກ!” ແລະທອງ ເຊຍ ໄດ້ຮູ້ ເຈດຕະນາຂອງຄຳຕອບນັ້ນຂອງສະເດັດເຈົ້າ
ສຸພານຸວົງ ແມ່ນທ່ານຕ້ອງການກ່າວເຕືອນວ່າ ບັນດາ ຍຸດທະວິທີໂຫດຮ້າຍ
ສຶກກະປົກທັງໝົດຂອງສັດຕູ ບໍ່ສາມາດອ່ອນຍອມໄດ້ຄົນປະຕິວັດ ອ້າຍທອງ ເຊຍ

ເປີດເຜີຍຄວາມໃນໃຈວ່າ: “ເມື່ອໜ້າ ພວກຂ້າພະເຈົ້າເລື້ອຍໆ ຄິດເຖິງເຫດການ ທັງບໍ່ເຄີຍຮູ້ເຄີຍເຫັນ ທັງເປັນຈິງນີ້: ບັນດານັກໂທດ ຖືກກັກຕົວຢ່າງພິເສດ ຍັງມີ ການຊວນເຊື່ອຄົນທະຫານທັງໝົດທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມເປັນພິເສດເພື່ອກັກຕົວຕົນ” ແລະພວກຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ອະທິບາຍເອງວ່າ “ລະຫວ່າງ ພວກຂ້າພະເຈົ້າແລະ ບັນດາທ່ານຜູ້ນຳຖືກຈຳລອງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ: ບັນດາຄົນທະຫານພວກ ຂ້າພະເຈົ້າ ຈຶ່ງແທ້ຈິງຖືກຈຳລອງໃນລະບອບທີ່ເປັນທາດອົບເອົ້າ ສ່ວນສະເດັດເຈົ້າ ແລະບັນດາທ່ານນຳພາປະຕິວັດ ເຖິງວ່າຮ່າງກາຍຖືກຈຳກັດຮັດແຄບ ແຕ່ຈິດໃຈກໍ່ ເສລີພາບ ແລະສະຫຼາດສ່ອງໃສຢ່າງສຸດແສນ ສະນັ້ນ ການແທກຄຸກອັນມະ- ທັດສະຈັນນີ້ ພວກຂ້າພະເຈົ້າເອງກໍ່ໄດ້ຮັບການບົດປ່ອຍ ພວກຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຕ້ອງ ເປັນໜີ້ບຸນຄຸນປະຕິວັດ”.

ຄຳຂອງອ້າຍທອງ ເຊ່ຍ ເວົ້າກ່ຽວກັບບັນດາທ່ານນຳພາການປະຕິວັດລາວ ກໍ່ຄື ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ເຖິງວ່າ ຮ່າງກາຍຖືກຈຳລອງ ແຕ່ຈິດໃຈກໍ່ເສລີພາບ ແລະ ສະຫຼາດສ່ອງໃສຢ່າງສຸດແສນ ເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າ ຫວນຄືນບົດກະວີໃນ ບັນທຶກ ປະຈຳວັນໃນຄຸກຂອງທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ:

“ຮ່າງກາຍຢູ່ໃນຄຸກ

ຈິດໃຈຢູ່ນອກຄຸກ

ຕ້ອງການເປັນພາລະກິດໃຫຍ່

ຈິດໃຈຢຶ່ງຕ້ອງສູງ”

5. ບັນດາຄຳຍ້ອງຍໍຄວາມມິດຕະພາບ ຫວຽດນາມ - ລາວ ຂອງສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ

ສາຍພົວພັນມິດຕະພາບ ຄວາມສາມັກຄີພິເສດ ການຮ່ວມມືຮອບດ້ານ ລະຫວ່າງທັງສອງປະເທດ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດນາມ ໄດ້ມີຫຼາຍນັກ

ປະພັນ ນັກກະວີ ນັກເຄື່ອນໄຫວການເມືອງ ສັງຄົມ ລະຫວ່າງທັງສອງປະເທດ ຍ້ອງຍໍດ້ວຍນ້ຳໃຈທີ່ຈົບງາມລ້ຳເລີດ ລົ້ນເຫຼືອຄວາມຜູກພັນຮັກໄຄ່ ອ້າຍນ້ອງ.

ທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ ດ້ວຍສື່ຄຳກະວີຕາມແບບວັກທຶກຄຳສັບກັບວັກແປດ ຄຳອັນພົ້ນຄົງຕະຫຼອດການ ໂດຍເວົ້າກ່ຽວກັບຄວາມຜູກພັນຮັກໄຄ່ ທວງດນາມ - ລາວ:

“ຮັກຫອມກັນໝາຍພັນ ທຸກສິ່ງພູກໍ່ບິນໄຕ່
ທຸກນ້ຳໃຫຍ່ ແລະໂຄກຄ້ອຍຂວາງຂັນກໍ່ດຸ່ງໄປ
ສອງຊາດລາວ-ທວງດໄດ້ຝັງຄວາມຮັກຢູ່ໃນໃຈ
ຮົງຮ່າທັງແມ່ຂອງບໍ່ເລິກບູນປານໄດ້”

ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ບໍ່ເຮັດກະວີ ແຕ່ໃນບົດປາໄສຂອງທ່ານ ອ່ານໃນມິດ ຕິງຂອງປະຊາຊົນ ຮ່າໂນ້ຍ ເມື່ອວັນທີ 25/5/1971 ບັນດາຕອນເວົ້າກ່ຽວກັບ ຄວາມສາມັກຄີ ທວງດນາມ - ລາວ ແທ້ຈິງແມ່ນບັນດາຄຳກະວີເປັນຄຳລິລິດເຕັມ ໄປດ້ວຍນ້ຳໃຈທີ່ສັກກາລະບູຊາ ຄວາມຜູກພັນຮັກໄຄ່ສຸດຊຶ້ງ ເຂັ້ມຊຸ່ນສີສັນວັດທະ ນະທຳຊາດລາວ ເຊິ່ງຜູ້ໃດໄດ້ເຄຍຍິນເທື່ອໜຶ່ງແມ່ນບໍ່ມີຍາມໃດລືມໄດ້.

ຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍໄດ້ຄັດບາງຕອນໃນບົດປາໄສນັ້ນ:

“ລາວແລະທວງດນາມ ແມ່ນທັງສອງປະເທດເພື່ອນບ້ານອ້າຍນ້ອງທີ່ໃກ້ຊິດ ຄືບ້ານເທິງຄຸ້ມລຸ່ມ ຮ່ວມໜຶ່ງສາຍເຈື່ອງເຊີນທີ່ໃຫຍ່ໂຕມະໂຫຖານ ຮ່ວມກິນນ້ຳນຳ ກັນໃນໜຶ່ງກະແສນ້ຳ ປະຊາຊົນທັງສອງປະເທດພວກເຮົາ ໄດ້ເຄຍຮ່ວມສຸກຮ່ວມທຸກ ຄູງບ່າຄູງໄຫຼກັນຮ່ວມກັນ ຈາກເທົ່າໃດເສັ້ນຄົນມາແລ້ວ ມາຮອດນີ້ ພວກເຮົາ ຍັງ ຄົງຮ່ວມໜຶ່ງຊາຕາຊີວິດ ມີສັດຕູໂຕດຽວກັນ ແລະໄດ້ເຄຍຊ່ວຍເຊິ່ງກັນແລະກັນ ລວມທັງ ໃນລະຫວ່າງການສ້າງປະເທດແລະປ້ອງກັນປະເທດ.

ນ້ຳໃຈມິດຕະພາບອ້າຍນ້ອງ ລະຫວ່າງ ປະຊາຊົນລາວ ແລະປະຊາຊົນ ຫວຽດນາມ ແທ້ແມ່ນທີ່ຍິ່ງໃຫຍ່ ເຊິ່ງບົດເພງບົດດົນຕີໃດໆ ບົດກະວີໃດໆມ່ວນທີ່ສຸດ ກໍບໍ່ອາດພັນລະນາສົມບູນໄດ້ ນ້ຳໃຈມິດຕະພາບນັ້ນສູງກວ່າພູເຂົາ ຍາວກວ່າແມ່ນ້ຳ ກວ້າງກວ່າມະຫາສະໝຸດ ງາມກວ່າເດືອນເພັງ ຫອມກຸ່ນໆກວ່າຊໍ່ດອກໄມ້ໃດໆ ຫອມທີ່ສຸດ ນ້ຳໃຈມິດຕະພາບທີ່ຈົບງາມລ້ຳເລີດນັ້ນ ໄດ້ຮັບການເສີມສ້າງ ກໍ່ສ້າງ ຂຶ້ນດ້ວຍນ້ຳໃຈເປັນຈິງໃຈທັງໝົດຂອງພວກເຮົາ ສະນັ້ນ ບໍ່ສາມາດມີເທວະດາທີ່ ຮ້າຍກາດໃດ ບໍ່ສາມາດມີສັດຕູໃດທັບມ້າໆໄດ້.

ປະຊາຊົນລາວພວກຂ້າພະເຈົ້າອຸ່ນອຸ່ນໃຈຢ່າງຍິ່ງ ເມື່ອເຫັນວ່າ ໃນພາລະກິດ ກູ້ຊາດຂອງຕົນ ເລື້ອຍໆມີປະຊາຊົນຫວຽດນາມຄຸງຂ້າງ ຍາມໃດກໍ່ພ້ອມທີ່ຈະ ຊ່ວຍພວກຂ້າພະເຈົ້າ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ເອກອ້າງທະນິງໃຈຫຼາຍກຸ່ວກັບຄວາມ ນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ຫວຽດນາມ - ລາວ ອ້າຍນ້ອງ ສະລະບັນລັງ ບັນເຂົ້າແບ່ງເສື້ອ “ເກືອເມັດຫັກ, ຜັກເສັ້ນໜຶ່ງ, ກໍ່ແບ່ງບັນກັນກິນ” ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຕະຫນັກວ່າ ໃນແຕ່ລະຢາດເທື່ອ ຢາດເລືອດຂອງປະຊາຊົນຫວຽດນາມອອກລົງ ເຖິງວ່າຢູ່ພາກ ເໜືອ ຫຼື ໃນພາກໃຕ້ ຫວຽດນາມ ກໍ່ລ້ວນແຕ່ມີການພົວພັນອັນສະໜິດສະໜົມ ສຳລັບໄຊຊະນະຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໃນ ກິດຈະການຕ້ານອາເມລິກາ ກູ້ຊາດ ກໍ່ຄື ໃນການກໍ່ສ້າງຊີວິດການເປັນຢູ່ໃໝ່ໃນປັດຈຸບັນ ແລະຂ້າງໜ້າ ປະຫວັດສາດຂອງ ປະຊາຊົນລາວ ຈາລຶກໄວ້ຢູ່ໃນດວງໃຈບຸນຄຸນອັນຍິ່ງໃຫຍ່ຂອງປະຊາຊົນຫວຽດ ນາມ ຕະຫລອດກາລະນານ ສະນັ້ນ ສອງຄຳ “ຫວຽດນາມ” ໄດ້ກາຍເປັນສະໜິດ ສະໜົມຢ່າງສຸດແສນສຳລັບປະຊາຊົນລາວພວກຂ້າພະເຈົ້າ.

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ຂ້າງສາຍເຈື່ອງເຊີນ ສຳນັກພິມຈຳໜ່າຍ ກອງທັບປະຊາຊົນ ຮ່າໂນ້ຍ 2009.

ທ່ານປະທານ ໂກສອນພົມວິຫານ - ຜູ້ເພື່ອນຜູ້ໃກ້ຊິດສະໜິດສະໜົມຂອງປະຊາຊົນຫວຽດນາມ

ພົນເອກ ຫວ່ ຫງວຽນ ຢາບ⁽¹⁾

ຫວຽດນາມແລະລາວ ແມ່ນທັງສອງປະເທດເພື່ອນບ້ານໃກ້ຊິດ ທີ່ມີການພົວພັນພູມິປະເທດ ແລະປະຫວັດສາດອັນດົນນານ ໃນທ້າຍສະຕະວັດ XIX ລ່າເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງຮຸກຮານແລະຕັ້ງແອກປົກຄອງຕໍ່ທັງສາມປະເທດ ຫວຽດນາມ ກຳປູເຈຍ ລາວ ສ້າງເປັນແຄວ້ນອິນດູຈີນ ຈາກນັ້ນ ທັງສອງຊາດ ຫວຽດນາມແລະລາວ ຍັງມີສັດຕູໂຕດຽວກັນ ກຳລັງປະຕິວັດພັດທະນາຂຶ້ນ ທ່ານປະທານໄຮ່ຈິມິນ ໄດ້ກໍ່ຕັ້ງຂຶ້ນພັກຄອມມິວນິດຫວຽດນາມ ຕໍ່ໜ້າແມ່ນພັກຄອມມິວນິດອິນດູຈີນ ທັງສອງຊາດ ຫວຽດນາມ - ລາວ ຍັງມີເປົ້າໝາຍອຸດົມຄະຕິນຳກັນ ແມ່ນເອກະລາດ ຊາດແລະລັດທິສັງຄົມ.

ນັບແຕ່ທາກໍ່ສ້າງຂຶ້ນ ພັກຄອມມິວນິດອິນດູຈີນ ໄດ້ຍືນຍັນພາລະກິດປົດປ່ອຍ ຊາດ ຂອງປະຊາຊົນ ຫວຽດນາມແລະປະຊາຊົນລາວ ມີການພົວພັນອົງຄະທາດ ອັນສະໜິດສະໜົມນຳກັນ ລາວ ໄດ້ຮັບການ ປົດປ່ອຍ ກໍ່ຫວຽດນາມຈຶ່ງໄດ້ຮັບການປົດປ່ອຍ ແລະກົງກັນຂ້າມ ຫວຽດນາມ ໄດ້ຮັບການປົດປ່ອຍ ກໍ່ລາວຈຶ່ງໄດ້ຮັບການປົດປ່ອຍ ສະນັ້ນ ພັກຄອມມິວນິດອິນດູຈີນ ຖືຄວາມສາມັກຄີ ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອກັນ ການຮ່ວມມືເຊິ່ງກັນແລະກັນໃນການຕໍ່ສູ້ປົດປ່ອຍຊາດ ທັງແມ່ນພັນທະສາກົນທີ່ສັກກາລະບູຊາ ທັງ ເພື່ອຜັນປະໂຫຍດທີ່ຖືຕົວຈິງເປັນສຳຄັນຂອງແຕ່ລະຊາດ.

⁽¹⁾ ອະດີດກຳມະການ ກົມການເມືອງ ອະດີດຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ລັດຖະບານ ອະດີດລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງ ການປ້ອງກັນປະເທດ ອະດີດຜູ້ບັນຊາການສູງສຸດ ກອງທັບປະຊາຊົນ ຫວຽດນາມ.

ເຊິ່ງຫຼັງວັນປະກາດເອກະລາດ ຮັບຮູ້ວ່າ ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ພວມເຮັດ
ວຽກໃນຫວຽດນາມ ເມື່ອວັນທີ 04/9/1945 ລຸງໂຮ່ ໄດ້ເຊີນ ສະເດັດເຈົ້າ ຈາກວົງ
ໄປຫາ ຮ່າໂນ້ຍ ພົບປະກັບທ່ານ ເພື່ອຫາລື ກ່ຽວກັບຊາຕາຊີວິດຂອງທັງສອງ
ປະເທດ ລາວ - ຫວຽດນາມ.

ເມື່ອລ່າເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງ ຫັນກັບຄືນມາຮຸກຮານສາມປະເທດຢູ່ໃນແຫຼມອິນໂດ
ຈີນ ພັກໄດ້ຖືອິນດູຈີນແມ່ນສະໜາມຮີບໜຶ່ງ.

ພື້ນຜ່ານທຸກສິ່ງທ້າທາຍ ຄັບຂັນຂອງໃນຊຸມປີເລີ່ມຕົ້ນ ມາເຖິງທ້າຍປີ 1947
ຫາຕົ້ນປີ 1948 ພ້ອມກັບການພັດທະນາຂອງຂະບວນການຕໍ່ຕ້ານໃນຫວຽດນາມ
ຂະບວນການຕໍ່ຕ້ານໃນລາວ ກໍ່ໄດ້ການພັດທະນາໃນບາງເຂດ ໃນພາກໃຕ້ລາວ
ພາກກາງລາວ ລາວເໜືອແລະຊານເມືອງວຽງຈັນ ດ້ວຍການເຂົ້າຮ່ວມຂອງບັນດາ
ກົມກອງ ກອງທັບຮ່ວມສຳພັນ ລາວ - ຫວຽດ ແຕ່ຂະບວນການຕໍ່ຕ້ານໃນລາວ
ຍັງບໍ່ທັນກໍ່ສ້າງເຂດຖານທັບສູນກາງ ເພື່ອເປັນພື້ນທີ່ອາໄສຢ່າງຍາວນານໃຫ້
ແກ່ປະຕິວັດ ໃນຕົ້ນປີ 1948 ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບການແບ່ງງານໃນການຕິດຕາມຊື້
ນຳວຽກງານປະສານການຊ່ວຍການຕໍ່ຕ້ານ ໃນລາວ; ໃນນັ້ນ ມີໜ້າທີ່ຮີບດ່ວນ
ແມ່ນຕ້ອງຈັດຕັ້ງກຳລັງ ຊ່ວຍກໍ່ສ້າງແຂວງຊຳເໜືອ ເປັນເຂດຖານທັບທີ່ພື້ນຂອງ
ສູນກາງ ເພື່ອພັດທະນາຂຶ້ນໃນທົ່ວເຂດລາວເໜືອ ເຊື່ອມກັບທົ່ງໄຫຫີນ ແຂວງຊຽງ
ຂວາງ ໂດຍອາໄສໃນເຂດຕາເວັນຕົກສຽງເໜືອຂອງຫວຽດນາມ.

ວຽກງານທຳອິດໃນຄາວນັ້ນ ແມ່ນຕ້ອງຫາຈີນໄດ້ບາງອ້າຍນ້ອງ ກໍ່ຮ່າງສ້າງ
ຕົວຂຶ້ນໜຶ່ງໜ່ວຍ ຕະລຸມບອນປະຕິບັດງານຂອງຄົນລາວ ເພື່ອນຳເຂົ້າ
ການເຄື່ອນໄຫວໃນແຂວງຊຳເໜືອ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບຮູ້ວ່າ ຫຼັງຈາກການປະຕິວັດເດືອນ
ສິງຫາ 1945 ມີໜຶ່ງອົງການຊາວໜຸ່ມຮັກຊາດລາວ ກໍ່ຮ່າງສ້າງຕົວຂຶ້ນໃນຮ່າໂນ້ຍ
ພວມຄົ້ນຄວ້າຊອກຮູ້ກ່ຽວກັບລັດທິ ມາກ-ເລນິນ ອົງການນີ້ ປະກອບດ້ວຍ ບັນດາ

ຊາວໜຸ່ມລາວ ຮ່ຳຮຽນ ດຳລົງຊີວິດຢູ່ໃນຮ່າໂນ້ຍ ແລະບາງແຂວງໃກ້ຄຽງ ໂດຍສະຫາຍ ໄກສອນ ພິມວິຫານ ຮັບຜິດຊອບ ເມື່ອການຕໍ່ຕ້ານລະເບີດຂຶ້ນໃນຮ່າໂນ້ຍ ບັນດາອ້າຍນ້ອງນີ້ ຮ່ວມກັບອ້າຍນ້ອງທວງດນາມ ຖອນຈາກຮ່າໂນ້ຍ ສະຫາຍໄກສອນ ພິມວິຫານ ເຂົ້າຮ່ວມການປະຕິບັດງານໃນອົງການໂຄສະນາ ເຂດ 12.

ເຂດ 12 ແນະນຳ ສະຫາຍໄກສອນ ພິມວິຫານ ແມ່ນຊາວໜຸ່ມຄົນໜຶ່ງຮັກຊາດ ທີ່ສະຫຼາດ ມີ ຄວາມພົດພື້ນຕໍ່ປະຕິວັດ ມັກສິກສາຫາຄວາມຮູ້ ເລື້ອຍໆກະໂຫຍທີ່ຈະໄດ້ກັບມາປະເທດເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມ ຕໍ່ຕ້ານ ໃນຄັ້ງທຳອິດ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ພົບປະກັບ ສະຫາຍໄກສອນ ພິມວິຫານ ໃນຕ່າແສງ ອຽນ ລ່າງ ເມືອງດ້າຍຕີ່ ແຂວງ ຖາຍທ່ຽງ ຫຼັງຈາກການຢ້ຽມຢາມຖາມຂ່າວກ່ຽວກັບຄອບຄົວ ແລະຕົນເອງ ຂ້າພະເຈົ້າຖາມສະຫາຍໄກສອນ ພິມວິຫານ ແມ່ນຕ້ອງການກັບມາລາວເພື່ອເຄື່ອນໄຫວບໍ່? ສະຫາຍຕອບວ່າ: *ຕ້ອງການກັບມາຫຼາຍ* ຂ້າພະເຈົ້າ ໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາວ່າຈະຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງຢື່ງ ຫຼັງຈາກການ ພົບປະກັບແລ້ວ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ລາຍງານ ແລະໄດ້ລຸງໂຮ່ແລະຄະນະປະຈຳສູນກາງພັກ ເຫັນດີເລືອກ ສະຫາຍໄກສອນ ພິມວິຫານ ຮັບຜິດຊອບໜຶ່ງໜ່ວຍປະຕິບັດງານ ນຳມາລາວ ເມື່ອວັນທີ 27/02/1948⁽¹⁾ ກົມກອງຕະລຸມບອນປະຕິບັດງານ ໃຊ້ຊື່ວ່າ “ໜ່ວຍຕະລຸມບອນລາວເໜືອ” ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນທີ່ມີໜ້າທີ່ກັບມາແຂວງຊຳເໜືອ ປະຕິບັດງານປະກອບອາວຸດ ໂຄສະນາ ກໍ່ສ້າງພື້ນຖານຕໍ່ຕ້ານໃນເຂດ ລາວ ຮຸ່ງ-ພຽງສາ ເມືອງຊຽງຄໍ້

---

(1) ອີງຕາມຜົນຄົ້ນຄວ້າໃນໜັງສື: ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ພັກຄອມມິວນິດ ຫວຽດນາມ *ປະຫວັດສາດສາຍພົວພັນແບບພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດນາມ (1930 - 2007) - ບົ້ມປະຫວັດສາດພາກ I (1930-1975)* ສຳນັກພິມຈຳໜ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ ຮ່າໂນ້ຍ 2011: ໜ່ວຍອາສາສະໝັກພາກເໜືອລາວ ໄດ້ຈັດຕັ້ງຂຶ້ນໃນວັນທີ 16/5/1948.

ແຂວງຊຳເໜືອ ໂດຍຜ່ານປີໜຶ່ງ ທັງປະຕິບັດງານ ທັງສູ່ຮີບ ຈຳນວນພົນ ກົມກອງ ໄດ້ມີການພັດທະນາຂຶ້ນເປັນໜຶ່ງກອງຮ້ອຍ ໃຊ້ຊື່ວ່າໜ່ວຍລັດຊະວົງ ໃນວັນທີ 20/01/1949 ນີ້ແມ່ນໜຶ່ງໃນບັນດາກົມກອງທຳອິດຂອງກອງທັບລາວ ອິດສະລາ ເມື່ອໜ້າ ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ໄດ້ໃຊ້ວັນທີ 20/01/1949 ແມ່ນວັນສ້າງຕັ້ງ ຂຶ້ນກອງທັບປົດປ່ອຍປະຊາຊົນລາວ.

ໃນເດືອນ 8/1950 ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ປະຊາຊົນໃນປະເທດລາວ⁽¹⁾ ການ ປະຊຸມໄດ້ເລືອກຕັ້ງຂຶ້ນ ລັດຖະບານຕໍ່ຕ້ານລາວ ໂດຍສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ເປັນ ປະທານ ສະຫາຍໄກສອນ ພົມວິຫານເປັນລັດຖະມົນຕີກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ຈາກນັ້ນ ການພົວພັນລະຫວ່າງຂ້າພະເຈົ້າແລະສະຫາຍ ໄກສອນ ພົມວິຫານ ນັບ ມື້ນັບເປັນຢູ່ສະເໝີ ເພື່ອການແລກປ່ຽນກ່ຽວກັບການປະສານງານ ຄວາມຊ່ວຍໝູນ ເຊິ່ງກັນແລະກັນ ລະຫວ່າງສອງສະໜາມຮົບ ທັງສອງກອງທັບ ປະສົບການໃນ ດ້ານຕ່າງຂອງກິດຈະການ ຕໍ່ຕ້ານ ໂດຍສະເພາະໃນການສ້າງກຳລັງ.

ໃນປີ 1951 ສະຫາຍໄກສອນ ພົມວິຫານ ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ II ພັກຄອມມິວນິດອິນດູຈີນ ເນື່ອງຈາກຄວາມຕ້ອງການພັດທະນາປະຕິວັດຂອງທຸກ ປະເທດ ໃນກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງນີ້ ໄດ້ວາງອອກແຜນນະໂຍບາຍໃນການກະກຽມ ການຈັດຕັ້ງພັກສະເພາະຂອງລາວແລະກຳປູເຈຍ.

ເມື່ອວັນທີ 22/3/1955 ພັກປະຊາຊົນລາວ (ປັດຈຸບັນແມ່ນພັກປະຊາຊົນ ປະຕິວັດລາວ) ນັບແຕ່ຫາກໍ່ສ້າງຂຶ້ນ ສືບຕໍ່ພາລະກິດຂອງພັກຄອມມິວນິດອິນດູຈີນ ການນຳພາພາລະກິດປະຕິວັດລາວໂດຍກົງ ໂດຍສະຫາຍ ໄກສອນ ພົມວິຫານ

---

(1) ຊື່ເອີ້ນຢ່າງເປັນທາງການທີ່ໄດ້ຈັດ ໃນເອກະສານຕ່າງໆຂອງກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ແມ່ນ "ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ບັນດາກຳລັງຕໍ່ຕ້ານລາວ".

ເປັນເລຂາທິການໃຫຍ່ ພາຍຫຼັງແມ່ນປະທານພັກ ນີ້ກໍ່ຄື ໄລຍະ ທີ່ທັງສອງຊາດ ອ້າຍນ້ອງພວກເຮົາ ກ້າວເຂົ້າໃນການຕໍ່ສູ້ ພິລະອາດຫານທີ່ສຸດ ເຕັມໄປດ້ວນ ຄວາມເສຍສະລະ ລຳບາກແກ່ຍາວຕະຫຼອດສອງສິບປີ ເພື່ອຕ້ານຄືນສັດຕູໂຕດຽວ ກັນ ແມ່ນຈັກກະພັດອາເມລິກາ ໜຶ່ງມະຫາອຳນາດ ທີ່ມີສັກຍະພາບເສດຖະກິດ ການທະຫານທີ່ເຂັ້ມແຂງທີ່ສຸດໃນຝ່າຍຈັກກະພັດ ຮຽກ ຮ້ອງການປະສານງານຢ່າງ ແໜ້ນແຟ້ນ ລະຫວ່າງ ທັງສອງພັກ ທັງຍຸດທະສາດ ຍຸດໂທບາຍ ແລະໃນ ບັນດາ ຂົງເຂດ ນັບແຕ່ກາງປີ1959 ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ລຸງໂຮ່ ແລະສູນກາງພັກຄອມມິວນິດ ຫວຽດນາມ ມອບໜ້າທີ່ໃນການຊີ້ນຳປະຕິບັດງານການຊ່ວຍເຫຼືອ ປະສານງານກັບ ປະຕິວັດລາວ ບັນຊາບັນດາກຳລັງ ຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ປະຕິວັດລາວທັງໝົດໂດຍກົງ ການພົວພັນ ລະຫວ່າງ ຂ້າພະເຈົ້າ ແລະສະຫາຍ ໄກສອນ ພິມວິຫານ ຍິ່ງເປັນຢູ່ ສະເໝີຂຶ້ນ ໃນແຕ່ລະເວລາທີ່ມີການປັບປຸງນິດຍຸດທະສາດການຕໍ່ສູ້ ເມື່ອເກີດຂຶ້ນ ທຸກການຜັນປ່ຽນໃຫຍ່ໃນແຕ່ລະປະເທດ ກໍ່ຄືໃນໂລກ ຕໍ່ບັນດາກິນອຸບາຍ ຍຸດທະວິທີໃໝ່ ຂອງສັດຕູ ທັງສອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ລ້ວນແຕ່ພົບກັນ ແລກປ່ຽນ ກ່ຽວກັບພິນິດໄສ ປະເມີນສະພາບການ ກ່ຽວກັບແຜນນະໂຍບາຍ ມາດຕະການ ຜັນຂະຫຍາຍການປະຕິບັດ ຕາມຄວາມຄິດເຫັນປຶກສາຫາລື ເປັນເອກະພາບ ລະຫວ່າງ ສອງກົມການເມືອງ ກ່ຽວກັບຄວາມຊ່ວຍໝູນ ການປະສານສົມທົບ ສະໜັບສະໜູນເຊິ່ງກັນແລະກັນ ກໍ່ຄືກ່ຽວກັບປະສົບການໃນບັນດາດ້ານການ ປະຕິບັດງານ ບັນດາການແລກປ່ຽນ ລ້ວນແຕ່ສະແດງເຖິງຄວາມຈິງໃຈແລະຄວາມ ໄວ້ວາງໃຈເຊິ່ງກັນແລະກັນ.

ຂ້າພະເຈົ້າຕົນເອງ ແລະຫຼາຍສະຫາຍນຳພາ ຫວຽດນາມ ໄດ້ເຄບຍພົບປະ ເຮັດວຽກກັບສະຫາຍ ໄກສອນ ພິມວິຫານ ລ້ວນແຕ່ປະເມີນສູງ ກ່ຽວກັບ ຈົນຕະນາການປະດິດສ້າງ ກ່ຽວກັບຄຸນສົມບັດແລະຄວາມສັ້ນທັດຂອງສະຫາຍ.

ຍາມເມື່ອຍັງມີຊີວິດຢູ່ ລຸງໂຮ່ ເລື້ອຍໆ ເອົາໃຈໃສ່ດູແລຕໍ່ການພັດທະນາຂອງ ປະຕິວັດລາວ ລຸງມັກພົບປະບັນດາສະຫາຍ ໄກສອນ ພົມວິຫານ, ສະຫາຍ ສຸພານຸວົງ ເມື່ອບັນດາສະຫາຍ ໄປ ຫວຽດນາມ ເພື່ອຢ້ຽມຢາມຖາມຂ່າວ ແລະແລກປ່ຽນທຸກ ບັນຫາ ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປະຕິວັດຂອງທັງສອງປະເທດ ວັນລຸງເຖິງແກ່ກຳ ໃນບົດ ໄວ້ອາໄລ ໂດຍສະຫາຍ ໄກສອນ ພົມວິຫານ ອ່ານໃນພິທີໄວ້ອາໄລລຸງ ໃນວັນທີ 05/9/1969 ໃນວຽງໄຊ (ແຂວງຊຳເໜືອ) ນອກຈາກການສະແດງເຖິງຄວາມສຸດ ແສນອາໄລ ຍ້ອງຍໍ ສິນທຳ ຄວາມສັນຫັດຂອງລຸງ ສ່ວນໃຫຍ່ບົດໄວ້ອາໄລ ສະຫາຍໄດ້ສະແດງເຖິງຄວາມນັບຖືຢ່າງສູງ ແລະຄວາມກະຕັນຍູຮູ້ບຸນຄຸນຢ່າງ ເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບຜົນງານອັນຍິ່ງໃຫຍ່ ຂອງລຸງສຳລັບລະຫວ່າງການ ພັດທະນາ ຂອງການປະຕິວັດລາວ ແລະເສີມສ້າງເປັນສາຍພົວພັນສາມັກຄີພິເສດ ຫວຽດ ນາມ - ລາວ.

ພາຍຫຼັງວັນທັງສອງປະເທດ ໄດ້ຮັບການບົດປ່ອຍຢ່າງສົມບູນ ກ້າວສູ່ ກິດຈະການກໍ່ສ້າງ ປົກປັກຮັກສາປະເທດຊາດ ດຳເນີນກິດຈະການປ່ຽນແປງໃໝ່ ໃນແຕ່ລະຄັ້ງ ໄປຢ້ຽມຢາມຫວຽດນາມ ສະຫາຍ ໄກສອນ ພົມວິຫານ ຍັງຄົງມັກ ພົບປະກັບຂ້າພະເຈົ້າ ກ່ຽວກັບການແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນ ລວມທັງ ຫຼັງຈາກ ການຂ້າພະເຈົ້າ ຢຸດປະຕິບັດງານ ການນຳພາແລະການຄຸ້ມຄອງຂອງພັກ ລັດແລະ ກອງທັບ ສະແດງເຖິງນ້ຳໃຈເປັນຈິງໃຈທີ່ສະໜິດສະໜົມຂອງສະຫາຍ ສຳລັບ ຂ້າພະເຈົ້າ ກິດຈະການປ່ຽນແປງໃໝ່ ແມ່ນໜຶ່ງພາລະກິດ ໃໝ່ໆທີ່ສຸດ ສະຫາຍ ເລື້ອຍໆກະສັບກະສ່າຍຄື້ນຄວ້າ ແຕ່ຈາກການແລກປ່ຽນ ຂ້າພະເຈົ້າເຫັນວ່າ ສະ ຫາຍມີບັນດາຈົນຕະນາການປະດິດສ້າງ ການພັດທະນາແນວທາງ ການປະຕິວັດ ວາງອອກບັນດາແຜນນະໂຍບາຍນະໂຍບາຍໃກ້ກັບຄວາມເປັນຈິງໃນປະເທດລາວ.

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງຈຳ ເດືອນ 4/1979 ສະຫາຍ ໄກສອນ ພົມວິຫານ ໄດ້ຕ່າງໜ້າ ພັກແລະລັດ ເຊີນ ຂ້າພະເຈົ້າແລະພັນລະຍາຂ້າພະເຈົ້າ ໄປຢູ່ມຢາມລາວ ໃນ ໂອກາດບຸນປີໃໝ່ ບຸນສົງການຂອງລາວ ການຢູ່ມຢາມແກ່ຍາວສອງສັບປະດາ ຕັ້ງແຕ່ວັນທີ 8 ຫາວັນທີ 22/4/1979 ນີ້ແມ່ນໂອກາດທີ່ ຂ້າພະເຈົ້າ ມີເງື່ອນໄຂໄປ ຢູ່ມຢາມນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ແລະຢູ່ມຢາມ 8/12 ແຂວງຂອງລາວ ຈາກເມືອງ ຊວາ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ມາ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ - ບ້ານ ເກີດເມືອງນອນ ຂອງສະຫາຍໄກສອນ ພົມວິຫານ ແຂວງຈຳປາສັກ - ບ້ານເກີດ ເມືອງນອນ ຂອງສະຫາຍ ຄຳໄຕ ສີພັນດອນ ແລະແຂວງອັດຕະປື - ຖານທັບທີ່ໝັ້ນ ຂອງພາກໃຕ້ລາວ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ບັນດາສະຫາຍນຳພາ ໃນລະດັບສູນກາງ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະຫຼາຍປະຊາຊົນຂອງບັນດາຊົນເຜົ່າລາວ ບັນດາສະຖານທີ່ ຂ້າພະເຈົ້າ ມາຢູ່ມຢາມ ແມ່ນລ້ວນແຕ່ຮັບຕ້ອນເປັນຈິງໃຈ ເຄົາລົບນັບຖື.

ໃນເດືອນ 4/1981 ສູນກາງພັກແລະລັດຖະບານ ຫວຽດນາມ ໄດ້ສົ່ງຂ້າພະເຈົ້າ ແລະສະຫາຍຊວນ ຖຸຍ ໄປຢູ່ມຢາມໃນສປປ. ລາວ ມອບໃຫ້ ສະຫາຍໄກສອນ ພົມວິຫານ ຫຼຸນໄຊດາວຄຳ - ຫຼຸນໄຊອັນປະເສີດເລີດລ້ຳທີ່ສຸດຂອງ ສສ. ຫວຽດນາມ ເພື່ອສະແດງຄວາມກະຕັນຍູຮູ້ບຸນຄຸນ ແລະຮອງຮັບ ຜົນງານອັນຍິ່ງ ໃຫຍ່ຂອງສະຫາຍໄກສອນ ພົມວິຫານ ໄດ້ຮ່ວມກັບ ບັນດາສະຫາຍນຳພາອື່ນ ເສີມສ້າງ ຄວາມສາມັກຄີມິດຕະພາບພິເສດລະຫວ່າງສອງປະເທດ ລາວ-ຫວຽດ ນາມແລະການສະໜັບສະໜູນ ຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ສຸດອີກສຸດໃຈຢ່າງບໍ່ເຫັນແກ່ຕົວ ຂອງ ພັກລັດຖະບານ ແລະປະຊາຊົນບັນດາຊົນເຜົ່າ ລາວສຳລັບປະຕິວັດຫວຽດນາມ.

ສະຫາຍໄກສອນ ພົມວິຫານ ແມ່ນນັກນຳພາຄົນໜຶ່ງ ມີຄວາມສັນທັດແລະ ຄຸນສົມບັດດີ ນັກນຳພາດີເລີດຂອງພັກແລະປະຊາຊົນບັນດາຊົນເຜົ່າລາວ ຕະຫຼອດຊີວິດສະຫາຍ ໄດ້ເຫັນແກ່ການສູ້ຮົບ ເພື່ອພາລະກິດ ການປົດປ່ອຍແລະ

ກໍ່ສ້າງປະເທດ ເພື່ອຊີວິດການເປັນຢູ່ ຄວາມອີ່ມໜ້າສໍາລານ ເສລີພາບ ຄວາມຜາ
ສຸກຂອງປະຊາຊົນລາວ ສະຫາຍແມ່ນຜູ້ເພື່ອນຜູ້ໃກ້ຊິດສະໜິດສະໜົມ ຂອງ
ປະຊາຊົນຫວຽດນາມ ສໍາລັບຂ້າພະເຈົ້າ ສະຫາຍໄກສອນ ພົມວິຫານ ແມ່ນຜູ້
ເພື່ອນສູ້ຮົບ ທີ່ໃກ້ຊິດ ຄວາມຈິງໃຈ ສະໜິດສະໜົມໃຈສັດຂີ່.

ຂ້າພະເຈົ້າ ຄິດຮອດເລື້ອຍໆ ສະຫາຍໄກສອນ ພົມວິຫານ.

ໃນໂອກາດນີ້ ໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າ ຝາກຄໍາຢູ່ມຢາມຖາມຂ່າວສະໜິດສະໜົມເຖິງ
ສະຫາຍ ຄໍາໄຕ ສີພັນດອນ, ສະຫາຍ ໝູຮັກ ພູມສະຫວັນ, ສະຫາຍ ສະໝານ
ວິຍະເກດ, ສະຫາຍ ສີສະຫວາດ ແກ້ວບຸນພັນ ແລະບັນດາສະຫາຍນໍາພາອື່ນ
ຂອງພັກ ລັດ ລາວ ຜ່ານບັນດາໄລຍະ.

ຂ້າພະເຈົ້າ ຝາກຄໍາຢູ່ມຢາມແລະອວຍພອນສຸຂະພາບ ເຖິງຄອບຄົວ
ສະຫາຍໄກສອນ ພົມວິຫານ.

ອວຍພອນໃຫ້ກິດຈະການປ່ຽນແປງໃໝ່ ພາຍໃຕ້ການນໍາພາຂອງພັກ
ປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ຍາດ ໄດ້ຜັນງານ ນັບມື້ນັບອັນຍິ່ງໃຫຍ່.

ອວຍພອນໃຫ້ຄວາມສາມັກຄີພິເສດ ການຮ່ວມມືຮອບດ້ານ ຫວຽດນາມ -
ລາວ ຂຽວສົດງົດງາມໄດ້ຕະຫຼອດການ ພົ້ນຄົງຂະໜົງແກ່ນຈົນຊົ່ວກາລະນານ.

*ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ພັກຄອມມິວນິດ ຫວຽດນາມ
ປະຫວັດສາດສາຍພົວພັນພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດ ນາມ
(1930-2007): ບົດບັນທຶກຄວາມຊົງຈໍາ ພາກ 1 ສໍານັກພິມຈໍາໜ່າຍ
ການເມືອງແຫ່ງຊາດ - ຄວາມຈິງ ຮ່າໂນ້ຍ 2012 ໜ້າທີ 24-29.*

ພາກທີ II

ໃນໄລຍະຊຸມປີເດືອນເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມລຳບາກ
ກາກກຳ ກໍ່ຢູ່ຄົງງ່າຄົງໄຫຼ່ກັນໃນການສູ້ຮົບ

ຄວາມລະນຶກທີ່ລືມບໍ່ໄດ້ດ້ານນ້ຳໃຈສາມັກຄີໃນການສູ້ຮົບແລະ ການຮ່ວມມືມິດຕະພາບ ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ນາຍພົນຕີ ຫວຽ ຊວນ ວົງ⁽¹⁾

ຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ໃຊ້ແມ່ນກອງທະຫານອາສາສະຫມັກ ຫຼື ນັກຊ່ຽວຊານ ໄປຫາ
ຊ່ວຍເພື່ອນລາວ ແຕ່ ແມ່ນພະນັກງານໃນກົມກອງສູ້ຮົບ ໃນການຕໍ່ຕ້ານຝລັ່ງ ແລະ
ຕ້ານອາເມລິກາ ກູ້ຊາດ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ໄປຫາການປະສານງານໃນການສູ້ຮົບກັບ
ທະຫານ ປະເທດລາວ ໃນບາງບັນຮີບໃນດິນແດນເພື່ອນ ສະນັ້ນ ກໍມີຫຼາຍເລື່ອງ
ລະນຶກເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບປະເທດແລະປະຊາຊົນລາວອ້າຍນ້ອງ.

ໃນໄຊຊະນະຕາເວັນຕົກສຽງເໜືອ ໃນປີ 1952 ໄຂອອກໜຶ່ງສະຖານະການ
ໃໝ່ ໃຫ້ແກ່ການປະຕິວັດຫວຽດນາມ ໃຫ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃໝ່ໃຫ້ແກ່ການ
ປະຕິວັດລາວ.

ຈາກການປະລາໄຊຢູ່ຕາເວັນຕົກສຽງເໜືອ ຮັບຮູ້ໄພອັນຕະລາຍທີ່ຖືກການ
ຂົ່ມຂູ່ໃນພາກເໜືອລາວ ໃນຕົ້ນປີ 1953 ນາຍພົນຝຣັ່ງ ສະລັງ ຕັດສິນການຕັ້ງເຂດ
ທະຫານລາວເໜືອ ພາຍໃຕ້ສິດທິຂອງກອງບັນຊາການທະຫານຝຣັ່ງ ຢູ່ພາກເໜືອ
ຫວຽດນາມ ເພື່ອເປັນເອກະພາບກະທຳ ແລະໃຫ້ສະດວກຕໍ່ຄວາມຊ່ວຍກູ້
ເທດສະບານແຂວງຊຳເໜືອ ຖືກຝຣັ່ງ ໃຫ້ເລືອກແມ່ນເຂດຈັງຫາຕົ້ນຕໍ.

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນພ້ອມຂອງສອງກົມການເມືອງ ກອງບັນຊາການໃຫຍ່
ກອງທັບປະຊາຊົນ ຫວຽດນາມ ປຶກສາຫາລືກັບ ກອງບັນຊາການສູງສຸດທະຫານ
ປະເທດລາວ ຕັດສິນໄຂບັນຮີບລາວເໜືອ ທີ່ທິດໂຈມຕີຫຼັກແມ່ນເປັນແຂວງຊຳ

---

(1) ອະດີດຫົວໜ້າກົມ ການຕ່າງປະເທດ ກະຊວງການປ້ອງກັນປະເທດ ສສ. ຫວຽດນາມ.

ເໜືອ ບັນຮີບສຳຄັນນີ້ ໂດຍພົນເອກ ຫວ່ ຫງວຽນ ຢາບ ແລະສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ຊື່ນຳບັນຊາເອງໂດຍກົງ ເກີດຂຶ້ນໃນຕົ້ນເດືອນ 4/1953 ກຳລັງທີ່ຖືກໃຊ້ນອກຈາກກອງພົນ 308 (ຍາມນັ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າ ແມ່ນຫົວໜ້າເສນາທິການ ກອງພົນໃຫຍ່ທະຫານລາບ ຂຶ້ນສັງກັດ ກອງພົນ 308) ຍັງມີ ກອງພົນ 312 ແລະສ່ວນໜຶ່ງຂອງກອງພົນ 316 ປະສານງານກັບບາງ ກົມກອງຫຼວງ ກຳລັງຫຼັກແຫຼ່ງຂອງກອງທັບປົດປ່ອຍປະເທດລາວ ປາບແໜມຫຼັກແມ່ນເປັນກອງພົນ 308 ເດີນທາງຈາກໝຶກເຈົ້າ ໄປຜ່ານ ປ່າຮ້າງ ໄປຫາ ສືບຮ່າວ ແລ້ວມາເຕົ້າໂຮມໃນຄັ້ງໄຂ.

ແຕ່ຫາວັນທີ 12/4/1953 ສັງເກດເຫັນທະຫານຫຼວງ ລາວ - ຫວຽດ ເກືອບໂຈມຕີ ສັດຕູໄດ້ຮັບຮ້ອນຖອນໜີຫັນໃນກາງຄືນ.

ມາເຖິງຕອນທ່ຽງ ເມື່ອວັນທີ 13/4/1953 ຍາມກອງທະຫານເຮົາ ເຂົ້າໄກ້ສັດຕູໄດ້ຖອນໜີມາ ເມືອງຮຸ້ມໃນທາງທິດໃຕ້ແຂວງຊຳເໜືອ ເຮົາພຽງແຕ່ຮັກສາໄວ້ພາກສ່ວນໜຶ່ງທະຫານປົດປ່ອຍລາວ ເພື່ອຮັບເອົາແລະປໍລິຫານ ກໍ່ສ້າງພື້ນຖານອຳນາດການປົກຄອງແລະປົກປ້ອງແຂວງຊຳເໜືອ ພາກສ່ວນໃຫຍ່ ສືບຕໍ່ໄລ່ຕີສັດຕູ ໃນຕອນທາງຍາວເກືອບ 200 ກມ. ຈົນເຖິງບ້ານບານ ແຂວງຊຽງຂວາງ.

ລຽບຕາມເສັ້ນທາງທີ່ມີບັນດາບັນສູ້ຮົບ ດັບສູນສ່ວນໜຶ່ງກຳລັງດິບຂອງສັດຕູໃນນາໜ້ອງ ແລະຫົວເມືອງ ສັດຕູແຕກທະລາຍໃນເມືອງລັບຢ່າງໄວ.

ໃນເດືອນ 5/1953 ບັນຮີບສິ້ນສຸດ ເຮົາໄດ້ປົດປ່ອຍແຂວງຊຳເໜືອທີ່ກວ້າງໃຫຍ່ (ເມື່ອໜ້າແມ່ນນະຄອນຫຼວງ ຕໍ່ຕ້ານຂອງປະຕິວັດລາວ)ທັງໝົດ ສ່ວນໜຶ່ງແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະແຂວງຫຼວງພະບາງ ເຮົາ ດັບສູນໄດ້ໜຶ່ງພາກສ່ວນສຳຄັນກຳລັງດິບຂອງສັດຕູ.

ກອງພົນ 308 ຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ພື້ນຜ່ານທາງພູເຂົາທຸລະກັນດານ ຍາວເກືອບ 300 ກມ. ປະລິບຫຼາຍຄວາມຫຍຸ້ງຍາກດ້ານພູມປະເທດ ລົມຟ້າອາກາດ

ຂ້າງຂາດ ກ່ຽວກັບພະລາທິການວັດຖຸ ກ່ຽວກັບການພາທາງ ແລະປະຕິບັດງານ ຕິດຕາມສັດຕູ ແຕ່ອາໄສໃນການຮ່ວມມື ຂອງທະຫານປະເທດລາວ ຄວາມ ຊ່ວຍເຫຼືອຂອງປະຊາຊົນບັນດາຊົນເຜົ່າລາວ ຢູ່ບັນດາທ້ອງຖິ່ນໄປຜ່ານ ສະນັ້ນ ພວກເຮົາໄດ້ພົ້ນຜ່ານທຸກຄວາມກົດຂວາງ ສໍາເລັດໄດ້ດີໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ໄຊຊະນະ ຂອງບັນຮີບໃນແຂວງຊຳເໜືອ ລາວເໜືອ (1953) ແລະຕາເວັນຕົກສຽງເໜືອ ກ່ອນໜ້ານັ້ນ (1952) - ໄຊຊະນະລວມຂອງທັງສອງຊາດ ໄດ້ສ້າງສະຖານະການ ສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການສູ້ຮົບລະດູໜາວຕໍ່ລະດູບານໃໝ່ (1953 - 1954) ທີ່ຈຸດສູງຄື ບັນຮີບ ດົງນບຽນຜູ (5-1954) ຕັດສິນໃຫ້ຝຣັ່ງຍອມຕ້ອງຖອນທະຫານອອກຈາກ ພາກເໜືອ ຫວຽດນາມ.

- ກ່ອນທີ່ຈະເລີ່ມຕົ້ນບັນຮີບ ດົງນ ບຽນ ຜູ ກອງບັນຊາການໃຫຍ່ ກອງທັບ ປະຊາຊົນ ຫວຽດນາມ ປ່ຽນຫຼັກນຳ ຈາກ “ໂຈມຕີໄວ ແກ້ໄຂໄວ” ເປັນ “ໂຈມຕີແນ່ ບຸກໜ້າແນ່” ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ບັນຮີບຍາດເອົາໄຊຊະນະ.

- ກອງພົນ 308 ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຮັບຄຳສັ່ງ ທັນແຕ່ຕອນແລງວັນທີ 26/01/1954 ຂ້າມຜ່ານດ່ານຊາຍແດນ ໄຕຈາງ ເຄື່ອນທັບໄປຫາລາວເໜືອຢ່າງ ເຮັ່ງຮີບ ເພື່ອໄຂບັນຮີບໂຈມຕີສັດຕູໃນເມືອງຂວາ ເມືອງງ່ອຍ ທັບມ້າງແນວບ້ອງ ກັນແມ່ນ້ຳ ນ້ຳຮູ ຂອງສັດຕູ ເພື່ອຈຸດປະສົງ ທັງຕີໃຫ້ແຕກປາບແຫຼມທີ່ຈະຊ່ວຍໝູນ ໃຫ້ແກ່ດົງນ ບຽນ ຜູ ທັງເພື່ອກົນລວງ ເຮັດໃຫ້ຜິດເຂວຈາກທິດທາງສົນໃຈຂອງ ສັດຕູ ໃຫ້ອ່ານວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ບັນດາກົມກອງອື່ນໃນດົງນ ບຽນ ຜູ ດຳ ເນີນຊຸດຊຸມຄອງບົດລ້ອມ ໂຈມຕີກຸ່ມຈຸດທີ່ໝັ້ນ ດົງນ ບຽນ ຜູ ກະກຽມສຳລັບຫຼັກ ນຳ “ໂຈມຕີແນ່ ບຸກໜ້າແນ່” ແລະ ນີ້ກໍ່ຄື ບາດຄ້ອນ ບຸກໂຈມຕີຍຸດທະສາດທິຫ້າ ເພື່ອສືບຕໍ່ກະຈາຍກຳລັງເຄື່ອນທີ່ໄວຂອງຝຣັ່ງ ໃຫ້ອ່ານວຍຄວາມສະດວກ ເພື່ອ ລ້ອມດຸ່ງວ ດົງນ ບຽນ ຜູ.

ປະຕິບັດຄໍາສັ່ງຂອງກະຊວງ ຖືວ່າ “ຄໍາສັ່ງຝ່າຍທະຫານແມ່ນມີແຕ່ປະຕິບັດ ຕາມທໍາດຽວ” ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ກະກຽມອອກເດີນທາງ ແຕ່ສະພາບການສັດຕູ ໂດຍບໍ່ຮູ້ດີ ແຜນທີ່ລວກງ່າຍໆ ພູມປະເທດ ບໍ່ຮັບຮູ້ໄດ້ ສະບຽງອາຫານໜ້ອຍ ໂພດ ໂດຍພຽງແຕ່ພໍໃຊ້ໃນສອງວັນ ຕໍ່ມາ ຕ້ອງແກ້ໄຂດ້ວຍຕົນເອງ ສະນັ້ນ ກອງ ພົນປະສົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຫຼາຍ.

ໂດຍອາໄສການຮ່ວມມື ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອສຸດອີກສຸດໃຈຂອງທະຫານປະເທດ ລາວອ້າຍນ້ອງ ແລະຂອງປະຊາຊົນບັນດາຊົນເຜົ່າລາວ ໃນລະຫວ່າງການ ເດີນທາງເຄື່ອນທັບ ສະນັ້ນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ເພີ່ມລົງມະຕິຕັດສິນໃຈ “ໂຈມຕີ ສັດຕູທີ່ໄປ ໄຂທາງໃຫ້ບຸກໜ້າ” ຈາກເມືອງຂວາ ມາເມືອງງ່ອຍ ລຽບຕາມແມ່ນໍ້າ ນ້ຳຮູ ປົດປ່ອຍ ປາກຸ, ປາກເຊືອງ, ຄຽງຂ້າງຝັ່ງແມ່ນໍ້າຂອງ.

ສະເພາະກອງພັນໃຫຍ່ 36 ຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ດ້ວຍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຂອງ ປະຊາຊົນລາວ ໃນນັ້ນ ລວມທັງ ບາງທ່ານພິກຂຸສາມະເນນ ໂຮມໃຫ້ພໍເຮືອ ເຮືອ ກະຈາດ ໃຫ້ສອງກອງພັນ ຂ້າມຜ່ານແມ່ນໍ້າຂອງ ໃນກາງຄືນຫນາວຈັດໄດ້ປອດ ໄພ ປົດລັບ ເພື່ອເຖິງຕອນທ່ຽງມື້ໜ້າ ປົດລັອມດັບສູນທີ່ຕັ້ງ ບ້ານ ນ່າ ຢູ່ຂ້າງນັ້ນ ແມ່ນໍ້າ ຫ່າງຈາກເມືອງຫຼວງພະບາງ 15 ກມ. ຕາມທິດຕາເວັນຕົກ ສັດຕູຕັ້ງຢູ່ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ກ້ວອນຫຼາຍ ເຮັດໃຫ້ນາຍພົນຝຣັ່ງ ນາວາ ຕ້ອງຟ້າວຮີບເສີມ ສ້າງໜີ່ງພົນລະພາກຫຼວງເຄື່ອນທີ່ໄວ ໃຫ້ແກ່ເຂດເມືອງສາຍ ເພື່ອຮັກສາແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ຄືແນວນັ້ນ ກຸ່ມກຳລັງຫຼວງເຄື່ອນທີ່ໄວ ຂອງນາວາ ຈຳຕ້ອງກະຈາຍ ຄວາມຊ່ວຍໝູນໃຫ້ແກ່ດັງນ ບຽນ ຜູ້ ຖືກຈຳກັດ.

- ເມື່ອວັນທີ 10/02/1954 ພາຍຫຼັງກວ່າເຄິ່ງເດືອນເຄື່ອນທັບໃນຕອນທາງ ຫຼາຍກວ່າ 200 ກມ. ເພື່ອໄລ່ຕີສັດຕູ ປົດປ່ອຍຫຼັງແມ່ນໍ້າອູ ມາເຖິງໄກ້ຊິດ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ຖືວ່າ ໄດ້ສຳເລັດໜ້າທີ່ ກອງພົນ 308 ຍັງໄດ້ຮັບຄໍາສັ່ງ ຫັນກັບມາ ເຂົ້າຮ່ວມບັນຮີບ ດັງນ ບຽນ ຜູ້ ໃນໃຈທຸກຄົນຍັງຄົງຮັກສາຄວາມປະທັບໃຈດີງາມ

ແລະຮູ້ສຶກຕື່ນຕົ້ນໃຈຕໍ່ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ໃຈຄໍສະບາຍ ຂອງປະຊາຊົນລາວ ແລະ ການຮ່ວມມືຂອງທະຫານປະເທດລາວອ້າຍນ້ອງ.

ໃນປີ 1965 ຕໍ່ໜ້າຄວາມປະລາໄຊຂອງທະຫານຫຸ່ນໄຊງ່ອນ ອາເມລິກາ ສົ່ງ ກອງກຳລັງ ໄປເຂົ້າຮ່ວມສົງຄາມໃນພາກໃຕ້ຫວຽດນາມຢ່າງຮຸນແຮງ ເພື່ອດຳເນີນ ການສົງຄາມພາກສ່ວນ ໃນຂະນະດຽວກັນ ພວກມັນ ປຸກລະດົມການສົງຄາມ ທຳລາຍດ້ວຍກອງທັບອາກາດບຸກຕີພາກເໜືອ ຫວຽດນາມ ເຄື່ອງບິນສັດຕູທຸກ ຊະນິດ ລວມທັງເຄື່ອງບິນ B52 ລວມສູນຕີທຳລາຍຢ່າງດູເດືອດ ເຂົ້າໃນເຂດ ແຂວງຮ່າຕິ່ງ ແຂວງກວາງບິ່ງ ວຶງລິງ ໂດນສ່ວນໃຫຍ່ຕິເຂົ້າໃນບັນດາເປົ້າໝາຍ ຈຸດສຳຄັນ ໃນເສັ້ນທາງໄຮ່ຈິມິນ ແລະບັນດາດ່ານຊາຍແດນ ໄປຫາຂ້າງລາວ ແນໃສ່ກົດກັນຄວາມຊ່ວຍໝູນຈາກພາກເໜືອໃຫ້ແກ່ປະຕິວັດພາກໃຕ້.

ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຍົກລະດັບການລົງມະຕິຕັດສິນໃຈ ດັດແກ້ທຸກຄວາມ ຫຍຸ້ງຍາກ ນຳຂີປະນາວຸດ ພົ້ນຜ່ານກົວ ມູຢາ, ອຸມົງຕ່າເລ ລຸ່ມບຸ່ມ ໄປຫາທາງ 128-129.

ເນື່ອງຈາກການໄດ້ຮັບຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຂອງພະນັກງານ ທະຫານປະເທດ ລາວ ແລະປະຊາຊົນ ທ້ອງຖິ່ນ ບັນດາກົມກອງຂີປະນາວຸດປົດລັບ ປອດໄພ ເຊື່ອງ ຂ້ອນອາວຸດຢູ່ໃນບັນດາເຂດປ່າຕົ້ນໄມ້ສັກ ທີ່ຮາບພຽງ ສູງແລະບໍ່ຊຸ່ມ ແຫ່ງຂອງ ແຂວງຄຳມ່ວນ ແລະຫາເລືອກໄດ້ບັນດາສະໜາມຮີບສູ້ຮີບທີ່ເໝາະສົມໃຫ້ແກ່ຂີ ປະນາວຸດ ໝາກຜົນ ໜຶ່ງກອງພັນຂີປະນາວຸດຂອງກອງພັນໃຫຍ່ 237 ໃນສະ ໜາມຮີບ ຕ່າ ປັງ ຢູ່ທາງທິດເໜືອບ້ານດົງ ໄດ້ດັບສູນ B52 ຊ່ວຍໝູນໄດ້ງານໃຫ້ ແກ່ທະຫານລາວ ປົດປ່ອຍບ້ານດົງ ໃນບັນຮີບທາງ 9 ພາກໃຕ້ລາວ ໃນປີ 1971.

ແລະໜຶ່ງກອງພັນອື່ນ ຂອງກອງພັນໃຫຍ່ 275 ໃນເດືອນ 3/1972 ໃນ ສະໜາມຮີບ ໄມຮຸກ ໃນທາງ ກອງ ເລ ສາຂາຂອງທາງ 128 ໄດ້ຍິງຕົກເຄື່ອງບິນ ໜຶ່ງກັບທີ່ ຍີ່ຫໍ້ AC130 ເຊິ່ງເປັນຄວາມຫ່ວງໃຍ ຂອງບັນດາລົດຂົນສົ່ງ ຮັບໃຊ້ສຳລັບ

ບັນຮີບຂົນສົ່ງ “ບຸກໂຈມຕີຄັ້ງໃຫຍ່ທັງເວັນທັງຄືນ” ຂອງກອງບັນຊາການ 559 ໄດ້ສະດວກ ຊັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ບັນຮີບ ຈີ້ ທຽນ ເປີດສາກໄຊຊະນະ ໃນປີ 1972.

ຫວນຄືນດ້ານຄວາມຫມາຍທາງຍຸດທະສາດ ຂອງເສັ້ນທາງຂົນສົ່ງຍຸດທະສາດ ເຈື່ອງເຊີນ: ດ້ວຍຄວາມເຫັນພ້ອມດ້ານທ້າທີ່ລວມ ຂອງລັດຖະບານລາວ ກອງ ບັນຊາການ 559 ໄດ້ໄຂບາງເສັ້ນທາງ ໄປທາດິນແດນເພື່ອນເພື່ອເພີ່ມຄວາມລັບ ຄວາມຄ່ອງຕົວ ແລະຄວາມໜ້າແທ້ໃນການຂົນສົ່ງກຳລັງຄືນ ກຳລັງຂອງເຂົ້າໃນ ພາກໃຕ້ ນັ້ນແມ່ນໜຶ່ງປັດໃຈສຳຄັນ ປະກອບສ່ວນໃນກິດຈະການປົດປ່ອຍພາກໃຕ້ ເອກະພາບປະເທດ ຫວນຄືນ ເມື່ອມາເປັນຫົວໜ້າກົມການຕ່າງປະເທດໃນຕໍ່ໜ້າ ໃນໂອກາດການພົບປະເອກອັກຄະລັດຖະທູດ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ ເກົາຫຼີ ມີເວົ້າກັບຂ້າພະເຈົ້າວ່າ: “ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ໄດ້ໂຊກດີ ຄືບັນດາ ສະຫາຍຫວຽດນາມ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ມີເສັ້ນທາງໃດ ນອກປະເທດຂອງຕົນ ເພື່ອນຳ ກອງທັບເຂົ້າປົດປ່ອຍພາກໃຕ້ ເນື່ອງຈາກທັງສອງຂ້າງ ກໍຕ່າງແມ່ນມະຫາສະໝຸດ ບໍ່ສາມາດໄປຕົງຜ່ານເສັ້ນຂັ້ນແດນ ບັນດາສະຫາຍຫວຽດນາມແມ່ນໂຊກດີ ໂດຍ ມີເພື່ອນລາວ ຊ່ວຍເຫຼືອ”.

ຍາມສັນຕິພາບໄດ້ສ້າງຄືນໃນປີ 1980 ຂ້າພະເຈົ້າ ມາເປັນຫົວໜ້າກົມການ ຕ່າງປະເທດ ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ໃນສະພາບການພົວພັນ ຫວຽດນາມກັບ ບັນດາປະເທດຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະພູມິພາກ ຍັງຂ້ອນຂ້າງສັບສົນ ເນື່ອງຈາກເຫດ- ການ ຫວຽດນາມ ຊ່ວຍໃຫ້ປະຊາຊົນກຳປູເຈຍ ພື້ນຈາກໄພພິບັດ ດັບສູນເຊື້ອຊາດ ຈາກໂປນປົດ.

ແຕ່ສາຍພົວພັນ ລະຫວ່າງ ສາມປະເທດ ຫວຽດນາມ ລາວ ແລະກຳປູເຈຍ ຍັງຄົງໄດ້ຊຸກຍູ້ຂຶ້ນເປັນກ້າວໜຶ່ງໃໝ່ແມ່ນເລິກກວ້າງຂຶ້ນແລະແທ້ແທ້ແທ້.

- ສໍາລັບກອງທັບປະຊາຊົນລາວ ປະຈຳປີ ກົມການຕ່າງປະເທດ ໄດ້ຈັດຕັ້ງ ການພົບປະຕ່າງໆ ລະຫວ່າງ ຄະນະລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດຂອງທັງ ສອງປະເທດ ເພື່ອແລກປ່ຽນສະພາບການ ແລກປ່ຽນປະສົບການກໍ່ສ້າງກອງທັບ ແລະລົງນາມການຮ່ວມມື ຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການທະຫານ ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງຈັດຕັ້ງ ການພົບປະຕ່າງໆ ລະຫວ່າງ ຄະນະຜູ້ແທນ ຫົວໜ້າ ກົມໃຫຍ່ການເມືອງ ຂອງ ສາມປະເທດ ຫວຽດນາມ ລາວ ແລະກຳປູເຈຍ ເພື່ອແລກປ່ຽນປະສົບການ ແລະ ການຮ່ວມມື ກ່ຽວກັບ ຊື້ນໍາການປະຕິບັດງານພັກ ປະຕິບັດການເມືອງ ເພື່ອເປັນ ແກ່ນນໍາສໍາລັບການກໍ່ສ້າງກອງທັບປະຊາຊົນ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງຢ່າງຮອບດ້ານ.

ຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງຄິດຮອດ ສະຫາຍ ສີພອນ - ອະດີດເລຂາທິການແຂວງວຽງຈັນ ແລະແມ່ນຫົວໜ້າກົມໃຫຍ່ການເມືອງລາວ ໃນໂອກາດການພົບປະກັບ ສະຫາຍ ດັງ ຫວູ່ ຮຽບ ຮອງຫົວໜ້າ ກົມໃຫຍ່ ການເມືອງ ກອງທັບປະຊາຊົນຫວຽດນາມ ໄດ້ກ່າວຄໍາປາໄສວ່າ: *“ໃນໂລກນີ້ ເພື່ອນເຫຼົ່າກໍ່ຫຼາຍທີ່ສຸດ ແຕ່ເພື່ອນຕາຍແກ່ກັນ ກໍ່ຫຼາຍກາຫຼາຍ”* ປະເມີນສູງສາຍພົວພັນສະໜິດຕິດແໜ້ນເປັນຄວາມຍິນຍົງຄົງຕົວ ລະຫວ່າງທັງສອງປະເທດ.

ປະທັບໃຈທີ່ສຸດສໍາລັບຂ້າພະເຈົ້າ ແມ່ນສະຫາຍ ຄໍາໄຕ ສີພັນດອນ ໃນຍາມ ຍັງເປັນລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ໄດ້ກ່າວຄໍາປາໄສຄໍາເວົ້າອັນ ເລິກເຊິ່ງຫຼາຍ:

“ການພົວພັນ ຫວຽດນາມ ລາວ ແມ່ນສາຍພົວພັນພິເສດແບບຢ່າງ ບໍລິສຸດ ໃຈສັດຂີ້ ທີ່ຫຼາຍກາ”.

ສະຫາຍ ພົນເອກ ຄໍາໄຕ ສີພັນດອນ ຍັງມຸ່ງຫວັງສາຍພົວພັນນີ້ ເຮັດແນວໃດ ເພື່ອບອກສອນໃຫ້ແກ່ຮຸ່ນໜຸ່ມ ສືບທອດການເພີ່ມພູນຄູນສ້າງ ໃຫ້ແກ່ພັນຄົງຄະ ນົງແກ່ນໄປຊົ່ວກາລະນານ.

ສະຫາຍ ຈຸມມາລີ ໄຊຍະສອນ ຍາມແມ່ນລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງປ້ອງກັນ
ປະເທດ ແທນສະຫາຍ ຄຳໄຕ ສີພັນດອນ ຍັງຄົງຕັ້ງໜ້າເສີມຂະຫຍາຍ ແລະນຳ
ບັນດາແນວຄິດດັ່ງກ່າວຂ້າງເທິງເຂົ້າໃນຊີວິດການເປັນຢູ່.

ໃນໂອກາດ ສິ້ນສຸດການຢ້ຽມຢາມທວງດນາມ ຂອງສະຫາຍ ຄຳໄຕ ຕາມຄຳ
ສັ່ງຂອງຜູ້ນຳພາ ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ທວງດນາມ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ໄປໃນຖ້ວ
ເຄື່ອງບິນພິເສດ ສົ່ງສະຫາຍ ຄຳໄຕ ຈົນເຖິງ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.

ສະຫາຍ ຄຳໄຕ ສັ່ງໃຫ້ແກ່ສະຫາຍ ສຸລິມາ ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າ ກະຊວງ
ປ້ອງກັນປະເທດ ຮັບຜິດຊອບການຊີ້ນຳກົດຈະການການຕ່າງປະເທດ ການ
ທະຫານ ພາຂ້າພະເຈົ້າ ໄປຢ້ຽມຊົມ ລັກຊາວ ໜຶ່ງແຂວງມັງຄັງສົມບູນຂອງລາວ ທີ່
ມີຫຼາຍການພົວພັນເສດຖະກິດກັບປະເທດທວງດນາມ ສະຫາຍຍັງ ສວຍໂອກາດ
ພາຂ້າພະເຈົ້າ ມາເຖິງ ນາເປ ອາບນ້ຳຫ້ວຍນ້ຳແຮ່ທາດ ຕົ້ນຕົ້ນໃຈຢຶ່ງກວ່ານັ້ນ
ສະຫາຍ ຄຳໄຕ ເອົາໃຈໃສ່ພິເສດຫຼາຍກັບຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ມອບໃຫ້ ສະຫາຍ
ສຸລິມາ ໃຊ້ໜຶ່ງເຄື່ອງບິນຂຶ້ນຕົງ ນຳຂ້າພະເຈົ້າ ໄປທັດສະນະສຶກສາຕາມລວງຍາວ
ປະເທດລາວ ຈາກວຽງຈັນ ລຽບຕາມແມ່ນ້ຳຂອງ ລົງໄປ ທາງທິດໃຕ້ ຈົນເຖິງ
ແຂວງຈຳປາສັກ ບ້ານເກີດເມືອງນອນຂອງສະຫາຍ ຄຳໄຕ ລຽບຕາມເສັ້ນທາງ ທີ່
ໃດງາມ ກໍ່ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຢຸດເຊົາ ໄປທັດສະນະສຶກສາ ແລະພັກຜ່ອນ.

ແທ້ຈິງແມ່ນໜ້າຈັບໃຈ ເມື່ອຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ສັງເກດຈາກບົນເວຫາ ເຂດປ່າ
ນາໄກ ໃນແຂວງຄຳມ່ວນ ແກ່ຍາວຫຼາຍຮ້ອຍ ກມ. ຜ່ານທັງພູພຽງ ບໍລິເວນໃຫຍ່
ໂຕມະໂຫຖານ ກວ້າງໃຫຍ່ໄພສານປ່າ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນປ່າແປກແລະຕົ້ນໄມ້ຫາ
ຍາກຫຼາຍຊະນິດ ຟັງເລົ່າວ່າ ໃຕ້ໃນພື້ນດິນ ເຂດປ່ານີ້ ບົ່ມຊ້ອນທັງໜຶ່ງຄັງສາງແຮ່
ທາດ ໂດຍສະເພາະຖ່ານຫີນ ລວມທັງ ໜຶ່ງບໍ່ນ້ຳບາດານໃຫຍ່ ແທ້ວ່າຊັບສິນອັນ
ລ້ຳຄ່າ ປ່າຄຳຂອງເພື່ອນ.

ຢູ່ທີ່ນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງໄດ້ຮັບການຢຽມຊົມພື້ນຖານຊຸດຄົ້ນແລະປຸງແຕ່ງໄມ້ ແຫ່ງໜຶ່ງ ທີ່ມີການຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ ເພື່ອສົ່ງອອກ ແລະພື້ນຖານແຫ່ງໜຶ່ງ ຜະລິດເປັນສານຢາງ colophan ມີຄ່າຫຼາຍຕໍ່ອຸດສາຫະກຳທັນສະໄຫມ ມາເຖິງ ແຂວງສາລະວັນ ຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງໄດ້ຮັບການໄປທັດສະນະສຶກສາ ບາງກິດຈະກຳ ໄພພ້ຳນ້ຳຕົກ ພວມກໍ່ສ້າງດ້ວຍຄວາມຮ່ວມມື ລະຫວ່າງ ລາວແລະໄທ ສະເພາະ ຢ່າງຍິ່ງ ສະຫາຍ ສຸລິມາ ບັງເອີນໃຫ້ແກ່ເຮລີກັອບແຕ ຈອດລົງດິນຢູ່ຂ້າງຝັ່ງນັ້ນ ຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ ເພື່ອຢຽມຢາມເຂດຮ່ອງຮອຍ ວັດພູ ນີ້ແມ່ນອັງກໍ່ແຫ່ງໜຶ່ງ ຫຍໍ້ລົງ ຂອງເພື່ອນລາວ ທີ່ເພື່ອນເອກອ້າງທະນົງໃຈທີ່ສຸດ ແລະແມ່ນສະຖານທີ່ມີຫຼາຍ ສັກຍະພາບ ດຶງດູດນັກທ່ອງທ່ຽວລະຫວ່າງປະເທດ.

ຕໍ່ມາ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຢຸດເຊົາ ພັກຢູ່ປາກເຊ ສະຖານທີ່ມີຄະລິຫາດ ຂອງ ບູນອຸ່ມ ທອດເງົາລົງ ກະແສ ແມ່ນ້ຳຂອງ ຈະເລີນພັນ.

ໃນສຸດທ້າຍ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ມາຮອດ ແຂວງຈຳປາສັກ ແຂວງໜຶ່ງມັ່ງຄັ້ງ ສົມບູນຂອງປະເທດ ລາວ ໄປຢຽມຢາມບ້ານເກີດເມືອງນອນ ຂອງສະຫາຍ ຄຳໄຕ ຮັບປະທານຜະລິດຕະພັນພິເສດຂອງທ້ອງຖິ່ນ ຢຽມຊົມ ນ້ຳຕົກຕາດໂຄນທີ່ໃຫຍ່ ໂຕມະໂຫຖານ ຢູ່ປາຍກະແສແມ່ນ້ຳຂອງໃນດິນແດນລາວ.

ສິ້ນສຸດການເດີນທາງສຸດຍອດ ມີຄຸນປະໂຫຍດທີ່ສຸດ ໜ້າຈັບໃຈ ເຕັມຄວາມ ປະທັບໃຈ ກ່ຽວກັບ ປະເທດລ້ານຊ້າງອັນກວ້າງໃຫຍ່ ສວຍສົດງົດງາມ ອຸດົມ ຊັບພະຍາກອນ ຊັບໃນດິນ ສິນໃນນ້ຳ ມີຫຼາຍ ສັກຍະພາບໃຫ້ແກ່ອະນາຄົດ; ໄດ້ ພົບປະກັບປະຊາຊົນລາວ ມີຄວາມຈິງໃຈ ເປັນມິດມີຄວາມຮັກແພງແຂກ ໃຈ ສັດຂີ່ ມີຄຸນນະທຳ ຈິດໃຈມີຄວາມກະລຸນາ ຂອງມະນຸດຖືພຸດທະສາສະໜາ.

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ພັກຄອມມິວນິດຫວຽດນາມ

ປະຫວັດສາດ ສາຍພົວພັນພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ,

ລາວ - ຫວຽດ ນາມ (1930-2007): ບົດບັນທຶກຄວາມຊຶ່ງຈຳ ພາກ 1

ສຳນັກພິມຈຳໜ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ - ຄວາມຈິງ ຮ່າໂນ້ຍ 2012 ໜ້າ 119-125.

50 ປີ ຮ່ວມສາມັກຄີສູ່ຮົບກັບທະຫານອາສາສະຫມັກແລະ ຊ່ຽວຊານຫວຽດນາມ

ນາຍພົນຈັດຕະວາ ເຫຼົາ ແກ້ວປະເສີດ⁽¹⁾

ນ້ຳໃຈສາມັກຄີພິເສດ ລະຫວ່າງ ລາວແລະຫວຽດນາມ ແມ່ນເງື່ອນໄຂ
ຈຳເປັນພາວະວິໄສຢ່າງເດັດຂາດ ແມ່ນປັດໃຈທີ່ສຳຄັນ ຕັດສິນໄຊຊະນະຂອງ
ປະຕິວັດສອງປະເທດ ຕະຫຼອດຈັກກະສັບປີສູ່ຮົບຮ່ວມກັບບັນດາສະຫາຍ ຫວຽດ
ນາມ ມີຈັກວ່າທີ່ໃດທີ່ລະນຶກເລິກເຊິ່ງ ໃນຊີວິດທະຫານອາຊີບຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ແຕ່
ເປັນສັນຍາລັກທີ່ສຸດແມ່ນທີ່ລະນຶກກ່ຽວກັບການສູ້ຮົບ ໃນເຂດພູສູງ - ນານານ
(ເມືອງພູຄູນ ໃນປັດຈຸບັນ).

ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບຄວາມຕື່ນຕົວ ແລະເຂົ້າຮ່ວມປະຕິວັດ ໂດຍອາໄສຄວາມ
ຊ່ວຍເຫຼືອຈາກບັນດາຊ່ຽວຊານຫວຽດນາມ ເຊັ່ນ ອ້າຍຢູງ, ອ້າຍຫງົບ ແລະອ້າຍ
ດາດ ບັນດາອ້າຍ ໄດ້ແນະນຳໃຫ້ ຂ້າພະເຈົ້າ ເຂົ້າໃນອົງການລາວອິດສະລາ ແລະ
ເຂົ້າຮ່ວມໃນກອງຫຼອນ ນັບແຕ່ຕົ້ນປີ 1950 ຍາມຫາກໍ່ເຂົ້າໃນກອງຫຼອນ ຂ້າພະເຈົ້າ
ໄດ້ຮັບການອົບຮົມດ້ານການທະຫານທີ່ແນະນຳໂດຍຊ່ຽວຊານຫວຽດນາມ ນັ້ນແມ່ນ
ອ້າຍລ້ວນໃນກົມກອງ ກອງຮ້ອຍ 4 - ກົມກອງມີໜ້າທີ່ສ້າງພື້ນຖານການເມືອງ ໃນ
ເຂດຖານທັບ ທາງຕາເວັນຕົກສຽງໃຕ້ ແຂວງອັດຕະປື ໃນທ້າຍປີ 1951 ສັດຕູໄປ
ກວາດລ້າງເຂດພື້ນຖານຂອງເຮົາ ອ້າຍລ້ວນ ໄດ້ບັນຊາໝູ່ກອງຫຼອນໂດຍກົງ
ຈຳນວນ 10 ຄົນ ໃນນັ້ນ ມີຂ້າພະເຈົ້າ ໄປດັກສະກັດ ຈາກບ້ານແຈ້ງໃຫຍ່ ຮອດ
ບ້ານຕາປາກ ໃນເວລາປະມານ 12 ໂມງທຸ່ງ ເມື່ອສັດຕູໄດ້ລອດເຂົ້າໃນເຂດດັກ
ສະກັດ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ໃຫ້ລະເບີດ ຫຼັງຈາກການສຽງລະເບີດທີ່ສື່ນສຸດ ທຸກຄົນ

⁽¹⁾ ອະດີດຮອງຫົວໜ້າກົມໃຫຍ່ການເມືອງ ກອງທັບປະຊາຊົນ ລາວ.

ຖອນຈາກບ່ອນດັກສະກັດ ມາສະຖານທີ່ ເຕົ້າໂຮມ ສ່ວນຂ້າພະເຈົ້າ ຢູ່ຄືນກວດກາ ສະພາບການສັດຕູ ແລະຖອນມາໃນສຸດທ້າຍ ທາງຮ່ອດແລ້ວ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ເຫັນ ອ້າຍລ້ວນ ແລ້ວມາ ກອດຈຸບຂ້າພະເຈົ້າ ພັກຜ່ອນນ້ອຍໜຶ່ງ ໃຫ້ລົດເມື່ອຍ ແລ້ວ ຂ້າພະເຈົ້າ ລາຍງານສະພາບການໃຫ້ແກ່ອ້າຍລ້ວນ ແລະບັນດາສະຫາຍໃນກົມ ກອງຮັບຊາບວ່າ ສັດຕູ ສືບຕໍ່ເຄື່ອນທັບຮອດບ້ານຕາ ປາກ ແລະບ້ານແທ້ ຫຼັງຈາກ ການຕ້ານບັນກວາດລ້າງ ກົມກອງ ຈັດການປະຊຸມຖອດຖອນປະສົບການ ແລະ ສະເໜີໃຫ້ສັນລະເສີນຂ້າພະເຈົ້າ ແມ່ນນັກກອງຫຼອນເປັນຕົວແທນຂອງຕາແສງ ຂ້າພະເຈົ້າຮ່ວມກັບອ້າຍນ້ອງທັງໝົດ ໃນໜ່ວຍກອງຫຼອນ ຊົມຊື່ນຫຼາຍ ເນື່ອງ ຈາກໄດ້ຮັບຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະຊັກນຳໂດຍອ້າຍລ້ວນ.

ຫຼັງຈາກໄລຍະການເຂົ້າຮ່ວມກອງຫຼອນຕາແສງ ຂ້າພະເຈົ້າ ອາສາສະຫມັກ ເຂົ້າໃນກົມກອງ ທະຫານຂອງເມືອງ ໃນລະດູແລ້ງປີ 1953-1954 ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຮ່ວມກັບທະຫານອາສາສະຫມັກ ຫວຽດນາມ ໂຈມຕີສັດຕູ ປົດປ່ອຍເທດສະບານ ແຂວງ ເມືອງໃໝ່ ແຂວງອັດຕະປື ແລະເຂົ້າຮ່ວມປົດປ່ອຍ ເວີນ ໄຊ ຂອງກຳປູເຈຍ.

ການປະຕິບັດຕາມສິນທິສັນຍາ ເຈນີວາ 1954 ກ່ຽວກັບອິນດູຈີນ ຂ້າພະເຈົ້າ ພ້ອມກັບຫຼາຍເພື່ອນຮ່ວມກົມກອງ ເຕົ້າໂຮມຂຶ້ນສອງແຂວງທາງທິດເໜືອຂອງ ລາວ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບການບັນຈຸເຂົ້າໃນກອງພັນ 705 ຢູ່ແຂວງຫົວພັນ ໃນ ລະຫວ່າງການປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນກອງພັນ ຂ້າພະເຈົ້າ ເລື້ອຍໆ ໄດ້ຮັບການຊີ້ບອກ ຈາກອ້າຍດາດເຊິ່ງເປັນຊ່ຽວຊານຫວຽດນາມ ໃນປີ 1957 ຂ້າພະເຈົ້າ ຖືກສົ່ງໄປ ຮຽນໃນຫວຽດນາມ ໃນໄລຍະຫຼາຍກວ່າສອງປີ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບຮູ້ຫຼາຍຄວາມຮູ້ ຈາກການຖ່າຍທອດໂດຍບັນດານາຍຄູ ຫວຽດນາມ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ອ້າຍ ໄປ່ສີ້ແລະອ້າຍດາດ.

ໃນປີ 1960 ກຣາລັງ ກອງເລ ເຮັດລັດຖະປະຫານ ຍາມນັ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າ ຫາ- ກ່ອອກໂຮງຮຽນ ແລະໄດ້ຮັບການສົ່ງເຂົ້າໃນກອງພັນ 1 ໃນແຂວງ ຜູ້ເທາະ(ຫວຽດ ນາມ) ຫຼັງຈາກນັ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ບັນດາບັນຮີບປົດປ່ອຍ ແຂວງຊຳເໜືອ

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ແລະແຂວງຊຽງຂວາງ ໃນຊຸມປີ 1960-1961 ຫຼັງຈາກການທີ່ ທະຫານແລະ ປະຊາຊົນລາວ ດ້ວຍການປະສານງານຂອງກອງທະຫານອາສາສະຫມັກຫວຽດ ນາມ ໄດ້ຕີຢຶດໄດ້ທົ່ງໄທຫີນ ແຂວງຊຽງຂວາງ ສັດຕູ ໄດ້ຈັດສົ່ງກຳລັງຂະໜາດ ໃຫຍ່ ຈາກວຽງຈັນ ຕາມທາງເລກ 13 ຂຶ້ນທົດເໜືອ ແນໃສ່ຢຶດເອົາຄືນທົ່ງໄທຫີນ ແຕ່ພວກມັນ ໄດ້ຖືກກອງທະຫານເຮົາ ດັກສະກັດ ກັນຕີ ທີ່ດູເດືອດ ໃນສາມຫຼ່ຽມ ສະລາ ພູຄູນ ກອງພັນ 1 ໄດ້ຮັບການເສີມສ້າງໃຫ້ແກ່ກຳລັງຈັງຫ່າໃນເຂດ ພູສູງ - ນານານ ກອງຮ້ອຍ 1 ໂດຍຂ້າພະເຈົ້າ ບັນຊາ ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງເປັນກົມກອງ ປະສົມ ໄດ້ແກ່ ກອງກຳລັງອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມແລະກຳລັງລາວ ຜູ້ບັນຊາ ດ້ານການທະຫານ ແມ່ນສະຫາຍ ຫວຽດນາມຄົນໜຶ່ງ ຮອງຜູ້ບັນຊາການທະຫານ ແມ່ນສະຫາຍ ປູມທິດ ສີສະເນັດ ຂ້າພະເຈົ້າ ແມ່ນກຳມະການການເມືອງ ຮອງ ກຳມະການການເມືອງ ແມ່ນສະຫາຍຫວຽດນາມຄົນໜຶ່ງ.

ຫຼັງຈາກການປັບປຸງກຳລັງ ກອງຮ້ອຍຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ເລີ່ມຕົ້ນເຄື່ອນ ທັບ ຈາກໂພນ ສະຫວັນ ໄປຮອດ ນານານ ແລະຕໍ່ມາ ຄະນະບັນຊາການແນວຮີບ ໄດ້ມອບໃຫ້ໜ້າທີ່ເຄື່ອນທີ່ໄວຂອງແນວຮີບ ສະລາ ພູຄູນ ຮັບຜິດຊອບທົດເໜືອ ແລະທົດໃຕ້ຂອງທາງເລກ 7 ເຂດບ້ານສວນໝາກ ສວນກາເຟ - ເມືອງຈິມ, ນ້ຳ ອຸງ, ສັນພູໝອກ ຕະຫຼອດໄລຍະການສູ້ຮົບໃນແນວຮີບ ສະລາ ພູຄູນ ກອງຮ້ອຍ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ໂຈມຕີສັດຕູຫຼາຍຄັ້ງ ໃນນັ້ນ ມີບັນສູ້ຮົບໜຶ່ງທີ່ໄດ້ປະໄວໃນ ຂ້າພະເຈົ້າ ບັນດາອະນຸສອນຝັງໃຈ ໂດຍບໍ່ສາມາດໃດລືມ ກ່ຽວກັບຄວາມສາມັກຄີ ພິເສດ ລະຫວ່າງ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ແລະກອງທະຫານອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມ ນັ້ນແມ່ນການກັນຕີຄັ້ນໂຈມຕີຂອງກອງພັນໜຶ່ງຂອງສັດຕູ ຈາກທົດເໜືອ ສະລາ ພູຄູນ - ກົວ ກາ ຈຸກ ຮອດເຖິງ ບ້ານສວນໝາກ ເພື່ອຕີຢຶດ ນານານ ການສູ້ຮົບ ແກຍາວ ຫຼາຍໂມງນາລິກາ ກອງຮ້ອຍຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຖືກລູກບືນຄົກ 81 ມມ. ຂອງສັດຕູ ແລະໃນບັນສູ້ຮົບນີ້ ຫຼາຍນັກຮົບ ລາວ - ຫວຽດ ໄດ້ຮ່ວມເສຍສະລະໃນ ຊຸມຕະຄອງດຽວກັນ.

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ບັນຮີບ ສະລາ ພູຄູນ ສິ້ນສຸດແລ້ວ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ສົ່ງຈາກກອງຮ້ອຍປະສົມ
ໄປເປັນພະນັກງານຜູ້ຊ່ວຍໃຫ້ແກ່ຫ້ອງການເມືອງຂອງກອງບັນຊາການແນວຮີບ
ແລະຕໍ່ມາ ເປັນຫົວໜ້າຄະນະປົກປັກຮັກສາ ແຕ່ລະວຽກງານ ເຊິ່ງຂ້າພະເຈົ້າ
ຮັບຜິດຊອບ ລ້ວນແຕ່ມີການແນະນຳ ຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຜູ້ຊ່ວຍຊານກອງກຳລັງອາສາ
ສະຫມັກຫວຽດນາມເປັນຢູ່ສະເໝີ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ບັນດາອ້າຍໂຮ່ຍ, ຮວ່າ,
ດາດ, ຕາມອານ, ຄຳສີ, ເລີມ, ເຕີນ, ຫງອກ, ຊ່າວ ແລະບັນດາສະຫາຍອື່ນ ໃນ
ກອງກຳລັງອາສາສະຫມັກ ບັນດາອ້າຍທັງໝົດ ໄດ້ປະກອບສ່ວນກະດູກເລືອດ
ແລະພູມຄວາມຮູ້ຂອງຕົນໃຫ້ພາລະກິດປະຕິວັດຂອງປະຊາຊົນລາວ.

ນ້ຳໃຈສາມັກຄີພິເສດ ລະຫວ່າງ ລາວ ແລະຫວຽດນາມ ໄດ້ມາຈາກ
ປະຫວັດສາດອັນຍາວນານ ຈາກສະໄໝຕົ້ນສັກດິນາຕ່າງປະເທດ ມາເຖິງສະໄໝ
ຕົ້ນລ່າເມືອງຂຶ້ນແບບເດີມແລະແບບໃໝ່ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ໃນໄລຍະທີ່ມີ
ການນຳພາຂອງພັກຄອມມິວນິດອິນດູຈີນ ໂດຍມີຄວາມສາມັກຄີ ການຮ່ວມມືຢ່າງ
ແໜ້ນແຟ້ນນັ້ນ ເຊິ່ງປະຊາຊົນທັງສອງປະເທດພວກເຮົາ ໄດ້ຍາດເອກະລາດ ເສ-
ລິພາບ ປົກປັກຮັກສາແລະກໍ່ສ້າງປະເທດ ນັບມື້ນັບເປັນຮຸ່ງມີເຂັ້ມແຂງ ຂ້າພະເຈົ້າ
ຂໍສະໝັກໃຈໃຫ້ປະກອບສ່ວນ ນ້ອຍໆຂອງຕົນ ໃນການຮັກສາ ເສີມຂະຫຍາຍ
ຜົນງານ ຂອງຄວາມສາມັກຄີນັ້ນ ຕາມເປົ້າໝາຍແລະຍອດປາຖະໜາຂອງສອງ
ພັກ ສອງລັດແລະປະຊາຊົນ ທັງສອງປະເທດພວກເຮົາ.

*ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ພັກຄອມມິວນິດຫວຽດນາມ
ປະຫວັດສາດສາຍພົວພັນພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດ ນາມ
(1930-2007): ບົດບັນທຶກຄວາມຊົງຈໍາ ພາກ I ສໍານັກພິມຈຳໜ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ
- ຄວາມຈິງ ຮ່າໂນ້ຍ 2012 ໜ້າທີ 126-128.*

ຄວາມລະນຶກຢູ່ແຂວງຊຳເໜືອ ໄດ້ຈາລຶກໃນອະນຸສອນຝັງໃຈຂອງຂ້າພະເຈົ້າ

ທ່ານຫງວຽນ ວັນ ອຸ່ນ⁽¹⁾

ໃນໂອກາດງານສະເຫຼີມສະຫຼອງຄົບຮອບ 55 ປີ ປະຕິວັດເດືອນສິງຫາແລະ ວັນຊາດ ເມື່ອວັນທີ 02/9 ແລະ 25 ປີ ວັນຊາດ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ ລາວ (02/12/1975 – 02/12/2000) ຂ້າພະເຈົ້າ ແນ່ນອນຊາວໜຸ່ມຄົນໜຶ່ງ ຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ ຢູ່ເທດສະບານແຂວງ ແຂວງຊຳເໜືອ ຕ້ອງການ ຫວນ ຄືນຄວາມລະນຶກວັນຕົ້ນເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວປະຕິວັດຢູ່ທີ່ນີ້.

ໃນຕົ້ນປີ 1943 ຢູ່ແຂວງຊຳເໜືອ ມີທ່ານ ຫງວຽນ ຮີບ ແຮງ ແລະທ່ານ ບຸ່ນ ຫງອກ ແຕ່ວ ແມ່ນຄູ່ສອນ ຍືນຂຶ້ນໃຫ້ຂົນຂວາຍຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ ສ້າງຕັ້ງ ສະມາຄົມຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ ປະສານມິດ ເຕົ້າໂຮມບັນດາຊາວໜຸ່ມເປັນ ໜຶ່ງອົງການ ທີ່ເອີ້ນວ່າຊາວໜຸ່ມ “ສະກຸດ” ໂດຍທຳອິດ ແມ່ນແນະນຳຊາວໜຸ່ມ ເຕະບານ ພ້ອມສິງໂຕ ແຂ່ງຂັນລົດຖີບ ແລ້ວຈັດການໄປຖາງໄຮ່ ປູກສາລີ ເອີ້ນວ່າ ໄປຕັ້ງຄ້າຍຂອງຊາວໜຸ່ມ ໄຮ່ສາລີຂອງຊາວໜຸ່ມ ຫ່າງຈາກເທດສະບານແຂວງ ແຂວງຊຳເໜືອແມ່ນ 2 ກມ. ໃກ້ກັບບ້ານ ນາທອງ ລະດູສາລີ ໃນປີ 1944 ເກັບ ກຸ່ງວດີຫຼາຍ ສາລີຈຳນວນນັ້ນ ໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ແກ່ບັນດາຊາວໜຸ່ມທີ່ມີຄອບຄົວປະສົບ ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ໄປເຮັດໄຮ່ແມ່ນຂໍ້ອ້າງ ເພື່ອແນະນຳໃຫ້ຊາວໜຸ່ມ ຝຶກມວຍ ຝຶກ ມວຍໄມ້ຄ້ອນ ແລະຝຶກຍິງປືນ ເມື່ອນັ້ນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຫາກໍ່ພຽງແຕ່ມີປືນມູດເກ

⁽¹⁾ ຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ ຮັກຊາດ ຢູ່ລາວ.

ອຕົງ (Mousqueton)ຈຳນວນ 2 ກະບອກ ແລະ ປືນແກ້ບສອງເລົ່າ ຈຳນວນ 2 ກະບອກ; ປືນມູດເກອຕົງ ເມື່ອຝຶກແລ້ວ ຕ້ອງເຊື່ອງຢູ່ໄຮ່ສາລີ ໃນຊຸມມື້ ໄປເຮັດໄຮ່ ໄປຝຶກແອບ ກໍ່ສະມາຄົມຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວປະສານມິດ ໄດ້ຮັບການ ສະໜອງອາຫານຈາກບັນດານາງ ບັນດາເອື້ອຍ ແລະພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງຄົງມັກ ເວົ້າວ່າ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຝຶກແອບແມ່ນເພື່ອປ້ອງກັນຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ.

ໃນທ້າຍເດືອນ 3/1945 ທີ່ມີຂ່າວວ່າ ພວກຍີ່ປຸ່ນ ໄປຍັງແຂວງຊຳເໜືອ ພວກ ຝຣັ່ງຢູ່ແຂວງຊຳເໜືອ ກະກຽມຖອນໜີ ພວກມັນຊິທຳລາຍໂຮງງານໄຟຟ້າ ຮັບຮູ້ ຂ່າວນັ້ນ ອ້າຍ ບ້າຍ ແລະອ້າຍ ວີ ແມ່ນຊ່າງໄຟຟ້າ ພ້ອມກັບສະມາຄົມຊາວ ຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ ແລະຈັດຕັ້ງຊາວໜຸ່ມ ເພື່ອຕໍ່ສູ້ປົກປັກຮັກສາ ບໍ່ໃຫ້ ພວກມັນ ທຳລາຍ ຮັບຜິດຊອບກຸ່ມຊາວໜຸ່ມໂດຍອ້າຍ ຄວງ.

ໃນຈຳນວນຊາວໜຸ່ມທີ່ມີລວມຊາວຫວຽດນາມ ຊາວລາວ ແລະຊາວຈີນ ໃນ ການຈັດການປ່ຽນຜຽນກັນເວນຍາມ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ປົກປັກຮັກສາໂຮງງານ ໄຟຟ້າ ເພື່ອໃຫ້ມີແສງສະຫວ່າງ ຊັບໃຊ້ ປະຊາຊົນ ປົກປັກຮັກສາໂຮງໝໍ ເພື່ອ ປິ່ນປົວພະຍາດໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ແລະປົກປັກຮັກສາໂຮງຮຽນ ເພື່ອໃຫ້ແກ່ລູກຫຼານ ຮ້າຮຽນ ທັງເວັນທັງຄືນເວນຍາມ ໄດ້ຮັບການລ້ຽງກິນເຂົ້າສາມຄາບຈາກປະຊາຊົນ.

ເມື່ອທະຫານຍີ່ປຸ່ນ ໄປຍັງ ແຂວງຊຳເໜືອ ກໍ່ຈັດຕັ້ງຊາວໜຸ່ມຮ່ວມເວນຍາມ ເມື່ອພວກຍີ່ປຸ່ນຖອນໄປ ພວກຝຣັ່ງຊວນກັບມາ ຍັງຄົງມີແສງສະຫວ່າງ ຊັບໃຊ້ ປະຊາຊົນ ຈົນເຖິງກອງທັບຫວຽດມິນ ໄປຍັງແຂວງຊຳເໜືອ.

ໃນປະຈຳວັນ ໂຮງງານໄຟຟ້າ ພຽງແຕ່ດຳເນີນການຊັບໃຊ້ແສງສະຫວ່າງໃຫ້ ແກ່ປະຊາຊົນ ມາເຖິງ 20 ໂມງ 30 ນາທີ ມາເຖິງຕອນຄ່ຳ ເມື່ອວັນທີ 18/10/1945 ໄດ້ຮັບຂ່າວທະຫານຫວຽດມິນ ມາຮອດ ແຂວງຊຳເໜືອ ໂຮງງານໄຟຟ້າ ໄດ້ຮັບ ບັງຄັບຕະຫຼອດຄືນ.

ໃນເວລາ 3 ໂມງເຊົ້າ ທະຫານມາເຖິງ ແສງດອກໄຟຟ້າ ຖືກສ່ອງແສງ
ສະຫວ່າງຢູ່ທົ່ວທຸກບ່ອນ ປະຊາຊົນແລະອ້າຍນ້ອງ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ມ່ວນຊື່ນຫຼາຍ.

ໃນທ່ຽງເມື່ອວັນທີ 19/10/1945 ອ້າຍນ້ອງຊາວໜຸ່ມພວກຂ້າພະເຈົ້າມີຫຼາຍ
ກວ່າສິບຄົນ ໄດ້ຮັບຄໍາສັ່ງເຕົ້າໂຮມເຂົ້າໃນຄ້າຍທະຫານ ເພື່ອປະສານງານກັບ
ກອງທະຫານປົດປ່ອຍເພື່ອໄລ່ຕົພວກຝຣັ່ງ.

ຂ້າພະເຈົ້າ ແມ່ນຄົນຊຳນານພາສາລາວ ພາສາມົ້ງ ພາສາຂະມຸ ສະນັ້ນ
ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບການແບ່ງງານຕິດຕາມຄະນະບັນຊາການ ເພື່ອແປພາສາໃຫ້ແກ່
ອ້າຍຕ້ວນ ເຊີນ ໂດຍມີຊາວໜຸ່ມ ລາວຄົນໜຶ່ງ ມີຊື່ວ່າ ສຸ່ງ ຄໍາພັນ ຊຳນານພາສາ
ຝຣັ່ງ ກໍໄດ້ໄປຕາມ ມາເຖິງປະມານ 7 ໂມງຄໍ່າ ເມື່ອວັນທີ 20/10/1945 ແມ່ນ
ຮອດບ້ານເມືອງລາບ ບ້ານມີເນື້ອທີ່ບໍ່ກວ້າງຫຼາຍ ແຕ່ຈຳນວນຄົນແລະໂຕມ້າ ກໍມີ
ຫຼາຍໆ ໂດຍພຽງແຕ່ມີເຮືອນຮ້ານຫຼັກໜຶ່ງດ້ວຍໄມ້ໃຫຍ່ ກ້ອງຕະລ່າງບໍ່ມີໂຕມ້າ
ແລະມະນຸດຢູ່ອາໄສ ອ້ອມແອ້ມມີປະຕູຮີ້ວ ຢູ່ບົນເຮືອນພວກຝຣັ່ງ ພວມເຕົ້າໂຮມ
ນາງສາວກິນເຫຼົ້າແລະຟ້ອນລໍາ ຂ້າພະເຈົ້າ ຍິນອ້າຍຕ້ວນ ເຊີນ ແລະອ້າຍເຕີມ
ແລກປ່ຽນນໍາກັນ ແລ້ວສິ່ງຄໍາສັ່ງວ່າ ບໍ່ໄດ້ຍິງປືນ ພຽງແຕ່ໄດ້ແກວ່ງ ໜຶ່ງໝາກແຕກ
ເຂົ້າໄກ້ກັບເຮືອນຮ້ານທີ່ພວກຝຣັ່ງພວມຢູ່ ແລະ ຄໍາສັ່ງໃຫ້ກຸ່ມຊາວໜຸ່ມພວກ
ຂ້າພະເຈົ້າ ກະຈາຍອອກ ເມື່ອໝາກແຕກລະເບີດ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຮ້ອງດັງເປັນ
ພາສາລາວ ພາສາມົ້ງ ເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ປະຊາຊົນຮູ້ທະຫານ ພຽງແຕ່ຍິງພວກຝຣັ່ງ
ສ່ວນຮ້ອງຂໍປະຊາຊົນຢູ່ໃສໃຫ້ນອນງຽບຢູ່ນັ້ນ ເມື່ອໝາກແຕກລະເບີດ ພຽງແຕ່ມີ
ທະຫານຝຣັ່ງດໍາ ທີ່ເວນຍາມຢູ່ຂັ້ນໄດ ສູ້ຄືນ ທີ່ຖືກທະຫານຍິງຕາຍທັນກັບທີ່.

ພວກຝຣັ່ງ ແລ່ນແຕກກະຈາຍພ່າຍເພມາທິດທົ່ວເມືອງ ເຮົາເກັບໄດ້ອາວຸດ
ເສື້ອຜ້າເຄື່ອງໃຊ້ອາວຸດຍຸດທະສໍາພາລະທັງໝົດ ຍາມຂຶ້ນບົນເຮືອນຮ້ານ ພວກ
ຂ້າພະເຈົ້າເຫັນທະຫານຝຣັ່ງຫຼາຍບັກ ຍັງທັງໄວ້ທັງໂສ້ງເສື້ອ ແລະສາຍແອວໃສ່
ປືນພົກ.

ເມື່ອມາຮອດ ແຂວງຊຳເໜືອ ອ້າຍເລ ຮຸ່ນ ມາຍ ແລະອ້າຍຕ້ວນ ເຊີນ ມອບ ເຄື່ອງນາລິກາໝາກກຽງນ້ອຍໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າ ແມ່ນອາວຸດຍຸດທະພັນ ປັດຈຸບັນ ຂ້າພະເຈົ້າຍັງຄົງຮັກສາໄວ້ເປັນທີ່ລະນຶກ.

ໃນຊ່ວງທ້າຍເດືອນ 11/1945 ປະຊາຊົນ ໄດ້ແຈ້ງຂ່າວວ່າ ມີທະຫານຝຣັ່ງ ກຸ່ມໜຶ່ງ ຢູ່ເມືອງງ່ອຍພວມກະກຽມ ເຂົ້າໄປ ເມືອງຊ່ອນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ສືບຕໍ່ໄດ້ ໄປກັບທະຫານ ໃນຄັ້ງນີ້ ແມ່ນໝວດ ອ້າຍ ຕ່ຽນ ໄປພ້ອມກັບອ້າຍຕ້ວນ ເຊີນ ກົມ ກອງໄດ້ປະກອບຢ່າງພຽງພໍ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ກໍ່ໄດ້ເບີກຈ່າຍປືນ sten ແລະປືນ ເຼັກຍາວທ້າຍປືນພັບ ເຄື່ອນທັບກັບມາຕາມທິດເມືອງຍືດ ເພື່ອໄປເມືອງຊ່ອນ.

ເມື່ອມາຮອດທີ່ນາ ເມືອງຊ່ອນ ເບິ່ງໂກງຕາມທິດບ້ານ ເຫັນໜຶ່ງສີແດງ ເຫຼືອງເອີເຮີ ເມື່ອລອຍຂ້າມກະແສທ້ວຍ ນ້ຳແອດ ຂຶ້ນເຖິງບ້ານ ຈຶ່ງຮູ້ທັງບ້ານແມ່ນ ໜຶ່ງປ່າຕົ້ນໝາກກຽງ ຕົ້ນໃດຕົ້ນນັ້ນລ້ວນແຕ່ ໜັກໝາກ ແລະໝາກກຽງສຸກຫຼິ້ນ ເຕັມລົງໃຕ້ກົກໄມ້ ກົມກອງຕັ້ງຢູ່ໜ້າໜ່ວຍໂນນ ຕົ້ນບ້ານແມ່ນປົດຄ້າຍທະຫານ ທ້ອງຖິ່ນ (ສະໄໝເປັນຫົວເມືອງຂຶ້ນຂອງຝະລັ່ງ)ເດີມ ຈາກນັ້ນເບິ່ງລົງສູ່ບ້ານແມ່ນ ໜຶ່ງສີເຫຼືອງສີ່ມງາມຫຼາຍທັງໝົດ ອ້າຍຕ້ວນ ເຊີນ ແລະອ້າຍ ຕ່ຽນ ສັ່ງໃຫ້ກົມກອງ ທັງໝົດ ບໍ່ໄດ້ປົດໝາກກຽງຢ່າງເດັດຂາດ ລວມທັງ ໝາກຫຼິ້ນລົງໄປທີ່ດິນ ກໍ່ເອົາບໍ່ ໄດ້ ສະຫາຍໃດເອົາທີ່ລະເມີດ ແມ່ນຕ້ອງດຳເນີນກິດລະບຽບການທະຫານ.

ບັນດາອ້າຍນ້ອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ກະຈາຍລົງໄປພົບປະ ເວົ້າລົມກັບ ປະຊາຊົນ ມາຮອດເຮືອນໃດກໍ່ຕ້ອງກິນເຫຼົ້າ ແລະກິນໝາກກຽງ ມາເຖິງຄຳ ບັນດາ ນາງສາວລາວ ແຕ່ລະນາງສາວຫາບເຕັມສອງໝໍ້ຂາງໝາກກຽງ ແລະສະບຽງ ອາຫານ ເພື່ອມອບໃຫ້ທະຫານ ໃນໄລຍະນັ້ນ ອ້າຍນ້ອງຈຶ່ງໄດ້ກິນໝາກກຽງຢ່າງ ສະບາຍໃຈ ຫວນຄືນ ຍາມຫາກໍ່ມາຮອດ ເດີນທາງເປັນເມື່ອຍ ອ້າຍໃດໆເບິ່ງເຫັນ ໝາກກຽງກໍ່ ຈຳຕ້ອງກິນນ້ຳລາຍ ຕອນຄຳມື້ນັ້ນ ປະຊາຊົນເຕົ້າໂຮມ ເຊີນທະຫານ

ພ້ອນລຳ ລຳວົງ ອ້າຍໃດກໍ່ມຸ່ງມຸ່ງ ພຽງແຕ່ມີອ້າຍຕ້ວນ ເຊີນ ແມ່ນເຂົ້າຮ່ວມພ້ອນ ອ່ອນຫຼາຍ.

ມາຮອດເມືອງ ຊ່ອນ ປະຊາຊົນແຈ້ງຂ່າວວ່າ ພວກຝຣັ່ງ ພວມຢູ່ບ້ານນາ ເວີງ ຫ່າງຈາກ ເມືອງ ຊ່ອນ ແມ່ນສອງວັນຍ່າງ ແຕ່ເຊົ້າງມື້ຕໍ່ມາ ທະຫານເຄື່ອນທັບ ພາ ທາງໂດຍມີປະຊາຊົນເມືອງ ຊ່ອນ ມາຮອດບ້ານນາ ເວີງ ກໍ່ພົບປະກັບທະຫານ ປະຕິວັດລາວ ຫາກໍ່ດັບສູນໄດ້ປົດຄ້າຍສັດຕູແຫ່ງໜຶ່ງໃນຕອນຄ່ຳມື້ກ່ອນ (ປົດຄ້າຍ ນີ້ ມີທະຫານຝຣັ່ງ ຈຳນວນ 4 ບັກ ແລະຈຳນວນທະຫານຫຸ່ນລາວ).

ທັງສອງຝ່າຍ ພົບກັນທີ່ເກືອບຍິງປືນນຳກັນ ແຕ່ອ້າຍຕ້ວນ ເຊີນ ເຫັນມີຜົນ ທຸງອື່ນ ບໍ່ແມ່ນຜົນທຸງຝຣັ່ງ ສະນັ້ນ ໃຊ້ສິ່ງຂ່າວຮັບການຕິດຕໍ່ ຈຶ່ງຮູ້ວ່າ ທະຫານ ປະຕິວັດລາວຢູ່ແຂວງຫຼວງພະບາງ ຮ່ວມທົດໄປຫາແຂວງຊຳເໜືອ ທັງສອງກົມ ກອງ ສອງກຳລັງປະຕິວັດພົບປະກັນ ມ່ວນຊື່ນຈົນບໍ່ມີບ່ອນຕິ ຕອນ ຄ່ຳມື້ນັ້ນ ສືບຕໍ່ ຕັ້ງໄຟບ່ອນຕັ້ງຄ້າຍ ພ້ອມລຳວົງ ມື້ໜ້າ ທັງສອງກົມກອງ ພ້ອມມາແຂວງຊຳເໜືອ.

ບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ແມ່ນຫງວຽນ ວັນ ກິ ຂຳນິຊຳນານຕົວໜັງສືຫັນ ແລະຕົວ ໜັງສືແຫ່ງຊາດ ສະນັ້ນ ອ້າຍນ້ອງຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ ໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງບິດາ ຂ້າພະເຈົ້າເປັນເລຂານຸການຂອງສະມາຄົມ ຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວປະສານມິດ ເພື່ອສະດວກໃນການພົວພັນກັບຄົນຈີນຕ່າງດ້າວ.

ເມື່ອທະຫານປົດປ່ອຍຫວຽດນາມ ໄປຂຶ້ນ ແຂວງຊຳເໜືອ ບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ສືບຕໍ່ໄດ້ຮັບການ ແຕ່ງຕັ້ງເປັນກຳມະການ ເລຂານຸການຂອງຄະນະກຳມະການ ປະຕິວັດ ຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ ແຂວງຊຳເໜືອ ແຕ່ເດືອນ 10/1945 ມາເຖິງ ເດືອນ 5/1946 ເນື່ອງຈາກສະພາວະຄອບຄົວ ສະນັ້ນ ເມື່ອມີຄຳສັ່ງຖອນຊາວ ຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວທັງໝົດກັບມາປະເທດ ຄອບຄົວຂ້າພະເຈົ້າ ກັບມາບ້ານເກີດ

ເມືອງນອນ ເຂົ້າຮ່ວມປະຕິບັດງານຢູ່ບ້ານເກີດເມືອງນອນ ບິດາຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງຄົງ
ສືບຕໍ່ເຂົ້າຮ່ວມແນວຮີບ ຂ້າພະເຈົ້າ ເປັນກອງຫຼອນໃນຕາແສງ.

ເມື່ອຢູ່ໃນແຂວງຊຳເໜືອ ຄອບຄົວຂ້າພະເຈົ້າ ມີໜຶ່ງຕະກຸນງຸດິນຢືນດ້ວຍທອງ
ແລະໜຶ່ງນາລິກາບຸກໃຫ້ຕົ້ນ ໃຫ້ອົງການຊາວໜຸ່ມຢືນ ເພື່ອຮູ້ເວລາ ແລະມີແສງ
ສະຫວ່າງ ເພື່ອຈັດແບ່ງງານກັນເວນຍາມ ປົກປັກຮັກສາໂຮງງານໄຟຟ້າ ເມື່ອບິດາ
ຂ້າພະເຈົ້າເປັນພະຍາດໜັກ ເກືອບໄປຕາມບັນພະບຸລຸດ ທີ່ມີການຝາກຝັງຜູ້ຢູ່ວ່າ
ເຄື່ອງຕະກຸນງຸດິນຢືນ ນາລິກາບຸກໃຫ້ຕົ້ນ ແລະນາລິກາໝາກກັງງນ້ອຍ ລູກຕ້ອງ
ຮັກສາໄວ້ ຄືໜຶ່ງສິ່ງປະເສີດຂອງຄອບຄົວ ຂ້າງໜ້າ ຊະນະຂ້າເສິກ ປະເທດເຮົາ
ແລະທົ່ວປະເທດລາວໄດ້ ເອກະລາດ ບັນດາສິ່ງຂອງນີ້ແມ່ນອັນລ້ຳຄ່າ.

ປີນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າມີອາຍຸໄດ້ 79 ປີ ປັດຈຸບັນ ພວມດຳລົງຊີວິດຢູ່ບ້ານເຮືອງ
ລວາດ ຕາແສງອງນ ຈີ້ ເມືອງອີ່ ອຽນ ແຂວງນາມດົງ ຈົດຈຳໄວ້ຄວາມລະນຶກນີ້ ມຸ່ງ
ຫວັງບັນດາລູກ ບັນດາຫຼານ ຮັບຮູ້ຕື່ມ ເອກອ້າງທະນົງໃຈ ແລະພະຍາຍາມຮັກສາໄວ້
ເສີມຂະຫຍາຍມູນເຊື້ອຄອບຄົວ ຊາດ.

ເມື່ອວັນທີ 10/8/2000

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ຄະນະຕິດຕໍ່ ທະຫານຜ່ານເສິກ ກອງພັນໃຫຍ່ 52
ຕະເວັນຕົກມຸ່ງໜ້າ ຕະເວັນຕົກມຸ່ງໜ້າ 55 ປີ (ບົມບັນທຶກສິ່ງສຳຄັນຕົ້ນຕໍ)
ສຳນັກພິມຈຳໜ່າຍ ຮ່າໂນ້ຍ, ຮ່າໂນ້ຍ 2002.

ແມ່ລາວ

(ຂໍ້ມອບໃຫ້ບັນດາແມ່ລາວ)

ທ່ານພ້າມ ຫງອກ ເຄ້ຍ⁽¹⁾

ໂດຍຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງສ່ວນຕໍ່ສີ່ຂອງສະຕະວັດເຄື່ອນໄຫວຢູ່ສະໜາມຮີບລາວ ມີທີ່ລະນຶກເລິກເຊິ່ງຫຼາຍຢ່າງກັບຂ້າພະເຈົ້າ ເຊິ່ງຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ສາມາດໃດລືມໄດ້ ບັນດາສັນຍາລັກ ບໍ່ສາມາດຈາງຫາຍໃນມະໂນຈິດຂ້າພະເຈົ້າ ແມ່ນຮູບພາບກ່ຽວກັບແມ່ລາວ ນາງແມ່ໃນເຂດແນວຫຼັງສັດຕູ ບ່ອນທີ່ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ອຸທິດໄວໜຸ່ມສວຍງາມທັງໝົດຂອງຕົນ ເນື່ອງຈາກພາລະກິດປະຕິວັດລາວ ແລະກໍ່ເນື່ອງຈາກພັນທະສໍາລັບປະເທດຊາດ ທີ່ຮັກແພງຂອງຂ້າພະເຈົ້າ.

ວັນນັ້ນ ໃນຕົ້ນປີ 1950 ເມື່ອຂ້າພະເຈົ້າ ຈາກຍາ ເຮັນ (ໃນພູພຽງບໍລິເວນ) ເຄື່ອນຍ້າຍປະຕິບັດງານມາເຂດບຶງ ພະໂພ ຂ້າພະເຈົ້າ ແລະເພື່ອນລາວຄົນໜຶ່ງໄດ້ຕ້ອງນອນໃນປ່າ ກິນໜຶ່ງປັນເຂົ້າເຢັນ ແຫ້ງແຂງເພື່ອບັນເທົາຄວາມຫິວ ຍ້ອນວ່າບໍ່ພົບປະກັບໄດ້ຄົນ ເພື່ອຮັບຮູ້ສະພາບການ ກ່ອນທີ່ຈະເຂົ້າບ້ານ ມື້ໜ້າ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ສືບຕໍ່ນັ່ງຢູ່ຊານປ່າໃນບ້ານບຶກ ຈາກໄກ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ເບິ່ງດີມີຜູ້ຍິງໜູ່ໜຶ່ງ ພວມມາຍັງໄກ ມ່ວນປີດາງບາງໃນໃຈແມ່ນຈະໄດ້ພົບປະກັບແມ່ ຄິດບໍ່ເຖິງ ຫາກເຫັນຢູ່ແວ້ບາງ ມີເງົາຄົນແປກໜ້າໃນປ່າ ລ້ວນແຕ່ແລ່ນປ້ອມທັງໝົດ ຄືຖືກສັດຮ້າຍໄລ່ຕາມ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ກໍ່ພ້າວຮີບຖອນເລິກເຂົ້າໃນປ່າໄມ້

⁽¹⁾ ກອງທະຫານອາສາສະໝັກ ຫວຽດນາມ ໃນສະໜາມຮີບ ພາກໃຕ້ລາວ - ພາກຕະວັນອອກສຽງເໜືອ ກຳປູເຈຍ ໃນໄລຍະ 1948-1954.

ເພື່ອລະວັງສັດຕູໄປຊອກຈັບ ເມື່ອໄດ້ຮັບຂ່າວແຈ້ງຂອງປະຊາຊົນ ຄວາມຫຼອກ
ຫຼອນໃນສະໝອງແຕ່ດິນດ້ານຮູບພາບ “ຄົນປ່າ” ໃນສະໝອງຂອງບັນດານາໆແມ່
ແມ່ນໜ້າກົວ”ພວກມັນຢູ່ໃນປ່າ ກິນໃບໄໝ້ທັງໝົດ ຊຽວທັງໄສ; ພວກມັນ ມີຄາງ
ແຂ້ວທີ່ກົວງ່າຍຫຼາຍ ຫາກວ່າເຫັນຄົນແມ່ນໂດດອອກມາຄູບ ແລ້ວກິນດິບ ກິນ
ແດງ” ຈົນເຖິງພົບປະກັບໄດ້ພື້ນຖານດີ ພວກຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງ ໄດ້ເຂົ້າບ້ານ ເປັນຢູ່ກັບ
ປະຊາຊົນ ແລະຈາກນັ້ນ ດ້ວຍຄວາມຈິງຟັງກັບຫຼູດູກັບຕາ ບັນດາແມ່ໄດ້ລົບຄວາມ
ປະທັບໃຈ ໜ້າກົວກ່ຽວກັບ “ຄົນປ່າ”.

ເຖິງຢ່າງນັ້ນກໍຕາມ ໃນສ່ວນເລິກຂອງຫົວໃຈ ຂອງບັນດານາໆແມ່ ຍັງຄົງກົວ
“ແກວ” ¹ ໜຶ່ງຊື່ຊົ່ວຫຼາຍ ທີ່ສັດຕູໄດ້ໂຄສະນາບໍ່ຢຸດຢັ້ງ ເພື່ອແບ່ງແຍກຄວາມ
ສາມັກຄີ ຫວຽດນາມ - ລາວ ບັນດາແມ່ໄດ້ເຮັດກັບຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ຕ່າງຫຍັງ ຄືບັນ-
ດາເຈົ້ານາຍມາຮອດບ້ານ ວັນເດືອນຜ່ານໄປ ເນື່ອງມາຈາກການສົ່ງຜົນກະທົບ
ຂອງພື້ນຖານປະຕິວັດ ຂອງກອງປະກອບອາວຸດໂຄສະນາຂອງເພື່ອນແລະທ່າທີ
ກະທຳ ຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ບັນດານາໆແມ່ ຈຳແນກຊັດແຈ້ງ ພວກ
ຂ້າພະເຈົ້າ ຕ່າງຫາກກັບສັດຕູ ຄວາມຮັກລະຫວ່າງແມ່ແລະລູກ ເລີ່ມຕົ້ນຈາກນັ້ນ
ແລະຜ່ານລະຫວ່າງການພັດທະນາຂອງປະຕິວັດ ເພື່ອນ ເມື່ອພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຖືກ
ບັນດາແມ່ ເອີ້ນຊື່ລວມວ່າ “ລູກຫຼານລຸງໂຮ່” ກໍນ້ຳໃຈແມ່ລູກກາຍເປັນ ເລິກເຊິ່ງ.

ເຊິ່ງຍິ່ງບຸກເລີກເຂົ້າໄປເຂດແນວຫຼັງຂອງສັດຕູ ຕໍ່ຄວາມອັນຕະລາຍ ບໍ່ຄາດ
ຝັນໄດ້ ຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງຮູ້ຄວາມຮັກຂອງບັນດາແມ່ລາວ ອັນປະເສີດເລີດລ້ຳເຖິງສະ-
ລະບັນລັງໃດ ຂ້າພະເຈົ້າຍັງຄົດຮອດວ່າ ໃນວັນໜຶ່ງ ເດືອນ 7/1950 ຂ້າພະເຈົ້າ
ມາຮອດບ້ານນາລານ ບ້ານນີ້ ຫ່າງຈາກບົດຄ້າຍສັດຕູ 6 ກມ. ຍາມ ມາຮອດໃກ້

(¹) ໝາຍວ່າຊົນເຜົ່າກົງ ຊາວຫວຽດນາມ (BT).

ກັບບ້ານ ທັນໃດນັ້ນປະສົບຫ່າພາຍຸຝົນ ຂ້າພະເຈົ້າ ແລ່ນຮີບເຂົ້າບ້ານ ກ້າວຂຶ້ນ ເຮືອນແມ່ຄົນໜຶ່ງ ເຊິ່ງຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງບໍ່ລື້ງເຄີຍຄັ້ງໃດ ຂ້າພະເຈົ້າຫາກ່ຖອດຜົນນິ ລອນບັງຝົນ ພໍດີເຫັນຊາວບ້ານຄົນໜຶ່ງ ຕາລີ່ຕາລານແລ່ນມາແຈ້ງຂ່າວຮີບດ່ວນ “ສັດຕູມາ! ສັດຕູມາ!” ສອງຄໍາ “ສັດຕູມາ” ຂ້າພະເຈົ້າ ທັງຮີບຜົນນິລອນເຂົ້າໃນ ມຸມຫ້ອງ ແລະກະຈະໂດດລົງພື້ນ ແຕ່ບໍ່ທັນໄດ້ອີກ ສຽງໝາເຫຼົ່າ ສຽງເກີບໜັງຊຶ່ງ ທາງພື້ນຕອກຕະປູທັບເພື່ອບງບົນເດີນບ້ານ ແລະ ມີສອງບັກທະຫານເອີຣົບ-ອາ ຟຣິກາ ໄດ້ປະກົດຕົວຕໍ່ໜ້າຂ້າພະເຈົ້າ ພວກມັນເບິ່ງຂ້າພະເຈົ້າ ກຶ້ງຕາໃສ່ ດ້ວຍ ສອງກະບອກປືນກົນມີສຸດໄວ ພວມຈິດໆຈ້ອງໆໃນມື ຂ້າພະເຈົ້າ ເຮັດເສີຍຄືວ່າບໍ່ ມີຫຍັງ ຕ້ອງຕື່ນເຕັ້ນກະວີນກະວາຍ ແລະຫັນໄປຫາ ຄຽງຂ້າງ ເຫັນເຄື່ອງປັ່ນໄໝ ຂ້າພະເຈົ້າ ຍົກມັນຂຶ້ນ ແລະເຮັດຄືວ່າ ນັ່ງແປງ ເພື່ອຫຼີກຄູ່ຕາ ພື້ນຝອຍທີ່ ເສຍຈິດ ຂອງສອງບັກທະຫານເລວຮັບຈ້າງ (ທະຫານຕ່າງຊາດ) ໂຊກດີຫຼາຍ ພວກມັນບໍ່ ພົບເຫັນອອກ ຂ້າພະເຈົ້າເປັນຊາວຫວຽດ ສະນັ້ນ ພວກມັນແຍກຢາຍກັນອອກໄປ ບ່ອນອື່ນ ລອດອັນຕະລາຍ ຂ້າພະເຈົ້າ ຫຼົບໄວເຂົ້າໃນຫ້ອງ ບໍ່ຕ້ອງການຮູ້ນັ້ນ ແມ່ນຫ້ອງຂອງໃຜ ເພື່ອຄິດທາງອອກຈາກວົງປິດລ້ອມຂອງສັດຕູ

ທັນທີຕາມທິດເຮືອນຄົວ ຂ້າພະເຈົ້າກວັກມື ນາງສາວຟ້າວຮີບແລ່ນມາ ຄື ຈຶ່ງວ່າ ຄາດຮູ້ວ່າ ຂ້າພະເຈົ້າ ພວມຕ້ອງການຫຍັງ ນາງສາວໄດ້ເວົ້າທົນແລະເວົ້າ ຄ່ອຍເຂົ້າໃນຫູຂ້າພະເຈົ້າ “ພວກມັນຫຼາຍນັກ ລ້ວນແຕ່ເປັນທະຫານສີດໍາ ພວມ ເຕົ້າໂຮມຢູ່ວັດ ເພື່ອລໍຖ້າກົນເຊົ້າ ອ້າຍຫາລະຢູ່ງຽບທີ່ນີ້ ຫາກພວກມັນໄປຂຶ້ນ ເຮືອນ ກໍ່ນ້ອງຈະເວົ້າວ່າ ອ້າຍແມ່ນຜົວຂອງນ້ອງ ອ້າຍຢ່າ “ເສຍໃຈ” (ຕຸກຍຸດ) ເດີ!” ຍິນບັນດາຄໍາເວົ້າສັດຊື່ຈິງໃຈ ຈິງໃຈຫຼາຍຂອງນາງສາວ ໃຈຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ສຶກ ໃຈ ປ່ວນ ສະເໝີອັນໃຈ ຈົນວ່າຕ້ອງການເວົ້າເຊິ່ງເວົ້າບໍ່ໄດ້ ຂ້າພະເຈົ້າພຽງແຕ່ຍັງຮູ້ຈັກທົວ

ເຂົ້າໃຈຈຸດປະສົງຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ນາງສາວ ໄດ້ຮັບກ້າວອອກນອກ ເພື່ອສັງເກດສະພາບການ.

ກໍໃນຂະນະນັ້ນ ນາງແມ່ໄດ້ຍືນໃຕ້ຕີນຂັ້ນໄດ ສອງມືຍໍພາໄມ້ ທີ່ມີພັນດາອາຫານ ເຊັ່ນ: ເຂົ້າໜຽວ ກ້ວຍ ໄຂ່ໄກ່ ແລະປາກເລື້ອຍໆອ້ອນວອນພ້າພະພຸດທະເຈົ້າ ອຸປະຖໍາຄໍ້າຊູໃຫ້ແກ່ຂ້າພະເຈົ້າ ແລະຄອບຄົວ ຫວິດໄພອັນຕະລາຍຄາວດຽວຕໍ່ມາ ສອງບັກທະຫານເອີຣົບ-ອາຟຣິກາ ຍັງມາຮອດ ຄັ້ງນີ້ ພວກມັນສືບຕໍ່ຍືນໃຕ້ພັນໄກ່ຊິດກັບຫົວຫ້ອງ ເຊິ່ງຂ້າພະເຈົ້າພວມນັ່ງບິນຫົວພວກມັນ ພວກມັນເວົ້ານຳກັນອັນເປັນໃດທີ່ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ຮູ້ດີ ຂ້າພະເຈົ້າກ້າວອອກໆບາງໃນທ້ອງ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ພວກມັນກ້າວມາໃກ້ກັບບ່ອນແມ່ ຄວ້າໄດ້ອາຫານເຊິ່ງພວກມັນພວມຕ້ອງການ ພວກມັນບໍ່ໃຫ້ປະໄວໜຶ່ງເຍື່ອງຫຍັງບິນພາ ເພິ່ງພໍໃຈຶກຫົວ ແລ້ວເວົ້າຄຳໜຶ່ງຕື່ມວ່າ “ຂອບໃຈ” ແລ້ວໄປເລຍ ເກືອບໂມງໜຶ່ງນາລິກາ ຢູ່ໃນວົງປິດລ້ອມຂອງໜຶ່ງກອງຮ້ອຍທະຫານເອີຣົບ-ອາຟຣິກາ ໂດຍອາໄສແມ່ແລະນາງສາວ ເຊິ່ງຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ລອດໄພ ຂ້າເສີກໄປແລ້ວ ທັງບ້ານລ້ວນແຕ່ຈັດພິທີຂໍເພິ່ງບຸນໃຫ້ແກ່ຂ້າພະເຈົ້າ ຂ້າພະເຈົ້າຫາລະ ນຶກວ່າວ່າ ຈາກບັນດາຄຳຂອບໃຈຊາວບ້ານ ຂອບໃຈນາງແມ່ ແລະນາງສາວ ນາລານ ກໍຂ້າພະເຈົ້າຈະໄດ້ໄປປະຕິບັດງານຢູ່ສະຖານທີ່ອື່ນ ສິ່ງທີ່ບໍ່ໄດ້ຄິດລະແວງໄດ້ ນາງແມ່ຍັງເວົ້າກັບຂ້າພະເຈົ້າວ່າ: “ລູກໄດ້ເຂົ້າມາອາໄສໃນທ້ອງຂອງນາງສາວແມ່ ສະນັ້ນ ລູກຕ້ອງໃຫ້ແມ່ຈັດການແຕ່ງງານທ້ອງ ເພື່ອໃຫ້ໂຕຜີ ບໍ່ໃຫ້ເກີດລຳຄານເຮືອນແມ່” ເຫັນຂ້າພະເຈົ້າ ເບິ່ງຊິງເບິ່ງຢ່າງຕຶກຕະລຶງ ຂະຫຼັງ ນາງແມ່ທັນອະທິບາຍວ່າ: “ນີ້ພຽງແຕ່ແມ່ນງານແຕ່ງງານປອມເທົ່ານັ້ນ ບໍ່ມີວຽກຫຍັງ ເຊິ່ງລູກຕ້ອງກ້າວົນ ຖ້າລູກຈິງໃຈພໍໃຈກັບລູກສາວຂອງແມ່ ກໍແມ່ກໍຍົກໂລດໃຫ້ແກ່ເດີ”.

ໃຈດີຂອງນາງແມ່ ຈົນແນວນັ້ນແມ່ນສຸດຂີດ ໜ້າເສຍດາຍແມ່ນຕັ້ງແຕ່ວັນທີ່ນັ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າອອກຈາກບ້ານນາລານ ແລ້ວເຄື່ອນຍ້າຍໄປປະຕິບັດງານຢູ່ສະຖານທີ່ອື່ນ

ສະນັ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ມີຄວາມສະດວກ ເພື່ອກັບມາຢູ່ມຢາມຖາມຂ່າວນາງແມ່ ແລະນາງສາວໜ້າຮັກນັ້ນ.

ໃນຕົ້ນເດືອນ 3/1951 ຈາກເຂດບຶງ ພະໂພ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ອີງການຈັດສົ່ງ ໄປປະຕິບັດງານຢູ່ຂ້າງ ຝັ່ງຂວາແມ່ນ້ຳຂອງ ເຂດດິນແດນຂອງເຈົ້າຖິ່ນ ບຸນອຸ້ມ ແຂວງຈຳປາສັກ ມາຮອດນີ້ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດົນປານໃດ ສັດຕູໄດ້ກັບມາບຽດຍຶດແລະ ຍາດອຳນາດຄວບຄຸມທົ່ວແຂວງຈຳປາສັກ ກຳລັງປະກອບອາວຸດ ຂອງເພື່ອນແລະເຮົາ ລ້ວນແຕ່ຖອນໝົດກັບທາງທິດຕະເວັນອອກ ໜ່ວຍສ້າງພື້ນຖານ ລາວ - ຫວຽດ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບຄຳສັ່ງຂອງຂັ້ນເທິງ “ປັບປຸງນິດຫຼັກນຳເຄື່ອນໄຫວ ປິດ ລັບຕັ້ງຫຼັກຖິ່ນຖານ ກໍ່ສ້າງພື້ນຖານຫຼັກແຫຼ່ງ ຮັກສາທ່າຕໍ່ສູ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ເພື່ອປົກປ້ອງຮັກສາພື້ນຖານ ພື້ນຟູ ຂະບວນການປະຕິວັດ”.

ຍາຈາງ ເດືອນ 12/1995

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ພັກຄອມມິວນິດຫວຽດນາມ
ປະຫວັດສາດສາຍພົວພັນພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດ ນາມ (1930-2007):
ບົດບັນທຶກຄວາມຊຶ່ງຈຳ ພາກ I ສຳນັກພິມຈຳໜ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ -
ຄວາມຈິງ, ຮ່າໂນ້ຍ 2012 ໜ້າທີ 337-346.

ນັກຮີບທະຫານຍິງອາສາສະຫມັກ ພາກໃຕ້ລາວ

ເພືອງ ລານ⁽¹⁾

ຂ້າພະເຈົ້າກຳເນີດແລະເຕີບໃຫຍ່ໃນປະເທດລາວ ເມື່ອຍີ່ປຸ່ນຍອມຈຳນົນພັນທະມິດ ຄອບຄົວຂ້າພະເຈົ້າຮ່ວມກັບພີ່ນ້ອງຮ່ວມຊາດຢູ່ຕ່າງປະເທດຈຳນວນໜຶ່ງ ຂ້າມຜ່ານແມ່ນ້ຳຂອງຈາກປາກເຊ ໄປຫາ ເມືອງເກົ້າ (ໄທ) ໄປຫານີ້ ບາງເອື້ອຍນ້ອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຢູ່ອາໄສເຮືອນນາງຢຽນ ລ້ຽງດູຢູ່ກັນເອງ ດ້ວຍອາຊີບເຮັດເຂົ້າໜົມເພື່ອຂາຍໃນຕອນເຊົ້າ ແລ້ວໄປຝຶກທະຫານ ຕອນແລງເຖິງໄປຂົນຂວາຍ ກໍ່ສ້າງສະມາຄົມຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້ວຍກູ້ຊາດ ຫຼັງຈາກໄລຍະໜຶ່ງ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບການ ເຕົ້າໂຮມໃນເຂດທີ່ໝັ້ນຕໍ່ຕ້ານ ກົນຈົດ ຮຽນການທະຫານ ຮຽນພາສາກຳປູເຈຍ ຝຶກໄປເຄື່ອນທັບຕາມ ກອງພັນທະຫານ ຈີນ ພູໂດຍສະຫາຍ ຈິນ ວັນ ເຢົາ ຮັບຜິດຊອບ ເພື່ອກັບມາພາກໃຕ້ ເຂົ້າຮ່ວມ ກິດຈະການຕໍ່ຕ້ານກູ້ຊາດ ຫຼັງຈາກສິບຫ້າວັນຮ້າຮຽນ ຄະນະກະກຽມອອກເດີນທາງ ກໍ່ເອື້ອຍນ້ອງຍິງ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບຄຳສັ່ງຢູ່ຄືນ ເນື່ອງຈາກປະຕິບັດງານສ້າງຂະບວນການຢູ່ທີ່ນີ້ ຍັງບໍ່ມີຜູ້ໃດແທນ ຢູ່ເມືອງເກົ້າຈາກໄລຍະໜຶ່ງ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຈັດສົ່ງໄປພິມູນ ແລ້ວອຸບົນ ເຂົ້າຮ່ວມຄະນະບໍລິຫານງານແຂວງສະມາຄົມຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ.

ໃນເດືອນ 5/1950 ສະໜາມຮີບພາກໃຕ້ລາວຕ້ອງການມີບາງພະນັກງານຂົນຂວາຍແມ່ຍິງ ຂ້າພະເຈົ້າ ແລະບັນດາເອື້ອຍຍູງ, ມຸ່ຍມ ຍູງ, ຈາງ, ຕຸຍມ ເຖ່ຍ, ຈິດ, ເວີນ ໄດ້ຈັດສົ່ງໄປນັ້ນ ມາຮອດ ພາກໃຕ້ລາວ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ພົບປະກັບບັນດາ

⁽¹⁾ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກ ຫວຽດນາມ ໃນສະໜາມຮີບ ພາກໃຕ້ລາວ - ພາກຕະວັນອອກສຽງເໜືອ ກຳປູເຈຍ ໃນໄລຍະ 1948-1954.

ສະຫາຍ ເຄວ, ສະຫາຍ ຫງຽບ ຮັບຜິດຊອບໜ່ວຍຂົນຂວາຍປະຊາຊົນໃນເຂດຈຳປາສັກ ຫຼັງຈາກການທີ່ໄດ້ຝາກຝັງສິ່ງທີ່ຈຳເປັນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າແບ່ງເປັນບັນດາກຸ່ມຍ່ອຍເພື່ອຮັບຜິດຊອບແຕ່ລະເຂດ ບ່ອນທີ່ຂ້າພະເຈົ້າມາຮອດ ປະຊາຊົນທີ່ມີຄົນຍັງບໍ່ທັນຈຳແນກຊັດເຈນ ສັດຕູ - ເຮົາ ຝລັ່ງແລະທະຫານຫຸ່ນລາວໄປກວາດລ້າງ ທະຫານອິດສະລາ ແລະທະຫານອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມໂຈມຕີສັດຕູມະຫາຊົນລ້ວນແຕ່ອົບພະຍົບຫຼົບໄພອອກນອກໄຮ່ ຫຼື ເຂົ້າປ່າໄມ້ ພວກຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມສະດວກແມ່ນເວົ້າຂໍານານພາສາລາວ ຍັງເປັນຍິງ ສະນັ້ນ ຫາລະ ນຸ່ງທີ່ມີຄືເອື້ອຍນ້ອງລາວ ຍາກມີຜູ້ໃດຈຳແນກໄດ້ ເພາະຕົນກັບປະຊາຊົນຢ່າງງ່າຍ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ກິນຢູ່ກັບປະຊາຊົນ ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບປະຊາຊົນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ແຕ່ລະກ້າວເຮັດໃຫ້ນົກເຖິງຂຶ້ນໃນ ຊາວ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ເອື້ອຍນ້ອງຜູ້ຍິງກ່ຽວກັບໃຈຮັກຊາດ ຄຽດແຄ້ນຂ້າເສິກຝຣັ່ງ ແລະລູກແຫຼ້ງ ອະທິບາຍໃຫ້ແກ່ພວກເຂົາຮັບຮູ້ແນວທາງຕີເສິກ ກູ້ຊາດຂອງແນວໂຮມລາວອິດສະລາ ກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນລາວ - ຫວຽດ ນາມແລະໜ້າທີ່ຂອງທະຫານຫວຽດນາມຮ່ວມກັບປະຊາຊົນລາວ ແລະທະຫານ ອິດສະລາ ຕີເສິກ.

ປະຊາຊົນຢູ່ທີ່ນີ້ ກໍຄືປະຊາຊົນລາວໂດຍລວມ ເດີມຕາມພຸດທະສາສະໜາ ພວກເຂົາເມດຕາຈິດຫຼາຍແລະເຊື່ອໝັ້ນຕາມຄວາມຖືກຕ້ອງ ສະນັ້ນ ເປັນໃຈງ່າຍຫຼາຍກັບພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຈາກໄລຍະໜຶ່ງ ໝາກຜົນສົມຄວນຊື່ນໃຈ ແມ່ນຢູ່ທີ່ນີ້ຈັດຕັ້ງໄດ້ບັນດາກຸ່ມນ້ອຍ ຊາວໜຸ່ມ ຜູ້ຍິງ ແລະສວຍໂອກາດໄດ້ ຈາກບັນດານາງແມ່ ບັນດາພໍ່ເຖົ້າ ເຖິງວ່າການເຄື່ອນໄຫວກະຈາຍ ແຕ່ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງຄົງພົບປະສັງສັນ ລາຍງານປະຕິບັດງານ ແລກປ່ຽນປະສົບການ ຮັບແຜນນະໂຍບາຍແຜນການປະຕິບັດງານໃໝ່ໃນປະຈຳເດືອນ.

ເຂດເຄື່ອນໄຫວຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຕິດກັບເຂດສັດຕູ ຂ້າງເສັ້ນທາງຫລວງ 13 ແມ່ນເຂດກັນບັງ ສຳລັບຖານທັບຕາເວັນຕົກສຽງໃຕ້ແຂວງອັດຕະປື ສະນັ້ນຂັ້ນເທິງມີແຜນນະໂຍບາຍ ຕ້ອງນຳຂະບວນການຂຶ້ນຫຼາຍຢ່າງແຂງກ້າ ໃນຂະນະ

ດຽວກັນ ຕ້ອງສ້າງກຳລັງຫຼັກແຫຼ່ງຈົງຮັກພັກດີ ສ້າງບັນດາໜ່ວຍທະຫານບ້ານກອງ ຫຼອນປົດລັບ ໃນແຕ່ລະຄັ້ງໄປປະຊຸມກັບມາ ບັນດາແມ່ ບັນດາເອື້ອຍນ້ອງລາວ ຊົມຊື່ນຮັບຕ້ອນພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຄືຍາດພີ່ນ້ອງໄປໄກກັບມາ ຂະບວນການຢູ່ທີ່ນີ້ ນັບມື້ນັບພັດທະນາຂຶ້ນ ທະຫານເຮົາ ຫຼື ທະຫານເພື່ອນກັບມາບ້ານ ປະຊາຊົນ ຮັບຕ້ອນມ່ວນຊື່ນຫຼາຍ ສະໜິດສະໜົມ ບັນດານາງແມ່ວິ່ງເຕັ້ນປະກອບເຂົ້າ ແກງ ວິ່ງເຕັ້ນການຈັດຕັ້ງບຸນ “ຜູກແຂນ” ອວຍພອນທະຫານ ອ້າຍນ້ອງທີ່ເປັນ ເຈັບປ່ວຍ ໄດ້ຮັບຄວມຮັກແພງ ດູແລ ຢູກຢາ ອາຫານການກິ ຄົບຖ້ວນໂດຍ ບັນດາແມ່ບັນດາເອື້ອຍ.

ການປະຕິບັດງານຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າໃນຂະນະນີ້ ແມ່ນເໝາະຕົນກັບມະ- ທາຊົນປະຊາຊົນ ຮ່ວມກິນຮ່ວມຢູ່ກັບເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ມີປົນຜາໜ້າໄມ້ ບໍ່ມີຖົງຜ້າຍາວ ໃສ່ເຂົ້າ ຜ້າທີ່ມ້ຽງກໍ່ບໍ່ມີ ພຽງແຕ່ມີບາງເຄື່ອງເສື້ອ ຂອງແທ້ (ກະໂປງລາວ) ບໍ່ມີ ເງິນເດືອນ ໄດ້ຮັບສອງສາມດົງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ກໍ່ຝາກຊື້ສະບູຫອມຢາສະຫົວແມ່ນ ແລ້ວ ຍາມໃດສັດຕູໄປກວາດລ້າງ ກໍ່ເຂົ້າປ່າໄມ້ຫຼືບລີ້ກັບປະຊາຊົນ ບາງທີ ກາງຄືນ ຕ້ອງນອນລວມກັບເພື່ອນຊາຍຮ່ວມກົມກອງ ມື້ທຳອິດ ຮູ້ສຶກລະອາຍ ຫັນຫຼັງຄືນ ແຕ່ ທ່ຽງຄືນ ນອນເມົາບຸຫົວເຂົ້າຄໍເພື່ອນ ເມື່ອໃດບໍ່ຮູ້ ຕື່ນນອນໜ້າອາຍ ເກີ້ເຂີນ ແຕ່ ຕື່ນຕັ້ນໃຈທີ່ສຸດ ເນື່ອງຈາກບັນດາເພື່ອນສົມກັບແມ່ນອ້າຍທະຫານຂອງລູກໂຮ່ ສະຫງ່າຜ່າເຜີຍ ເປັນຄົນທ່ຽງທຳ! ຄິດເຊິ່ງຮັກເພື່ອນຮ່ວມກົມກອງ.

ໃນກຸ່ມພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຈາກໄທໄປຫາພາກໃຕ້ລາວ ຍັງມີບັນດາເອື້ອຍ ເພືອງ, ລືບ, ແທງ, ເຈົ້າ, ມາຍ, ດາງ, ລ້ຽວ, ນິງ ຢູ່ຕະເວັນອອກສຽງເໜືອກຳປູເຈຍ ມີບັນດາເອື້ອຍຮວາ, ກວຸ່ຍ, ມາຍ, ຮວ່ງນ, ເຮືອງ ຈຳນວນເອື້ອຍນ້ອງຈາກພາຍໃນ ປະເທດ ໄປຫາ ມີນັກປະພັນ ຫງວຽນ ຄວາ ໂບ້ຍ ລານ, ເຮືອງ, ລຽວ, ແລ່ງ ... ແຕ່ ບໍ່ແມ່ນຕ່າງກໍ່ເຮັດການປະຕິບັດງານຂົນຂວາຍປະຊາຊົນທັງໝົດ ຈຳນວນເອື້ອຍ ນ້ອງ ບໍ່ຮູ້ພາສາລາວ ກໍ່ເຮັດປະຕິບັດງານພະລາທິການຫຼືຊ່ວຍວຽກຢູ່ບັນດາອົງ- ການຂອງເຂດ.

ໃນຊຸມປີ 1952 - 1953 ຫຼາຍເອື້ອຍນ້ອງໄດ້ກັບມາເຂດປະສົມ 5 ເພື່ອຮຳ-
ຮຽນອົບຮົມດັດແປງແນວຄິດ ອົບຮົມດັດແປງແນວຄິດໃນກອງທັບ ແລະພັກຜ່ອນ
ມີເອື້ອຍກັບມາໄທ ແລ້ວກັບມາລາວ ສະເພາະຂ້າພະເຈົ້າລາກ່ອນບັນດາແມ່ ແລະ
ໝູ່ເພື່ອນກັບມາເຂດປະສົມ 5 ພື້ນຜ່ານສາຍເຈື່ອງເຊີນ ລຽນຕິດເກືອບເດືອນໜຶ່ງ
ນີ້ກວ່າຈະມີໂອກາດ ກັບມາສະໜາມຮີບ ແຕ່ສະພາບການຜັນແປຕ່າງກັບ ຄວາມ
ຝັນຄິດເຖິງຂອງຕົນ: “ຢຸດຕິການສູ້ຮົບ”.

ຂ້າພະເຈົ້າ ພ້ອມກັບເພື່ອນຮ່ວມກົມກອງອອກໄປພາກເໜືອເຕົ້າໂຮມ ຄວາມ
ອຳລາ ບໍ່ກຳນົດລ່ວງໜ້າ ເລື້ອຍໄປຍັງບໍ່ມີເງື່ອນໄຂ ກັບມາສະໜາມຮີບເດີມ ເພື່ອ
ຍັງມຸ່ມຢາມຖາມຂ່າວບັນດາແມ່ ບັນດາເອື້ອຍແລະໝູ່ເພື່ອນ ເວລານີ້ ຫົວຜົມໄດ້
ຂາວແລ້ວ ກັບໄວອາຍຸເຈັດສິບ ແຕ່ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ມີຍາມໃດທີ່ລືມ ສະໄໝແມ່ນກອງ
ທະຫານອາສາສະຫມັກຢູ່ພາກໃຕ້ລາວ ໃນຄັ້ງພົບຜະກັບສະຫາຍ ຫງວຽນ ຈຶ້ງ
ຢາວ - ອະດີດກຳມະການການເມືອງ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກພາກໃຕ້ລາວ
ສະຫາຍ ເວົ້າກັບ ຂ້າພະເຈົ້າວ່າ: “ບັນດານາງແມ່ແລະເອື້ອຍນ້ອງລາວ ໄດ້ພົບປະ
ກັບຂ້າພະເຈົ້າ ແລະຂໍສົງຄົນໃຫ້ແກ່ພວກເຂົາ ບັນດາຄົນຍິງຂົນຂວາຍແມ່ຍິງ ໃນ
ນັ້ນ ມີແສງ ຈັນ ບິນັນ” ແສງ ຈັນ ແມ່ນຊື່ຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ທີ່ ບັນດາແມ່ລາວ ຕັ້ງໃຫ້
ແກ່ເມື່ອນັ້ນ - ແທ້ແມ່ນຄວາມສະເໜີອນໃຈ ເນື່ອງຈາກເປັນກຽດແລະກຽດຕິຍົດ
ໄດ້ຮັບຄວາມຮັກແພງຈາກມະຫາຊົນປະຊາຊົນ.

ໃນປັດຈຸບັນ ຂ້າພະເຈົ້າ ດຳລົງຊີວິດຢູ່ຍາຈາງ ແຕ່ບໍ່ມີເວລາໃດ ຂ້າພະເຈົ້າ
ລືມປະເທດລາວສວຍສົດງົດງາມ ຖິ່ນທີ່ກຳເນີດເກີດຂຶ້ນຂອງຂ້າພະເຈົ້າ.

*ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ພັກຄອມມິວນິດຫວຽດນາມ ປະຫວັດສາດສາຍ
ພົວພັນພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດ ນາມ (1930-2007):
ບົດບັນທຶກຄວາມຊົງຈຳ ພາກ 1 ສຳນັກພິມຈຳໜ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ -
ຄວາມຈິງ, ຮ່າໂນ້ຍ 2012 ໜ້າທີ 377-379.*

ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຮ່ວມໄປແນວໂຮມ

ນາງດັງ ຖືກວູ້ຍ⁽¹⁾

ໃນເດືອນ 10/1950 ທຸກການເຄື່ອນໄຫວຂອງສະມາຄົມຊາວຫວຽດນາມ ຕ່າງດ້ວຍກັນ ທັນໄປສູ່ໄລຍະໃໝ່ ບໍ່ຍັງເປີດເຜີຍພຶດສະພັນ ຄືກ່ອນໜ້ານີ້ ຄະນະຊາວໜຸ່ມເຍົາວະຊົນນຳໜ້າ ໄດ້ຮັບເອົາ ຈິດໃຈ “ການຕໍ່ຕ້ານທັນສູ່ບັນຍາກາດແລະຈິດໃຈຕ່າວໂຈມຕີທົ່ວທຸກສະໜາມ” ພວກຂ້າພະເຈົ້າຄືຍິນ ແລະ ເຊື່ອມຊຶມຄຳຮຽກຮ້ອງຂອງລູກທີ່ແສນເຄົາລົບຮັກແພງ: “ຈົ່ງລວມສູນສຳລັບແນວໜ້າ!” ໜຶ່ງບັນຍາກາດ ແລະຈິດໃຈໃນຊາວໜຸ່ມຫວຽດນາມຕ່າງດ້ວຍ ທີ່ພຶດເດືອນຄືກະແສຄືນປະຕິກິລິຍາງ່າຍໆ ເຂົ້າຂ້າມໄປຫາແນວຮີບຢ່າງເຂັ້ມແຂງ.

ກໍ່ໃນໄລຍະນີ້ ຊີວິດສ່ວນຕົວຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ກໍ່ທັນໄປສູ່ໜ້າໃໝ່! ເນື່ອງຈາກຄວາມເຊື່ອໝັ້ນແລະຮັກແພງຂອງບາງສະຫາຍ ແລະບັນດາເພື່ອນຮ່ວມລຸ້ນດຽວ ດູແລ ສອງພວກຂ້າພະເຈົ້າເປັນຜົວເມຍ ແລະໄດ້ຄອບຄົວຈັດຕັ້ງພິທີສົມລົດ ຫຼັງຈາກເດືອນໜຶ່ງນ້ຳເຜິ້ງພະຈັນໃນເຮືອນ ອ້າຍໄດ້ຮັບຄຳສັ່ງເຄື່ອນຍ້າຍປະຕິບັດງານໄປຫາແນວຮີບທິດຕາເວັນຕົກລາວ ຕໍ່ມາ ໃນຕົ້ນປີ 1952 ຂ້າພະເຈົ້າກໍ່ໄປຫາແນວຮີບພາກເໜືອລາວ.

ຂ້າພະເຈົ້າຕື່ນເຕັ້ນແທ້ຈິງຈາກບ່ອນຢູ່ (ບ້ານສີສຸມັງ) ແຂວງໜອງ ຄາຍ ໄທ ມາຮອດ ບ້ອມຕິດຕໍ່ພາທາງ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ເວັ້ນແຕ່ພໍ່ແມ່ແລະສອງນ້ອງຄົງ ຍັງທີ່ເຫຼືອບໍ່ຜູ້ໃດຮູ້ ແລະກໍ່ບໍ່ໄດ້ອະນຸຍາດສັ່ງລາຜູ້ໃດ ຕ້ອງໄດ້ຄັງທີສອງຈຶ່ງຂ້າມຜ່ານ

⁽¹⁾ ກອງທະຫານອາສາສະໝັກ ຫວຽດນາມ ໃນສະໜາມຮີບ ພາກເໜືອລາວ ໃນ ສະໄໝຕໍ່ສູ້ ຕໍ່ຕ້ານຝຣັ່ງ.

ແມ່ນ້ຳຂອງ ຕ້ອງໄປໃນກາງຄືນແລະຂ້າມຜ່ານທາງເລກ 7 ໃນຂອບເຂດທີ່ສັດຕູ ພວມຄວບຄຸມ ເຮື້ອຍື່ງໄປພ້ອມກັບຄະນະກ່ອນຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຖືກສັດຕູຈັບກຸມ ແລະເສຍສະລະ! ໃນຂະບວນເຄື່ອນທັບ ພຽງແຕ່ມີຂ້າພະເຈົ້າແມ່ນຍິ່ງທີ່ດຽວໃນໝູ່ ຕິດຕໍ່ພາທາງ ທາກໍ່ນຳສະຫາຍດົງ ວັນ ແຄງ ຈາກພາຍໃນປະເທດ ໄປຫາ ໝູ່ຕິດຕໍ່ ພາທາງໄດ້ແຈ້ງສະພາບການ ແລະຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ທີ່ດູເດືອດພາຍໃນ 10 ວັນ ຂ້າງໜ້າ: “ອັດຕາເຂົ້າສານ ພຽງແຕ່ພໍ 7 ວັນຕໍ່ 10 ວັນໄປ; ລຽບຕາມເສັ້ນທາງ ຕ້ອງ ເໝືອດເຂົ້າສານກັບກ້ວຍດິບ ໝາກມີ້ດິບທີ່ເອົາຢູ່ລຽບຕາມເສັ້ນທາງ ແລະບັນດາ ບ້ານເປັນຮ້າງເຮື້ອ ຄະນະຕ້ອງໄຂທາງໃໝ່ເອງ (ໃນໄລຍະເວລານີ້ ການສົງຄາມ ພວມຢູ່ໃນໄລຍະສັບແຂ້ວຫວີ) ບໍ່ໃຫ້ຊາວເບິ່ງເຫັນຕົນ” ດຽວນີ້ ຫວນຄືນ ຂ້າພະເຈົ້າ ເຫັນເປັນແນວໃດທີ່ຍາມນັ້ນ ຕົນເອງມີໜຶ່ງມານະຈິດເໜືອທຳມະດາເປັນແນວນັ້ນ ໃຈເຕືອນໃຈຕົນເອງ ຂ້າພະເຈົ້າ ຕົກລົງປົງໃຈ ບໍ່ຍອມເສຍໄຊອ້າຍນ້ອງ ບໍ່ເປັນ ໜັກໜ່ວງພາລະ ຫຼື ລົບກວນອ້າຍນ້ອງ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ພົ້ນຜ່ານບັນດາສາຍພູ ຫີນແຫຼມນ້ອຍ ຜ່ານຈອມພູຕາກແດດ ຈອມພູແຫ່ງໜຶ່ງເຊິ່ງ 5 ໂມງເຊົ້າ ຈາກຕີນພູ ຝັ່ງນີ້ ຍາມຕາເວັນ ຍັງບໍ່ຂຶ້ນ 12 ໂມງທຸ່ງ ຂຶ້ນມາຮອດຈອມ ແລະ 5 ໂມງຕອນ ແລງ ຍາມຕາເວັນໄດ້ຕົກ ຈຶ່ງໄປຫາຕີນພູ ຂ້າງນັ້ນ ແລະແລ້ວການເຄື່ອນທັບຄັ້ງ ທຳອິດເຂົ້າໃນທະຫານຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ສຳເລັດຜົນ ມາຮອດ ບ່ອນທີ່ປອດໄພ.

ຫຼັງຈາກຊຸມມື້ພັກຜ່ອນ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຂັ້ນເທິງເຄື່ອນຍ້າຍກັບມາປະຕິບັດ ງານໃນຜະແໜກສັດຕູ ຂອງກອງການທະຫານແລະການເມືອງ ພາກເໜືອລາວ ອົງການຕັ້ງຢູ່ໄກ້ກັບສະຖານທີ່ຕັ້ງກອງບັນຊາການຂອງສະຫາຍຕະ ຊວນ ທູ.

ຫຼັງຈາກໄລຍະໜຶ່ງ ເນື່ອງຈາກຄວາມຕ້ອງການຂອງແນວຮີບ ຂ້າພະເຈົ້າ ສືບຕໍ່ໄດ້ຮັບການເຄື່ອນຍ້າຍມາຮອດຜະແໜກເສນາຮັກອາສາສະຫມັກ ສະຫາຍ ຈູງ ຫົວໜ້າຜະແໜກເສນາຮັກ ມອບໜ້າທີ່ ໃຫ້ແກ່ຂ້າພະເຈົ້າ ສະມາຊິກພັກຄືນໜຶ່ງ

ຊາວຫວຽດ ໄປເຂົ້າຮ່ວມຫ້ອງຮຽນແພດທະຫານ ຊຸດ I ຂອງກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດລາວ ຫ້ອງຮຽນພຽງແຕ່ມີ 30 ສຳມະນາກອນ ແມ່ນທະຫານປະເທດລາວ ຈາກຢູ່ທົ່ວບັນດາແນວຮີບ ມາເຂົ້າຮ່ວມຮຽນ ໂດຍສະຫາຍ ພູມສະຫວັນ ອະດີດເປັນທ່ານໝໍ ເປັນຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ດັ່ງນັ້ນແມ່ນຮ່ວມຄາວດຽວ ຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງຜ່ານສາມເນື້ອໃນຮ້າຮຽນ: ຮຽນ ພາສາລາວແລະຈິດກ່າຍເນື້ອໃນຮ້າຮຽນເປັນພາສາລາວ ໂດຍລົງມະຕິຕັດສິນໃຈເຮັດຫຼ້ອນຮັບຜິດຊອບ ຂ້າພະເຈົ້າ ກໍໄດ້ພະຍາຍາມຕາມທັນກັບອ້າຍນ້ອງ ຈົນເຖິງໝົດສົກຮຽນ ຫຼັງຈາກຊຸດຮຽນຂ້າພະເຈົ້າ ກັບມາປະຕິບັດງານໃນສຸກສາລາ ກອງທະຫານອາສາສະໝັກ ຕັ້ງຢູ່ບ້ານ ລຸ້ຍ (ຂຶ້ນສັງກັດຜູ ກວຸ້ຍ - ແຂວງເທງະອານ) ບ່ອນທີ່ອ້າຍນ້ອງທະຫານເສຍອົງຄະ ສ່ວນໃຫຍ່ຖືກຫັກຕີນແຂນ ໄຂ່ປ່າ ແລະໄຂ່ປ່າຊໍາເຮື້ອ ໃນຊຸມມື້ ຊັບໃຊ້ອ້າຍນ້ອງທະຫານ ທະຫານເສຍອົງຄະຢູ່ສຸກສາລາ ກໍລຳບາກທີ່ສຸດ ຢູ່ກາຢາຂາດເຂີນ ຕໍ່ບັນດາບັນໄຂ່ປ່າຊໍາເຮື້ອຂອງອ້າຍນ້ອງ ພວກຂ້າພະເຈົ້າພຽງແຕ່ເອົາຈິດໃຈຊັບໃຊ້ ດູແລ ປອບໃຈແມ່ນຫຼັກ ພ້າໜາວຈັດ ບາງເອື້ອຍນ້ອງພວກຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງເຂົ້າໄປໄຮ່ ຕັດພົນມາຝັງໃຫ້ແກ່ອ້າຍນ້ອງ ບາງທີ ຂ້າພະເຈົ້າຖືກກົງໄມ້ແທ້ງ ຫັກລົ້ມເຕັງກາງຫຼັງ ເອື້ອຍໂທນ ເມຍອ້າຍກີ້ ຕ້ອງພາ ຂ້າພະເຈົ້າ ນອນບໍ່ເໝັ່ງຕິງ ບົນຕຽງ 10 ວັນ ຂ້າພະເຈົ້າ ພຽງແຕ່ໄດ້ສະຫາຍນາຍໝໍ ທຽມໜຶ່ງກ້ອງ novocain ເຂົ້າໃນຫຼັງຕໍ່ມື້ (ໜຶ່ງຊະນິດຢາຊາລິດເຈັບ).

ໃນເດືອນ 6/1953 ໄດ້ຮັບຄຳສັ່ງຂອງຂັ້ນເທິງ ຂ້າພະເຈົ້າອອກຈາກສຸກສາລາແພດທະຫານ ກັບມາຫ້ອງການ ຄະນະພະນັກງານຮັບຜິດຊອບຢູ່ພາກເໜືອລາວ ໂດຍສະຫາຍ ຫງວຽນ ກວາງ ຊຳ ເປັນຫົວໜ້າ ຂ້າພະເຈົ້າ ແລະອາແກ່ງ ໄດ້ຢູ່ຮ່ວມກັນໃນຫ້ອງດຽວກັນໃນກົມກອງ ແລະຫຼັງຈາກນັ້ນ ທັງກົມກອງຕາມກອງທະຫານເດີນຮັບເອົາແລະບໍລິຫານໃນແຂວງຊຳເໜືອ ນອກຈາກໜ້າທີ່

ຂອງອົງການ ໃນທາງເຄື່ອນທັບ ຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງໄດ້ມອບວຽກຄູແລສຸຂະພາບໃຫ້
ແກ່ກອງແຮງງານເກນ 300 ຄົນ ທະຫານຫຼວງໄປກ່ອນ ໝູ່ທະຫານທ້ອງຖານພວກ
ຂ້າພະເຈົ້າໄປຕາມຫຼັງ ນອກເຄື່ອງບາໂລສ່ວນຕົວ ຂ້າພະເຈົ້າ ຕ້ອງຖືຈຳນວນຢູກ
ຢາທີ່ຈຳເປັນ ປະມານ 30 ກກ. (ຂ້າພະເຈົ້າ ຕ້ອງໃຊ້ຄູ່ກະທໍເພື່ອຫາບ) ທາງເຄື່ອນ
ທັບ ພຽງແຕ່ມີການປົນຂຶ້ນຄ້ອຍແລະລອຍຫ້ວຍ ເຄື່ອງບິນ B26 ຊອກຄົນຕະຫຼອດ
ທັງເວັນທັງຄືນ ຄາບເຂົ້າຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ແມ່ນບັນດາບັນເຂົ້າເກືອບປົນໝາກກາ
ຫຸງແຕ່ຄືນກ່ອນດ້ວຍເຕົາຮວ່າງເກີມ ນ້ຳດື່ມແມ່ນນ້ຳຫ້ວຍລະລາຍດ່າງທັບທຶມ!

ໄປຂຶ້ນຮອດໂກ້ກັບແຂວງຊຳເໜືອ ກົມກອງ ຢຸດຕິນ ຢູ່ສະຖານທີ່ແຫ່ງໃໝ່
(ໃນໄລຍະເວລານີ້ ສະຫາຍ ມາຍ ໂກນ ເປັນຫົວໜ້າກົມກອງ) ໃນປະຈຳວັນ ພວກ
ຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງໄຕ່ພູ ເຂົ້າປ່າໄມ້ຕັດ ໄມ້ໄຜ່ໄມ້ເຮັຍ ນຳມາຕັ້ງຄ້າຍທະຫານ ຕັດ
ໄມ້ເຮັຍແຫ້ງເພື່ອຕອນຄ່ຳເຜົາປາບຍຸງ; ຊຸດໝໍ່ນຳມາເຮັດ ອາຫານແທນຜັກ ທັງ
ອົງການ ພຽງແຕ່ຕີນຂ້າພະເຈົ້າແມ່ນຍິງທົດງຽວ ແຕ່ບໍ່ມີການບູຮູ້ມະສິດໃດ; ກໍ່ໄປ
ຂົນສົ່ງເຂົ້າສານທີ່ໂກຈົນເວລາເດີນທາງໄລ່ເປັນມື້ ກໍ່ຮ່ວມແຮງທາມບັງກາທາມ
ທະຫານເຈັບປ່ວຍຈາກກົມກອງ ມາຮອດ ສຸກສາລາ ໂກຈົນເຖິງສອງເວລາ
ເດີນທາງໄລ່ເປັນມື້ ບໍ່ຕ່າງຫຍັງກັບເພດຊາຍ ຂ້າພະເຈົ້າແລະໜຶ່ງບັນດາອ້າຍນ້ອງ
ຖືກໄຂ່ປ່າບາມີ ຫາລະສອງວັນຕໍ່ຄັ້ງ ໄຂ່ສິ້ນຕຽງ ຈາກແຕ່ລະອອກອາການໄຂ່ ຍັງ
ຄົງລຸກຂຶ້ນ ເຮັດວຽກປົກກະຕິ ໂດຍມີໄລຍະໜຶ່ງ ທັງກົມກອງໝົດເກືອກິນໃນທັງ
ເດືອນ ຕ້ອງກິນເຂົ້າຈາງດ້ວຍເຂົ້າກຳທີ່ໄດ້ເກືອບຖືກຕົກໂໝກກັບໝໍ່ປ່າລວກ ແຊ່
ນ້ຳຫ້ວຍ ສະນັ້ນ ຈົນເຖິງປັດຈຸບັນນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງຄົງຖະໜອມເມັດເກືອກິນຢ່າງ
ສຸດແສນ ! ຍາມນັ້ນ ມີພໍເກືອກິນໃນປະຈຳວັນ ແມ່ນພວກຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ສຶກຊີວິດ
ເປັນຫຍັງທີ່ສົດໃສ ຄືໄດ້ກິນອາຫານເລີດຫັນ.

ຂໍເລົ່າກ່ຽວກັບຊີວິດການເປັນຢູ່ສ່ວນຕົວ: ຫຼັງຈາກສັນຕິພາບສ້າງຕັ້ງຄືນ 1954 ຜົວເມຍ ຂ້າພະເຈົ້າ ມີເງື່ອນໄຂ ບາງທີມາຢ້ຽມຢາມຖາມຂ່າວກັນ; ເຖິງວ່າ ຮ່ວມແນວຮີບດຽວກັນ ອ້າຍໄປກ່ອນ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄປຫຼັງ ແຕ່ລະຄົນຢູ່ໜຶ່ງກົມກອງ ໃນແຕ່ລະຄັ້ງ ແວ່ຢ້ຽມຢາມຖາມຂ່າວກັນ ພຽງແຕ່ໄດ້ 1 - 2 ວັນ ແລະໃນແຕ່ລະ ຄັ້ງມາຢ້ຽມຢາມຖາມຂ່າວກັນ ຕ້ອງໃຊ້ເວລາແຕ່ 1 - 2 ເວລາເດີນທາງໄລ່ເປັນມື້ ຍ່າງ ບາງທີ ໃນໂອກາດບຸນປີໃໝ່ ພວມເຄື່ອນທັບກໍ່ພົບກັນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າເຂົ້າ ບ້ານຊາວເມືອງ ໄດ້ແມ່ນັກຮີບຄົນໜຶ່ງໃຫ້ພັກຜ່ອນ ໃຫ້ແກ່ກິນບັນດາຫໍ່ເຂົ້າຕື່ມບໍ່ ມີໃຈ ເຂົ້າວັນທີ 2 ບຸນປີໃໝ່ ແຕ່ລະຄົນສືບຕໍ່ໄປໜຶ່ງທາງ ກັບມາກົມກອງ.

ເມື່ອກອງທະຫານອາສາສະຫມັກ ມາເຕົ້າໂຮມ ຍາມນັ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າເຈ້ຍ ເດັກສາວຫາກໍ່ເກີດ ຍ່າງ ຈາກ K72 (ໂຮງໝໍກອງທັບຂຶ້ນສັງກັດເມືອງອຽນດົງ - ແຂວງແຫງຮິວ) ກັບພັກຜ່ອນໃນບ້ອມສະໜອງ ໂຮ່ຍຊວນ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຂໍອະ- ນຸຍາດໃຫ້ພັກ ແຕ່ບັນດາສະຫາຍບັນຊາ ບອກຂ້າພະເຈົ້າ ຕ້ອງເຄື່ອນທັບທວນຂຶ້ນ ກົມກອງໃໝ່ ໃນຈອມພູນາແມວ (ເຂດແດນທັງສອງປະເທດ ຫວຽດນາມ - ລາວ) ໃນອົງການ ໂດຍສະຫາຍ ຫງວຽນ ຄາງ ເປັນຜູ້ຕົວແທນລັດຖະບານເຮົາ ຄຽງຂ້າງ ລັດຖະບານຕໍ່ຕ້ານລາວ ຈາກນັ້ນ ຜົວເມຍຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ດໍາລົງຊີວິດນຳກັນໃນກົມ ກອງດຽວກັນ ສອງປີຕໍ່ມາຂ້າພະເຈົ້າເກີດເດັກຊາຍທີສອງ ໄລຍະນັ້ນ ສໍາລັບ ເດັກນ້ອຍ ລັດເຮົາຍັງບໍ່ມີລະບອບຫຍັງຫຼາຍ ເອື້ອຍນ້ອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ລ້ວນແຕ່ ຕ້ອງ ທັງເຮັດວຽກ ທັງເບິ່ງແຍງດູແລບັນດາລູກດ້ວຍບັນດາຄາບເຂົ້າສ່ວນລວມ ດ້ວຍບັນດາ ເຕົ້ານົມຂອງແມ່ແລະຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດ້ວຍບັນດາເງິນຕາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງ ພໍ່ແມ່ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບການໜ້າທີ່ ຄຸ້ມຄອງໜຶ່ງສາງຢາໃຫຍ່ ເພື່ອຄັບແຄບຈັກ ຫ້ອງເຮືອນແລະຄາວຽກຕະຫຼອດວັນ ດ້ວຍບັນລາຍການຢາ ບັນດາຊະນິດຢາແລະ ເບີກຈ່າຍໃຫ້ແກ່ບັນດາກົມກອງ ແຕ່ແມ່ນໂຊກດີ ໃນໄລຍະເວລານີ້ ໄດ້ມີອ້າຍ

ແບ່ງປັນຊ່ວຍກັນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າແທນກັນຈາກບົນຈອມໂນນທີ່ບ່ອນຢູ່ ມາຮອດ
ຕີນໂນນຂ້າງຫ້ວຍ ຂ້າງເຮືອນຄົວ ເອົາເຂົ້າ ຫາບນ້ຳແລະຊັກຖູໂສ້ງເສື້ອ.

ໃນທ້າຍປີ 1956 ຫຼັງຈາກການທີ່ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມໃນ
ລາວ ຖອນກັບມາປະເທດ ສາມຝ່າຍໃນລາວກະກຽມຈັດຕັ້ງລັດຖະບານປະສົມ
ບັນດາເຮື້ອຍນ້ອງຜູ້ຍິງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ມີລູກນ້ອຍໄດ້ກັບມາປະເທດດ້ວຍທາງບິກ
ເຈຍລູກ ຖືເຄື່ອງສຳພາລະເດີນທາງນຳ ຂ້າພະເຈົ້າແລະອ້າຍຄືນໄກກັນ ຂ້າພະເຈົ້າ
ເຈຍລູກນ້ອຍກັບມາປະເທດ ສ່ວນອ້າຍຢູ່ຄືນເຮັດວຽກແລະດູແລເດັກໃຫຍ່!

ເສັ້ນທາງຈາກນາແມວ ກັບມາ ຫວຽດນາມ ຍາມນັ້ນ ພຽງແຕ່ແມ່ນທາງນ້ອຍ
ເມື່ອກັບມາຮອດ ຮ່າໂນ້ຍ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ພັກຢູ່ບ້ອມຮັບຕ້ອນຂອງສະຫາຍ
ຄວ່າ ແລະກໍ່ໂດຍສະຫາຍ ຄວ່າ ຈັດວາງ ວຽກງານ ຂ້າພະເຈົ້າແລະເອື້ອຍດິງ ລານ
ໄດ້ຮັບການແບ່ງງານມາໂຮງຮຽນບຳລຸງ ນາງພະຍາບານ ຂອງກະຊວງ
ສາທາລະນະສຸກ ສຳມະນາກອນຂອງໂຮງຮຽນ ລວມມີ ທັງອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງພາກ
ໃຕ້ ພາກຕາເວັນຕົກກັບມາເຕົ້າໂຮມ...

ຂໍສືບຕໍ່ເລົ່າເລື່ອງກ່ຽວກັບຄອບຄົວສ່ວນຕົວຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ 44 ປີເປັນ
ຜົວເປັນເມຍນຳກັນ ແຕ່ 24 ປີຕົ້ນ ການໂຮມຢູ່ດ້ວຍກັນເປັນໜຶ່ງຄອບຄົວແມ່ນ
ກໍລະນີທີ່ມີໜ້ອຍທີ່ສຸດ ອ້າຍເລື້ອຍໆຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມບອກສອນບັນດາລູກຈາກໄກ
ດ້ວຍຄວາມຮັກທີ່ກວ້າງໃຫຍ່ ແລະການແບ່ງປັນເງິນເດືອນໃນລາຍໄດ້ຍັງນ້ອຍ
ຂອງຕົນໃຫ້ແກ່ບັນດາລູກ ໃນໄລຍະຕ້ານອາເມລິກາອັນດຸເດືອດ ຄອບຄົວນ້ອຍໆ
ຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ພໍ່ແມ່ແລະສອງນ້ອງຂອງຂ້າພະເຈົ້າ (ກ່ອນນັ້ນ ໄດ້ກັບ
ຄືນບ້ານເກີດເມືອງນອນ ຈາກໄທ ພ້ອມກັບມາເຂດບໍ່ແຮ່ກັບພວກຂ້າພະເຈົ້າ)
ເຫັນແກ່ຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ ເພື່ອໃຫ້ບັນດາລູກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບ ຄວາມປອດໄພໃນສິ່ງ

ຄວາມ ໄດ້ລະຫຼິ້ນ ຮ້າຮຽນ ເວລານີ້ ບັນດາລູກຂ້າພະເຈົ້າ ລ້ວນແຕ່ເປັນບັນດາ ລາສະດອນດີ ບັນດາສະມາຊິກພັກມີລະດັບວິທະຍາສາດເຕັກນິກ ຕອບສະຫນອງ ໄດ້ທຸກໜ້າທີ່ໃນໄລຍະການປ່ຽນແປງໃໝ່ ກໍ່ສ້າງ ພັດທະນາປະເທດໃນທຸກດ້ານ ພຽງແຕ່ເສຍດາຍວ່າ ອ້າຍແມ່ນຄູ່ຊີວິດ ຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ເຖິງແກ່ກຳສູ່ແດນຄົງຢູ່ ຊົ່ວນິລັນດອນ ບໍ່ໄດ້ເຫັນກັບຕາບັນດາຜົນສຳເລັດຂອງປະຕິວັດແລະຄວາມຜາສຸກ ຂອງຄອບຄົວ ເຊິ່ງຕະຫຼອດຊີວິດອ້າຍໄດ້ຮັບໃຊ້.

ດັ່ງກ່າວຂ້າງເທິງນີ້ ແມ່ນບັນດາເລື່ອງລາວນ້ອຍໆ ໃນຕະຫຼອດໄລຍະທີ່ພວກ ຂ້າພະເຈົ້າ ຄູ່ຊີວິດ ພົ້ນພາລະຄອບຄົວ ເຂົ້າຮ່ວມກອງທະຫານອາສາສະຫມັກ ຫວຽດນາມໃນລາວ ແລະໃນໄລຍະທີ່ທົ່ວປວງຊົນຕ້ານອາເມລິກາ ກູ້ຊາດ ທັງນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າຄິດວ່າສົງຄາມໄດ້ເລື່ອນໄປໄກຫຼາຍກວ່າ 30 ປີ ແລະບັນດາແຖວຂຽນ ຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ຫຼີກເວັ້ນໄດ້ບັນດາຂໍ້ຂາດຕົກບົກພ່ອງ ຄວາມຫວັງບົດຂຽນຈະ ປະກອບສ່ວນນ້ອຍ ເຮັດໃຫ້ພາກບົດບັນທຶກຄວາມຊົງຈຳມີສີສັນຂຶ້ນ.

*ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ພັກຄອມມິວນິດ ຫວຽດນາມ
ປະຫວັດສາດສາຍພົວພັນພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດ ນາມ (1930-2007):
ບົດບັນທຶກຄວາມຊົງຈຳ ພາກ I ສຳນັກພິມຈຳໜ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ -
ຄວາມຈິງ, ຮ່າໂນ້ຍ 2012 ໜ້າທີ 383-387.*

ເສັ້ນທາງໄດ້ເດີນທາງຜ່ານ

ຟານ ບິກທ໌⁽¹⁾

ໃນປີ 1950 ອອກເດີນທາງຕາມເສັ້ນທາງຂອງປະຕິວັດ ໂກຄອບຄົວທີ່ຮັກແພງ ແລະນາງແມ່ຮັກແພງທີ່ສຸດໂດຍຊົ່ວຄາວ ຂ້າພະເຈົ້າເຂົ້າຮ່ວມກອງທະຫານອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມໃນລາວ ຂຶ້ນສັງກັດກອງ 83 ກອງຮ້ອຍ 137 ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການສູ້ຮົບແລະກໍ່ສ້າງພື້ນຖານປະຕິວັດລາວ ໃນເຂດແນວຫຼັງສັດຕູ ວັງວຽງ, ຝາຕັ້ງ, ບ້ານຈຽງ, ເມືອງກາສີ ລຽບຕາມທາງຫລວງ 13 ປະຕູເຂົ້າອອກຕົ້ນຕໍ ກ້າວສູ່ມາທົ່ງພຽງ ວຽງຈັນ.

ໃນປີ 1954 ຂ້າພະເຈົ້າກັບມາເຕົ້າໂຮມໃນຫວຽດນາມ ປະຕິບັດງານໃນກອງພົນ 335 ໃນປີ 1960 ຂ້າພະເຈົ້າຍັງມີກຽດຕິຍົດ ສືບຕໍ່ກັບມາສູ້ຮົບຢູ່ສະຫນາມຮົບລາວ ຂຶ້ນສັງກັດກອງ 959 ເປັນຊ່ວຍຊານການທະຫານຫວຽດນາມ ຊ່ວຍໃຫ້ລາວເຄື່ອນໄຫວໃນເຂດທະຫານພາກໃຕ້ລາວ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແລະເຂດທະຫານ ແຂວງຊຽງຂວາງ - ທົ່ງໄຫທິນ ເມື່ອປະຕິບັດງານໃນກອງ 463 ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຖືກບາດເຈັບເປັນສາມເທື່ອໃນຕ້ານຝຣັ່ງແລະຕ້ານອາເມລິກາກູ້ຊາດ ໃນສະໄໝຕ້ານ ອາເມລິກາກູ້ຊາດ ຂ້າພະເຈົ້າແມ່ນທູດສະເພາະການທະຫານຫວຽດນາມ ຢູ່ຄຽງຂ້າງອົງການແນວໂຮມ ລາວຮັກຊາດໂດຍກົງ.

⁽¹⁾ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກ ຜູ້ຊ່ວຍຊານດ້ານການທະຫານ ແລະ ທູດພິເສດດ້ານການທະຫານ ຫວຽດນາມ ຢູ່ລາວ ໃນການຕໍ່ສູ້ຕ້ານຝຣັ່ງແລະ ຕໍ່ສູ້ຕ້ານສະຫະລັດອາເມລິກາ.

ຂ້າງລຸ່ມນີ້ແມ່ນໜຶ່ງໃນບັນດາເລື່ອງລາວເປັນຈິງໜ້າຈິດຈໍາໄວ້ ໃນລະຫວ່າງ ການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ສູ້ຮົບຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ໃນເຂດແນວຫຼັງສັດຕູ ຕ້ານລ່າເມືອງ ຂຶ້ນຝຣັ່ງ ແລະກົງຈັກອໍານາດການປົກຄອງຫຸ່ນໃນລາວ.

ເລື່ອງລາວເປັນຈິງ ຮັບຄວາມຜູກພັນຮັກໄຄ່ອຂງປະຊາຊົນລາວສໍາລັບອ້າຍ ນັກຮົບອາສາສະຫມັກ ຫວຽດນາມ ສູ້ຮົບເຮັດພັນທະສາກົນໃນສະຫນາມຮົບລາວ.

ນ້ຳໃຈຮັກແພງ ແລະຄວາມຮູ້ ໂດຍບໍ່ມີນ້ຳໜັກ - ມັນແມ່ນຄັງປະເສີດອັນລ້ຳຄ່າ ແລະກວ້າງໃຫຍ່ ທີ່ເຮົາອາດສາມາດນໍາຕາມຕົວຢ່າງເບົາງ່າຍ ຄືມີແຮງຍົກ ແຮງ ຮັບໂດຍບໍ່ມີທີ່ສິ້ນສຸດ.

ບໍ່ມີເລື່ອງລາວເລົ່ານິທານໃດທີ່ງາມກວ່າເລື່ອງລາວ ໂດຍຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງຕົນເອງທີ່ຂຽນເປັນ.

ຂ້າພະເຈົ້າ ພຽງແຕ່ຮູ້ອຸທິດໃຫ້ປະເທດຊາດຂ້າພະເຈົ້າ ແລະພັນທະສາກົນ ສໍາລັບເພື່ອນລາວ ບໍ່ມີຫຍັງກວ່າແມ່ນເລືອດ ແຮງງານ ນ້ຳຕາແລະເຫຼືອ ແລະ ຄວາມກະຕັນຍູຮູ້ບຸນຄຸນຈາກຈິດວິນຍານເລິກທີ່ສຸດ.

ທໍາມະຊາດປະທານໃຫ້ແກ່ເຮົາຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ບໍ່ຍາວນານ ແຕ່ອະນຸສອນ ຝັງໃຈກ່ຽວກັບຊີວິດການເປັນຢູ່ສວຍສົດງົດງາມ ແລະອັນສູງສົ່ງ ... ກໍ່ຍັງເປັນເວລາ ຕະຫລອດກາລະນານ.

ເລື່ອງລາວນັ້ນ ດັ່ງນີ້:

ເດິກ ຕື່ນຄໍາມືດຈາກຄ່ອຍໆອອກ ພະຈັນຂ້າງແຮມຖືກຊັ້ນເມກຫຼັງຈາກຫ່າ ຝົນລະລາຍ ປົກຄຸມ ຄ່ອຍກະຈາຍອອກສົ່ງແສງສະຫວ່າງ ມົວໆ ພຽງແຕ່ພໍໃຫ້ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຈໍາແນກໄດ້ຮູບຮ່າງ ທຸກສິ່ງຂອງອ້ອມຮອບບໍ່ໄກ ຕາມຄວາມຊົນ ເຄີຍຂອງທ່ານທະຫານແນວຫຼັງສັດຕູ ຮູບແຖວພວກຂ້າພະເຈົ້າ ກະຈາຍອອກໃນ

ທ່າກ້າວເດີນ ພ້ອມທີ່ຈະສູ້ຮົບ ກ້າວໄປຂຶ້ນຢ່າງຮອບຄອບຖີ່ຖວນ ລະມັດລະວັງຂຶ້ນ
ຂ້າພະເຈົ້າ ເຕືອນອ້າຍນ້ອງ ສວຍໂອກາດໃກ້ຊິດຕິດແທດຮູບແຖວບັນດາຕົ້ນ
ພຸ່ມໄມ້ແລະສິ່ງກົດຂວາງຢູ່ທັງສອງຂ້າງທາງນ້ອຍ ສິ່ງທີ່ສັງຫອນໃຈໃດນັ້ນ ເຮັດໃຫ້
ຂ້າພະເຈົ້າຢຸດເຊົາ ນັ່ງລົງຕິດຕາມຟັງ ມືວາງໃນທີ່ໄກປົນກົນມີທີ່ໄດ້ຂຶ້ນລູກປົນໄວ້
ຈາກພຸ່ມໄມ້ຢູ່ຂ້າງໜ້າ ມີສຽງກົງແຫ້ງຖືກຫັກ ອາດສາມາດມີຄົນ ຫຼື ໂຕສັດໃດໄປ
ຫາເຫຍື່ອ ໃນເວລາບົດດຽວ ຂ້າພະເຈົ້າ ຕັດສິນເຮັດໃຫ້ສຽງດັງ ເພື່ອສືບປະຕິກິລິຍາ
ຈາກພຸ່ມໄມ້ ບ່ອນອອກຂຶ້ນສຽງດັງ ເຜີຍອອກທົ່ວມ້ວນຜ້າ ຜູ້ຊາຍຄົນໜຶ່ງຍືນຂຶ້ນ
ຂ້າພະເຈົ້າທັນຮູ້ເຫັນນັ້ນແມ່ນພໍ່ມຸງ ຢູ່ບ້ານນາ ສະພາບການມີເລື່ອງຫຍັງເກີດຂຶ້ນ
ໂດຍບັງເອີນ ຫຼື ໃດ ພໍ່ໄດ້ປິດລັບ ລັດທາງ ຕິດຕໍ່ ເພື່ອແຈ້ງຂ່າວລ່ວງໜ້າ ແຕ່ເຫດ
ໃດ ບໍ່ມີຜູ້ໃດອື່ນ ກຸ່ມຊາຍບ້ານໄດ້ຢູ່ໃສ ? ພໍ່ ລະມັດລະວັງ ລາກມືຂ້າພະເຈົ້າ ເຂົ້າ
ບັງຫຼັງພຸ່ມໄມ້ ສຳນຽງເວົ້າຫອບຟ້າວຮີບ ສັ້ນໆ ພໍ່ຟັງໄດ້ : “ສັດຕູມາໜາໜາຍ...
ພວກມັນໄດ້ໄລ່ຕ້ອນປະຊາຊົນທັງໝົດ ອອກເທົ້າໂຮມຢູ່ເດີນວັດ ພວກມັນກັ້ນຮັບ
ແລະດັກສະກັດຢູ່ບັນດາແຄມປ່າເຂົ້າບ້ານ ກູຮູ້ ກົນອຸປະຍາຂອງບັກສັດຕູ ໄຂກວາດ
ລ້າງ ແຕ່ເຊົ້າ ພໍ່ເຮັດຄືວ່າ ບໍ່ຮູ້ຫຍັງ ຖືມືດໄປ ເບິ່ງໄຮ່ໂດຍບໍ່ປາກບໍ່ຕີງ ແລ້ວໜີເລີຍ
ນອນຊ້ອນຕົວໃນພຸ່ມໄມ້ນີ້ລີ້ຖ້າບັນດາລູກ ພໍ່ພຽງແຕ່ກ້າວອນບັນດາລູກປະສົບ
ບ່ອນດັກສະກັດຂອງມັນ” ຂ້າພະເຈົ້າມ່ວນຊື່ນເກີນໄປ ກອດຕົວຮ່າງກາຍຈ່ອຍ
ຜອມຂອງທ່ານເຖົ້າແໜ້ນ ເກືອບໄວອາຍຸເຈັດສິບປີແລ້ວ ເຊິ່ງເພີ່ມຂຶ້ນຄວາມຍືມ
ນັບຖືໃນໃຈ ນັບແຕ່ຊຸມມື້ຕົ້ນ ກຳລັງຂອງເຮົາຍັງກະຈາຍ ແລະມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ
ຫຼາຍ ປະຊາຊົນໄດ້ເກັບທ້ອນເກືອກົນເຂົ້າສານແຕ່ລະເມັດ ປັ້ນເຂົ້າໜຽວ ລ້ຽງພວກ
ຂ້າພະເຈົ້າ ປົກປັກຮັກສາຄືລູກຫຼານຮ່ວມຕະກູນ ໃນແຕ່ລະຄັ້ງ ບັນດາແມ່ ບັນດາ
ເອື້ອຍ ບັນດານ້ອງຮັກ ໜຶ່ງເຂົ້າໜຽວ ບໍ່ລືມເພີ່ມປັ້ນເຂົ້າສານ ອອກໄປເບິ່ງໄຮ່ ບໍ່ຂາດ
ປັ້ນເຂົ້າໜຽວ ເກືອບປົນໝາກເຜັດ ແບ່ງເບົາແຕ່ລະຄາບ ແຕ່ລະວັນລ້ຽງພວກ
ຂ້າພະເຈົ້າ ການເຄື່ອນໄຫວ ໃກ້ຊິດຕິດແທດກັບຊາວບ້ານໃນເຂດຢູ່ຕິດຕໍ່ກັນນີ້

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ຂ້າພະເຈົ້າກະດຽວວ່າ ແຜ່ນດິນ ມະນຸດຢູ່ທີ່ນີ້ ໄດ້ລົ້ງແກວ່ນຢ່າງສົມບູນ ແຕ່ວ່າມັນຍັງຄົງມີຫຼາຍເຄື່ອງ ຫຼາຍສິ່ງທີ່ຍັງບໍ່ທັນຮູ້ດີ ... ພໍ່ມຸງເອງໄດ້ສອນພວກຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ຕື່ມສິ່ງທີ່ໃໝ່: ການເປັນຢູ່ ການຕາຍຕໍ່ສັດຕູ ແມ່ນສິ່ງທ້າທາຍເປັນຊັດເຈນທີ່ສຸດກ່ຽວກັບ ໃຈຮັກຊາດ ຮັກທະຫານເຮົາ ຮັກປະຕິວັດ ພໍ່ເພື່ອພວກຂ້າພະເຈົ້າ ເຊິ່ງເຮັດທຸກໆກາເກີນໄປຂະໜາດ ແລະກຳລັງວັງຊາຂອງຕົນ ນັ້ນແມ່ນສິ່ງທີ່ສັດຕູບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້.

ກິນອຸບາຍສັດຕູ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າບັງເອີນກັງວອນຄິດ ກົງກັນຂ້າມ ຂ້າພະເຈົ້າສະເໜີໃຈຕໍ່ນ້ຳໃຈປະຊາຊົນຢ່າງສົມບູນ ຜູ້ທີ່ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ແກ່ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຮູ້ດີກິນອຸບາຍນັ້ນ ເຊິ່ງໜຶ່ງກິນອຸບາຍຂອງພະລັງຊີວິດທີ່ພັນຄົງຕະຫຼອດການ ສັນດັງຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ສຶກຮືນໆ ຄວາມຮືນຫາລະໄຫຼຫຼັ່ງອອກໃນທາງຕາ ເປັນອັນວ່າ ພໍ່ມຸງ ໄດ້ນັ່ງຢູ່ນີ້ແຕ່ເຊົ້າ ຂ້າພະເຈົ້າທັນຄິດກ່ຽວກັບທ່າຝົນທີ່ຜ່ານມາ ແລະນົກພາບ ສະພາບພໍ່ຕ້ອງກັດແຂ້ວອົດທົນ ບໍ່ມີໝວກກຸບ ບໍ່ມີຜົນເສື້ອກັນຝົນ ໄດ້ຊ້ອນຕົວໃນພຸ່ມໄມ້ ແລະຕ້ອງຮັບ ທ່າຝົນໃຫຍ່ ເທລົງຕົວເຖົ້າ ພໍ່ບໍ່ກັງວອນໃຫ້ແກ່ຕົນ ເຊິ່ງກັງວອນໃຫ້ແກ່ບັນດາລູກ ມີຫົວຫຼາຍບໍ່ ແລະຈະຮັບມືຕໍ່ສັດຕູກວາດລ້າງເປັນແນວໃດ?

ໃນຄັ້ງໜຶ່ງອື່ນ ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້... ພໍ່ຕ້ອງການໄດ້ນຳເຖິງມືພວກຂ້າພະເຈົ້າບັນດາເມັດເຂົ້າສານ ປັ້ນເຂົ້າໜຽວ ເຮັດໄດ້ດ້ວຍມືຕົນເອງ ແລະເອົາໄວ້ຈາກສ່ວນກິນຂອງຄອບຄົວ.

ໄດ້ທຸ່ງຄືນ ບາງທີຍັງມີລູກຈ້ອງແລະສູງປົນຍັງຄົງລະເບີດ ພໍ່ພາພວກຂ້າພະເຈົ້າໄປທະລຸຕາມ ໜຶ່ງທາງນ້ອຍ ເບິ່ງຄືວ່ານາມດິນແລ້ວ ບໍ່ມີຄົນໄປມາ ຕົ້ນຫຍ້າປົ່ງ ຕຶບໜາ ຮົກໜາ ແລ້ວມາຮອດຕອນສວນ.

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ຂ້າພະເຈົ້າ ສົ່ງສັນຍານໃຫ້ແກ່ອ້າຍນ້ອງຢຸດເຊົາ ເຝົ້າຍາມທາງນອກ ຈັດວາງ ຮູບແຖວ ພ້ອມທີ່ຈະ ຄອຍດັກຢູ່ພາຍນອກ ຂ້າພະເຈົ້າໄປຕາມພໍ່ ເຂົ້າໃນພາຍໃນ ກະຕູບ ໄດ້ເກົ່າດ້ວຍໄມ້ໄຜ່ໄມ້ເຮັດໃບ ກິນຊຸ່ມໂໝກສົ່ງຂຶ້ນແມ່ນຫຸນຫວຍ.

ຂ້າພະເຈົ້າຢຸດເຊົາ ຍືນຫຼັງຝາກະແຕະຕິດຕາມ ພໍ່ກ້າວຂ້າມປະຕູຂາດເປື້ອນ ຈັດມັງນບັນດາຂອງກະລັງກະລາດໃສ່ໜຶ່ງມຸມ ຄືພວມຕ້ອງການຫາເຄື່ອງຫຍັງນັ້ນ ພ້າວໆ ຟັ່ງໆຫຼາຍ ຂ້າພະເຈົ້າກະຈະເຂົ້າໄປຊ່ວຍໃຫ້ພໍ່ ແຕ່ທັນຢຸດເຊົາ ແລະຖອຍ ໄປຂ້າງໜຶ່ງ ຈາກຂ້າງນັ້ນປະຕູທີ່ແສງສະຫວ່າງຂະມຸກຂະມົວ ປະກົດຕົວຂຶ້ນແສງ ຄົນໜຶ່ງ ມີດງຽບ ຈົດຈໍ່ສັງເກດພໍ່ມຸງ.

ສຽງຫົວໃຈຂ້າພະເຈົ້າ ເຕັ້ນຕື້ກາງ ຄວາມຮ້ອນແຜ່ລາມໄປທົ່ວຕົນໂຕ ຄົນດີ ຫຼື ຄົນຮ້າຍ? ເຮົາ ຫຼື ສັດຕູ?

- ພໍ່ເຖົ້າ ມີໆຫາຫຍັງຢູ່ບ່ອນນີ້?

ສຽງຖາມທັບມ້າງ ບັນຍາກາດມີດງຽບ ພໍ່ມຸງ ຕຶກໃຈທັນຄືນ ມີປ່ອຍກະສອບ ເຂົ້າສານ ແຕ່ຄືຈັ່ງວ່າ ຕັ້ງສະຕິຄືນໄດ້ ຂ້າພະເຈົ້າ ຮັບຮູ້ທັນ: ມະນຸດນັ້ນ ມັນໄດ້ ເຄຍຈອບເຫຍື່ອໃນກາງຄືນ ແລະມັນຈະເຮັດຫຍັງ ແກ້ໄຂເປັນແນວໃດ? ເຂົ້າສານບໍ່? ມັນຟາດສິ່ງກະສອບເຂົ້າສານ ແກວ່ນຢ່າງຊະຊາຍ ມັນສືບຕໍ່ ການຫຼິ້ນແມວເວີນ ເຫຍື່ອ ຂ້າພະເຈົ້າ ກັດລືບເຂົ້າ ທັງຕົວເກືອບສຸມຂຶ້ນທັງໝົດ ແລະຄູ່ມື ພຸ່ງເຂົ້າຈັບ ທັນໂຕສັດຫວະ? ບໍ່ ມັນບໍ່ພຽງແຕ່ມີຜູ້ດຽວ ມັນໄດ້ກ້າຕາມເຂົ້າໄປນີ້ ຄົງຈະຕໍ່າສຸດ ກໍ່ໜຶ່ງໝູ່ ຫຼື ໜຶ່ງໝວດ ໄປພ້ອມກັນ ສິ່ງທີ່ຈຳເປັນຂະນະນີ້ ແມ່ນຕ້ອງໃຫ້ພວກມັນ ປະກົດຕົວຢ່າງເປີດເຜີຍກຳລັງແທ້ຈິງ ຈຶ່ງ ອາດຈະກະທຳແນ່ນອນໄດ້ ແຕ່ກໍ່ອາດ ຈະວ່າມັນຫາເສດຫາເລີຍຍ່ອຍ ອ້າງຜົນງານກັບບັນຊາ ຈັກວ່າທີ່ໃດນິກຄົດ ພວດ ເຂົ້າມາໃນຍາມຂ້າພະເຈົ້າຕື່ນເຕັ້ນຕິດຕາມ ເບິ່ງພໍ່ຍັງຄົງທ່າທາງມີດງຽບ ພໍ່ເຫຼືອດຕາ

ຫັນໜ້າຕາມທິດຂ້າພະເຈົ້າ ແລ້ວແຜດສຽງສູງ: “ບໍ່ໄດ້” “ບໍ່ໄດ້” ບັກສອດແນມ
ຊ້າຄຳພໍເຖົ້າ ບໍ່ໄດ້ບໍ? ພໍ່ ມຸງ ສູ່ໄປທິດຂ້າພະເຈົ້າ ທັງແກວ່ງຫົວ ທັງແຜດສຽງສູງ
ແຂງຂຶ້ນ “ບໍ່! ບໍ່” ຂ້າພະເຈົ້າພໍຮັບຮູ້ ນັ້ນແມ່ນຄຳສັ່ງຂອງພໍ່ເຖົ້າ ບໍ່ໃຫ້ແກ່ຂ້າພະເຈົ້າ
ຍິງມັນແລະໃນຂະນະດຽວກັນ ກໍ່ຄືເພື່ອສັນຍານໄພໃຫ້ແກ່ອ້າຍນ້ອງຂອງເຮົາຢູ່
ພາຍນອກ ບັກສອດແນມລ້ຳໄປ ຕົບເປ້ຍໃນໜ້າພໍ່ ມຸງ ທ່ານເຊຊັດ ສອງຫູຂ້າພະເຈົ້າ
ໜ້າແດງຈຶ່ງຄຶ່ງດ້ວຍ ກັດແຂ້ວເຂົ້າ ອາດຈະພໍ່ ມຸງ ຮູ້ວ່າ ສັດຕູຍັງດັກສະກັດຫຼາຍບໍ
ຫຼື ທ່ານຕ້ອງການຮັບຄວາມເສຍສະລະທັງໝົດ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາໃຫ້ພວກ
ຂ້າພະເຈົ້າ ຂ້າພະເຈົ້າຈັບມືເຂົ້າທີ່ຂີ້ທ້າຍປືນ ເອົາຄືນໃຈເຢັນໆ.

ໄປ! ບັກສອດແນມຮ້າຍສຳນຽງ ຊຸກດັນພໍ່ ມຸງ ອອກໄປທິດປະຕູ ຂ້າພະເຈົ້າ
ໄດ້ຫັນຫຼັບອອກ ຂ້າງຫຼັງພຸ່ມໄມ້ທີ່ໃກ້ຊິດນັ້ນ ພຽງແຕ່ຈັກບາງກ້າວເທົ່ານັ້ນອີກ ເມື່ອ
ພໍ່ເດີນຜ່ານ... ຂ້າພະເຈົ້າຈະພຸ່ງອອກ ປີບມັນຕາຍ ຄືຄືນເຮົາຮັດຄໍໂຕສັດ ບໍ່ທັນ
ຮ້ອງຄາງ ໃນຂະນະນັ້ນ ບັງຄັບພວກສັດຕູຕ້ອງໂດດອອກມາ ເພື່ອນຮ່ວມກິມ
ກອງຂ້າພະເຈົ້າຈະດັບສູນພວກມັນ ຫຼື ບໍ່ກໍ່ບັນດາບັກສັດຕູຈະຕ້ອງແລ່ນໜີໃຫ້
ຫວີດ ສ່ວນພໍ່ ມຸງ ຍັງຄົງບໍ່ຍອມຂະຫຍັບ ແໜ້ນໄວ້ຕົວຂຶ້ນ ບັກສອດແນມທັນກົດ
ໄຟສາຍແມ້ບງສາມເທື່ອ ໂດຍທັນທີ ໄດ້ຮັບສັນຍານຕອບ ແລະສຽງເກີບຕຶງຕັ້ງ
ເຫັນແນວນັ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າເລືອດົວລົງໄປໃກ້ກັບ ໂພນດິນປວກ ພວກມັນມີ 5 ບັກ
ທັງໝົດ ເຈົ້າ ຮຽນ ຮ້ອຍຕີ ພໍ່ເຖົ້າບໍ່ຍອມໄປ ພວກມັນຫວັງວ່າ ຈັບກຸມ ໄດ້ພໍ່ ມຸງ
ກັບມາເພື່ອອ້າງຜົນງານກັບບັກບັນຊາ.

ບັກບັນຊາເຍືອງໄຟສາຍຕຶງໄປໜ້າພໍ່ ມຸງ: - ຄັ້ງນີ້ ມືງຍັງເຖິກຖຽງປະຕິເສດ
ອີກບໍ? ຍັບ! ຍັບ! ຍັບ! ມັນທັງກ້າກແຜດສຽງຮ້າຍດ່ຳ ທັງຕົບໜ້າພໍ່.

ກາລະໂອກາດນີ້ແລ້ວ ! ຂ້າພະເຈົ້າ ກະກຽມຄືນທ່າ ອ້າຍນ້ອງຂອງເຮົາ ຄືຮັບ
ຮູ້ໄດ້ຈຸດປະສົງ ໃຫ້ສັນຍານລັບຂອງມືຂ້າພະເຈົ້າຫາກໍ່ອອກຂຶ້ນ ໂດຍທັນທີ ຈາກ

ສອງຂ້າງ ທັງສອງໜ່ວຍພ້ອມລຸກຂຶ້ນ ແລະທະລຸເຂົ້າເຂົ້າໃນບົບຄໍບັນດາໂຕສັດ
ພວມກະເຈີກກະເຈີກ ນຶກວ່າ ຄວ້າໄດ້ຮັບເຫຍື່ອແຊບ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ກະທໍາໄວ
ກະທັດຮັດ ແນ່ນອນດ້ວຍຄວາມຊໍານິຊໍານານຂອງບັນດານັກຮົບແນວຫຼັງສັດຕູ ຖືກ
ບົບບັງເອີນ ພວກສັດຕູບໍ່ທັນປະຕິກິລິຍາ ບໍ່ມີໜຶ່ງສຽງປືນ ເພື່ອຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ
ພວກມັນດົ່ນຢ່າງລໍາບາກລໍາບົນຄາວດຽວ ແລ້ວຍອບອອກ ຍັງທີ່ເຫຼືອຕົວສົບບໍ່ວິນຍາ.

ຊີວິດຂ້າພະເຈົ້າ ເປັນຫຍັງຈຶ່ງລືມໄດ້ ຄວາມຜູກພັນຮັກໄຄ່ສຸດຊຶ້ງ ນ້ຳໃຈ
ຂອງປະຊາຊົນປະເທດເພື່ອນລາວເຊິ່ງຜູ້ຕົວແທນແມ່ນພໍ່ ມຸງ ປະຊາຊົນລາວໄດ້
ຊ່ວຍໃຫ້ລູກຫຼານຕົນ ທະຫານອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມ ຕິເສີກ ປົກປັກຮັກສາ
ປະຊາຊົນແລະໝູ່ບ້ານ ດໍາລົງຊີວິດໃນສັນຕິສຸກແລະຄວາມຜາສຸກ.

ຍຶດເອົາໄດ້ນະຄອນ ທໍາລາຍໄດ້ສັດຕູ ຍັງບໍ່ເອີ້ນວ່າໄຊຊະນະ ຖ້າວ່າ ບໍ່ເຮັດ
ໃຫ້ໄດ້ໃຈປະຊາຊົນ ຕາມປະຕິວັດ ຕາມພັກ ປະຕິວັດປົດປ່ອຍຊາດ ປະເທດລາວ
ຈະໄຊຊະນະສົມບູນ.

*ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ພັກຄອມມິວນິດຫວຽດນາມ
ປະຫວັດສາດສາຍພົວພັນພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດ ນາມ (1930-2007):
ບົດບັນທຶກຄວາມຊົງຈໍາ ພາກ I ສໍານັກພິມຈໍາໜ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ -
ຄວາມຈິງ, ຮ່າໂນ້ຍ 2012 ໜ້າທີ 390-394.*

ສຳນຶກເຖິງຄວາມຮັກຫອມກັນຢ່າງເລິກເຊິ່ງຂອງໝູ່ເພື່ອນ⁽¹⁾

ພັນເອກ ຫງວຽນ ວັນ ຈິກ⁽²⁾

ຜູ້ເພື່ອນໃຈສັດຂີ່ຢ່າງຍິ່ງນັ້ນ ໄດ້ຫາເຖິງກັບປະຊາຊົນຫວຽດນາມ ແລະ ປະຊາຊົນບັນດາຊົນເຜົ່າ ລາວອ້າຍນ້ອງເອງ ແຕ່ຊຸມປີເລີ່ມຕົ້ນຂອງການຕໍ່ຕ້ານກູ້ຊາດ ຄັ້ງທີ ໜຶ່ງ ເກືອບເຄິ່ງສະຕະວັດ ຫຼວງຫຼາຍເທື່ອ ທ່ານມາເຖິງ ແລ້ວທ່ານໄປ, ທ່ານໄປ ແລ້ວທ່ານກັບມາ ແລະຄັ້ງນີ້...

ຟານ ລັງ ກະທັນຫັນ ເຂົ້າເມືອງເຂົ້າໃນຫວຽດນາມ ດ້ວຍໜັງສືຜ່ານແດນທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ມີຊື່ວ່າ Frans de Boel ສັນຊາດ ເບຢັງມ ໃນໜຶ່ງວັນຕົ້ນລະດູໃບໄມ້ປີ 1996 ພ້ອມກັບລູກຊາຍກົກ ອ້າຍ Johan ເຈົ້າ Frans de Boel ແຕ່ຫາກບໍ່ແມ່ນຟານ ລັງ ເຊິ່ງຊື່ Frans de Boel ຈຶ່ງແນ່ຊັດແມ່ນອັນຊື່ຕັ້ງຍາມແຈ້ງເກີດຂອງທ່ານ ແລະກໍ່ແນ່ຊັດວ່າທ່ານແມ່ນລາສະດອນຂອງລາດຊະອານາຈັກເບຢັງມ ຊື່ແມ່ນຕົ້ນກຳເນີດ ບໍ່ແມ່ນຊາວຫວຽດນາມ.

Frans de Boel ກະຕືລືລົ້ນເລົ່າຄືນວ່າ: “*ທາກໍ່ຮອດນະຄອນໂຮ່ຈິມິນ ໃນຕອນແລງມື້ວານນີ້ ກໍ່ເຊົ້າມື້ໜ້າ ສອງພໍ່ລູກ ພ້າວໆ ພ້າງໆ ຂຶ້ນລົດໄຟດ່ວນ ໄປທາທາກາງລົ້ນເຫຼືອທີ່ລະນຶກ*”.

⁽¹⁾ ຂຽນຕາມຄຳເລົ່າຂອງ Frans de Boel ໝາຍຄວາມວ່າຟານ ລັງ ແມ່ນຊາວເຂົ້າຮ່ວມ ກອງທັບຝຣັ່ງຢູ່ອິນດູຈີນ ຫຼັງຈາກນັ້ນເຂົ້າຮ່ວມກອງທັບ ປະຕິວັດ ກາຍເປັນສະມາຊິກພັກ ພັກຄອມມິວນິດ ອິນດູຈີນ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກ ຫວຽດນາມ ຢູ່ລາວ ໃນ ສະໄໝຕໍ່ສູ້ ຕໍ່ຕ້ານຝລັ່ງ.

⁽²⁾ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກ ຫວຽດນາມ ຢູ່ລາວ ໃນ ສະໄໝຕໍ່ສູ້ ຕໍ່ຕ້ານຝລັ່ງ.

Frans de Boel ຢຸດເຊົາໃນນະຄອນດ່ານັງ ກວ່າວັນໜຶ່ງ ບ່ອນນີ້ ໄດ້ເທື່ອໜຶ່ງ ຄຸກລ່າເມືອງຂຶ້ນ ຝຣັ່ງ ຮັບຕ້ອນທ່ານ ແລະກໍ່ບິນແຜ່ນດິນວິລະຊົນນີ້ ທ່ານໄດ້ເລືອກແນວທາງມາເຖິງກັບຫວຽດມິນ ກະທັ່ງໃນຄືນທຳອິດ ຮອດນະຄອນດ່ານັງ ແຄມຝັ່ງແມ່ນ້ຳຮ່ານ ຍິບຍັບພາຍໃຕ້ແສງໄຟ ໝູ່ເພື່ອນເກົ່າແກ່ ໄດ້ຫາມາທ່ານ ຫຼັງຈາກເກືອບ 50 ປີ ມິດຈ້ອຍ ນັ່ງຂ້າງຈອກເຫຼົ້າຫອມກິ່ນເຂົ້າກໍ່າ Frans de Boel ເວົ້າລະອຽດທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງ ທ່ານເວົ້າວ່າ:

“ໃນປະຫວັດສາດຊາດ ມີບັນດາບາດລ້ຽວຕັດສິນ ໃນຊີວິດຂອງແຕ່ລະຄົນ ມີບັນດາບາດລ້ຽວ ເລືອກເອົາ ຂ້າພະເຈົ້າກຳເນີດແລະເຕີບໃຫຍ່ຂຶ້ນ ບໍ່ພົບກາລະໂອກາດ *Hérentals* ແມ່ນບ່ອນທີ່ ຂ້າພະເຈົ້າທາກໍ່ເກີດ ປາງນັ້ນ ຍັງທຸກຍາກລຳບາກຫຼາຍ ໃນປີ 1940 ເມື່ອທາກໍ່ໃນໄວອາຍຸ 16 ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຕ້ອງອຳລາຄອບຄົວ ໄປຫາປະເທດເຢຍລະມັນ ເພື່ອຫາແບບວິທີທຳມາຫາກິນ ຄືຫຼາຍ ຄົນອື່ນສົງຄາມໂລກທີສອງລະເບີດຂຶ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າຂໍເຂົ້າຮ່ວມກອງທັບເຢຍລະມັນ ໃນໄວອາຍຸ 17 ຍັງໄຮ້ດຽງສາ ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຫວັງທີ່ລະເມີພີ້ຝັນວ່າ ລະບອບສັກດິນາທິສາມ ເຢຍລະມັນ (*Reich 3*) ຈະນຳເອົາເອກະລາດ ເສລີພາບ ແລະຄວາມສຸກໃຫ້ແກ່ຊາດຕົນ ແຕ່ວ່າ ບັນດາກະທຳສຸດທິໂຫດຮ້າຍ ຂອງກອງທັບເສື້ອສີໝາກກະເບົາ ທີ່ມີຫຼາຍສິບລ້ານທະຫານ ຫຼາຍຮ້ອຍກອງພົນນັ້ນ ພ້ອມກັບບັນດາຍຸດທະວິທີລັກບຸ້ນທໍລະຫົດຢ່າງທີ່ສຸດ ເພື່ອຍາດເອົາຄຳກ້ອນ ຄຳແຜ່ນ ຄຳໃບ ເງິນຄຳຈາກບັນດາທະນາຄານໂປແລນ ສະໂລວາເກຍ ເນເທີແລນ ລັກເຊມເບີກ ລິດວາອານບານີ... ແລະລວມທັງຂອງປະເທດເບຍັງມແມ່ນປະເທດຂ້າພະເຈົ້າ; ຈາກບັນດາແຂ້ວຄຳຂອງນັກໂຫດຊາວຢິວ ຂອງນັກໂຫດການເມືອງທີ່ສັງກັດຫຼາຍຊາດໃນບັນດາຄ້າຍເຕົ້າໂຮມຂອງເອສເອສ ຈາກເຄື່ອງປະດັບ ວັດຖຸບູຮານ ຮູບແຕ້ມຫາຍາກ... ເພື່ອເອົາສິ່ງນັ້ນ ເປັນແຫຼ່ງການເງິນໃຫ້ແກ່ການສົງຄາມຮຸກຮານຂອງ

ຟາດຊິດ ຮິດເລີ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຫາຍໄປຄວາມຝັນຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ຄືຝອດນ້ຳ ປະເທດ ເຢຍລະມັນ ອີຕາລີ ຍີ່ປຸ່ນ ປະລາໄຊ ຂ້າພະເຈົ້າຈ່ອງເວລາໄວຢູ່ຄົນປະເທດເຢຍລະມັນ ເພື່ອລໍຖ້າໂອກາດ ແຕ່ໂຊກດີໃດບໍ່ເຫັນ ເຊິ່ງຊວຍກໍ່ຫຼາຍ ໃນປີ 1947 ຂ້າພະເຈົ້າໜີໄປຝຣັ່ງ ເພື່ອກັບມາປະເທດ ແຕ່ລະຫວ່າງທາງ ຖືກຈັບກຸມ ຂ້າພະເຈົ້າ ຕ້ອງຈຳຄຸກ ແລ້ວອີກບໍ່ດົນ ພວກມັນບັງຄັບຂ້າພະເຈົ້າ ເຂົ້າຮ່ວມທະຫານ ໃນພົນລະພາກຫຼວງ ຍູໂລບ - ແອຟິກາ ຂອງ Légionnaires ແລະສົ່ງໄປຫວຽດນາມ ໃນທ້າຍປີ 1948 ໃນຊ່ວງທີ່ການຕໍ່ຕ້ານຝລັ່ງຂອງປະຊາຊົນຫວຽດນາມ ກ້າວເຂົ້າໃນໄລຍະທີ່ດຸເດືອດ ບັນດາການເຄື່ອນໄຫວກວາດລ້າງ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບການນ້ອຍເຂັ້ມຂົ້າສາມັນຊົນ ຂົ່ມຂືນຜູ້ຍິງ ... ຂອງກອງທະຫານສົງຄາມຝຣັ່ງ ເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າ ນັບມື້ນັບຮັບຮູ້ເຫັນໂສມໜ້າທີ່ຈິງຂອງລັດທິອານານິຄົມ; ຍິ່ງນິຍົມນັບຖືໃຈຮັກຊາດ ແລະເຈດຈຳນົງບໍ່ອ່ອນຍອມຂອງປະຊາຊົນຫວຽດນາມ ທັງນີ້ ໃນກາງຄືນໜຶ່ງທ້າຍປີ 1948 ສວຍໂອກາດ ຍາມສັດຕູປັດທະຫານຈາກນະຄອນດ່ານັ່ງ ໄປກວາດລ້າງເຂດຕະເວັນຕົກ ດົງເຮຍ (ແຂວງກວາງບິ່ງ) ຂ້າພະເຈົ້າ ຫຼົບໜີໄປເຂດຕໍ່ຕ້ານ ບໍ່ໂຊກດີ ບໍ່ພົບປະກັບໄດ້ຜູ້ໃດ ຂ້າພະເຈົ້າບັງຄັບຕ້ອງຫັນກັບມາເທື່ອນັ້ນຂ້າພະເຈົ້າຖືກຈຳຄຸກແລະຖືກຫ້າມໄປແນວຮີບ ຕົ້ນປີ 1949 ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຕິດຕໍ່ກັບກົມກອງ ຫວຽດໂຮ່ ທ່ານສົງຄົນຮັບຕ້ອນຂ້າພະເຈົ້າ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ບໍ່ດົນຕາມຄວາມປາຖະໜາດ້ວຍຄວາມຈິງຈັງ ຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ທ່ານໃຫ້ແກ່ຂ້າພະເຈົ້າຮັບບັນຈຸໃນກົມກອງ ເປັນອັນວ່າພິກເຜີນຊີວິດ ຄວາມຜູກພັນຮັກໄຄຂອງຂ້າພະເຈົ້າສຳລັບການຕໍ່ຕ້ານຂອງປະຊາຊົນຫວຽດນາມຍິ່ງເພີ່ມສຸດຊຶ່ງ ອັນຊື່ ຟານ ລັງ ໂດຍກົມກອງຕັ້ງຂຶ້ນຈຶ່ງກໍ່ມີຊື່ຈາກນັ້ນ.

ໃນເດືອນ 8/1949 ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຕີຄ້າຍທະຫານ ພູເລີ້ (ດ້າຍລົກ) ຖືກບາດເຈັບໜັກ ເນື່ອງຈາກໜຶ່ງລູກບິນ Thompson ທະລຸຜ່ານເອິກ ຫາລະນຶກວ່າ

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ຊີວິດເຖິງນັ້ນໄດ້ໝົດ ໂຊກດີໄດ້ຮັບ ການປົ່ນປົວຢ່າງເຫັນແກ່ຈາກບັນດາສະຫາຍ
ບໍ່ດົນໄດ້ດີແລ້ວ ບັນສູ້ຮົບເທື່ອນັ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ມອບໃບຍ້ອງຍໍ ຄວາມມ່ວນຊື່ນທີ່
ຍາກຈະພັນລະນາ ຫຼັງຈາກບັນສູ້ຮົບເທື່ອນັ້ນ ກອງຮ້ອຍຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ ຮັບ
ບັນຈຸໃນກອງພັນ ຮ່າຍເວີນ ກອງພັນໃຫຍ່ 108 ຂອງທ່ານຫງວນ ບົາ ພົດ ແລ້ວ
ເຂົ້າຮ່ວມຕິຄ້າຍທະຫານ ເກີ້ມເລັ (ຮວ່າວາງ) ບັນສູ້ຮົບເທື່ອນັ້ນ ໄຊຊະນະອັນໃຫຍ່
ຫຼວງແລະລຽນຕິດ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບມອບຕຳແໜ່ງຮອງຫົວໜ້າໝວດທັນທີ ຫຼັງ
ຈາກການສິ້ນສຸດບັນສູ້ຮົບ ກະທັນຫັນ ຂ້າພະເຈົ້າເຫັນດີນ ຄວາມຜາສຸກຫຼາຍ.

ແຕ່ທ້າຍປີ 1949 ການຕໍ່ຕ້ານກູ້ຊາດຂອງປະຊາຊົນຫວຽດນາມ ກ້າວເຂົ້າ
ໃນໄລຍະ ທົ່ວປະເທດ ຕັ້ງໜ້າກະກຽມປ່ຽນແປງເປັນຕ່າວໂຈມຕີທົ່ວທຸກສະໜາມ
ໃນທົ່ວພາກກາງຫ້າວຫັນອອກເດີນທາງໄປ ແນວຮົບ ໜ້າທີ່ຊ່ວຍໝູນໃຫ້ແກ່
ປະຕິວັດລາວ ທີ່ຍິ່ງຈຳເປັນ.

ເປັນອັນວ່າ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຈັດສົ່ງໄປຍັງ ກອງຮ້ອຍ 200 ກະກຽມໄປຫາ
ແຂວງອັດຕະປື (ພາກໃຕ້ລາວ) ສຳລັບຂ້າພະເຈົ້າ ນັ້ນແມ່ນຄວາມມ່ວນຊື່ນ ກໍ່ຄືສິ່ງ
ທ້າທາຍໃໝ່ ຫຼັງຈາກບາງວັນເຄື່ອນທັບ ອິດເມື່ອຍ ກົມກອງຢຸດເຊົາຢູ່ທ່າຍັງ
(ແຂວງ ກວ່າງນາມ) ເພື່ອເອົາຄືນກຳລັງ ໃນກາງຄືນທ້າຍປີ 1950 ກ່ອນເວລາທີ່
ຈະຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນ ຫວຽດນາມ - ລາວ ໜ່ວຍພັກ ກອງຮ້ອຍ 200 ຈັດການ
ຮັບເຂົ້າເປັນສະມາຊິກພັກໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າ ທ່ານບຸ່ຍ ກົງ ຢານທ໌ ຫົວໜ້າກອງຮ້ອຍ
ກຳມະການຄະນະໜ່ວຍພັກ ແນະນຳ ທ່ານຫວໍ ເພື່ອກ ພະນັກງານການເມືອງ
ເລຂາທິການໜ່ວຍພັກ ເປັນປະທານ ທ່ານປະກາດ:

“ນັບຕັ້ງແຕ່ເວລານີ້ ສະຫາຍແມ່ນສະມາຊິກພັກ ພັກຄອມມິວນິດອິນດູຈີນ
ຮຽນບັນດາສະຫາຍ! ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າຖິ່ນຜູ້ມີເມດຕາ ບໍ່ແມ່ນຜູ້ໃດໝົດ ພັກການເມືອງ
ຄອມມິວນິດ ກອງທະຫານປະຈັນບານ ຂອງຊົນຊັ້ນກຳມາຊີບ ຂອງຊັ້ນຊົນ

ອອກແຮງງານຈຶ່ງແນ່ຊັດແມ່ນຜູ້ຈັດຕັ້ງ ແລະນຳພາ ເພື່ອປົດປ່ອຍໃຫ້ແກ່ພວກເຮົາ ໃຫ້ແກ່ສະຫາຍຕົນເອງ” ຂ້າພະເຈົ້າ ດີໃຈຈົນນ້ຳຕາໄຫຼອອກ ຄິດໃນໃຈວ່າ: “ຍັງ ເປັນພິກເຜີນຊີວິດອີກເທື່ອຫນຶ່ງ”.

ກົມກອງມາຮອດແຂວງອັດຕະປືໃນວັນໜຶ່ງເດືອນຈຽງປີ 1951 ຫຼັງຈາກ ໄລຍະປະຕິບັດງານ ຢູ່ກອງຮ້ອຍ 200 ໃນເມືອງເກົ່າ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ທ່ານ ຫງວນ ຈິ່ງ ຢາວ ເລຂາທິການ ຄະນະພະນັກງານຮັບຜິດຊອບ ກຳມະການການເມືອງ ເຂດ ພາກໃຕ້ລາວ ຈັດສົ່ງໄປຍັງກອງຮ້ອຍທ້ອງຖິ່ນ ເມືອງສະໜາມໄຊ ເຄື່ອນໄຫວໃນ ເຂດຕາເວັນຕົກສຽງໃຕ້ແຂວງອັດຕະປື (ເຊກອງ) ທ່ານຫງວນ ວັນ ຈິ່ງ ພະນັກ- ງານການເມືອງ ເລຂາທິການໜ່ວຍພັກເມືອງ; ທ່ານຫງວນ ແທງ ລວນ ຫົວໜ້າ ກອງຮ້ອຍນີ້ ທັງຕີເສິກ ທັງ ສ້າງພື້ນຖານປະຕິວັດ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ແບ່ງງານແນະນຳ ກອງຫຼອນ ທັງຂົນຂວາຍທະຫານເອີຣົບ-ອາຟຣິກາ ຕອນຕົ້ນປະສົບຄວາມຫຍຸ້ງ- ຍາກຫຼາຍຫຼວງ ຜູ້ໃດເຫັນຂ້າພະເຈົ້າກໍ່ໜີໄປ ຂ້າພະເຈົ້າຄາດວ່າ ພວກເຂົາເຫັນ ຂ້າພະເຈົ້າຜິວຂາວ ດັງສູງ ຈຶ່ງນຶກວ່າ ຂ້າພະເຈົ້າແມ່ນຄົນຈັກກະພັດ ລ່າເມືອງຂຶ້ນ ເປັນຫຍັງນັ້ນ ແນ່ວ່າເປັນແນວນັ້ນ! ຄ່ອຍໆເຫັນຂ້າພະເຈົ້າ ງົມທາວຮຽນພາສາ ລາວ ຕົວລາວ ຝຶກໄປວັດທຳບຸນ ຝຶກພ້ອນລຳວົງ ຈຶ່ງຄ່ອຍໆທາທາງທຳຄວາມລ້ຽງ ເຄີຍ ທົງນານແລ້ວເປັນສະໜິດສະໜົມ ແລ້ວໃນມື້ໜຶ່ງ ມີບາງແມ່ລາວ ຊອກຄົ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າ ເອີ້ນຂຶ້ນເຮືອນ; ຍັງບໍ່ທັນນຶ່ງ ບັນດາແມ່ໄດ້ມ່ວນຊື່ນເວົ້າວ່າ: “ພານ ລັງ ເອີຍ! ລູກຄືແນວນັ້ນ ແມ່ນດີຫຼາຍ ແຕ່ເວລານີ້ ລູກແມ່ນລູກຂອງຊາວລາວ ຂອງ ປະເທດລາວ ມື້ນີ້ ບັນດາແມ່ຕັ້ງຊື່ໃໝ່ໃຫ້ແກ່ລູກແມ່ນ ບູນມີ ລູກທີ່ຮັກແພງຂອງ ບັນດາແມ່ ຈຶ່ງພະຍາຍາມເຊິ່ງຈົດຈຳໄວ້” ແລ້ວບຸ້ມລຸ້ມບາສີສູ່ຂວັນ (ຜູກແຂນ) ຂໍເພິ່ງບຸນໃຫ້ແກ່ຂ້າພະເຈົ້າ.

ຂ້າພະເຈົ້າເຄື່ອນໄຫວໃນເຂດນີ້ ໄດ້ເກືອບສອງປີ ໃນສອງປີນັ້ນ ມີຈັກວ່າທີ່
ໃດສິ່ງທີ່ໄດ້ເຖິງກັບ ຂ້າພະເຈົ້າ ຄວາມມ່ວນຊື່ນຍັງບໍ່ທັນຈົນ ເຄາະຮ້າຍຕົກໃສ່ທົວ
ໃນຕອນແລງໜຶ່ງ ລະດູແລ້ງປີ 1952 ສັດຕູຂົງຂັງປັດທະທານ ໄຂການກວາດລ້າງ
ຂະໜາດໃຫຍ່ເຂົ້າໃນເຂດປົດປ່ອຍຂອງເພື່ອນຢູ່ຕາເວັນຕົກສຽງໃຕ້ແຂວງອັດຕະປື
ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບຄຳສັ່ງ ພ້ອມກັບສອງອ້າຍນ້ອງກອງຫຼອນຊາວລາວ ຕິດຕາມ
ສັດຕູ ແລະແນະນຳໃຫ້ແກ່ຜູ້ຢູ່ໃກ້ຄຽງອົບພະຍົບຫຼົບໄພ ບໍ່ໂຊກດີ ເມື່ອມາຮອດ
ບ້ານຮົມ ກໍ່ຖືກຕົກຢູ່ໃນບ່ອນດັກສະກັດ ກະສຸນໃສ່ເຂົ້າສູ່ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຄືໄຟໄໝ້
ສອງອ້າຍນ້ອງກອງຫຼອນເສຍສະລະແຕ່ລວາດກະສຸນຕົ້ນ ສ່ວນຂ້າພະເຈົ້າຖືກ
ສອງລູກປືນ Thompson ຍິງໜັກຕີນຊ້າຍ ຂ້າພະເຈົ້າລົ້ມລົງ ແຄມທາງ ເປັນ
ອັນວ່າຂ້າພະເຈົ້າ ຖືກຈັບກຸມ ນັ້ນແມ່ນຊ່ວງເວລາມືດມົວທີ່ສຸດຂອງຊີວິດຂ້າ-
ພະເຈົ້າ ລໍຖ້າໃຫ້ແກ່ຂ້າພະເຈົ້າຕື່ນຄືນ ບັກກວານສາມ Grand Jean ຫົວໜ້າຕາ-
ແສງ ເມືອງເຕຍ ຫົວໜ້າກອງບັນຊາການບັນກວາດລ້າງ ໂຕເອງມາພົບປະກັບ
ຂ້າພະເຈົ້າເອງ ມັນບອກວ່າ: “ອ້າຍຢ່າກົວ ອ້າຍແມ່ນເພື່ອນຂອງຂ້າພະເຈົ້າ”
ຂ້າພະເຈົ້າຕອບວ່າ: “ບໍ່! ບໍ່ມີເວລາໃດ” ມັນແຄ້ນຄັ້ງລາກຂ້າພະເຈົ້າ ກັກຂັງໃນ
ຄູກ ກາງຄືນນອນແຕ່ຜູ້ດຽວ ສັບສິນຫຼາກຫຼາຍເຊົ້າ ມື້ໜ້າ ພວກເຂດຍ່ອຍພາກໃຕ້
ລາວ ໃຫ້ແກ່ເຄື່ອງບິນ ຂົນສົ່ງກັບກັກຂັງໃນປາກເຊ ຢູ່ນັ້ນບາງເດືອນ ໜຶ່ງວັນເທົ່າ
ກັບບາງປີ ບໍ່ດົນຕໍ່ມາ ພວກມັນ ນຳຂ້າພະເຈົ້າກັບມາໄຊງ່ອນ ກັກຢູ່ຄູກ Catina;
ຫຼັງຈາກນັ້ນຖືກຈຳຄູກຢູ່ ເຫວັ ສິ່ງພ້ອງກ່ອນສານທະຫານ ລົງໂທດຈຳຄູກຕະຫຼອດ
ຊີວິດ ຂ້າພະເຈົ້າຂໍຍອມຄຳຕັດສິນໂທດຢູ່ຫວຽດນາມ ແຕ່ພວກມັນສົ່ງຕົວມາຝຣັ່ງ
ຢ່າງຂາດຕົວ ເປັນອັນວ່າເມື່ອວັນທີ 15/3/1953 ຂ້າພະເຈົ້າ ບັງຄັບຕັ້ງສິ່ງລາ
ປະເທດຫວຽດນາມທີ່ຮັກແພງ ອອກເດີນທາງທີ່ໜັກໜ່ວງຄວາມຄິດຮອດຄິດເຖິງ
ຂ້າພະເຈົ້າຖືກຂັງຄຸກບໍ່ໃຫ້ອອກນອກຢູ່ ຝຣັ່ງ 9 ປີ ຈົນເຖິງວັນທີ 15/3/1962 ພວກ

ມັນໄລ່ອອກມາເບຍ້ຽມ ໃນ 9 ປີ ເປັນຜູ້ຖືກຄຸກຖືກຄາ ຮ່າງກາຍຂ້າພະເຈົ້າຮ່ວງ ໂຮຍເສື່ອມໂຊມ ແຕ່ຮູບພາບບັນດາຄົນອ້າຍນ້ອງ ຫວຽດນາມ - ລາວ ເສົ້າໂສກ ເຊິ່ງບໍ່ອ່ອນຍອມ ຍັງຄົງແຄ້ນເລິກໃນຫົວໃຈ ໃຈລ້ຽງດູຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ມານີ້ ພົບ ກັນໃໝ່.

ໃນຊຸມມື້ຕົ້ນ ດຳລົງຊີວິດໃນປະເທດຊາດ ເບຍ້ຽມ ບາງເທື່ອ ຂ້າພະເຈົ້າສົ່ງ ຈົດໝາຍໃຫ້ແກ່ສະຫາຍເອກອັກຄະລັດຖະທູດ ຫວຽດນາມ ຢູ່ມົດກູ ແລ້ວເອກອັກ ຄະລັດຖະທູດຫວຽດນາມຢູ່ປາລີດ ມຸ່ງຫວັງໃຫ້ກັບມາຫວຽດນາມ ເພື່ອພົບປະກັບ ລຸງໂຮ່ ແລະສືບຕໍ່ຈັບປືນຕ້ານຈັກກະພັດອາເມລິກາ ພ້ອມກັບບັນດາສະຫາຍ ທະຫານຫວຽດນາມ ແຕ່ບັນດາທ່ານເອກອັກຄະລັດຖະທູດ ບອກສອນ ຂ້າພະເຈົ້າ ຄວນຢູ່ຄົນເບຍ້ຽມ ເພື່ອເຄື່ອນໄຫວໃຫ້ແກ່ຂະບວນການສັນຕິພາບ ສະຫນັບສະຫນູນ ຫວຽດນາມ ຕ້ານ ອາເມລິກາ ເປັນອັນວ່າຂ້າພະເຈົ້າລວມຕົວໃນການຕໍ່ສູ້ຮຽກຮ້ອງ ເສລີພາບ ປະຊາທິປະໄຕ ໃຫ້ບ້ານ ຕົນ ຮຽກຮ້ອງສັນຕິພາບໃຫ້ແກ່ໂລກ ແລະ ສະຫນັບສະຫນູນໃນການຕໍ່ສູ້ອັນຊອບທຳຂອງປະຊາຊົນຫວຽດນາມ ແລະປະຊາ- ຊົນລາວອ້າຍນ້ອງ.

ຕໍ່ມາ ຂ້າພະເຈົ້າເອົາເມຍ ເກີດລູກ ແມ່ນຫຼານ Johan ລູກກົກບີນີ້ມີອາຍຸ 29 ປີ ກໍໄດ້ສ້າງຄອບຄົວ ມັນໂຊກດີກວ່າ ໄປນຳພໍ້ເຖິງກັບປະເທດຫວຽດນາມ ເສລີພາບ ສະໄໝປ່ຽນແປງໃໝ່ ບໍ່ແມ່ນ ປະສົບກັບສະພາບຂົມຂຶ້ນ ທົນທຸກແລະ ອັບອາຍຂາຍໜ້າ ຄືພໍ້ມັນມື້ໃດ ເມື່ອເຖິງກັບນະຄອນດຳນັງ”.

ໂດຍບັງເອີນ Frans de Boel ຢຸດຄຳເລົ່າ ແລ້ວນຳຕາເບິ່ງຂຶ້ນວົງພະຈັນເຄິ່ງ ສົ່ງ ພວມຫ້ອຍເຄວ້າຄວັງລອຍຢູ່ກາງຫາວ ດົນໆ ທ່ານລິດສຳນຽງ ຄືເວົ້າກັບຕົນ ເອງ: “ຊີວິດຂ້າພະເຈົ້າເປັນສະຫງ່າງາມແລະທົນທຸກແລະອັບອາຍຂາຍໜ້າໄດ້ເຄຍ ເຖົ້າແລ້ວ ຍັງຄົງບໍ່ພົດລຳບາກ ເມຍປະໄປເອົາຜົວອື່ນ ລູກກໍເດັກໃຫຍ່ ເດັກນ້ອຍ

ມາເຖິງດຽວນີ້ ຍັງຄົງບໍ່ມີວຽກເຮັດທີ່ສະຖານລະພາບ ວັນໆ ແລ່ນໄປເຖິງ ນະຄອນຫຼວງ ບຸກແຊນ ກຶ້ງເກືອກລີເລືອຫາລ້ຽງຊີວິດ ແຕ່ບໍ່ມີວຽກຫຍັງອັນສົມຄວນຫຍັງເດ ສ່ວນ ຕົນກໍພະຍາດຫົວໃຈທີ່ຍັງຄົງຄ້າງ ບາດແຜເດີມທໍລະມານຕະຫຼອດປີ; ຍິ່ງດໍາລົງຊີ-
ວິດດົນ ຍິ່ງເຫັນຫຼາຍເລື່ອງ ສະກົດໃຈ; ບໍ່ຕ່າງຫຍັງກັບຜັກບົວນັ້ນ ເຖິງແມ່ນວ່າມີ
ກິ່ນຫອມນັ້ນ ແຕ່ຍິ່ງປອກແຍກ ຍິ່ງເຫັນກິ່ນເຜັດແຮງ ໂຊກດີເຊິ່ງຄຽງຂ້າງ ຍັງມີ
ບັນດາຄົນອ້າຍນ້ອງຫວຽດນາມ”.

ອໍາລານະຄອນດໍາມັງ ພໍ່ລູກ Frans de Boel ແວ່ຍັງມຸມຸມ ເຫວີ ແລະຫຼັງ
ຈາກນັ້ນ ຂຶ້ນລົດໄຟໄປ ຮ່າໂນ້ຍ ໃນຊຸມມື້ດໍາລົງຊີວິດຢູ່ນະຄອນຫຼວງ ສໍາລັບພໍ່ລູກ
ທ່ານແມ່ນໃນຊຸມມື້ຊື່ນຫາຍາກ ທ່ານ ມ່ວນຊື່ນເລົ່າຄືນວ່າ:

“ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ພົບປະກັບຫຼາຍໝູ່ເພື່ອນ ບັນດາສະຫາຍໃຫ້ເຂົ້າໄປຄໍານັບ
ສຸສານ ທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນ ຍັງມຸມຸມບ່ອນຢູ່ແລະເຮັດວຽກຂອງທ່ານ ຕໍ່ມາຮອດ
ຫຼັ້ນສະຖານທູດລາວ ເມື່ອວັນທີ 30/9 ທ່ານ ຫງວຽນ ຈື້ງ ຢາວ ອະດີດກຳມະການ
ການເມືອງ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມໃນພາກໃຕ້ລາວ ໄດ້ຮັບມອບ
ໝາຍຈາກລັດຖະບານ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ມອບໃຫ້
ຂ້າພະເຈົ້າ ຫຼຽນໄຊໄຊຊະນະ ຊັ້ນ 1 ໃຈສັດຂີ່ໂພດ! ໃຈຂ້າພະເຈົ້າເຕັມໄປດ້ວຍ
ຄວາມໃນໃຈ ເຊົ້າມື້ໜ້າ ກ່ອນເວລາ ພໍ່ລູກຂ້າພະເຈົ້າ ອອກເດີນທາງ ຜະແໜກ
ຕິດຕໍ່ມູນເຊື້ອ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກ ຫວຽດນາມ ໃນພາກໃຕ້ລາວ ຈັດການ
ພົບໜ້າພໍ່ຕາ ສັງລາ ໝູ່ເພື່ອນເກົ່າແກ່ມີໜ້າຢູ່ຮ່າໂນ້ຍ ມາຮອດ ສິ່ງທາງພໍ່ລູກ
ຂ້າພະເຈົ້າ ໜາຫຼາຍ ທຸກຜູ້ທຸກຄົນລ້ວນແຕ່ມ່ວນຊື່ນຫຼາຍ ທ່ານຢາວ ເວົ້າຫຼາຍ
ເລື່ອງເດີມ ເລື່ອງໃໝ່ ເລື່ອງມ່ວນຊື່ນ ເລື່ອງເສົ້າ ທ່ານອວຍພອນພໍ່ລູກຂ້າພະເຈົ້າ
ໂຊກດີແລະເຊີນທັງຄອບຄົວໄປເຂົ້າຮ່ວມງານສະເຫຼີມສະຫຼອງ 55 ປີ ວັນມູນເຊື້ອ
ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມໃນລາວ.

ໃນຊຸມປີຕໍ່ມານັ້ນ ເນື່ອງຈາກສຸຂະພາບ ບໍ່ໃຫ້ອະນຸຍາດ ສະນັ້ນ ການຈະລາຈອນ ຢູ່ມຸມຢາມຖາມຂ່າວໝູ່ເພື່ອນ ບໍ່ຍັງໄດ້ຮັບການຮັກສາໄວ້ຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີຄືກ່ອນໜ້ານີ້ ຄັ້ງສຸດທ້າຍ Frans de Boel ມາຮອດຫວຽດນາມໃນສະຕະວັດ XX ແມ່ນວັນທີ 29/11/1999 ແລະສອງມື້ຕໍ່ມາ ເມື່ອວັນທີ 01/12/1999 ໃນວົງການປະສົມບັນດາອົງການມິດຕະພາບຫວຽດນາມ ເລກທີ 105A ກວານ ແທ່ງ, ຮ່າໂນ້ຍ ທ່ານໄດ້ສະຫາຍຫຼັງ ຊວນ ຮິ່ງ ປະທານປະສົມມິດຕະພາບ ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍຈາກລັດຖະບານ ສາທາລະນະລັດ ສັງຄົມ ນິຍົມ ຫວຽດນາມ ມອບໃຫ້ຫຼຽນໄຊວິລະກຳ ຊັ້ນ 1 ຂອງສາທາລະນະລັດ ສັງຄົມ ນິຍົມ ຫວຽດນາມ ຕໍ່ໜ້າຄວາມມ່ວນຊື່ນບັງເອີນແລະຫາຍາກທ້າຍຊີວິດ Frans de Boel ຂໍ ຖ່າຍຮູບລວມແລະຍື່ມແຍ້ມແຈ່ມໃສຈັບມື ສັ່ງລາທຸກຄົນ ໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາຄືເຫຼັກຕະປູຕອກໃສ່ເສົາວ່າ ທ່ານຍັງກັບມາແລະຈະເຂົ້າຮ່ວມງານສະເຫຼີມສະຫຼອງ ຄັ້ງທີ 55 ວັນມູນເຊື້ອຂອງກອງທະຫານອາສາສະໝັກຫວຽດນາມຢ່າງເດັດຂາດ.

ລາກ່ອນໝູ່ເພື່ອນຢູ່ຮ່າໂນ້ຍ ເຊົ້າມື້ໜ້າ ຟານ ລັງ ໄດ້ສະຖານທູດລາວ ນຳມາສະໜາມບິນ ໂນ້ຍປ່າຍ ເພື່ອໄປຢູ່ມຸມຢາມລາວ ຕາມຄຳເຊີນຂອງກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ຫຼັງຈາກຢູ່ລາວສັບປະດາໜຶ່ງ ທ່ານກັບມາຮ່າໂນ້ຍ ມ່ວນຊື່ນ ເລົ່າກັບໝູ່ເພື່ອນວ່າ: “ມາກັບລາວ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບຕ້ອນດ້ວຍຄວາມຍິນດີຢ່າງສຸດໃຈ ເສຍດາຍວ່າ ພາສາລາວຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ຖືກລືມຫຼາຍ ຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງເວົ້າທັງເປັນພາສາຝຣັ່ງ ຫຼັງຈາກສອງວັນຢູ່ວຽງຈັນ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ນຳລົງໄປປາກເຊ ບ່ອນທີ່ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຖືກກັກຕົວ ທ່າງເວລານີ້ 47 ປີແລ້ວ ໄດ້ໄປຢູ່ມຸມຊົມເມືອງໃໝ່ ແຂວງອັດຕະປື ໄດ້ກັບມາຢູ່ມຸມຢາມບັນດາບ້ານເກົ່າ ບ່ອນທີ່ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຈັບປືນຕິດລັງພ້ອມກັບອ້າຍນ້ອງທະຫານ ລາວ - ຫວຽດ ຫຼາຍຄົນເຖົ້າຢູ່ບັນດາບ້ານຍັງຄົງຄິດຮອດຂ້າພະເຈົ້າ ພວກເຂົາຈັບມືຂ້າພະເຈົ້າ ກອດຂ້າພະເຈົ້າ ພວກເຂົາຫົວມ່ວນ

ເຊິ່ງນ້ຳຕາຫາລະໄຫຼ ພວກເຂົາບໍ່ໄດ້ຄິດລະແວງໄດ້ ແມ່ນຂ້າພະເຈົ້າຍັງດຳລົງຊີວິດ ແລະກັບມາຢັ້ງຢາມເຂົາ ພວກເຂົາເລົ່າໃຫ້ແກ່ກຸ່ມຍິງຊາຍຊາວໜຸ່ມ ພວມຍືນ ອ້ອມແອ້ມໃນສົກປີເດືອນເຊິ່ງຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ດຳລົງຊີວິດຮ່ວມເຂົາ ພວກເຂົາຍັງ ເຊີນຂ້າພະເຈົ້າ ກິນເຂົ້າໜຽວໜຶ່ງ ຊີ້ນໄກ່ ກິນປາແດກ ແລະກິນເຫຼົ້າໄທ ພວກເຂົາ ບາສີສູ່ຂວັນ ອວຍພອນສຸຂະພາບຂ້າພະເຈົ້າ ຂ້າພະເຈົ້າຂອບໃຈຫຼາຍພວກເຂົາ ຂ້າພະເຈົ້າ ສະບາຍດີພວກເຂົາເຊິ່ງນ້ຳຕາຫາລະໄຫຼອອກ ຂ້າພະເຈົ້າໃຫ້ຄຳພັນ ສັນຍາຈະກັບມາຢັ້ງຢາມພວກເຂົາ ຫາກຂ້າພະເຈົ້າຍັງບໍ່ທັນຕາຍ”.

ໃນ 5 ປີຕໍ່ມາທີ່ຜ່ານມາ ເຊົ້ານີ້ ໜຶ່ງຕອນເຊົ້າ ຕົ້ນລະດູໃບໄມ້ຫຼົ່ນອ່ອນເຢັນ ໃນຫໍຮັບແຂກ ຂອງກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ຂ້າງຝັ່ງໜອງ ຈຸກ ບາກຫ໌ ພວກ ຂ້າພະເຈົ້າ ບັນດານັກຮົບ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມໃນພາກໃຕ້ ລາວປີນັ້ນ ຍັງນັ່ງອ້ອມລ້ອມກັນຢ່າງອົບອຸ່ນ ໝູ່ເພື່ອນມາຮອດຂ້ອນຂ້າງມີໜ້າຄົບ ຖ້ວນ ຫຼາຍຄົນຍັງແຂງແຮງ ແຕ່ກໍມີຄົນໄດ້ຕ້ອງເປັນເພື່ອນກັບເຄື່ອງໂມ້ຄ້ອນ ໂດຍ ພຽງແຕ່ດຽວມີ Frans de Boel ແມ່ນບໍ່ມີໜ້າ ຫາຍາກທ່ານເສຍຄຳສັນຍາແຕ່ ຄັ້ງ ນີ້ທ່ານຈຳຕ້ອງຜິດນັດ ໃນຈິດໝາຍຂຽນເປັນພາສາຫວຽດນາມ ທ່ານສົ່ງໃຫ້ສະ ຫາຍຫວຽນ ວັນ ຫຽບ ສະມາຊິກຜະແໜກຕິດຕໍ່ ກ່ອນໜ້ານັ້ນບໍ່ດົນ ຄຳທຳອິດ ທ່ານຖາມແມ່ນໝູ່ເພື່ອນຜູ້ໃດຍັງຢູ່ ຜູ້ໃດເຖິງແກ່ກຳ: “...ສະຫາຍຢາວ ຍັງມີຊີວິດຢູ່ ບໍ່? ຕາມຄວາມຄິດຄວາມເຫັນຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ໃນຂະນະນີ້ ກໍທ່ານຢາວມີ ອາຍຸໄດ້ເກືອບ 100 ປີ... ສ່ວນຂ້າພະເຈົ້າ ມີອາຍຸ 80 ປີແລ້ວແຕ່ວັນທີ 14/7/2004’ ແລ້ວທ່ານຂຽນຕໍ່:

“ວັນເຊິ່ງຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ອາຍຸ 80 ປີ ນາງຟານ ທຸ່ຍ ແທງ ເອກອັກຄະລັດຖະ ທູດຫວຽດນາມ ພ້ອມກັບທ່ານ ທອງພະຈັນ ເອກອັກຄະລັດຖະທູດລາວໃນລາດ

ຊະອານາຈັກເບຍໂຽມ ໄດ້ມາຮອດກິນຕີ້ມໃນເຮືອນ Johan (ເນື່ອງຈາກເຮືອນມັນ
ໃຫຍ່) ພ້ອມກັບຄອບຄົວຂ້າພະເຈົ້າ ຜູ້ທີ່ທຸກຂອງກິນແມ່ນຜູ້ເພື່ອນສະໜິດສະໜົມ
ຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວຢູ່ເບຍໂຽມ ຂ້າພະເຈົ້າມ່ວນຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກ ຂ້າພະເຈົ້າ
ເລື້ອຍໆ ຖືຕົນເປັນຊາວຫວຽດ”.

ໃນຕອນທ້າຍຈົດໝາຍ Frans de Boel ກ່າວເຖິງທ່ານ ຫຼຽນ ດ້ວຍຄຳເວົ້າ
ຮ້າຄະນຶງຈາກສ່ວນເລິກຂອງຫົວໃຈ: “ສະຫາຍຫຼຽນ ເອີຍ ! ຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງການ
ໄປຫວຽດນາມຫຼາຍອີກເທື່ອໜຶ່ງ ຮ່ວມກັບລາວ ເຊິ່ງທາງອາກາດເດີນທາງກໍ່
ອັນຕະລາຍ ເນື່ອງຈາກຫົວໃຈບໍ່ຍອມໄດ້ ບໍ່ຮູ້ເຮັດເປັນແນວໃດ” ຊັດເຈນວ່າ
Frans de Boel ໄດ້ບໍ່ຍັງຈະແຈ້ງລຸ່ນໄຫຼ ມີກົກມີປາຍຄືມື້ໃດ ແຕ່ນ້ຳໃຈຂອງ
ທ່ານ ມະໂນຈິດ ທ່ານ ແຕ່ລະຄຳທີ່ທ່ານເວົ້າ ແຕ່ລະຄຳທີ່ທ່ານຂຽນ ມີກົກມີປາຍ
ຍັງຄົງຍິບຍັບນ້ຳໃຈໝູ່ເພື່ອນຫາຍາກ ຍາມໃດຍັງຄົງໃຈສັດຂີ່ເປັນແນວນັ້ນ.

ທ້າຍຕອນພົບໜ້າພັຕາ ທ່ານຢາວ ຕ່າງໜ້າຜະແໜກຕິດຕໍ່ມອບເປັນ
ສັນຍະລັກ ຫຼຽນກາລະນິກ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກ ໃຫ້ແກ່ບັນດາຄົນມີໜ້າ
ທ່ານຢາວເວົ້າວ່າ: “ເພື່ອຈົ່ງໄວ້ເຄື່ອງໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ Frans de Boel ໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ
ບັນດາອ້າຍ ບັນດາເອື້ອຍໄດ້ລ່ວງລັບໄປແລ້ວ ແຕ່ລະຄົນມີເຄື່ອງໜຶ່ງ ເອີ້ນວ່າ
ໝາກຫວານໜ້ອຍໜຶ່ງ ຍັງຫຼົງເຫຼືອທ້າຍລະດູ” ທ່ານ ຢາວ ບີນີ້ ໄດ້ກ້າວເຂົ້າໃນໄວ
ອາຍຸ 94 ສ່ວນພວກຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ຜູ້ໃດຍັງໃຕ້ຂຶ້ນ 70 ທັງໝົດ ໄດ້ແນວນັ້ນແມ່ນ
ບຸນໃຫຍ່ຫຼາຍແລ້ວ!

ຫຼາຍກ່ວາເຄິ່ງສະຕະວັດທີ່ຜ່ານມາ ໃນການປ່ຽນແປງໃຫຍ່ຫຼວງຂອງໄລຍະ
ທາງຍາວປະຫວັດສາດ ຊີວິດຂອງ Frans de Boel - ຟານ ລັງ - ບຸນມີ ຂອງແຕ່
ລະນັກຮີບ ລາວ - ຫວຽດ ໃນໄວໄຂທາງ ລະດູໄປໄມ້ລິ້ນບີນີ້ ຜ່ານຈັກວ່າທີ່ໃດ
ຄວາມລຳບາກຍາກເຂັ້ມ ແຕ່ສິ່ງທີ່ທັງໝົດທີ່ບັນດາອ້າຍ ບັນດາເອື້ອຍໄດ້ເຮັດ ເພື່ອ

ເພີ່ມພູນຄູນສ້າງເປັນນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ລະຫວ່າງ ບັນດາຊາດອ້າຍນ້ອງ ຈົນເຖິງມື້ນີ້ ຍັງຄົງຍືນຍົງຄົງຢູ່ຕະຫຼອດກາລະນານ ຄືບັນດາລະດູບານໃໝ່ບໍ່ມີບ່ອນສິ້ນສຸດ ງາມຄົງຢູ່ຊົ່ວນິລັນດອນ ຄືຄຳກະວີອັນໝັ້ນຄົງຕະຫຼອດການຂອງທ່ານປະທານ ໂຮ່ຈິມິນ:

“ຊາວກຳມາຊີບເຖິງຈະຢູ່ຫ່າງໄກກັນຮ້ອຍໂຍດພັນໄມ
ຢູ່ຫົວທຸກສາລະທິດໃນໂລກ ກໍລ້ວນແຕ່ເປັນອ້າຍນ້ອງກັນ”

ລະດູໃບໄມ້ລົ້ນ ປີກາບວອກ 2004
ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ວາລະສານມິດຕະພາບ, ຮ່າໂນ້ຍ 2005.

ຜົນເສື່ອກັກກັນໜາວຂອງແມ່ ໄດ້ກູ້ຊີວິດ ຂ້າພະເຈົ້າ

ທ່ານ ເລ ວັນ ຈູກ⁽¹⁾

ຂ້າພະເຈົ້າມີຊື່ວ່າ ເລ ວັນ ຈູກ (ເລ ວັນ ໄຊ) ພະນັກງານ ສະມາຊິກພັກ ຂຶ້ນ
ສັງກັດໜ່ວຍແນວຫຼັງສັດຕູ ເມືອງປາກຊັນ ກອງຮ້ອຍເອກະລາດ 105 ເຂດບໍລິຄໍາໄຊ
ອອກເດີນທາງຈາກແຂວງບຶງການ ໃນທ້າຍປີ 1951 ຂ້າພະເຈົ້າຮັບໜ້າທີ່ໃນເຂດ
ຊານຕົວເມືອງນ້ອຍປາກຊັນ ເຮືອນຮັງຂອງສັດຕູ ທ້າຍປີນັ້ນກົມກອງ ໄດ້ຮັບຂ່າວວ່າ
ອ້າຍເລ ວັນ ເຍີນ ໄດ້ເສຍສະລະຈາກການບັ້ນສູ້ຮີບ ສະຫາຍພະຍາບານ ຄັບອີກ
ຄັບໃຈ ເວົ້າວ່າ: ອ້າຍເຍີນ ຖືກຊັ້ນລູກປືນໃນທີ່ແຂນ ຮູ້ວ່າອາດສາມາດປິ່ນປົວໄດ້
ແຕ່ຍອມຈົນບັນຍາ ເນື່ອງຈາກບໍ່ມີຢາຕ້ານເຊື້ອ ເບິ່ງເພື່ອນຮ່ວມກົມກອງມົດງຽບ
ເຖິງແກ່ກໍາ ແມ່ນໂສກເສົ້າສະຫຼົດໃຈທີ່ສຸດ! ເມື່ອໜ້າ ໃນແຕ່ລະຄັ້ງໄປຜ່ານ ພວກ
ຂ້າພະເຈົ້າຫວນຄືນຄະນິງອ້າຍ ອ້າຍນອມຢູ່ຖາວອນ ໃນພູຜາປ່າດົງເມືອງປາກຊັນ
ກ່ອນທີ່ຈະພັບຕາ ອ້າຍເຍີນ ໄດ້ທັນເວົ້າຄໍາລາກ່ອນກັບຂັ້ນບັນຊາ ແລະເພື່ອນ
ຮ່ວມກົມກອງ ໃນນັ້ນ ມີຂ້າພະເຈົ້າ ແທ້ແມ່ນສະເຫຼືອນໃຈແລະເອກອ້າງທະນິງໃຈ
ກ່ຽວກັບອ້າຍ ເວົ້າເປັນແນວໃດ ໃຫ້ໝົດຄວາມອາໄລອາວອນ ແລະເອກອ້າງທະ
ນິງໃຈ ກ່ຽວກັບໜຶ່ງຊາວໝູ່ມຸມຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວຍັງໄວໝູ່ມູມ ອ້າຍເຍີນ ດໍາລົງ
ຊີວິດໃນເວລາປີໜຶ່ງໃນເຂດແນວຫຼັງສັດຕູ ບໍ່ມີເວລາໃດ ຄຶດຈຶ່ງອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງ
ຫ້າວຫັນໃນວຽກງານ ດໍາລົງຊີວິດມ່ວນຊື່ນແລະປອງດອງກັນ ອ້າຍໄດ້ປະກອບສ່ວນ
ໃນຜົນງານຂົນຂວາຍປະຊາຊົນ ຫຼັງຈາກປີໜຶ່ງເຄື່ອນໄຫວປະກອບອາວຸດສ້າງ

⁽¹⁾ ກອງທະຫານອາສາສະໜັກຫວຽດນາມໃນລາວໃນສະໄໝຕໍ່ຕ້ານຕໍ່ຕ້ານຝຣັ່ງ. ກອງທະຫານອາສາ

ພື້ນຖານ ໃນກົມກອງຂອງສະຫາຍບາກຫ໌ ແລະສະນັ້ນ ອ້າຍເຢີນເປັນແບບຢ່າງ
ອາດທານຂອງພະນັກງານຄົນໜຶ່ງ ກອງຮ້ອຍ ແຕ່ຜູ້ດຽວ ໜຶ່ງປີນ ກິດກັນສັດຕູຢ່າງ
ສະຫຼາດຄ່ອງແຄ່ວໃນຕະຫຼອດ 24/24 ໂມງ ໄດ້ລາຍງານຂຶ້ນເຂດຍ່ອຍ ທັງສີພິມ
ຂອງກອງຮ້ອຍ ຍັງລົງຂ່າວ ໂຕ່ ນາ ໂອ ໂພນຂາມ ເຮັດຝາກະຕາດຕ້ອນຈັບປາ
ບາງທີ່ໄດ້ຊຸດປາສະໂດ ທັງໝົດລ້ວນແຕ່ມີການປະກອບສ່ວນຂອງອ້າຍເຢີນ.

ເມື່ອໜ້າ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບຮູ້ວ່າ ຫຼາຍອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງເສຍສະລະ ໂດຍບໍ່ຮູ້
ພັນ ໃກ້ກັບ ຫ້ວຍ ຢາກກິນນ້ຳ ຍິ່ງກິນນ້ຳກໍຍິ່ງອອກເລືອດ ແລະບໍ່ມີຢາຕ້ານເຊື້ອ.

ຖິ່ນຖານທີ່ໄດ້ມີອຳນາດການປົກຄອງໃໝ່ ແລະພື້ນຖານໃນປະຊາຊົນ ກົມກອງ
ອາດສາມາດຈັດງານສະເຫຼີມສະຫຼອງວັນເອກະລາດຂອງລາວ ກະທັ່ງໃນພື້ນ
ທີ່ ເສັ້ນທາງນ້ອຍໃຕ້ຕີນພູເຂົາ ພູ ແມ່ນເສັ້ນທາງຫວາດຫວັນຂວັນເສຍຂອງສອງ
ບົດຄ້າຍເມືອງເກົ່າ ແລະໂນງແວງ ໃນແຕ່ລະເວລາທີ່ສັດຕູ ເຄື່ອນທັບໄປກວາດລ້າງ.

ການສູ້ຮົບດ້ວຍກຳລັງປະກອບອາວຸດ ໄດ້ສະໜັບສະໜູນການປະຕິບັດ
ງານຂົນຂວາຍປະຊາຊົນຜູ້ໃດກໍຮູ້ສະໄໝຕໍ່ຕ້ານ ຕ້ານລ່າເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງ ທະຫານ
ໃນເຂດແນວຫຼັງສັດຕູ ຈະເຄື່ອນໄຫວຕາມຫຼັກນຳ “ເອົາປະຊາຊົນເປັນພື້ນຖານ”
ຄືລຸງໂຮ່ ໄດ້ສອນ.

ເຊົ້າເມື່ອວັນທີ 02/01/1952 ຂ້າພະເຈົ້າຮັບໜ້າທີ່ໃໝ່ໃນເຂດໃກ້ຊິດສັດຕູ
ເມືອງປາກຊັນ ໄປນຳກັນ ມີອ້າຍ ຈິ່ງ ວັນ ບິ່ງ ຫົວໜ້າກອງແນວຫຼັງສັດຕູ ແລະ
ສອງສະຫາຍ ລວງ ແລະສີ່ ໄປໄດ້ຕອນໜຶ່ງ ກໍ່ອ້າຍຊຸງ ລ່າ ອຳລາ ອ້າຍຊຸງ ລ່າ
ຕົບໃນບ່າຂ້າພະເຈົ້າ ເວົ້າວ່າ: “ໄດ້ຂຶ້ນກວານໜຶ່ງ ກວານສອງກໍ່ຍ່າລືມກັນເດີ”
ດຽວນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງຄົງຄິດຮອດ ຊຸງ ລ່າແລະເຕືອນຕີນເອງ: ຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ມີ
ຍາມໃດທີ່ລືມອ້າຍ ແລະຊາວບ້ານ ພູ ແຕ່ເສຍດາຍວ່າ ໄດ້ 50 ປີແລ້ວ ຍັງບໍ່ໄດ້

ກັບມາຢູ່ມອ້າຍ ແລະຊາວບ້ານ ປະຊາຊົນຜູ້ໃດຍັງຢູ່ ຜູ້ໃດເຖິງແກກຳ ຊີວິດການ ເປັນຢູ່ເປັນແນວໃດ.

ໃນລະຫວ່າງການເດີນທາງ ຂ້າພະເຈົ້າ ແວ່ເຂົ້າບ້ານ ໂພນຂາມ ຢູ່ມທ່ານ ຕ່າແສງ ແລະຂໍໃຫ້ ທ່ານສົ່ງຄືນພາທາງໄປຫາ ສອງບ້ານ ທ່າບໍ່ ແລະບ້ານໜອງ ຂອນ ທ່າງຈາກ ເມືອງປາກຊັນ 4 ກມ. ທ່ານ ຕ່າແສງ ແມ່ນຜູ້ມີໄມຕິຈິດຫຼາຍ ກັບ ອ້າຍນ້ອງ ທ່ານແມ່ນກຳມະການ ແລະທີ່ປຶກສາຂອງຄະນະກຳມະການຕ່າງແສງ ຫາກໍ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ເກືອບທຸ່ງ ກໍ່ຂ້າພະເຈົ້າມາຮອດແລ້ວ ອ້າຍບິ່ງ ແນະນຳ ຂ້າພະເຈົ້າ ກັບ ຕ່າແສງ ຢູ່ທີ່ນີ້ ແລະນຳໃບແນະນຳ ທ່ານຕ່າແສງ ແມ່ນຜູ້ຕົວແທນຂອງ ກອງທະຫານປົດປ່ອຍໃນທ້ອງຖິ່ນ ຊົມຊື່ນຫຼາຍກ່ຽວກັບການແລກປ່ຽນວຽກງານ ສວຍໂອກາດເວລາທີ່ສັດຕູບໍ່ເຄື່ອນທັບຜ່ານຂ້າພະເຈົ້າ ໃຊ້ຕະຫຼອດເດືອນມັງກອນ ເພື່ອສຳຫຼວດສະພາບການຢູ່ເຂດສອງບ້ານ ຕ່າງກັບເຂດພູ ປະຊາຊົນຢູ່ທີ່ນີ້ ນອກຈາກການປູກເຂົ້າ ທັນຍາຫານ ຍັງຈັບປາໃນແມ່ນ້ຳ ເພື່ອເຮັດປາແດກ ຂາຍຢູ່ ຕະຫຼາດບ້ານ ຕະຫຼາດເມືອງປາກຊັນ ແລະບຶງການ.

ຂ້າພະເຈົ້າ ໄປຢູ່ມຫຼາຍເຮືອນ ໃນນັ້ນ ມີເຮືອນນາງທາງວຽນ ໜຶ່ງຊາວຫວຽດ ນາມຕ່າງດ້າວ ທີ່ມີແມ່ເປັນຫົວໜ້າໜ່ວຍ ພໍ່ເປັນເລຂາທິການໜ່ວຍພັກ ບຶງການ ໃນເວລານັ້ນ ຄອບຄົວມ່ວນຊື່ນຫຼາຍ ແຕ່ ຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ໃຫ້ເສຍຄວາມລັບສິ່ງທີ່ ຫຍັງ ຮອດເດືອນ 2 ຂ້າພະເຈົ້າ ໄປຢູ່ມບ້ານໄຮ່ ໃກ້ກັບເມືອງປາກຊັນ ໃນທີ່ນີ້ ເດືອນ 12/1945 ໄດ້ເກີດຂຶ້ນການປະທະກັນ ບໍ່ສະເໝີກັນ ລະຫວ່າງ ກຳລັງປ້ອງ ກັນຕົນເອງ ຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ ແລະທະຫານຝຣັ່ງ ຈາກແຂວງຫຼວງພະບາງ ໄປລົງ ພີ່ນ້ອງຮ່ວມຊາດຢູ່ຕ່າງປະເທດທັງໝົດ ໄດ້ເປັນເອກະພາບອົບພະຍົບໄປ ຫາແຂວງບຶງການ ໄທ ພ້ອມກັບສະເດັດເຈົ້າສາມທ່ານ ໃນນັ້ນ ມີສະເດັດເຈົ້າ ສຸກ ວົງສັກ ຮ່ວມກັບບາງປະຊາຊົນລາວ ວົງຄະນະຍາດຊາວຫວຽດນາມຢູ່ ແຂວງບຶງ

ການ ມີໃຈຮັກຊາດເຕັມລົ້ນ ບັນດາຄອບຄົວລ້ວນແຕ່ມີຍາດພີ່ນ້ອງໄປຫາແນວຮີບ
ຫຼື ເປັນພະນັກງານຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ ແມ່ແລະນ້ອງສາວຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ກໍ່
ດຳລົງຊີວິດໃນທີ່ນີ້ ແຂວງບຶງການ ແມ່ນຈຸດຄົມມະນາຄົມສຳຄັນ ເຊື່ອມຕໍ່ປ້ອມ
ຕິດຕໍ່ພາທາງຈາກເຂດທະຫານ IV ໄປຜ່ານແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ໄປຫາໄທ ທ່ານເຈົ້າສຸກ
ເມື່ອໜ້າແມ່ນລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງວັດທະນະທຳແລະແຫຼ່ງຂ່າວ ຂອງລັດຖະບານ
ຕໍ່ຕ້ານ.

ເນື່ອງຈາກລະວັງຕົວ ຂ້າພະເຈົ້າ ເຊີນຜູ້ແທນຊາວບ້ານອອກແຄມປ່າ ເວົ້າ
ລົມກັນ ພວກເຂົາມາເຖິງ 5 ຄົນ ທ່າທິສະໜິດສະໜົມ ຄືໄດ້ລັງແກວ່ນແຕ່ດົນ
ຂ້າພະເຈົ້າກ່າວເຖິງສະພາບການການຕໍ່ຕ້ານ ແລະສ້າງການພົວພັນ ສວຍໂອກາດ
ສ້າງພື້ນຖານ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ຂໍສະໜອງເຂົ້າແລະປາແດກເປັນນ້ອຍໜຶ່ງ ທັງສອງຄົນ
ໜຸ່ມ ເປັນເຈົ້າການຢືນຊັ້ນໄປກະກຽມຢ່າງຄົບຖ້ວນ ມີສາມຄົນໄດ້ໄວກາງຄົນແນະນຳ
ຄົນໜຶ່ງຫາກໍ່ໜີຖັ່ນແຖວທະຫານທຸ່ນ ເມື່ອວັນທີ 27/12 ຄະນະພະນັກງານກວດກາ
ລວມມີ ບັນດາສະຫາຍ ດົງ, ຮຸ່ນ ແລະສະຫາຍ ບິ່ງ ມາຮອດ ຂ້າພະເຈົ້າລາຍງານ
ສະພາບການໃນຖິ່ນຖານ ແລະບັນດາວຽກງານເຮັດແລ້ວ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ນຳບັນດາ
ສະຫາຍພົບປະກັບປະຊາຊົນ ຢັ້ງມຕະຫຼາດບ້ານ ແລະພື້ນຖານຜະລິດນ້ຳຕານ
ອ້ອຍ ເຊົ້າວັນທີ 29 ບຸນປີໃໝ່ ປີກຸຍມະເສັງ ຄະນະທັງໝົດ ລວມມີ 19 ຄົນ ເຄື່ອນ
ທັບຈາກບ້ານທ່າບໍ່ ທາງທິດຕະເວັນອອກເມືອງປາກຊັນ ມາຮອດ ຊຸງໄຊ ຄຸງຂ້າງຝັ່ງ
ແມ່ນ້ຳຂອງ ຫ່າງຈາກເມືອງປາກຊັນ 5 ກມ.ຕາມທິດເໜືອ ເສັ້ນທາງອັນຕະລາຍ
ຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກລະຫວ່າງທາງ ພົບປະກັບບາງປະຊາຊົນໄປຕະຫຼາດກັບມາໜອງ
ແວງ ບ່ອນທີ່ສັດຕູຫຼາຍທະຫານ ແລະ ປະຊາຊົນຖືສາສະໜາທັງໝົດ ເຊິ່ງອາດຖືກ
ຝຣັ່ງ ສວຍໂອກາດຕ້ານເຮົາ ຫາກເຮົາເສຍລະວັງຕົວ ວັນ 29 ບຸນປີໃໝ່ ປີກຸຍ
ມະເສັງໃນປີ 1953 ພ້າໜາວຈັດ ຂ້າພະເຈົ້ານຸ່ງຊຸດໂສ້ງເສື້ອຂອງແມ່ຂ້າພະເຈົ້າສົ່ງໄປ

ລວມມີ: ເຄື່ອງນຸ່ງກາກີສີນ້ຳເງິນ ເຄື່ອງເສື້ອກັກກັນໜາວ ເກີບບາຕາ ພຽງແຕ່ມີເຄື່ອງ beret ສີມ່ວງ ແມ່ນອາວຸດຍຸດທະພັນຂອງບັນລູຮີບໃນ ແມ່ນ້ຳປາກຊັນ ເຂົ້າບ້ານໄດ້ເຫັນໜຶ່ງໂຕໂອງໃຫຍ່ ທີ່ຊາວຫາກໍລ່າສັດໄດ້ ນີ້ຍັງບໍ່ ແມ່ນພື້ນຖານ ແຕ່ແມ່ນຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວກ່ອນປີ 1945 ພວກເຂົາຈຶ່ງມີ ໄມຕິຈິດ ແລະຮັກແພງທະຫານຫຼາຍ ຂໍສະເໜີເຊີນກິນເນື້ອໂອງດ້ວຍຄວາມຈິງຈັງ.

ກົມກອງຮັບຄຳເຊີນຢຸດເຊົາ ແຕ່ຕ້ອງເວນຍາມສອງຕົ້ນບ້ານ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ ຮັບການແບ່ງງານຮ່ວມກັບສອງສະຫາຍ ລວງນ ແລະສະຫາຍ ສີ ເວນຍາມ ເສັ້ນທາງໄປນາ ຕ່ອງ ນີ້ແມ່ນເສັ້ນທາງທີ່ກົມກອງ ຈະສືບຕໍ່ເຄື່ອນທັບ ຂ້າພະເຈົ້າ ເລືອກກົກຕົ້ນໝາກຕ້ອງທີ່ຂ້ອນຂ້າງສູງເພື່ອສັງເກດ ເກືອບ 10 ໂມງ ຂ້າພະເຈົ້າ ຮ້ອນໃຈ ບອກວ່າ ອ້າຍລວງນ ແລະສີ ເຂົ້າບ້ານເພື່ອເບິ່ງເປັນແນວໃດເຊິ່ງຈຶ່ງເທິງແທ້ ສອງອ້າຍກັບມາ ນຳບາງທີ່ເຂົ້າໜຽວອອກ ແລະເວົ້າວ່າ ຕ້ອງກັບມານຳອາຫານ ກົມກອງຈະກິນເຂົ້າໃນທີ່ນີ້ ຍືນຄາວດຽວ ຂ້າພະເຈົ້າເຫັນຝູງນົກກະເຕັນຮ້ອງຊຸນ ລະມຸນວັນວາຍ ຂ້າພະເຈົ້າພໍດີຄິດວ່າ ອາດຂ້າງໜ້າ ມີປະຊາຊົນ ຫຼື ສັດຕູ ຂ້າພະເຈົ້າຮ້ອນໃຈ ກົວການກິນເຂົ້າຢູ່ທີ່ນີ້ ບໍ່ໄດ້ຮັບປະກັນ ກ່ວາບໍ່ໄດ້ ຈະຖືກຕົກຢູ່ໃນ ບ່ອນດັກສະກັດ ຂ້າພະເຈົ້າຍືນຂຶ້ນໄປຕາມຂ້າງໜ້າເພື່ອສັງເກດ ສະໝອງຫາລະ ຫຼອກຫຼອນໃນສະໝອງກ່ຽວກັບໝູ່ຄົນໄປຕະຫຼາດປາກຊັນ ກັບມາຈະແຈ້ງໃຫ້ແກ່ສັດຕູ.

ແມ່ນແນວນັ້ນແທ້ ຂ້າພະເຈົ້າຢຸດເຊົາປະມານໜຶ່ງນາທີ ທັນມີສຽງປົນຍິງ ຂ້າພະເຈົ້າຈັບປືນພຸ່ງໃສ່ໃນກົກໄມ້ໜຶ່ງ ສືບຕໍ່ລວາດປືນໜຶ່ງອີກ ຍິງລຽນຕິດຕາມ ທິດຂ້າພະເຈົ້າ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ມີດຽບເລີຍ ແຕ່ຍັງມີສຽງເວົ້າຍ່າວໆ ຂ້າພະເຈົ້າທັນ ນຶກຄິດ: ເປັນອັນວ່າກົມກອງຕົນໄດ້ຮູ້ແລ້ວ ຈະຫຼີກໄດ້ການດັກສະກັດ ຂອງສັດຕູ ສັດຕູຮູ້ພວກມັນຖືກເສຍຄວາມລັບ ແລະເຫັນງຽບສະຫງົດໂພດ ພວກມັນສົງໄສຈຶ່ງ ຖອນ ຂ້າພະເຈົ້າເຫັນເຈັບແສບຢູ່ຂ້າງ ແລະ ເລືອດຊຶມຜ່ານເຄື່ອງເສື້ອກັກກັນ

ໜາວ ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ຕົນໄດ້ຖືກບາດເຈັບ ພະຍາຍາມເລືອດໂຕທ່າງໄກເສັ້ນທາງ ເພື່ອ
ປ້ອງກັນສັດຕູໄລ່ຕາມແລະລໍຖ້າກົມກອງ.

ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ກົມກອງ 47 ສິ່ງໄປຮຽນການທະຫານໃນເວລາທຶກເດືອນ ໃນ
ໂຮງຮຽນອົບຮົມນາຍຈ່າໃນແຂວງຮ່າຕິ່ງ ຄວາມຮູ້ຮັບໄດ້ໃນຫ້ອງຮຽນໃນຂະນະນີ້
ເປັນປະໂຫຍດທີ່ສຸດສໍາລັບຂ້າພະເຈົ້າ ໃນ ບ້ານ ໝາເທົ່າອີກກະທຶກ ຂ້າພະເຈົ້າ
ສັນນິຖານວ່າ ກົມກອງໄດ້ຖອນ ແຕ່ຂ້າພະເຈົ້າຕັດສິນ ບໍ່ເຂົ້າບ້ານ ຂ້າພະເຈົ້າ
ເມື່ອຍໂພດ ເລືອດໄດ້ປຸງກຸ່ມເຄື່ອງເສື້ອກັກກັນໜາວ ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ຮູ້ກົມກອງ
ເຄື່ອນຍ້າຍ ຕາມທິດໃດ ແຕ່ເຊື່ອແນ່ວ່າ ກົມກອງຂອງເຮົາ 19 ຄົນ ໄດ້ຖອນປອດ
ໄພ ບາດແຜຢູ່ຂ້າງຄົງຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ເລີ່ມຕົ້ນໃຄ່ ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ສຶກຍາກກິນນ້ຳ
ຫຼາຍ ຂ້າພະເຈົ້າກໍານົດທິດບ່ອນທີ່ຂ້າພະເຈົ້ານອນໃກ້ຫຼາຍກັບຝັ່ງແມ່ນ້ຳຂອງ ຂ້າງ
ບົນແມ່ນເມືອງປາກຊັນ ຂ້າງລຸ່ມແມ່ນດ່ອນບ້ານແກ້ງ ພຽງແຕ່ທ່າງຈາກ ບ່ອນ
ຂ້າພະເຈົ້າ 5 ກມ ຕາມທາງທິດຕະເວັນອອກ ຍັງທ່າງຈາກ ພູງ, ນາ ຕ່ອງ ແມ່ນ
ເຂດເຮົາຄວບຄຸມຫຼາຍກວ່າ 10 ກມ. ຂ້າພະເຈົ້າພິນິດໄສວ່າ ທະຫານສັດຕູຍັງຄົງ
ມີກົນອຸບາຍດັກສະກັດ ຕ້ອງລະມັດ ລະວັງຫຼາຍ ເມື່ອຕິດຕໍ່ກັບປະຊາຊົນ ບໍ່ຄ່ອງ
ແຄ່ວທີ່ມີຜູ້ບໍ່ດີ ນໍາຂ້າພະເຈົ້າ ໄປມອບສິ່ງໃຫ້ແກ່ສັດຕູ ເພື່ອເອົາເງິນລາງວັນ.

ຂ້າພະເຈົ້ານອນສອງຄືນໃນປ່າໃນໄລຍະເວລາສິ່ງປີເກົ່າຕ້ອນຮັບປີໃໝ່ ແລະ
ວັນທີ 1 ບຸນປີໃໝ່ ຮູ້ວ່າບາດແຜບໍ່ສາມາດຕາຍໄດ້ ແຕ່ເນື່ອງຈາກຖືກລູກຢູ່ໃກ້ກັບ
ສາຍແຮ່ ການໄປມາ ຮູ້ສຶກໄສ້ເບັງອອກ ເຈັບຫຼາຍ ຂ້າພະເຈົ້າຫວັງວ່າ ກົມກອງຈະ
ມາຮອດຫາຂ້າພະເຈົ້າ ຢູ່ໃນປ່າສອງຄືນຕິດລຽນ ຂ້າພະເຈົ້າ ຄິດຫວັງບໍ່ຢຸດບໍ່ເຊົາ
ເມື່ອຍິນນ້ຳແມ່ນ້ຳຂອງ ສຽງໂຕຟານ ສຽງປ່ານ່ອມໆ ຂ້າພະເຈົ້າກາຍເປັນແຂງກ້າ
ແຕ່ຍັງຄົງແນບິນຕາມຂ້າງໜ້າ ຂ້າພະເຈົ້າປ້ອງກັນສອດແນມ ແລະປ້ອງກັນມີຜູ້ບໍ່
ດີຫຼອກລວງຕົນ ແລ້ວແຈ້ງໃຫ້ທະຫານຝັ່ງ.

ຍາມພ້າໃກ້ຈະຄຳ ຂ້າພະເຈົ້າຕັດສິນເຂົ້າໄປໜຶ່ງເຮືອນຄຽງຂ້າງບ້ານ ເຫັນ ຂ້າພະເຈົ້າ ຜູ້ຊາຍຄົນໜຶ່ງ ກ້າວຮີບຂຶ້ນຂັ້ນໄດ ໝາເທົ່າອີກກະທົກ ຂ້າພະເຈົ້າ ຕັດສິນເອີ້ນວ່າ “ອ້າຍທິດ” - ຄວາມໝາຍວ່າ ຄົນໄດ້ບວດ ແນ່ຈະມີໃຈເມດຕາ ກະລຸນາ ອ້າຍທິດຢ່າກົວ ! ລົງໄປນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າຖາມ ຂ້າພະເຈົ້າຍັງຄົງ ລະວັງຕົວ ຖືກະບອກປົນໃນມື ຂ້າພະເຈົ້າເອີ້ນ 2, 3 ເທື່ອ ກໍ່ອ້າຍທິດ ລະມັດລະວັງ ທັງລົງ ຂັ້ນໄດ ທັງເບິ່ງອ້ອມແອ້ມ ຂ້າພະເຈົ້າທັນແນະນຳ ຂ້າພະເຈົ້າແມ່ນໃຜແລະຂໍຮ້ອງ ອ້າຍ ໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າ ນ້ຳດື່ມ ເຫັນອ້າຍລະມັດລະວັງງົກທົວ ສາຍຕາໃຈບຸນ ຂ້າພະເຈົ້າເຊື່ອແລະຂໍຮ້ອງອ້າຍ ນຳກວງນພາງແຊນຂົນສົ່ງ ຂ້າພະເຈົ້າ ມາຮອດ ນາ ຕ່ອງ ຫ່າງຈາກນີ້ 10 ກມ.ແລະຫາແຈ້ງໃຫ້ແກ່ ເຈົ້າບ້ານ ຫຼື ກົມກອງ ແຕ່ອ້າຍ ຕອບລະມັດລະວັງວ່າ ຕ້ອງໄປທາບທາມເສຍກ່ອນ! ແລະເຂົ້າໄປເອົານ້ຳໃຫ້ແກ່ຂ້າ- ພະເຈົ້າດື່ມ.

ເມື່ອວັນທີ 3 ບຸນປີໃໝ່ ຍັງຄົງບໍ່ຕິດຕໍ່ໄດ້ກັບກົມກອງ ຂ້າພະເຈົ້າເຊື່ອແນ່ກົມ ກອງພວມຄິດເຖິງ ຂ້າພະເຈົ້າ ບາດແຜໄດ້ໃຄ່ຂຶ້ນ ອ້າຍທິດ ມາຮອດເທື່ອໜຶ່ງ ວາງ ນ້ຳໃນທີ່ນັດ ຂ້າພະເຈົ້າ ເອີ້ນ: ອ້າຍ ທິດ! ອ້າຍເບິ່ງສູ່ທິດຂ້າພະເຈົ້າ ແລະກ້າວເຖິງ ຂ້າພະເຈົ້າສະເໜີກັບອ້າຍ ພາຂ້າພະເຈົ້າເຄື່ອນຍ້າຍໄປສູ່ທີ່ຕັ້ງອື່ນ ອ້າຍເວົ້າຄວນ ອອກໄປດອນ (ດອນລະຫວ່າງແມ່ນ້ຳ) ແມ່ນປອດໄພທີ່ສຸດ ຜ່ານສິ່ງທ້າທາຍ ຂ້າພະເຈົ້າເຊື່ອອ້າຍ ແລະເຫັນດີ ເພື່ອໃຫ້ອ້າຍນຳເຮືອອອກດອນ ເນື່ອງຈາກບາດ- ແຜໄດ້ມີກິ່ນ ອ້າຍໄປຄາວດຽວ ແລ້ວນຳຄົນໜຶ່ງໄວກາງຄົນມາ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ ເມື່ອຍເກີນໄປ ແລະຍອມຮັບທັນທີ ຂ້າພະເຈົ້າ ຄືນເອີ້ນຄົນໄວກາງຄົນແມ່ນອ້າຍ ທິດ ຂ້າພະເຈົ້າ ເວົ້າລົມກ່ຽວກັບຄວາມສາມັກຄີ ຫວຽດນາມ - ລາວ ລວມທັງ ເລື່ອງເຈົ້າສຸກ ແລະຄ່ອຍໆ ຖາມຂ່າວຄາວຄອບຄົວອ້າຍ ອ້າຍເບິ່ງບາດແຜ ສະ- ແດງໃຫ້ເຫັນ ເຫັນອີກເຫັນໃຈ ແລະສະແດງໄມຕີຈິດຜ່ານປາຍຕາ ທ່າທິແລະເວົ້າວ່າ:

- ບໍ່ເປັນຫຍັງ! ຂ້າພະເຈົ້າຈະຈູງໄປຝັງແມ່ນ້ຳແລະໃຊ້ເຮືອຂົນສົ່ງອ້າຍນ້ອງ
ໄປເຖິງດອນ.

ຢູ່ເຂດແນວຫຼັງສັດຕູນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າຍັງບໍ່ທັນອຸ່ນອຸ່ນໃຈຢ່າງແທ້ຈິງ ແຕ່ຈາກ
ທ່າທີຂອງອ້າຍ ຂ້າພະເຈົ້າ ເຊື່ອໃນອ້າຍ ໃນຄືນວັນທີ 3 ບຸນປີໃໝ່ ມືດຕີ່ປານຖືກ
ປິດຕາ ຊາວຊຳນິຊຳນານແລວນ້ຳ ນຳຂ້າພະເຈົ້າ ໄປສູ່ດອນ (ເກາະ) ຂະນະນີ້
ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ສຶກອຸ່ນອຸ່ນໃຈ ຫາກພວກເຂົາຕ້ອງການແຈ້ງໃຫ້ແກ່ຝ່າງກໍ່ໄດ້ແຈ້ງ
ແລ້ວ ພວກເຂົາມີໄມຕີຈິດກັບລັດຖະບານຕໍ່ຕ້ານ ແລະນ້ຳໃຈສາມັກຄີ ລາວ -
ຫວຽດ ນາມ ເມື່ອເຫັນບາດແຜຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ອອກນ້ຳ ຄົນພາຍເຮືອ ເບິ່ງຊິງ
ຫ່ວງໃຍ ອ້າຍຖາມຂ້າພະເຈົ້າ ມີຜູ້ໃດລັງເຄີຍຢູ່ຂ້າງຝັງແມ່ນ້ຳນັ້ນບໍ່? ຂ້າພະເຈົ້າ
ຂອບໃຈ ແລະເວົ້າອາໄສອ້າຍໃຫ້ນຳຂ້າພະເຈົ້າ ມາໃກ້ກັບປົດຄ້າຍປາກຊັນ
ກໍ່ແວະໄວໄປຫາຂ້າງລຸ່ມແຂວງບຶງການ ນັ້ນແມ່ນເປັນໂຮງເລື່ອຍ ຫຼື ບ້ອມ
ສຸກສາລາຂອງພວກເຮົາ.

ຄົນພາຍເຮືອເຮັດຕາມຂ້າພະເຈົ້າ ຊີ້ບອກຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ໄດ້ທຸດ
ພື້ນໄພອັນຕະລາຍ ຈັບມືຂອບໃຈ ຄົນພາຍເຮືອເບິ່ງຂ້າພະເຈົ້າກັບແສງຕາໄມຕີຈິດ
ອ້າຍປະໄວ້ນ້ຳນ້ອຍໃຫ້ແກ່ຂ້າພະເຈົ້າ ແລະລາກ່ອນຂ້າພະເຈົ້າ ລຳເຮືອ ຄ່ອຍໆ
ມືວໃນຄືນ ແຕ່ຮູບພາບຊາວໃຈດີ ໄດ້ຊ່ວຍຊູຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ມີຍາມໃດຈາງຫາຍ
ຂ້າພະເຈົ້ານອນປະມານໜຶ່ງໂມງແລ້ວ ພະຍາຍາມເລືອຜ່ານທາດຊາຍ ບ້ອງກັນ
ຕຳຫຼວດໄທໄປລາດຕະເວນ ແລະມາຮອດເຮືອນຄົວຂອງນາງກູ ກໍ່ຢູ່ແປະກັບແມ່ນ້ຳ
ຂ້າພະເຈົ້າ ຮູ້ເຫັນ ນາງກູ ກໍ່ ນາງກໍ່ຮູ້ເຫັນຂ້າພະເຈົ້າ ເລືອດອາບເສື້ອຫຼາຍ ໜ້າ
ໂວກ ນາງບັງໜ້າໄຫ້ສະອິກສະອື່ນ ຂ້າພະເຈົ້າ ກໍ່ທັງມ່ວນ ທັງສະເຫຼ່ອນໃຈຫຼາຍ!
ພຽງແຕ່ຄາວດຽວຕໍ່ມາ ນາງໄດ້ນຳອ້າຍນ້ອງຕ້ອນຮັບ ຂ້າພະເຈົ້າ ມາຮອດເຮືອນ
ພະລາທິການ ເອີ້ນວ່າໂຮງເລື່ອຍ ໃນທີ່ນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ບັນດາສະຫາຍ ເກອ ແລະ

ສະຫານ ຖ່ວນ ແມ່ນຂັ້ນຫົວໜ້າແລະຮອງຫົວໜ້າ ດູແລຢ່າງລອບຄອບ ຍິງນາງ-
ພະຍາບານ ມົງ ແລະບົວ ວົງເຕັ້ນປິ່ນປົວບາດແຜ ຖອດເຄື່ອງເສື້ອກັກກັນໜາວອັນ
ນອງເລືອດ ແລະເວົ້າວ່າ: ກໍ່ໂຊກດີທີ່ມີເຄື່ອງເສື້ອກັກກັນໜາວ ດັ່ງນັ້ນ ລູກປີນບໍ່
ສາມາດທະລຸຜ່ານທ້ອງ ຂ້າພະເຈົ້າພໍດີເວົ້າວ່າ: ເຄື່ອງເສື້ອກັກກັນໜາວນັ້ນຂອງ
ແມ່ຂ້າພະເຈົ້າຝາກໃຫ້ ຂ້າພະເຈົ້າຕື່ນຕົນໃຈທີ່ສຸດ ແລະຄິດວ່າ: ເຄື່ອງເສື້ອກັກກັນ
ໜາວຂອງແມ່ໄດ້ຊ່ວຍຊີວິດຂອງລູກ!

ບາດແຜໄດ້ໃຄ່ຂຶ້ນ ບໍ່ສາມາດຂອດ ເຊິ່ງພຽງແຕ່ເຮັດອະນາໄມ ທາຍາຕ້ານ
ເຊື້ອແລະກິນຢາລົດໄຂ້... ແມ່ດຶກແລະອາຫານ ວົງເຕັ້ນອາຫານການກິນ ເຊົ້າວັນທີ 4
ບຸນປີໃໝ່ ຄອບຄົວຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ແຈ້ງຂ່າວ ນ້ອງສາວຂ້າພະເຈົ້າ ແມ່ນເລ ຖື
ເວີນ ມາຢ້ຽມ ທັງມ່ວນຊື່ນ ທັງນ້ອຍໃຈ ທັງຫົວ ທັງໄຫຼອອກນ້ຳຕາ! ແມ່ນແນວນັ້ນ!
ມ່ວນຊື່ນ ເອກອ້າງທະນົງໃຈອັນສັບປົນກັນ! ເຖິງເກືອບທຸ່ງ ກໍ່ແມ່ຂ້າພະເຈົ້າມາ ແມ່
ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ເລື່ອງທັງໝົດ ສະນັ້ນ ສະຫງ່າຜ່າເຜີຍຫຼາຍ ແຕ່ສະເທີອນໃຈຫຼາຍ ເມື່ອ
ເຫັນລູກຕົນໄດ້ຮັບ ຄວາມເອົາໃຈໃສ່ດູແລຢ່າງລອບຄອບໂພດ! ແມ່ຂ້າພະເຈົ້າອຸ່ນອຸ່ນ
ໃຈແລະຂອບໃຈອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ກໍ່ແມ່ລອງ ສະມາຄົມແມ່ນັກຮົບ
ແລະບັນດາແມ່ອື່ນ ມາຢ້ຽມ ໃນເວລານັ້ນ ແມ່ນຕອນແລງວັນທີ 4 ບຸນປີໃໝ່ ຊາວ
ຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວແຂວງບຶງການ ຜູ້ໃດກໍ່ຮູ້ເລື່ອງ ແມ່ລອງເອື້ອເພື່ອຖາມຂ່າວ
ຄາວ ແລະຍັງເວົ້າວ່າ: ມີກິນໝາກໄຂ່ຫຼັງໝູໄດ້ບໍ່? ແມ່ເວົ້າວ່າ ມື້ອື່ນ ໃຫ້ກຸ້ກ ມັນ
ນຳມາໃຫ້ ນ້ອງສາວ ຂ້າພະເຈົ້າ ກໍ່ນຳມາບາງຂອງຂັນບຸນປີໃໝ່ ໃນນັ້ນ ມີເຂົ້າຕົ້ມ
ໝູ່ທີ່ເປັນຮູບກົມຍາວ ເຊົ້າມື້ 5 ບຸນປີໃໝ່ ນ້ອງສາວ ຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງນຳເຂົ້າປຽກ
ຫົວໃຈ ໝາກໄຂ່ຫຼັງ ມາ ແລະເວົ້າວ່າແມ່ນຂອງ “ເອື້ອຍກຸ້ກ” ທັງສອງສິ່ງທີ່ດິນແລ້ວ
ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ກິນ ຈຶ່ງກິນຢ່າງເຫັນແຊບ.

ເຊົ້າວັນທີ 6 ບຸນປີໃໝ່ ກົມກອງໄດ້ຮູ້ຂ້າພະເຈົ້າຖືກບາດເຈັບ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ ຮັບຈົດໝາຍຢັ້ງຢາມຢາມຖາມຂ່າວແລະໃຫ້ກຳລັງໃຈ ໃນນັ້ນ ມີບົດກະວີຂອງ ສະຫາຍເຈືອງ ດຶງ ຫຼັງ ຕ່າງໜ້າຄະນະບັນຊາການ ກອງຮ້ອຍ ເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍຄຳວ່າ: “ຈີ່ຈຳມີໂດກອງຮ້ອຍມ່ວນຊື່ນໆ”... ໃນກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ ໜຶ່ງ ອົງຄະນະພັກ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ມີອ້າຍຫຍິບ, ອ້າຍຟານ ລານແລະຂ້າພະເຈົ້າ.

ທ່ານເດົ້າວັນເນ້ຍ ຫົວໜ້າຄະນະການທູດ ຂອງພື້ນຖານຮ່ວມຊາດຢູ່ ຕ່າງປະເທດ ແຂວງບຶງການ ປະກອບອາຊີບຮັບຊື່ໜັງງົວ ຫຼັງຈາກບຸນປີໃໝ່ ໄດ້ພົບ ປະກັບຂ້າພະເຈົ້າ ເລົ່າເລື່ອງວ່າ: ມີຜູ້ຍິງຄົນໜຶ່ງຢູ່ຂ້າງຝັ່ງນັ້ນແມ່ນ້ຳ ໄປຂາຍໜັງ ງົວເລົ່າວ່າ ທະຫານທຸ່ນບັກໜຶ່ງ ຢູ່ເມືອງປາກຊັນ ໄປດັກສະກັດໃນມື້ ຂ້າພະເຈົ້າ ຖືກບາດເຈັບ ໃຫ້ຮູ້ວ່າ: ບັນດາທະຫານຝຣັ່ງ ເມື່ອພົບເຫັນຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຍາດ ເອົາ ກະບອກປືນເຫຼັກຍາວແນໃສ່ຍິງຂ້າພະເຈົ້າ ມັນເວົ້າວ່າຄົນຖືກຍິງຍັງໜຸ່ມ... ທ່ານເນ້ຍ ເຊື່ອແນ່ນັ້ນແມ່ນ ຂ້າພະເຈົ້າ.

ໃນໄລຍະນອນປິ່ນປົວບາດແຜ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ນຶກຄິດວ່າ:

ສ່ວນໃຫຍ່ປະຊາຊົນມີຈິດໃຈຮັກຊາດ ສະຫນັບສະຫນູນການຕໍ່ຕ້ານ ແຂວງ ບໍລິຄຳໄຊ ເຊື່ອແນ່ຈະກາຍເປັນຖານທັບອັນໝັ້ນຄົງ ການປະຕິບັດງານຂົນຂວາຍ ປະຊາຊົນ ແມ່ນຕ້ອງຮູ້ດີຄວາມປາຖະໜາ ປະເພນີແລະເຊື່ອໝັ້ນໃນປະຊາຊົນ ແຕ່ບໍ່ຄວນນຳຄຳຮຽກຮ້ອງສູງເກີນໄປ ຂ້າພະເຈົ້າຄິດຄຳຮ້ອງຂໍ ອ້າຍທິດ ຂົນສົ່ງ ດ້ວຍກວນໄປ 10 ກມ. ໃນເຂດແນວຫຼັງສັດຕູແມ່ນຄຳຮ້ອງຂໍສູງເກີນໄປ ເນື່ອງ ຈາກພວກເຂົາກົວຈະຖືກກ່ຽວພັນ ຂ້າພະເຈົ້າ ຈີ່ຈຳຄຳບອກສອນຂອງລູກໂຮ່:

ງ່າຍຫຼາຍຮ້ອຍຄັ້ງ ໂດຍບໍ່ມີປະຊາຊົນກ້ອມ

ຍາກຫຼາຍໝື່ນຄັ້ງ ໂດຍມີປະຊາຊົນຈັດແຈກກໍ່ແລ້ວ

ໃນເດືອນ 5/1952 ບາດແຜໄດ້ດີແລ້ວ ຂ້າພະເຈົ້າສະເໜີກັບບ້ານ ໃຫ້ແກ່ ຂ້າພະເຈົ້າກັບມາແນວຮີບແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ແຕ່ບັນດາສະຫາຍຂໍໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າ ສືບຕໍ່ປີ່ນປົວໃນເຮືອນ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ກັບມາດຳລົງຊີວິດກັບແມ່ແລະນ້ອງສາວ ໃຕ້ຫຼັງເຮືອນທີ່ງ່າຍດາຍ ຄຽງຂ້າງຫຼັງວັດໃຫຍ່ທີ່ສຸດໃນແຂວງບຶງການ ພີ່ນ້ອງຮ່ວມ ຊາດຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໝູ່ເພື່ອນມາຍັງມຸມຢາມຖາມຂ່າວ ຂ້າພະເຈົ້າຜູ້ໃດກໍ່ຂໍໃຫ້ ຂ້າພະເຈົ້າ ເລົ່າເລື່ອງການສູ້ຮົບ ເລື່ອງເຂດທະຫານ IV ຈົດໃຈຕໍ່ຕ້ານຂອງຊາວ ຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວທີ່ສູງຫຼາຍ ແລະເຊື່ອມຊຶມຄຳຂວັນ: “ໃຫ້ແກ່ແນວໜ້າທັງໝົດ ເພື່ອໄຊຊະນະທັງໝົດ”.

ຫມູ່ເພື່ອນລາວ ຫຼັງໃບໜັງສືພິມສຳລັບກົມກອງ ກ່ຽວກັບຄວາມປາຖະໜາ ຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ໃນອີກດ້ານຫນຶ່ງ ມອບໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າ ປະຕິບັດງານເດີມ: ຮັບຜິດຊອບ ສາຂາຊາວໜຸ່ມແຂວງບຶງການ ຫມູ່ເພື່ອນລາວ ຍັງ ຂໍໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າ ຢູ່ຄືນເສີມສ້າງ ໃຫ້ແກ່ທ້ອງຖິ່ນ ເນື່ອງຈາກຄອບຄົວໄດ້ມີຄົນພວມສູ້ຮົບຢູ່ແນວໜ້າ ການປະຕິບັດ ງານທຳອິດຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງແລະແນະນຳບັນດາເດັກເຍົາວະຊົນ ຫຼິ້ນບານເຕະແລະ ສະແດງກິລາລວມໝູ່ ກາຍະບໍລິຫານ ໃນໂອກາດງານ ສະເຫຼີມສະຫຼອງ ວັນເກີດລູງໂຮ່ ວັນທີ 19-5 ໃນສະໜາມກິລາ.

ໃນຊ່ວງຕົ້ນເດືອນ 3 ແລະໃນເດືອນ 4/1953 ບັນດາສະຫາຍຈີ່ນ ຮວ່ານ ອະດີດຜູ້ບັນຊາ ແລະຫງວຽນ ວັນ ຈຶກ ກຳມະການຄະນະພັກເຂດ ຈາກແຂວງບໍລິ ຄຳໄຊ ມາຮອດປະຕິບັດງານ ແລະແວ່ຍັງມ ຂ້າພະເຈົ້າ ບັນດາສະຫາຍ ກ່າວເຖິງ ສະພາບການໃນແນວຮີບພວມພັດທະນາ ແລະໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາຈະຕິດຕໍ່ກັບ Ban làng ເພື່ອໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າກັບມາແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ສຳລັບສະຫາຍຈີ່ນ ຮວ່ານ ແຈ້ງວ່າ: ຫຼັງຈາກທີ່ ຂ້າພະເຈົ້າຖືກບາດເຈັບ ກົມກອງໄດ້ໄປຫາ ແຕ່ບໍ່ເຂົ້າບ້ານຈຶ່ງ ບໍ່ເຫັນຂ້າພະເຈົ້າ ແລະສັນນິຖານວ່າຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ເສຍສະລະ ຫຼັງຈາກການຮູ້

ຂ່າວກ່ຽວກັບຂ້າພະເຈົ້າ ກົມກອງໄດ້ພົບປະກັບ ອ້າຍທິດແລະຄົນພາຍເຮືອ ຂອບໃຈ ສະຫາຍຮວ່ານ ເວົ້າວ່າ: ບັນດາລວາດກະສຸນທີ່ສັດຕູຍິງຂ້າພະເຈົ້າ ໂດຍ ບັງເອີນໄດ້ເຮັດເສຍຄວາມລັບແລະທັບມ້າງກົນອຸບາຍດັກສະກັດຂອງສັດຕູ ແຕ່ ຕອນແລງມື້ວານນີ້ ເນື່ອງຈາກມີສອດແນມ ທາກບໍ່ທ່ຽງວັນທີ 30 ບຸນປີໃໝ່ ພະນັກງານແລະນັກຮົບຂອງກົມກອງ 19 ຄົນ ອາດຈະຕົກເຂົ້າໄລຍະຍິງຂອງສັດຕູ ຂ້າພະເຈົ້າຊົມຊື່ນທີ່ສຸດ ຫາລືກັບແມ່ ແລະນ້ອງສາວ ຂ້າພະເຈົ້າ ຈະກັບມາແນວຮົບ ແມ່ຂ້າພະເຈົ້ານຶກຄິດແລະໄດ້ສິ່ງເສີມຂ້າພະເຈົ້າ: ຄອບຄົວດຳລົງຊີວິດໃນໃຈຊາວ ຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ ແຂວງບຶງການ ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກລຳບາກ ລ້ວນແຕ່ມີຜູ້ຢູ່ໄກ ຄຽງ ຂ້າພະເຈົ້າທັນພົບປະກັບ ຫມູ່ເພື່ອນລາວ ມຸ່ງຫວັງໃຫ້ມີການສະຫັນບສະຫນູນ ເພື່ອໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າມາແນວຮົບຍິ່ງໄວກໍຍິ່ງດີ.

ສິ່ງທີ່ບັງເອີນໄດ້ເກີດຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ສາມາດກັບມາແນວຮົບ ເມື່ອ ວັນທີ 23/5 ປີນັ້ນ ບາງພື້ນຟ້ອງຮ່ວມຊາດຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໃນນັ້ນ ມີຂ້າພະເຈົ້າ ຖືກ ຈັບກຸມນຳເຂົ້າໄປຄ້າຍເຕົ້າໂຮມ ຢູ່ແຂວງພັດລຸງ ໃກ້ກັບປະເທດມາເລເຊຍ ພື້ນຟ້ອງ ຮ່ວມຊາດຢູ່ຕ່າງປະເທດຕໍ່ສູ້ ປະທ້ວງທີ່ດູເດືອດຕໍ່ການຈັບກຸມ ແຕ່ບໍ່ສາມາດໃດ ເພື່ອຕ້ານຄືນຕຳຫຼວດ ກ່ອນທີ່ຈະອອກເດີນທາງ ທ່ານຕໍ່ສູ້ ອົງການ ແມ່ ນ້ອງສາວ ຂ້າພະເຈົ້າ ແລະພື້ນຟ້ອງຮ່ວມຊາດຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ກຳລັງໃຈພວກຂ້າພະເຈົ້າ ອອກເດີນທາງ ແລ້ວຈະຫາທາງຕິດຕໍ່ນຳກັນ ອ້າຍນ້ອງຖືກຈັບກຸມ ມອບສິດໃຫ້ ຂ້າພະເຈົ້າ ສິ່ງຈິດໝາຍຂອບໃຈອົງຄະນະ ເຮືອຍມິງແລະອົງການ.

ໄດ້ຮັບຮູ້ພື້ນຟ້ອງຮ່ວມຊາດຢູ່ຕ່າງປະເທດຢູ່ໄທ ໃນນັ້ນພື້ນຟ້ອງຮ່ວມຊາດຢູ່ ຕ່າງປະເທດຢູ່ແຂວງໜອງຄາຍ ແລະແຂວງບຶງການ ໄດ້ຕໍ່ສູ້ທີ່ດູເດືອດ ພາຍໃຕ້ ຫຼາຍຮູບແບບ ເພື່ອຕ້ານຄືນການເຕົ້າໂຮມ.

ອົງຄະນະໄດ້ຕິດຕໍ່ກັບອ້າຍນ້ອງຖືກຈັບກຸມ ແລະມອບໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າເປັນຜູ້ຕົວແທນຂອງພີ່ນ້ອງຮ່ວມຊາດຢູ່ຕ່າງປະເທດໃນແຂວງພັດລຸງ ໄດ້ພີ່ນ້ອງຮ່ວມຊາດຢູ່ຕ່າງປະເທດສາມັກຄີ ໃຫ້ກຳລັງໃຈ ຂ້າພະເຈົ້າສືບຕໍ່ກ້າວສູ່ການຕໍ່ສູ້ໃນສະພາວະແລະຄວາມຮຽກຮ້ອງໃໝ່ ຍັງບໍ່ທັນເຄຍເຫັນ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ມີສຶກປີເດືອນ ຮ່ວມກັບອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງ ສະຫາຍ ປະຊາຊົນແລະພີ່ນ້ອງຮ່ວມຊາດຢູ່ຕ່າງປະເທດທັງໝົດ ພົ້ນຜ່ານສິ່ງທ້າທາຍ ຮັກສາຄວາມເຊື່ອໝັ້ນໃນໄລຍະທີ່ຖືກອຳນາດການປົກຄອງໄທ ປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍຈັບກຸມ ຈຳແນກປະພຶດຕໍ່ ກຳລັງແຮງສາມັກຄີຂອງພີ່ນ້ອງຮ່ວມຊາດຢູ່ຕ່າງປະເທດທີ່ແທ້ເປັນພຶດສະດານ.

ໃນສຸດທ້າຍ ພີ່ນ້ອງຮ່ວມຊາດຢູ່ຕ່າງປະເທດ ປະຕິບັດໄດ້ຄວາມປາຖະໜາອັນຮ້ອນລະອູ: ປະເທດຊາດເປັນອັນດັບແຮກ ຂ້າພະເຈົ້າແລະຫຼາຍສະຫາຍກັບມາໃນໃຈຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ.

ເມື່ອວັນທີ 20/8/2006 ຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວຢູ່ໄທ ຈຳນວນ 29 ຄົນໃນນັ້ນ ມີຂ້າພະເຈົ້າ ເປັນຜູ້ຕົວແທນໃຫ້ແກ່ຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວທັງໝົດຢູ່ໄທ ມີຜົນງານກັບປະຕິວັດ ໄດ້ພັກແລະລັດ ເຊີນ ກັບມາຢັ້ງມ້ານເກີດເມືອງນອນ ແລະເຂົ້າຮ່ວມວັນຊາດ 2/9/2006 ໃນໂອກາດບຸນປີໃໝ່ ປີເມືງກຸນ ພັກແລະລັດ ຍັງຕັດສິນມອບໃຫ້ຫຼຽນໄຊເອກະລາດ ຊັ້ນ 1 ແລະເຊີນຄະນະຜູ້ຕົວແທນພ້ອມກັບຊາວບ້ານຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ ເຂົ້າຮ່ວມພິທີມອບຫຼຽນໄຊຂອງປະທານປະເທດຫວຽດນາມມຶງຈູດ.

ການທີ່ພັກແລະລັດໄດ້ຮັບຮູ້ ປະເມີນແລະຍ້ອງຍໍແລະມອບລາງວັນໃນລະດັບສູງຄືແນວນັ້ນ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຊັ້ນໃຈຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວຢູ່ໄທ ບັນດາຄົນໄດ້ເຄຍປະກອບສ່ວນກຳລັງຄົນ ກະດູກເລືອດໃຫ້ປະເທດແລະໃຫ້ແກ່ສາຍ

ພົວພັນພິເສດ ລາວ - ຫວຽດ ສະບາຍໃຈຄອງຄອຍຂອງຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ
ຫຼວງຫຼາຍປີ!

ແມ່ຂ້າພະເຈົ້າເວລານີ້ບໍ່ເປັນຢູ່ອີກດ້ວຍ ຜົນເຄື່ອງເສື້ອກັກກັນໜາວທີ່ແມ່ສົ່ງ
ໃຫ້ໃນປີນັ້ນ ໄດ້ຖືກຂ້າເສີກຍິງຊອດ ປັດຈຸບັນລູກໄດ້ຕາບດີແລ້ວ ລູກຂໍໃຫ້ເຫຼິ້ມທູບ
ອາໄລຫາແມ່ ກໍ່ຄືຈັກວ່າທີ່ໃດນາງແມ່ ຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວຢູ່ໄທ ໄດ້ທານ
ບັນດາຄົນລູກທີ່ຮັກແພງຂອງຕົນໃຫ້ແກ່ເອກະລາດ ແລະເສລີພາບຂອງປະເທດ
ຊາດ ແລະຄວາມເອກະລາດຂອງປະເທດເພື່ອນ ບັນດາອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງ ໄດ້ໄປ
ຫາແນວຮີບ ເຖິງວ່າເສຍສະລະ ລຳບາກທີ່ໃຫຍ່ຫຼວງ ແຕ່ລ້ວນແຕ່ບໍ່ລືມບັນດາແມ່
ໄດ້ຢູ່ຄົນແນວຫຼັງ ຕ້ອງທົນຫຼວງລາຍທຸກຍາກລຳບາກໃນຫຼາຍປີ!

ພົນເອກຫວໍ ຫງວຽນ ຢາບ ແມ່ນຜູ້ບັນຊາສູງສຸດຂອງອ້າຍນ້ອງທະຫານ
ອາສາສະໝັກ ພົນເອກກໍ່ ມີຍາດພີ່ນ້ອງ ແມ່ນຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວຢູ່ໄທ
ໃນໂອກາດການພົບປະກັບຄະນະຜູ້ແທນຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ ໃນໂອກາດ
ວັນທີ 02/9/2006 ພົນເອກໄດ້ເວົ້າຖ້ອຍຄຳທີ່ຈິງໃຈ ຂ້າພະເຈົ້າຈື່ຈຳ ບັນດາຄຳ
ເວົ້ານັ້ນແລະພະຍາຍາມຮຽນແບບເປັນຄຳກະວີ:

ພົບກັນ ຄວາມມ່ວນຊື່ນບໍ່ມີທີ່ສິ້ນສຸດ

ເມືອງຄົນຜາສຸກມີໜ້ອຍຄົນໄດ້ຄືແນວນີ້ !

ພົນເອກ ເວົ້າວ່າ: “ພົບກັນແມ່ນຜາສຸກຫຼາຍແລ້ວ”

*ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ພັກຄອມມິວນິດຫວຽດນາມ
ປະຫວັດສາດສາຍພົວພັນພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດ ນາມ (1930-2007):*

*ບົດບັນທຶກຄວາມຊົງຈຳ ພາກ 1 ສຳນັກພິມຈຳພ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ
- ຄວາມຈິງ, ຮ່າໂນ້ຍ 2012 ໜ້າທີ 427-435.*

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ມານະຄະຕິກ້າແກ່ນຂອງນັກຮິບຄົນໜຶ່ງທະຫານອາສາສະໝັກ ແມ່ນຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວແລະນ້ຳໃຈຂອງປະຊາຊົນລາວ

ທ່ານ ແທງ ເຊີນ⁽¹⁾

ໃນສອງການຕໍ່ຕ້ານປົດປ່ອຍຊາດ ນອກຫຼາຍລ້ານຊາວໜຸ່ມບັນດາຮຸ່ນຈາກພາຍ
ໃນປະເທດ ຍັງມີ ຫຼາຍພັນຊາວໜຸ່ມຍິງຊາຍຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວຈາກໄທ
ລາວ ກຳປູເຈຍ ອາສາສະຫມັກຍືນໃນຖິ່ນແຖວກອງທັບປະຊາຊົນຫວຽດນາມ
ສູ້ຮົບໃນສະຫນາມຮົບຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະໃນລາວແລະກຳປູເຈຍ.

ອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມທັນຕັ້ງແຕ່ວັນປະຕິວັດເດືອນສິງຫາ ໃນປີ 1945
ໃນສະຫນາມຮົບ ລາວ ພວກເຂົາແມ່ນບັນດານັກຮົບ ກອງທັບປະຊາຊົນ ຫວຽດ
ນາມ ໃນບັນດາກົມກອງ ກອງທັບຮ່ວມສຳພັນ ລາວ - ຫວຽດ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ແມ່ນ
ບັນດາກົມກອງທະຫານອາສາສະໝັກ ເຊັ່ນ ກອງ 83 ຢູ່ວຽງຈັນ ກອງ 82 ຢູ່ບົດຕະ
ເວັນຕົກແລະພາກເໜືອລາວ ແລະພາກສ່ວນໜຶ່ງໃນບັນດາກອງຢູ່ພາກໃຕ້ລາວ
ພາກກາງລາວ...

ໃນການສູ້ຮົບແລະປະຕິບັດງານ ອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງ ເລື້ອຍໆ ສະແດງໃຫ້ເຫັນ
ແມ່ນບັນດານັກຮົບ ພະນັກງານທ້າວທັນ ອາດຫານ ໃນຕໍ່ຕ້ານຝລັ່ງ ລາວແມ່ນ
ສະຫນາມຮົບແນວຫຼັງສັດຕູ ອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງ ໄດ້ອາໄສຊີວິດພາສາລາວ ຮັບຮູ້
ປະເພນີຂອງເພື່ອນ ສະນັ້ນ ພວກເຂົາມັກໄດ້ຮັບບັນຈຸເຂົ້າໃນບັນດາໜ່ວຍຕະ-
ລຸມບອນປະຕິບັດງານ ປະກອບອາວຸດໂຄສະນາ ໜ່ວຍສືບສວນ ປະກອບສ່ວນ
ທາງບວກໃນການຊ່ວຍເພື່ອນ ກໍ່ສ້າງພື້ນຖານ ລວມທັງໃນບັນດາຕົວເມືອງ ກໍ່ຄື

⁽¹⁾ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກ ຫວຽດນາມ ຢູ່ລາວໃນສະໄໝຕໍ່ສູ້ ຕໍ່ຕ້ານຝລັ່ງ.

ໃນປະຕິບັດງານຂົນຂວາຍທະຫານສັດຕູ ປະຕິບັດການຕິດຕາມ ກຳແໜ້ນສະພາບການຂອງສັດຕູ ... ຫຼາຍຄົນໄດ້ກາຍເປັນນາຍທະຫານ ຂັ້ນກາງແລະຂັ້ນສູງໃນກອງທັບເຮົາ ບັນດາຜູ້ຊ່ຽວຊານເກັ່ງໃນປະຕິບັດງານຊ່ວຍເພື່ອນ ໂດຍມີບັນດາຄົນໄດ້ຊັບໃຊ້ຕະຫຼອດຊີວິດໃຫ້ແກ່ປະຕິວັດລາວ ພວກເຂົາຖືວ່າ ລາວແມ່ນບ້ານເກີດເມືອງນອນທີສອງ ຂອງຕົນ ຫຼັງຈາກການສຳເລັດທ້າທີ່ຊ່ວຍເພື່ອນ ກັບມາປະເທດດຳລົງຊີວິດໃນແບບສາມັນຊົນ ບັນດາ ທະຫານຜ່ານເສິກທະຫານອາສາສະໝັກໃນນັ້ນ ລວມທັງບັນດາຄູ່ຜົວເມຍໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຕັ້ງໜ້າຫຼາຍ ໃນການປະຕິບັດງານຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍສະເພາະໃນນະຄອນຫລວງຮ່າໂນ້ຍ ອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງເຫຼົ່ານີ້ ກໍ່ຂ້ອນຂ້າງຫຼາຍ.

ໃນໂອກາດການຂຽນກ່ຽວກັບບັນດານັກຮົບທະຫານອາສາສະໝັກ ແມ່ນຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ ຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍເລົ່າດັ່ງນີ້ເປັນແບບຢ່າງໜຶ່ງ ເສຍສະລະບໍ່ອ່ອນຍອມ ສະແດງໃຫ້ເຫັນມານະຄະຕິກ້າແກ່ນ ຂອງໜຶ່ງໃນບັນດານັກຮົບຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ ໄດ້ເສຍສະລະໃນສະໜາມຮົບ ລາວ ໃນຂະນະດຽວກັນ ກໍ່ສະແດງເຫັນໜຶ່ງໃນຄວາມນ້ຳໃຈຮັກຊາດທີ່ລື້ນເຫຼືອຂອງບັນດາຄົນຫວຽດນາມດຳລົງຊີວິດຢູ່ໄກບ້ານເກີດເມືອງນອນ.

ໃນຊຸມປີ 1951 - 1952 ໃນສະໜາມຮົບຢູ່ພາກໃຕ້ລາວ ໂດຍສະເພາະໃນບັນດາເມືອງຝັ່ງຂວາ ແມ່ນ້ຳຂອງ ຂຶ້ນສັງກັດແຂວງຈຳປາສັກ ບ່ອນນີ້ແມ່ນເຮືອນຮັງຂອງເຈົ້າຖິ່ນ ບູນອຸ່ມ ນ່າຈຳປາສັກ ສັດຕູ ດຳເນີນການກວາດລ້າງ ປາບໃຫ້ສະຫງົບອັນດູເດືອດ ແນໃສ່ຈຳກັດຂອບເຂດພື້ນຖານຕໍ່ຕ້ານ ຍູ້ຖອຍ ກຳລັງເຮົາແລະເພື່ອນກັບມາຊາຍແດນທາງທິດຕະເວັນອອກ ບັນດາກຳລັງເຮົາແລະເພື່ອນຕ້ອງ ກະຈາຍ ໃກ້ຊິດຕິດແທດກັບປະຊາຊົນ ດຳລົງຮັກສາໄວ້ພື້ນຖານ ຂະບວນການ ພະນັກງານທັງສອງຄົນ ແມ່ນນັກຮົບຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວໃນກົມກອງ

ໄດ້ຮັບການແບ່ງງານໃກ້ຊິດຕິດແທດພື້ນຖານຢູ່ລຽບຕາມຝັ່ງແມ່ນ້ຳຂອງ ທິດເໜືອ ເມືອງມຸນ ໃນຕົ້ນປີ 1952 ໃນມື້ໜຶ່ງທັງສອງອ້າຍ ພວມໃນລະຫວ່າງການເດີນທາງ ຈາກການປະຊຸມຂອງກົມກອງ ກັບມາເຂດພື້ນຖານ ກໍ່ຕົກເຂົ້າບ່ອນດັກສະກັດຂອງ ສັດຕູ ອ້າຍ ດວ່ານ ມາຍ ເສຍສະລະທັນຈາກລວາດກະສຸນຕົ້ນຂອງສັດຕູ ອ້າຍ ເລືອງ ວຽດ ຊຽມ ຖືກສັດຕູຈັບເປັນ ບັກເຊັບຊູ ແມ່ນນາຍທະຫານຄົນໜຶ່ງ ທະຫານ ທຸ່ນລາວທີ່ເຂັດຊື່ເຂັດສຽງ ໂຫດທັງມ ຊົມຊື່ນຢ່າງອອກໜ້າອອກຕາ ຍ້ອນວ່າຍັງມີ ໂອກາດອ້າງຜົນງານກັບຂັ້ນເທິງ ມັນໃຫ້ແກ່ທະຫານມັດອ້າຍ ຊຽມ ເພື່ອນຳກັບມາ ປົດຄ້າຍ ເຫັນອ້າຍ ຊຽມ ຖືກະບ່ອງເຫຼັກອັນໜຶ່ງ (ອ້າຍ ຊຽມ ແມ່ນພະຍາບານ ເຮັດປະຕິບັດງານ ຂົນຂວາຍປະຊາຊົນ ສະນັ້ນ ເລື້ອຍໆ ຖືກະບ່ອງຢາກຳຕົວ) ມັນ ຖາມວ່າ:

- ມືງເປັກະບ່ອງຫຍັງນັ້ນ?

- ພວກມືງ ໄດ້ຈັບກຸມກູ ກໍ່ຫາລະເບີດກະບ່ອງອອກເຊິ່ງເບິ່ງ ເປັນຫຍັງທີ່ ຕ້ອງຖາມຫຍັງເຫຍືອງ !

ບັກຊູ ໂມໂຫ ທັບແວບເຄື່ອງກະບ່ອງ ແລ້ວຖາມຕໍ່:

- ມືງມີຊື່ຫຍັງ?

- ກູແມ່ນກູ ແມ່ນອິດສະລາ!

- ກົມກອງມືງ ມີຄົນເປັນເທົ່າໃດ?

- ໜາຫຼາຍ ບໍ່ເລົ່າໝົດໄດ້ !

- ບ້ານໃດແມ່ນພື້ນຖານຂອງອິດສະລາ?

- ບ້ານໃດກໍ່ມີ !

- ຜູ້ໃດລ້ຽງມືງ?

- ປະຊາຊົນລ້ຽງກູ

- ຄົນມື້ວານນີ້ ມີຢູ່ໃສ?
- ກຸນອນອູ່ ໃນບ່າ
- ອົງການມີຢູ່ໃສ?
- ຢູ່ບົນສອງທົວເຂົ້າຂອງກຸ

ການຄູ່ເຈລະຈາເທື່ອລະຄໍາສອງຄໍາ ບໍ່ນໍາເອົາຜົນຄຶຈຸດປະສົງ ບັກຊູສີໜ້າ
ໂກດຄຽດ ບຸກທະລູເຂົ້າ ຕືອ້າຍ ຊຽມ ຢ່າງໂຫດຮ້າຍສາມານ ມັນໃຊ້ເກີບໜັງຊຶ່ງ
ທາງພື້ນຕອກຕະປູ ຍັ້ນສິນລະວິນໃນເອິກອ້າຍ ຊຽມ ອ້າຍກັດແຂ້ວທົນເຈັບ
ບໍ່ສະແດງຄວາມຫວາດກົວຈັກໜ້ອຍ ພວກທະຫານຍືນເບິ່ງອ້າຍ ຊຽມ ບໍ່ເໝັ່ງ
ຕິງດ້ວຍທ່າທົງບງຍົມນັບຖືຄວາມໃຈກ້າຂອງອ້າຍ ບັກຊູ ແຜດສຽງພວກທະຫານ
ຄຸມຕົວອ້າຍ ກັບມາປົດຄ້າຍ ອ້າຍ ຊຽມ ຕັດສິນໃຈບໍ່ໄປຢ່າງເດັດຂາດ ແລະເວົ້າວ່າ:
“ກູບໍ່ໄປໃສເລີຍ ໄດ້ຈັບກຸມກູ ພວກມືງຕ້ອງການເຮັດຫຍັງກໍ່ເຮັດ ກູໄປຕາມພວກມືງ
ຊາວບ້ານຈະເຂົ້າໃຈແມ່ນກູຍອມຈຳນົນພວກມືງ...” ຂາດຄວາມສາມາດຕໍ່ໜ້າທ່າ
ທີແຂງກ້າຂອງອ້າຍ ບັກຊູແນບົນໃສ່ຫົວອ້າຍ ແລະຍິງອ້າຍລົ້ມພຸບລົງ ກັບທີ່ ແລ້ວ
ແຜດສຽງພວກທະຫານຖອນມາປ້ອມ.

ມາຮອດແລ້ວ ພວກທະຫານ ໄດ້ເລົ່າເຫດການທັງໝົດ ຫາກໍ່ເກີດຂຶ້ນກັບເມຍ
ລູກແລະຊາວບ້ານອຸທຸມ ບ່ອນທີ່ພວກມັນຕັ້ງທັບ ບາງບັກສະແດງໃຫ້ເຫັນນິຍົມ
ນັບຖື: “ບໍ່ຜູ້ໃດໃຈກ້າຄືທວງດມົນ - ອິດສະລາ ...” “ພວກເຮົາຍາກເຊິ່ງປະເຊີນໜ້າ
ໄດ້ກັບເຂົາ”.

ຂ່າວສານກ່ຽວກັບຄວາມເສຍສະລະຂອງສອງນັກຮົບອາສາສະຫມັກ ໄດ້ແຜ່
ກະພົບໄປໃນປະຊາຊົນ ແລະພື້ນຖານແມ່ນບັນດາບ້ານອຸທຸມ ບ້ານເວີນ ສະໂນນ
ບ້ານໃໝ່ ລ່ວງໂສ້ຢ່າງໄວວາ.... ພວກເຂົາຫາລືກັນ ພ້ອມກັບບາງພິກຂຸສາມະເນນ
ແມ່ນພື້ນຖານ ປົດລັບໄປຫາສືບແລະຈັດການຝັງສືບສອງນັກຮົບມາຍ ແລະຊຽມ

ແລ້ວຈັດພິທີສູດສັກອະນິດຈາໃຫ້ແກ່ສອງອ້າຍ ໃນໜຶ່ງເຂດປ່າ ດ້ວຍຄວາມອາໄລ
ອາວອນບໍ່ມີຂອບເຂດ.

ຕອນຄໍ່າມື້ນັ້ນ ໃນບົດຄ້າຍອຸທຸມ ເຊັ່ນຊູຈັດການສະຫຼອງຮ່ວມມ່ວນຊື່ນ ທັງ
ແນໃສ່ມ່ວນວິລະກຳຂອງມັນ ທັງເອົານັ້ນເພື່ອກ່າວເຕືອນ ການຂີ່ມຸຊູຊາວບ້ານ ມັນ
ອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ແກ່ບັນດາບ້ານ ນຳເອື້ອຍນ້ອງສາວທຸ່ມ ມາເຂົ້າຮ່ວມພ້ອນລຳວົງ
ໄດ້ຮັບຄຳສັ່ງ ບັນດາພະນັກງານບົດລັບຫາລືກັນ ຕັດສິນປ່ຽນການສະຫຼອງຮ່ວມ
ມ່ວນຊື່ນຂອງບັກຊູ ເປັນພິທີອາໄລຫາສອງນັກຮີບໄດ້ເສຍສະລະ ພວກເຂົາແບ່ງ
ງານ ເອື້ອຍແພງ ກຳມະການຄະນະພັກເມືອງບົດລັບຂອງເມືອງ ມຸນ ນຳໜ້າກຸ່ມ
ສາວທຸ່ມ ພ້ອມກັບຜູ້ຢູ່ໃກ້ຄຽງທີ່ໜ້າແທ້ຂອງບັນດາບ້ານ ມາຮອດບົດຄ້າຍອຸທຸມ
ເຂົ້າຮ່ວມສະຫຼອງຮ່ວມມ່ວນຊື່ນ.

ໃນເດີ່ນບົດຄ້າຍ ໃຕ້ແສງສະຫວ່າງຂອງສອງໂຄມມັງຊິງ ບັກຊູ ຍ່າງຊ້າໆ
ໜັກໜ່ວງ ໃນຊຸດເຄື່ອງແບບທະຫານ ນາຍທະຫານ ຂຶ້ນຮ້ອຍຕີ ຍືນຕໍ່ໜ້າຖັນແຖວ
ທະຫານ ແຈ້ງຊັດຜ່າເຜີຍປະກາດ ສາເຫດ ການສະຫຼອງຮ່ວມມ່ວນຊື່ນ ອອກຄຳ
ສັ່ງເລີ່ມຕົ້ນການພ້ອນລຳ ພວກທະຫານຍາດຊິງກັນອອກໄປສະບາຍດີ ເຊີນ
ບັນດາສາວທຸ່ມເຂົ້າໃນວົງພ້ອນ ສຽງກອງ ສຽງແຄນດັງຂຶ້ນປຸ້ມລົ້ນຕາມທຳນອງ
ເພງເນື້ອຮ້ອງ ແຕ່ເມື່ອເຂົ້າໃນວົງພ້ອນ ເອື້ອຍນ້ອງຫາລະກະວີນກະວາຍ ອ້ອມ
ແຂນ ກ້າວຕີນ ບໍ່ຕາມຈັງຫວະກອງ ສຽງແຄນ ບັກຊູຄັບແຄ້ນແໜ້ນໃຈ ແຜດສຽງ
ຮ້າຍດ່ຳອີກກະທົກ ຜູ້ຢູ່ໃກ້ຄຽງຊາວບ້ານເປັນເອກະສັນກັນກ່າວວ່າ: “ມື້ນີ້
ຊາວບ້ານແລະບັນດາຫຼານ ໄດ້ຍືນຂ່າວກ່ຽວກັບການຕາຍ ຂອງສອງພະນັກງານ
ອົດສະລາ ສະນັ້ນ ຜູ້ໃດກໍ່ກົວ ອາດວິນຍານຂອງທັງສອງຄົນນັ້ນ ຍັງວິນວຽນຢູ່
ອ້ອມແອ້ມນີ້ ຫຼອກຫຼອນໃນສະໝອງບັນດາຫຼານ ເຮັດໃຫ້ພວກຫຼານບໍ່ພ້ອນໄດ້
ບາງຜູ້ອາຍຸສູງ ຍືນຂຶ້ນ: “ຮຽນນາຍໃຫຍ່ ແລະຂໍສະເໜີ ຜູ້ຢູ່ໃກ້ຄຽງ ພວກເຮົາຄວນ

ໃຫ້ໜຶ່ງນາທິພິທີສູດສັກອະນິດຈາ ໃຫ້ແກ່ສອງວິນຍານຄົນຕາຍ ເພື່ອພວກເຂົາ
ອອກຈາກຫຼອກຫຼອນໃນສະໝອງບັນດາທານ ແລ້ວຈະພ້ອນລຳ...” ບໍ່ຜູ້ໃດບອກຜູ້ໃດ
ທຸກຄົນພ້ອມກັນຍືນຂຶ້ນ ນິບມີໄຫວ້ອະທິຖານ ຈິດຈ້ອງສູດມົນແລະພາວະນາເວົ້າ
ລວມ ບາງ ບັກທະຫານ ກໍ່ເຮັດຕາມ ບັກຊູ ຄຽດໜ້າຫຼ້າໜ້າຈິດ ຮ້ອງດັງ: “ໂຈະ!
ຍົກເລີກທັງໝົດ!” ແລ້ວທັບສິນເກີບຫັນກັບມາເຮືອນ ຜູ້ຢູ່ໃກ້ຄຽງປະເອີບໃຈອອກ
ກັບມາ ເວົ້າຫົວເພິ່ງພໍໃຈ ຍ້ອນໄດ້ເຮັດໃຫ້ບັກຊູ ໂຫດທັງມ ຕ້ອງອັບອາຍຂາຍໜ້າ
ຕໍ່ຂໍ້ຄິດປະດິດສ້າງ ທັງສະແດງເຖິງນ້ຳໃຈມຸຫິຕາ ທັງຖືສຸດຊຶ້ງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນຂອງ
ຜູ້ຢູ່ໃກ້ຄຽງ ສຳລັບບັນດານັກຮິບອາສາສະຫມັກໄດ້ເສຍສະລະ ເພື່ອພາລະກິດ
ປະຕິວັດ ຂອງປະຊາຊົນລາວ.

ໂດຍພຽງແຕ່ບາງເດືອນຕໍ່ມາ ດ້ວຍຈິດໃຈຄຽດແຄ້ນເລິກເຊິ່ງ ບັກອັບປີທີ່ໄດ້
ກໍ່ຫຼວງຫຼາຍໜຶ່ງເລືອດຕໍ່ ປະຊາຊົນໃນເຂດ ບັນດາພື້ນຖານແລະພະນັກງານ
ທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ປິດລັບຕິດຕາມກົດເກນເຄື່ອນໄຫວ ປະພຶດ ໄປມາຂອງບັກຊູ ພວກ
ເຂົາບຶກສາຫາລື ຊ່ວຍເຫຼືອ ສະຫນັບສະຫນູນໃຫ້ແກ່ສະຫາຍພ້າມ ທງອກ ເຄ້ຍ
ພະນັກງານອາສາສະຫມັກຄົນໜຶ່ງ ຫົວໜ້າໜ່ວຍຂົນຂວາຍປະຊາຊົນເຂດແຂວງ
ຈຳປາສັກ ແຕ່ຜູ້ດຽວ ໜຶ່ງປົນພົກ ທ່ຽງຄືນ ບຸກເຂົ້າເຂົ້າໃນເຮືອນຢູ່ຂອງບັກຊູ
ສັງຫານຊີວິດມັນ ນີ້ແມ່ນໜຶ່ງຄຳກ່າວເຕືອນອັນແຂງກ້າແຫຼມຄົມ ເຮັດໃຫ້ພວກ
ປະຕິການຫຸ່ນໃນເຂດ ຫວາດກົວຫວາດຫວັນສຸດຂີດ ນຳເອົາ ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ
ແລະຄວາມຊົມຊື່ນໃນປະຊາຊົນ ປະກອບສ່ວນໃນການປັບປຸງຂະບວນການ ທັບ
ມ້າງ ກົນອຸປະຖຳປາບໃຫ້ສະຫງົບຂອງສັດຕູ ພື້ນພູພື້ນຖານໃນທົ່ວເຂດ.

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ພັກຄອມມິວນິດຫວຽດນາມ ປະຫວັດສາດສາຍພົວພັນ
ພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດ ນາມ (1930-2007): ບົດບັນທຶກຄວາມຊຶ່ງຈຳ ພາກ 1
ສຳນັກພິມຈຳໜ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ - ຄວາມຈິງ, ຮ່າໂນ້ຍ 2012 ໜ້າທີ 436-439.

ເລົ່າງາມ - ແຜ່ນດິນວິລະຊົນ

ພັນເອກ ຫງວຽນ ຊວນ ມາຍ⁽¹⁾

ເລົ່າງາມຕົ້ນກຳເນີດຈາກພາສາ “ເລົ່າງາມ” ພາສາຊ່ວຍ ເອີ້ນມັນເຜືອກ ຊະນິດໜຶ່ງ ປົງອອກຫຼາຍຮິມຝັ່ງຫ້ວຍ ເດັດນຳມາຕົ້ມແກງ ກິນແຊບຫຼາຍ ກໍ່ມີຄົນ ເວົ້າວ່າ “ເລົ່າງາມ” ເພື່ອກ່າວເຖິງໜຶ່ງເຂດພູພຽງ ປົງອອກກົກເລົາກົກຫຍ້າຫຼາຍ ສ້າງເປັນທັດສະນີຍະພາບທຳມະຊາດທີ່ສວຍສົດງົດງາມ.

ເລົ່າງາມຕັ້ງຢູ່ໃຈກາງເຂດສີ່ຫຼ່ຽມຕົວເມືອງນ້ອຍ ຄົງເຊໂດນຕາມທິດຕາເວັນຕົກ ສຽງເໜືອ ນະຄອນ ປາກເຊ ທາງທິດຕາເວັນຕົກສຽງໃຕ້ ຈາກເລົ່າງາມ ເຮົາອາດ ສາມາດໂຈມຕີສູ່ໄປທິດຕ່າງໆ ເຊິ່ງທິດໃດກໍ່ອັນສຳຄັນ ທຸລະກັນດານແລະສຳຄັນ ຢ່າງຍິ່ງຕໍ່ສັດຕູ ພູມປະເທດຢູ່ເລົ່າງາມ ແມ່ນພູພຽງຮາບພຽງ ຈຸດສູງທີ່ສຸດແມ່ນ ປາກຊ່ອງ ສູງ 1100 ເມັດ ທີ່ທົ່ງບຸກກັບໜ້ານ້ຳທະເລ.

ປະຊາຊົນຢູ່ທີ່ນີ້ຂ້ອນຂ້າງໜ້າແໜ້ນ ຫາລະປະມານ 1 ເຖິງ 2 ກິໂລແມັດ ຈຶ່ງ ມີບ້ານໜຶ່ງ ປະຊາຊົນ ມີຫຼາຍທີ່ສຸດແມ່ນບ້ານໂດນດູ່ ແລະບ້ານດົງ ແຕ່ລະບ້ານມີ ເຮືອນປະມານ 150 ເຖິງ 200 ຫຼັງ ບ້ານນ້ອຍທີ່ສຸດ ກໍ່ມີເຮືອນ 50 ຫຼັງ ປະຊາຊົນ ໄດ້ແກ່ 5 ຊົນເຜົ່າ: ຊ່ວຍ (ຫຼາຍທີ່ສຸດ), ລະເວນ, ຜູ້ໄທ, ກະຕາງ ນ້ອຍທີ່ສຸດແມ່ນ ຕະໂອຍ ເຖິງວ່າຫຼາຍຊົນເຜົ່າ ແຕ່ພວກເຂົາດຳລົງຊີວິດນຳກັນມີຄວາມສາມັກຄີ ແລະໃກ້ຊິດນຳກັນ.

⁽¹⁾ ອະດີດພະນັກງານການເມືອງ ຜະແໜກກໍ່ສ້າງລາວງາມ (ລາວ) ແຕ່ປີ 1952 ເຖິງ 1954.

ວິຊາອາຊີບຕົ້ນຕໍຂອງປະຊາຊົນຢູ່ທີ່ນີ້ ແມ່ນເຮັດໄຮ່ ປູກເຂົ້າ ແຕ່ລະປີໜຶ່ງ ລະດູການ ນອກຈາກນັ້ນ ເນື່ອງຈາກທີ່ດິນອຸດົມສົມບູນ ຊາວຍັງປູກຕົ້ມຜະລິດຕະ ພັນກະເສດແລະຊັບພະຍາກອນພື້ນເມືອງອື່ນ ທຸກຊະນິດ ເຊັ່ນ: ໝາກເຜັດ ຕົ້ນຢາສູບ ໝາກແຫງ... ຕົ້ນຢາຢູ່ສູບໂດນດູ່ມີຊື່ສຽງຢູ່ທົ່ວເຂດ.

ເນື່ອງຈາກທີ່ຕັ້ງສຳຄັນຂອງພູພຽງ ບໍລິເວນ - ສາງຜູ້ເກັ່ງກ້າ ກຳລັງວັດຖຸຂອງ ພາກໃຕ້ລາວ ສະນັ້ນ ສັດຕູເລື້ອຍໆ ຫາວິທີການຍຶດຕັ້ງ ບາງທີ ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ໄດ້ເວົ້າວ່າ: “ປະເທດລາວແມ່ນໂຕຊ້າງ ພູພຽງບໍລິເວນແລະພູພຽງທີ່ໄຫທິນແມ່ນ ຫົວແລະຫຼັງຊ້າງ ຜູ້ໃດຍຶດເອົາໄດ້ ຈະເປັນເຈົ້າປະເທດລາວ”.

ໃນຕົ້ນປີ 1952 ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ເຂດທະຫານພາກໃຕ້ລາວ ສົ່ງຂຶ້ນໄປເລົ່າງາມ ດຳລົງຕຳແໜ່ງ ພະນັກງານການເມືອງ ກອງຮ້ອຍ 949 ຂະນະນີ້ ກົມກອງເລີ່ມຕົ້ນ ການປ່ຽນແປງອົງການ ບໍ່ຍັງເປັນກອງຮ້ອຍອີກດ້ວຍ ເຊິ່ງປ່ຽນເປັນຄະນະກຳລັງ ເມືອງ ອ້າຍງ້ານ - ພະນັກງານຂົນຂວາຍປະຊາຊົນ - ເປັນຫົວໜ້າຄະນະ ຂ້າພະເຈົ້າແລະກວູ່ຍ (ຫົວໜ້າກອງຮ້ອຍ) ເປັນຮອງຄະນະ ໃນຂັ້ນລຸ່ມໄດ້ຮັບບັນຈຸ ເປັນສີ່ໜ່ວຍກຳລັງ ໜ່ວຍທີ 1 ຮັບຜິດຊອບບ້ານ ຄືໂອນໃຫຍ່, ບ້ານແກ້ງເກຍ, ບ້ານແຄນໄລ; ໜ່ວຍທີ 2 ຮັບຜິດຊອບເຂດບ້ານດົງ, ບ້ານຄານຮົງແຂກ, ບ້ານຜັກກູດ; ໜ່ວຍທີ 3 ຮັບຜິດຊອບເຂດໜອງແກ່, ໜອງແຄນ, ໜ່ວຍທີ 4 ຮັບຜິດຊອບເຂດ ບ້ານບາກ, ບ້ານແສ່ນຸມ... ແຕ່ລະໜ່ວຍມີນັກຮົບ ປະມານ 10 ເຖິງ 12 ຄົນ ແລະ ພະນັກງານ ນັກຮົບຈຳນວນທີ່ເຫຼືອແມ່ນຈັດຕັ້ງເປັນໜຶ່ງໝວດແຂງ ປະກອບອາວຸດ ຄົບຖ້ວນ ເຄື່ອນທີ່ໄວຢູ່ທົ່ວເຂດ ເມື່ອຕ້ອງການແມ່ນໄດ້ໃຊ້ຄືໜຶ່ງລູກບົດ ໜ້າທີ່ຂອງ ບັນດາໜ່ວຍກຳລັງ ແມ່ນໃກ້ຊິດຕິດແທດກັບປະຊາຊົນ ຂົນຂວາຍມະຫາຊົນ ອົບຮົມ ກອງຫຼອນຕີເສິກ ຜະລິດກຸ້ມຕົນເອງ ເນື່ອງຈາກການປ່ຽນແປງວິທີການເຄື່ອນໄຫວ

ສະນັ້ນ ຕັ້ງແຕ່ຫົວທີ ອ້າຍນ້ອງຍັງງົງງວຍ ຄ່ອຍໆຈຶ່ງລື້ງເຄີຍ ໃນເບື້ອງຕົ້ນ ຕິດແທດໄດ້ປະຊາຊົນ ຕິດແທດໄດ້ພື້ນຖານ ໃນຂະນະນີ້ ມີຂ່າວວ່າ ສັດຕູຈະກວາດລ້າງ ຍຶດເອົາຄົນເລົ່າງາມ ກົມກອງທັງໝົດ ຮ່ວມກັບປະຊາຊົນຕັ້ງໜ້າກະກຽມຕ້ານຍຶດຄອງຂອງສັດຕູ.

ໃນຊ່ວງເດືອນ 12/1952 (ຕົ້ນລະດູແລ້ງ) ສັດຕູໃຊ້ໜຶ່ງກຳລັງໃຫຍ່ ປະມານສອງກອງພັນ ກໍ່ຮ່າງສ້າງຕົວຂຶ້ນສາມປາບແຫຼມ ບຸກໂຈມຕີເຂົ້າເລົ່າງາມ ການກວາດລ້າງຄັ້ງນີ້ ສັດຕູໄດ້ໃຊ້ຫຼາຍຍຸດທະວິທີ ໂຫດຮ້າຍຫຼາຍ ເຊັ່ນ: ຍິງຂ້າປະຊາຊົນ ເຜົາເຮືອນ ຂົ່ມຂຶ້ນຜູ້ຍິງ.

ຈາກສອງວັນກວາດລ້າງ ສັດຕູຖືກທະຫານແລະກອງຫຼອນ ກັນຕີ ບັ້ນທອນກຳລັງ ປະຊາຊົນ ບັນດາບ້ານລ້ວນແຕ່ປົບຫົນເຂົ້າປ່າ ເພື່ອຫຼີກລຸກລະເບີດ ຕໍ່ມາທະຍອຍກັນກັບມາບ້ານ ກອງຫຼອນກໍ່ຕາມປະຊາຊົນ ພຽງແຕ່ມີທະຫານຍັງຢູ່ໃນປ່າ.

ຈາກບາງວັນກວາດລ້າງ ສັດຕູຖອນກຳລັງ ພຽງແຕ່ຮັກສາໜຶ່ງກອງຮ້ອຍ ໂດຍບັກ ເຊີມ ລີ ເປັນຫົວໄປ່ ບັກນີ້ຮ້າຍກວ່າຫຼາຍແລະໂຫດຫຼົ່ມ ຍິນຢູ່ໃສທີ່ມີອິດສະລາແມ່ນພວກມັນມາຮອດທັນ ປິດລ້ອມ ຍິງຂ້າ ສະນັ້ນ ປະຊາຊົນກົວຫຼາຍພວກມັນປະກາດກັບປະຊາຊົນ ຜູ້ໃດປົກປ້ອງເຊື່ອງອິດສະລາ ຈະຖືກເຜົາບ້ານ ບໍ່ພຽງແຕ່ຊູ່ເຂັ້ນລ້າໆ ເຊິ່ງພວກມັນໄດ້ຂ້າພະນັກງານແລະປະຊາຊົນຢູ່ບ້ານທົ່ງໂກ້ ເຜົາຜານແປນເອີດເຕີດທົ່ວບ້ານບາກ.

ຕໍ່ໜ້າສະພາບການນັ້ນ ສ່ວນໃຫຍ່ພະນັກງານຫຼັກແຫຼ່ງຂອງເພື່ອນ ຍັງຄົງໝັ້ນຄົງຕໍ່ໃຈໜຶ່ງໃຈດຽວ ຕາມປະຕິວັດ ບາງຄົນໜີກັບມາບ້ານ ແຕ່ຫາກບໍ່ຍອມຈຳນົນສັດຕູ ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ໃນພາຍໃນກອງທະຫານອາສາສະໝັກຂອງເຮົາ

ມີຄົນມີຊື່ວ່າສວ້ານ - ຫົວໜ້າໝວດແລະບັກເຫວ້ - ຮອງຫົວໜ້າໝວດ ໄດ້ຍອມ
ຈຳນົນສັດຕູ ພວກມັນນຳສັດຕູກັບມາ ເຜົາຜານບາງຄັ້ງສາງ ໄດ້ແກ່ ສະບຽງອາຫານ
ອາວຸດ ເພື່ອຈົ່ງໄວ້ສຳລັບການສູ້ຮົບອັນຍາວນານ ອ້າຍນ້ອງທີ່ວຽກກອງຄູດແຄ້ນ
ຢ່າງຍິ່ງ.

ຫຼັງຈາກການກໍ່ສ້າງບົດຄ້າຍເສັດແລ້ວ ສັດຕູໄດ້ຈັດຕັ້ງກົງຈັກອຳນາດການ
ປົກຄອງ ໃນຂະນະດຽວກັນ ຊຸກຍູ້ການຊອກຫາຈັບກຸມພະນັກງານ ພວກມັນວາງ
ລາງວັນໃຫ້ແກ່ ຜູ້ໃດທີ່ຈັບກຸມໄດ້ພະນັກງານ ມອບສິ່ງ ໂດຍສະເພາະພະນັກງານ
ນຳພາໃນຂັ້ນເມືອງ ບັນດາພະນັກງານ ເຊັ່ນທ່ານ ຈັນຄູ ບຸນແທ່ງ ທ່ານ ສິງ
(ສະແນ່ງ) ເປັນຫົວໜ້າແລະຮອງຫົວໜ້າແນວຮົບອິດສະລາຂອງເມືອງ ເຊິ່ງສັດຕູ
ເອົາໃຈໃສ່ດູແລກວ່າໝູ່.

ເຮົາຢຸດການເຄື່ອນໄຫວໃນໄລຍະສັ້ນ ເພື່ອຈັດວາງຄືນກຳລັງໃຫ້ເໝາະສົມ
ກັບສະພາບການໃໝ່ ໃນໂອກາດເວລານີ້ ສັດຕູຊຸກຍູ້ການເຄື່ອນໄຫວ ປະຊາຊົນຢູ່
ບັນດາເຂດຫວາດກົວ ພື້ນຖານນອນງຽບ ໃນບັນຍາກາດໜັກໜ່ວງປົກຫຸ້ມຢູ່ທີ່ວ
ທຸກທຶນທຸກແຫ່ງ ຂ້າພະເຈົ້າຍັງຈື່ຈຳ ບາງທີ ສວຍໂອກາດກາງຄືນ ຂ້າພະເຈົ້າຫາ
ມາເຮືອນຊາວຄົນໜຶ່ງ ຢູ່ໃກ້ກັບແຄມປ່າ ນາງແມ່ຄົນໜຶ່ງປະກົດຕົວ ຕາເບິ່ງ
ອ້ອມແອ້ມ ເຫັນບໍ່ມີຄົນ ແມ່ເວົ້າໃນລົມຫາຍໃຈຮີບ: “ພວກສັດຕູ ມັນພວມຊອກ
ຄົນນັ້ນ ລູກໄປທັນ ຍາມໃດພົດການຊອກຄົນ ຈົ່ງມາເຖິງທີ່ນີ້ ບັນດາລູກສັງເວດ
ໄພດ” ສິ່ງທີ່ນີ້ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ປະຊາຊົນຍັງຄົງຮັກ ແພງທະຫານ ພຽງແຕ່ກົວ
ສັດຕູເທົ່ານັ້ນ.

ໃນສະພາບການນັ້ນ ເພື່ອຈຳກັດລົດຄວາມບັນຍາກາດແລະຈິດໃຈ ທ່າທີກະ
ມຶງກະມັງ ຂອງສັດຕູ ຂ້າພະເຈົ້າ ຫາລືກັບອ້າຍກວູ່ຍ ເຕົ້າໂຮມກຳລັງຕີບັນໜຶ່ງ

ແຜນການຫຼອກສັດຕູ ເພື່ອຕິ ໄດ້ປຶກສາຫາລື ຢ່າງຮອບຄອບຖີ່ຖ້ວນ ອ້າຍນ້ອງໃນ ກົມກອງລ້ວນແຕ່ເຫັນພ້ອມ.

ມື້ນັ້ນ ມີໝວດໜຶ່ງຂອງສັດຕູ ພວມຊອກຄົ້ນຢູ່ບ້ານເມືອງ ແຫ່ງໜຶ່ງຈາກ ໂດນດູ່ ປະມານສອງກິໂລແມັດ ຍາມນັ້ນ ອ້າຍ ສິງ ພວມເວົ້າລົມກັນກັບປະຊາຊົນຢູ່ໂດນດູ່ ປະມານໜຶ່ງໂມງນາລິກາຕໍ່ມາ ສັດຕູບິດລ້ອມກະຈະຈັບເປັນອ້າຍ ສິງ ໂດຍທັນທີ ໝູ່ປົກປັກຮັກສາຍິງປືນ ໝວດເຕົ້າໂຮມພາຍໃຕ້ການບັນຊາໂດຍກວຸ່ຍ ແລະ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ລໍຖ້າໄວ້ ຖືກຕິໂດຍບັງເອີນ ພວກສັດຕູຫວາດຫວັນຍ້ານກົວ ບັກ ຕາຍ ບັກຖືກບາດເຈັບ ຈູງກັນແລ່ນກັບມາຄ້າຍເລີຍ.

ໄດ້ເຫັນກັບຕາບັນລູສູ່ຮີບ ປະຊາຊົນຊື່ນໃຈປະເອີບໃຈຢ່າງສຸດແສນ ແຕ່ດົນໆມາ ກຸ່ມບໍ່ດີມັກນາບຊູ່ ຂົ່ມເຫັງປະຊາຊົນກໍ່ນອນງຽບ ສວຍໂອກາດນີ້ ປະຊາຊົນຢູ່ບັນ- ດາເຂດ ແທນກັນໄປຂຶ້ນບິດຄ້າຍລາຍງານ ອິດສະລາກັບມາບ້ານ ນີ້ແມ່ນແບບ ນາບຊູ່ສັດຕູ ເຫັນຢູ່ໃສກໍ່ມີອິດສະລາ ສະນັ້ນ ພວກສັດຕູນອນງຽບໃນບິດຄ້າຍ ບໍ່ກ້າໄປຊອກຄົ້ນອີກດ້ວຍ ຕ້ອງມີໝວດໜຶ່ງຢ່າງນ້ອຍ ຈຶ່ງກ້າຄ່ອຍໆໄປໂກບິດຄ້າຍ ບາງ ກິໂລແມັດ ສະນັ້ນ ການຊອກຄົ້ນຫຼຸດຜ່ອນລົງຫຼາຍ.

ສວຍໂອກາດຍາມສັດຕູຫວາດຫວັນ ສັ່ນສະເທືອນ ມະຫາຊົນຊົມຊື່ນ ອ້າຍ ນ້ອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຕັ້ງໜ້າໄກ້ຊິດຕິດແທດກັບປະຊາຊົນ ຕົວເລກຄາດໝາຍວາງ ອອກຕໍ່ແຕ່ລະພະນັກງານ ນັກຮີບ ແມ່ນຕ້ອງກໍ່ສ້າງໃຫ້ແກ່ຕົນທີ່ມີຄອບຄົວ ພື້ນຖານໜຶ່ງ ເປັນບ່ອນອົງໃນສະເພາະໜ້າແລະຍາວນານ ວິທີການ ເຄື່ອນໄຫວ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ “ຮ່ວມກິນຮ່ວມຢູ່ ຮ່ວມເຮັດກັບປະຊາຊົນ” ຮັກສາບິດລັບໃນການໄປ ມາຢ່າງເດັດຂາດ ພຽງແຕ່ກາງຄືນຈຶ່ງໄດ້ເຂົ້າບ້ານເພື່ອພົບປະກັບປະຊາຊົນ ໃນປະຈຳວັນ ການເຄື່ອນໄຫວ ຕົ້ນຕໍແມ່ນຢູ່ໄຮ່ ເວົ້າຄືແນວນັ້ນ ແຕ່ເປັນຕົວຈິງ

ອ້າຍນ້ອງປະສົບຫຼາຍຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ປະຊາຊົນຂອງບັນດາບ້ານຢູ່ໃກ້ກັບບົດ ຄ້າຍສັດຕູຍັງຄົງກົວ ຫຼາຍເທື່ອ ອ້າຍນ້ອງມາຮອດໄຮ່ ປະຊາຊົນຫຼີກ ບໍ່ພົບປະ ເຖິງວ່າ ບໍ່ມີປະຊາຊົນ ອ້າຍນ້ອງຍັງຄົງເຮັດວຽກແຕ່ຜູ້ດຽວຕະຫຼອດມື້ ຈາກແປກໃຈນີ້ ເຖິງ ແປກໃຈອື່ນ ຄ່ອຍໆກາຍເປັນລື້ງແກວ່ນສະໜິດສະໜົມ ຫຼາຍຄອບຄົວຮັກອ້າຍ ທະຫານຊາວຫວຽດຫຼາຍ ຕ້ອງການ ຈັບເປັນລູກເຂີຍ ພວກເຂົາບໍ່ຍັງກົວສັດຕູອີກ ດ້ວຍ ມີນາງແມ່ເວົ້າວ່າ: “ຄົນລູກຫວຽດ ມັນຝີມືດີ ຂະຫຍັນໝັ່ນພຽນ ເຮັດວຽກ ຕະຫຼອດມື້ ເກືອບຄືບໍ່ຮູ້ເມື່ອຍ ແມ່ຕ້ອງການມັນເປັນລູກຂອງແມ່” ອ້າຍນ້ອງຂອງ ເຮົາ ມາລະຍາດ ຮຽນວ່າ: “ລູກຂໍອະນຸຍາດພໍ່ແມ່ຍາມໃດປະເທດເອກະລາດ ລູກ ຈະປະຕິບັດຕາມຄໍາຂອງພໍ່ແມ່” ປະຊາຊົນສະເໜືອນໃຈຢ່າງສຸດແສນ ຍິ່ງຮັກອ້າຍ ທະຫານຫຼາຍຂຶ້ນ.

ເຖິງວ່າ ໄດ້ຕັ້ງບົດຄ້າຍຢູ່ເລົ່າງາມ ແຕ່ສັດຕູບໍ່ຄວບຄຸມໄດ້ປະຊາຊົນ ແຕ່ຍັງ ຖືກປະຊາຊົນບົດລ້ອມ ດ້ານໆ ໂດຍໃຊ້ຫຼາຍຮູບແບບການຕໍ່ສູ້ຕໍ່ສັດຕູ ເຊິ່ງສະຫຼາດ ແລະປະດິດສ້າງຫຼາຍ.

ສັດຕູຮູ້ວ່າ ໃນປະຊາຊົນຍັງມີເຂົ້າເບືອກຈຳນວນໜຶ່ງໂດຍອິດສະລາຝາກໄວ້ ພວກມັນບັງຄັບປະຊາຊົນ ຕ້ອງນຳເຂົ້າເບືອກຈຳນວນນັ້ນ ມອບສົ່ງໃຫ້ແກ່ບົດຄ້າຍ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດຕາມຄໍາສັ່ງ ຈະຖືກສັດຕູປາບປາມ ເຊິ່ງນຳເຂົ້າເບືອກໄປມອບສົ່ງ ກໍ່ປະຊາຊົນບໍ່ຍອມ ຫຼັງຈາກການປຶກສາຫາລື ປະຊາຊົນ ຄິດອອກວິທີໜຶ່ງທີ່ ສະຫຼາດແລະສົມເຫດສົມຜົນ ໃນລະຫວ່າງການເດີນທາງໄປຂຶ້ນບົດຄ້າຍ ເພື່ອ ມອບສົ່ງເຂົ້າເບືອກ ຍັງປະມານສອງກິໂລແມັດ ປະຊາຊົນເຮັດສາງເຂົ້າເບືອກແຫ່ງ ໜຶ່ງຢູ່ໃນປ່າ ມາເຖິງວັນນັດກັບສັດຕູ ປະຊາຊົນພ້ອມກັບເຈົ້າບ້ານ⁽¹⁾ ຫາບເຂົ້າເບືອກ

---

(1) ເຈົ້າບ້ານ: ພາສາລາວມັກເອີ້ນວ່າ “ເຈົ້າບ້ານ”.

ໄປມອບລົງ ມາເຖິງບ່ອນກຳນົດ ອ້າຍນ້ອງຂອງເຮົາດັກສະກັດຍິງປືນຈັກບາດສູ່ຂຶ້ນຟ້າ ເປັນອັນວ່າປະຊາຊົນຫຼັ່ງກັນ ແລ່ນຖອກເຂົ້າເປືອກເຂົ້າໃນສາງ ແລ້ວພ້ອມກັບ ເຈົ້າບ້ານແລ່ນເລີຍຂຶ້ນປົດຄ້າຍລາຍງານວ່າ ອິດສະລາ ໄດ້ກັ້ນທາງ ຍາດຄືນເຂົ້າ- ເປືອກແລ້ວ ຕໍ່ຂໍ້ອ້າງອີງນັ້ນ ສັດຕູຈຳຕ້ອງຍອມຮັບ.

ໃນບັນດາບ້ານ ໝູ່ບ້ານ ເອື້ອຍນ້ອງຜູ້ຍິງຮ່ວມກັບບັນດານາງແມ່ ແມ່ນກຳລັງ ເຮັດປະຕິບັດງານ ຂົນຂວາຍທະຫານສັດຕູທີ່ເກັ່ງຫຼາຍ ເມື່ອສັດຕູມາຮອດບ້ານ ບັນດາແມ່ ບັນດາເອື້ອຍຫ້ອມລ້ອມກຸ່ມທະຫານໃຫ້ຂະໜົມເພື່ອທຳຄວາມຮູ້ຈັກ ບອກສອນພວກມັນບໍ່ຄວນໄປຊອກຄືນ ຫາກພົບປະກັບອິດສະລາ ຍິງຕາຍກໍ່ເສຍ ລ້ຳຊີວິດ ພວກມັນກົວຫຼາຍ ຈຶ່ງກໍ່ຈຳກັດການໄປຊອກຄືນ ນອກຈາກນັ້ນ ບັນດາແມ່ ບັນດາເອື້ອຍຍັງທຳຄວາມລຶ້ງເຄີຍ ຂໍກະສຸນ ຫຼື ຫາວິທີຂະໂມຍ ແລ້ວເຄື່ອນຍ້າຍ ໃຫ້ແກ່ກອງຫຼອນ ແລະທະຫານ ເຖິງວ່າຈຳນວນກະສຸນບໍ່ຫຼາຍ ແຕ່ແກ້ໄຂໄດ້ສ່ວນ ໜຶ່ງສະພາບການຂາດລູກປືນທີ່ຮ້າຍແຮງຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າໃນໄລຍະນັ້ນ.

ພວກສັດຕູໄປຊອກຈັບ ບໍ່ຄ່ອຍກ້ານອນຄືນໃນບ້ານ ມື້ນັ້ນ ສັດຕູມວດໜຶ່ງໄປ ຊອກຈັບ ຄຳນອນຄ້າງຄືນຢູ່ບ້ານໜອງແກ ໜ່ວຍກອງຫຼອນແບ່ງງານສອງຄືນ ເຂົ້າ ປ່າ ຖືກຕາມນັດ ຍິງປືນຈັກບາດເຂົ້າບ້ານ ບ່ອນທີ່ສັດຕູພວມນອນ ປະຊາຊົນໄດ້ ບອກຂ່າວຢ່າງປິດລັບ ຊວນກັນລົງຊຸມຊ່ອນຕົວ ກອງຫຼອນ ແກວ່ງໝາກແຕກເຂົ້າ ໄປບ່ອນສັດຕູນອນ ເຮັດໃຫ້ຕາຍບາງບັກແລະຖືກບາດເຈັບ.

ໃນຄັ້ງອື່ນ ໃນບັນດັກສະກັດ ໂຈມຕີສັດຕູຢູ່ບ້ານຕາເມ, ບ້ານຊຽງທອງ ພື້ນຖານເຮົາຫາລືກັບເຈົ້າບ້ານ ຂີ່ມ້າໄປຂຶ້ນປົດຄ້າຍເລົ່າງາມ ຄ່ອຍໆຫາທາງຢູ່ ຖະໜົນ ເມື່ອຍິນສຽງປືນຍິງ ກໍ່ທຳທ່າຕາລີ່ຕາລານ ແລ່ນເຂົ້າໄປປົດຄ້າຍແຈ້ງຂ່າວ

ອິດສະລາ ກັບມາບ້ານຫຼາຍນັກ ເຮັດຄືແນວນັ້ນ ເພື່ອທັງນາບຊູ່ ພວກສັດຕູ ທັງ ເຮັດໃຫ້ພວກມັນບໍ່ມີຂໍ້ອ້າງອີງປາບປາມປະຊາຊົນ ເຖິງວ່າ ບັນລຸຮີບເກີດຂຶ້ນຢູ່ໃກ້ ກັບ ບ້ານ ໂດຍມີຫຼາຍເລື່ອງລາວໜ້າຈັບໃຈອື່ນ ພິສູດຄວາມສະຫຼາດ ປະດິດສ້າງ ຂອງປະຊາຊົນ ເຮັດໃຫ້ ພວກສັດຕູເປັນແຄ້ນເຄືອງຫຼາຍ ແຕ່ຈຳຕ້ອງຍອມຮັບປະ ລາໄຊ.

ໃນຊ່ວງເດືອນ 5/1953 ສັດຕູມີແຜນນະໂຍບາຍເກນເຂົ້າທະຫານ ບັນດາ ຊາວໝູ່ມຸ່ມຊາຍສະກັນ ໃນບ້ານ ລ້ວນແຕ່ຫຼົບໄປເຂົ້າຢ່າ ໃນຄາວນັ້ນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງບໍ່ຈັດການເຕົ້າໂຮມກຸ່ມຊາວໝູ່ມຸ່ມນີ້ ເປັນໄດ້ ໂຊກດີທີ່ຖືກໃນໄລຍະນັ້ນ ເຂດ ທະຫານແຕ່ງຕັ້ງບາງທະຫານຂຶ້ນສັງກັດກົມກອງ ໄຊຈັກກະພັດ ບັນຊາໂດຍອ້າຍ ໂພມາແລະອ້າຍຈຳນຽນ ໄປຂຶ້ນເລົ່າງາມເພື່ອເຄື່ອນໄຫວ ກຸ່ມຊາວໝູ່ມຸ່ມໜີທະ- ຫານ(ຫຸ່ນ) ໄດ້ເພີ່ມເຕີມເປັນໜຶ່ງໝວດທ້ອງຖິ່ນຂອງເມືອງ ຕັ້ງແຕ່ຫົວທິຝຶກຕີນອຍ ຕໍ່ມາທີ່ຫຼາຍເທື່ອ ປະສານງານກັບພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຕິຫຼາຍບັນ ດັບສູນໃນລະຫວ່າງ ທາງຈາກ ເລົ່າງາມ ໄປແຂວງສາລະວັນ ກົມກອງ ເປັນກ້າວໆເປັນເຕີບໃຫຍ່ ແລະ ໃນສຸດທ້າຍແມ່ນອາດສາມາດເອກະລາດໃນການຮີບທີ່ຂະໜາດ ໝວດ.

ໃນເດືອນ 3/1954 ປະສານງານກັບບັນຮີບ ດົງນ ບຽນ ຜູ້ ກອງພັນ 436 ຂຶ້ນ ສັງກັດ ກອງພັນໃຫຍ່ 101 ໂຈມຕີສັດຕູ ປົດປ່ອຍແຂວງອັດຕະປືທັງໝົດ ການ ພັດທະນາຂຶ້ນໄປພູພຽງບໍລິເວນ ພະນັກງານພາກສ່ວນໜຶ່ງ ໄດ້ຂຶ້ນກຳສະພາບການ ປົດຄ້າຍເລົ່າງາມ ພວກສັດຕູຫວາດຫວັນຍ້ານກົວ ກະກຽມຖອນໜີ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຈັດການປົດລ້ອມ ບໍ່ໃຫ້ແກ່ສັດຕູໜີຢ່າງເສລີ.

ມື້ນັ້ນ ສັດຕູໃຊ້ລົດໄຟໂຕຄັນໜຶ່ງ ບັນທຸກສິນຄ້າແລ່ນກັບມາແຂວງສາລະວັນ ໂດຍທັນທີ ທະຫານທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍອ້າຍໂພມາ ບັນຊາກັນຕີ ສັດຕູຢູ່ໃນປົດຄ້າຍ

ອອກຊ່ວຍໝູນ ກໍ່ຖືກຕີເລີຍ ພວກມັນແລ່ນແຕກກະຈາຍພ່າຍເພ ບັກອວນ ຫົວໜ້າ
ປົດຄ້າຍ ຖືກຍິງຫັກຕີນ ບໍ່ແລ່ນໄດ້ ຈຶ່ງຖືກຈັບເປັນ ເລົ່າງາມໄດ້ ປົດປ່ອຍ ປະຊາ-
ຊົນຢູ່ທົ່ວທຸກທິນທຸກແຫ່ງຊົນຊື່ນທີ່ສຸດ.

ການສູ້ຮົບໃນເວລາເກືອບສາມປີ ໃນສະພາວະລຳບາກທີ່ສຸດ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ
ບໍ່ມີຍາມໃດທີ່ລືມຄຸນປະຊາຊົນ ບັນດາຊົນເຜົ່າລາວ ໄດ້ອຸປະຖຳຄ້ຳຊູ ລ້ຽງດູ ຮ່ວມ
ກັບພວກຂ້າພະເຈົ້າ ເປັນຕາຍກໍຢູ່ຄຽງຂ້າງກັນ ສ້າງເປັນນ້ຳໃຈສາມັກຄີ ລາວ -
ຫວຽດ ນາມ ທີ່ບໍລິສຸດ ໃຈສັດຂີ່ ໃນຂະນະດຽວກັນ ກໍ່ສ້າງ ເລົ່າງາມ ກາຍເປັນ
ແຜ່ນດິນວິລະຊົນ.

ຂໍ້ນ້ອມຄຳນັບຕັດວງວິນຍານຂອງບັນດານັກຮົບ ລາວ - ຫວຽດ ນາມ ໄດ້ເສຍ
ສະລະໃຫ້ແກ່ແຜ່ນດິນເລົ່າງາມທີ່ຮັກແພງນີ້.

*ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ພັກຄອມມິວນິດຫວຽດນາມ
ປະຫວັດສາດສາຍພົວພັນພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດ ນາມ (1930-2007):
ບົດບັນທຶກຄວາມຊົງຈຳ ພາກ 1 ສຳນັກພິມຈຳໜ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ
- ຄວາມຈິງ, ຮ່າໂນ້ຍ 2012 ໜ້າທີ 443-448.*

ພາກທີ III

ຮ່ວມແຮງຮ່ວມໃຈກັນເພື່ອນໍ້າໃຈສາມັກຄີ
ມິດຕະພາບທີ່ຈົບງາມລ້ຳເລີດ

ນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ລາວ - ຫວຽດ ນາມ ບໍ່ມີຍາມໃດທີ່ຈາງຫາຍ

ທ່ານວິໄລວັນ ພິມເຂ⁽¹⁾

ໃນບົດຂຽນນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍຈົດຈຳໄວ້ຄວາມລະນຶກເລິກເຊິ່ງຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ກ່ຽວກັບໃນຊຸມມື້ ດຳລົງຊີວິດ ຮ່ຳຮຽນແລະປະຕິບັດງານໃນຫວຽດນາມ.

ໃນຊ່ວງປີ 1959 ຂ້າພະເຈົ້າ ເຂົ້າຮ່ວມປະຕິວັດ ແລະກາຍເປັນພະນັກງານ ນຸ່ມໃນໄວອາຍຸ 17 ປີ ຂ້າພະເຈົ້າ ຄິດວ່າ ຕົນເອງແມ່ນຜູ້ໂຊກດີ ເນື່ອງຈາກການ ເຂົ້າຮ່ວມປະຕິວັດໂດຍໄວ ໃນຕົ້ນປີ 1961 ຂ້າພະເຈົ້າ ຖືກສົ່ງໄປຮ່ຳຮຽນໃນ ຫວຽດນາມ ໃນໄລຍະຕົ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າເຂົ້າຮ່ວມຊຸດຮຽນທົດສະດີ ການເມືອງ ກ່ຽວ ກັບ ລັດທິ ມາກ-ເລນິນ ໃນໄລຍະສາມປີ ຕໍ່ມາ ຂ້າພະເຈົ້າເຂົ້າຮ່ວມຊຸດການຝຶກ ອົບຮົມ ກ່ຽວກັບສື່ສານກໍ່ສາມປີ ຂ້າພະເຈົ້າຍັງໄດ້ຮັບການບຳລຸງກ່ຽວກັບວຽກງານ ຈັດຕັ້ງ ພະນັກງານ ຄວາມຮູ້ ນັ້ນໄດ້ກາຍເປັນພື້ນຖານທົດສະດີ ເພື່ອໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າ ໝູນໃຊ້ທີ່ຈິງໃນການປະຕິບັດງານຂອງຕົນ ໃນ ຕະຫຼອດໄລຍະການດຳລົງຊີວິດ ແລະຮ່ຳຮຽນໃນຫວຽດນາມ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ມີຄວາມລະນຶກ ບໍ່ສາມາດໃດລືມ ກ່ຽວ ກັບນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ສຸດຂີດໃຈສັດຂີ່ ການສະໜັບສະໜູນເຊິ່ງກັນແລະກັນ ລະຫວ່າງ ທັງສອງຊາດ ລາວ - ຫວຽດ ນາມ ໃນນັ້ນ ສ່ວນຕົວຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃນໂຮງຮຽນຂອງບັນດານາຍຄູ ນາງຄູ ແລະບັນດາເພື່ອນຫວຽດ ນາມ ໄດ້ປະໄວ້ຄວາມລະນຶກເລິກເຊິ່ງໃນຂ້າພະເຈົ້າ.

ໃນລະຫວ່າງການປະຕິບັດງານທີ່ຈິງ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບຜິດຊອບຫຼາຍຕຳແໜ່ງ ສຳຄັນ: ຮອງຄະນະຈັດຕັ້ງ ສູນກາງພັກ ຮອງຫົວໜ້າຄະນະການຕ່າງປະເທດ

⁽¹⁾ ກຳມະການສູນກາງ ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ເລຂາຄະນະພັກແຂວງ ເຈົ້າແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ອະດີດເອກອັກຄະລັດຖະທູດຜູ້ມີອຳນາດເຕັມ ສປປລາວ ໃນຫວຽດນາມ.

ສູນກາງ ເລຂາທິການ ອົງຄະນະພັກແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ... ຂ້າພະເຈົ້າ ບໍ່ມີເວລາໃດ ຄິດຕົນເອງ ຈະໄດ້ພັກ ລັດ ມອບໝາຍຫຼາຍພາລະສໍາຄັນ ຄືແນວນັ້ນ ໃນຕົ້ນປີ 1998 ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງເປັນເອກອັກຄະລັດຖະທູດຜູ້ມີອຳນາດເຕັມ ຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃນສາທາລະນະລັດ ສັງຄົມ ນິຍົມ ຫວຽດນາມ ຕັ້ງແຕ່ຫົວທີ ຂ້າພະເຈົ້າກໍ່ກັງວອນ ເພາະກົວວ່າ ຕົນຈະບໍ່ເຮັດ ຫຼ້ອນໜ້າທີ່ ເພື່ອສົມກັບດ້ວຍຄວາມເຊື່ອຖືຂອງພັກແລະລັດລາວ ເຖິງວ່າ ຂ້າພະເຈົ້າ ມີປະສົບການ ແຕ່ດ້ວຍພາລະສໍາຄັນຂອງເອກອັກຄະລັດຖະທູດຄົນ ໜຶ່ງ ຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງໄດ້ແຂ່ງຂັນຫຼາຍ ເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ນັ້ນໃຫ້ໄດ້ດີ.

ຫຼັງຈາກການມາເຖິງຫວຽດນາມ ເມື່ອວັນທີ 12/7/1998 ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ ອະນຸຍາດຍື່ນສານຕາຕັ້ງຂຶ້ນຕໍ່ປະທານປະເທດ ສາທາລະນະລັດ ສັງຄົມ ນິຍົມ ຫວຽດນາມ ຮູ້ຂ່າວນີ້ ບັນດາພະນັກງານອາວຸໂສ ບັນດາຄົນໄດ້ເຄຍແມ່ນກອງ ທະຫານອາສາສະຫມັກ ແລະຜູ້ຊ່ຽວຊານຫວຽດນາມໃນລາວ ໄດ້ມາຮອດ ອວຍພອນຂ້າພະເຈົ້າ ຫາກວ່າເວົ້າເຖິງອາຍຸໄວ ກໍ່ບັນດາທ່ານລ້ວນແຕ່ເປັນຮຸ່ນ ຮຸ່ນພໍ່ຮຸ່ນອ້າຍຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ໃນນັ້ນ ມີຄົນໄດ້ເຄຍແມ່ນຊ່ຽວຊານໃນທ້ອງການ ປະທານປະເທດ ການເວົ້າລົມກັນເປັນໄປ ໃນບັນຍາກາດທໍາມະຊາດແລະ ສະໜິດສະໜົມທີ່ສຸດ ບັນດາທ່ານໄດ້ໃຫ້ກໍາລັງໃຈຂ້າພະເຈົ້າຢ່າງຫຼາຍ ໃນຕະ- ຫຼອດ 5 ປີ ຂ້າພະເຈົ້າເປັນເອກອັກຄະລັດຖະທູດໃນຫວຽດນາມ ໄດ້ມີບັນດາເຫດ- ການໜ້າຈິດຈໍາໄວ້ຫຼາຍ ບັນດາຜົນງານໃນປະຕິບັດງານ ເຊິ່ງຂ້າພະເຈົ້າບັນລຸໄດ້ ແມ່ນອາໄສການສະໜັບສະໜູນ ແລະຄວາມຊ່ວຍໃຈຢ່າງສຸດອີກສຸດໃຈຂອງ ບັນດາອົງການພັກແລະລັດຫວຽດນາມ ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ໄດ້ອາໄສຄວາມຊ່ວຍ- ເຫຼືອຂອງສະຫາຍຫງວຽນ ຮວ່າ ແລະສະຫາຍຫງວຽນ ວັນ ຫງູບ ທັງສອງສະຫາຍ ໄດ້ເຄຍ ແມ່ນຊ່ຽວຊານການທະຫານແລະຊ່ຽວຊານໃນກົມການເມືອງ ສູນກາງພັກ ລາວ ໃນປະຈຳສັບປະດາ ທັງສອງນາຍ ລ້ວນແຕ່ຖາມຂ່າວຄາວສຸຂະພາບແລະ

ວຽກງານຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ແລະເລື້ອຍໆຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງສຸດອີກສຸດໃຈ ເມື່ອຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງການເອກະສານຕ່າງໆ ໂດຍອາໄສຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອອັນລ້ຳຄ່າ ນັ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງເຮັດຫຼ້ອນໜ້າທີ່ຂອງເອກອັກຄະລັດຖະທູດຄົນໜຶ່ງ ເຊິ່ງພັກແລະລັດລາວໄດ້ມອບໝາຍ.

ເມື່ອປະຕິບັດງານໃນຫວຽດນາມ ຂ້າພະເຈົ້າຖືເປັນຄະຕິເຕືອນໃຈຢູ່ສະເໝີວ່າວ່າ ໜ້າທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ ເຊິ່ງຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງປະຕິບັດ ນັ້ນແມ່ນປະກອບສ່ວນໃນການສົ່ງເສີມນໍ້າໃຈມິດຕະພາບ ລະຫວ່າງທັງສອງປະເທດ ລາວ - ຫວຽດ ນາມ ນັບມື້ນັບພັດທະນາທີ່ດີງາມ ອັນໃດທີ່ມີປະໂຫຍດໃຫ້ປະຊາຊົນ ທັງສອງປະເທດ ກໍ່ຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງລົງມະຕິຕັດສິນໃຈເຮັດຢ່າງຮອບຄອບ ໃນຖານະເປັນເອກອັກຄະລັດຖະທູດລາວໃນຫວຽດນາມ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ສະເໜີບັນດາສະຫາຍຫວຽດນາມ ຊ່ວຍການຝຶກອົບຮົມຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃຫ້ແກ່ລາວ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດນີ້ຈະແມ່ນຊັບສິນອັນລ້ຳຄ່າຂອງອະນາຄົດ ຂ້າພະເຈົ້າ ກໍ່ແມ່ນຂົວເຊື່ອມຕໍ່ການປະສານການປະຕິບັດວຽກງານປັກຫຼັກໝາຍຊາຍແດນລາວ - ຫວຽດ ນາມ ຈາກພາກເໜືອເຖິງພາກໃຕ້ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຊາຍແດນລະຫວ່າງທັງສອງປະເທດກາຍເປັນຊາຍແດນ ສັນຕິພາບ ມິດຕະພາບ ຮ່ວມມືແລະພັດທະນາ ຈົນເຖິງປັດຈຸບັນ ຜົນງານຂອງການຮ່ວມມືນັ້ນຍັງຄົງ ນັບມື້ນັບໄດ້ພັດທະນາ ແລະມີປະສິດທິພາບສູງ ນອກຈາກນັ້ນ ດ້ວຍແຫຼ່ງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ ODA ຂອງຫວຽດນາມ ສຳລັບການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານໃນລາວ ກໍ່ນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ ໃນປັດຈຸບັນ ແຕ່ລະແຂວງ ລ້ວນແຕ່ ໄດ້ມີລະບົບຊົນລະປະທານ ບັນດາໂຮງຮຽນສາມັນກິນນອນຊົນເຜົ່າ ມີຫຼັກສູດສອນພາສາຫວຽດນາມ ໆລໆ ໃນຂະນະດຽວກັນ ຂ້າພະເຈົ້າຍັງປະກອບສ່ວນໃນການປະສານຊຸກຍູ້ການຮ່ວມມື ລະຫວ່າງ ທັງສອງຝ່າຍ ເພື່ອໃຫ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສຳລັບການພົວພັນການຄ້າລຽບຕາມຊາຍແດນ ລະຫວ່າງທັງສອງປະເທດ ນັບມື້ນັບພັດທະນາຂຶ້ນ ບັນດາ ການເຄື່ອນໄຫວທີ່ເປັນຈິງ ນັ້ນ

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ລ້ວນແຕ່ຕອບສະໜອງຜົນປະໂຫຍດພື້ນຖານແລະຍາວນານຂອງທັງສອງຊາດ ເຊິ່ງຂ້າພະເຈົ້າ ເລື້ອຍໆ ຄິດວ່າ ນັ້ນແມ່ນຄວາມລະນຶກອັນເລິກເຊິ່ງ ບໍ່ສາມາດໃດລືມ.

ທີ່ລະນຶກພິເສດອີກ ເຊິ່ງຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງການຈົດຈຳໄວ້ໃນບົດຂຽນນີ້ ນັ້ນແມ່ນໃນໂອກາດງານສະເຫຼີມສະຫຼອງ 25 ປີ ວັນລົງນາມສັນທິສັນຍາມິດຕະພາບແລະຮ່ວມມື ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ ລັດຖະບານຫວຽດນາມໄດ້ປຸກລະດົມຂະບວນການຂຽນກ່ຽວກັບນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ຫວຽດນາມ - ລາວດ້ວຍຫົວເລື່ອງ “ຫວຽດນາມ - ລາວ ໃນຫົວໃຈຂ້າພະເຈົ້າ” ຍາມນັ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າ ແມ່ນໜຶ່ງໃນບັນດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງບັນນາທິການ ເພື່ອເລືອກເອົາບັນດາບົດຂຽນ ຂ້າພະເຈົ້າແປກໃຈຫຼາຍ ເມື່ອເຫັນມີຊາວຫວຽດນາມຫຼາຍຄົນເຂົ້າຮ່ວມ ປະກອບດ້ວຍບັນດາພະນັກງານອາວຸໂສ ນັກຮຽນ ນັກສຶກສາ ແລະຊາວໜຸ່ມເຍົາວະຊົນ ... ກອງບັນນາທິການພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮັບທັງໝົດ 3 ລ້ານບົດຂຽນທີ່ສົ່ງເຖິງ ພວກຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ແປກໃຈທີ່ສຸດ ສິ່ງທີ່ບໍ່ໄດ້ຄິດລະແວງໄດ້ວ່າ ຄວາມສຸດອີກສຸດໃຈນ້ຳໃຈໃຈສັດຂີ່ຂອງປະຊາຊົນຫວຽດນາມສຳລັບປະເທດລາວຍັງເປັນໃຫຍ່ຄືແນວນັ້ນ ເຫດການນັ້ນ ໄດ້ເປັນໜຶ່ງຫຼັກຖານພະຍານຕໍ່ສາຍພົວພັນອັນສະໜິດສະໜົມນຳກັນ ໃຈສັດຂີ່ຂອງປະຊາຊົນທັງສອງປະເທດພວກເຮົາ ນັ້ນແມ່ນປັດໃຈສົ່ງເສີມນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງທັງສອງປະເທດ ລາວ - ຫວຽດ ນາມ ພັດທະນາຂຶ້ນຢ່າງບໍ່ຢຸດຢັ້ງ ຄວາມນ້ຳໃຈທີ່ດີທີ່ປະຊາຊົນຫວຽດນາມ ຈົ່ງໄວ້ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນລາວໄດ້ຈົດຈຳຢູ່ໃນໃຈຂອງບັນດາຜູ້ນຳພັກ ລັດລາວ ແລະປະຊາຊົນບັນດາຊົນເຜົ່າລາວຕະຫຼອດໄປ ໃນບັນດາ ການຕໍ່ຕ້ານກູ້ຊາດ ນັ້ນແມ່ນນ້ຳໃຈ “ເກືອເມັດຫັກ, ຜັກເສັ້ນໜຶ່ງ ກໍ່ແບ່ງປັນກັນກິນ” ໃນກິດຈະການສ້າງແລະປ້ອງກັນປະເທດມື້ນີ້ ນັ້ນຍັງຄົງແມ່ນ ນ້ຳໃຈທີ່ຮັກແພງສະໜິດສະໜົມ ຂອງສອງອ້າຍນ້ອງໃນຄອບຄົວດຽວ ເວລາໃດກໍ່ແບ່ງແຍກບໍ່ໄດ້ ຄືຄຳຂອງທ່ານປະທານໄກສອນພົມວິຫານ ໄດ້ເວົ້າວ່າ : “ນ້ຳໃຈມິດຕະພາບແລະຄວາມສາມັກຄີ ລາວ - ຫວຽດ

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ນາມ ແມ່ນປະເດັນຍືນຍົງຄົງຕົວຂອງປະເທດ” ແລະຄຶຄໍາຂອງທ່ານປະທານໂຮ່ຈິ
ມິນທີ່ຍິ່ງໃຫຍ່:

“ຮັກຫອມກັນໝາຍພັນ ຫຼາຍສັນພູກໍ່ປົນໄຕ່
ຫຼານນ້ຳໃຫຍ່ ແລະໂຄກຄ້ອຍຂວາງຂັນກໍ່ດຸ່ງໄປ
ສອງຊາດລາວ - ຫວຽດໄດ້ຝັງຄວາມຮັກຢູ່ໃນໃຈ
ຮົງຮ່າທັງແມ່ຂອງບໍ່ເລິກປູນປານໄດ້”

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ພັກຄອມມິວນິດຫວຽດນາມ
ປະຫວັດສາດສາຍພົວພັນພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດ ນາມ (1930-2007):
ບົດບັນທຶກຄວາມຊົງຈໍາ ພາກ II ສໍານັກພິມຈໍາໜ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ
- ຄວາມຈິງ, ຮ່າໂນ້ຍ 2012 ໜ້າທີ 139-142.

ໜຶ່ງກະແສແມ່ນ້ຳສຽງ ເຂັ້ມຊຸ້ນໄປດ້ວຍສາຍໃຈ ຫວຽດ - ລາວ

ນັກດົນຕີ ຫວຽນ ກຸ້ຍ ຄາ

ຕັ້ງແຕ່ວັນ ລ່າເມືອງຂຶ້ນຝຣັ່ງ ກັບມາຮຸກຮານໃນແຫຼມອິນໂດຈີນ ການປະຕິວັດຫວຽດນາມ ມີໜ້າທີ່ສາກົນສຳຄັນ ແມ່ນຊ່ວຍໝູ່ເພື່ອນບັນດາປະເທດເພື່ອນບ້ານ ຢູ່ໃນແຫຼມດຽວກັນ ເພື່ອຕໍ່ຕ້ານສັດຕູໂຕດຽວກັນ ສະໄໝນັ້ນ ບັນດາທະຫານຫວຽດນາມອາສາສະຫມັກໄປລາວ ສູ້ຮົບທີ່ໄດ້ພັນລະນາໃນບົດວິລະນິພົນສະຫງ່າຜ່າເຜີຍ *ຕະເວັນຕົກບຸກໜ້າ* ຂອງນັກກະວີ ກວາງ ຢູງ ເມື່ອການຕໍ່ຕ້ານຍຶດເຍື້ອຍາວນານສິ້ນສຸດດ້ວຍສິນທິສັນຍາຢຸດຕິການສູ້ຮົບ ເຈນີວາ 20/7/1954 ໃນຕົ້ນຊຸມມື້ສັນຕິພາບ ພວກເຮົາ ຍັງໄດ້ອ່ານບັນດາກະວີນິພົນບົດໜຶ່ງ ກ່ຽວກັບນ້ຳໃຈມິດຕະພາບພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ ຈາກບັນດາບົດນິພົນຂອງນັກປະພັນເລ ເຄິມ (ຕໍ່ມາ ປ່ຽນຊື່ເປັນ ຟານ ຕື້) ເຊັ່ນ *ຂ້າງນັ້ນຊາຍແດນ ກ່ອນເວລາຍິງປືນ ... ແລະນັກປະພັນ ວັນ ລິງ ເຊັ່ນ ກອງພັນສອງ ...*ມາເຖິງສະໄໝຕໍ່ສູ້ຕໍ່ຕ້ານອາເມລິກາ ກໍ່ນ້ຳໃຈ ສຸດຊຶ້ງນັ້ນ ຍັງໄດ້ສະແດງຈາກຫຼາຍບົດເພງຂອງບັນດານັກດົນຕີລາວ ໂດຍບັນດານັກດົນຕີ ຫວຽດນາມ ແປຄຳ ແລະໜຶ່ງກະແສແມ່ນ້ຳສຽງ ເຂັ້ມຊຸ້ນໄປດ້ວຍສາຍໃຈ ຫວຽດ-ລາວ ແມ່ນບັນດາທ່ານອງ ເຊິ່ງບັນດານັກດົນຕີຫວຽດນາມ ຂຽນກ່ຽວກັບປະເທດລາວອ້າຍນ້ອງ.

ແຕ່ກ່ອນທີ່ຈະການຕໍ່ຕ້ານອາເມລິກາ ກູ້ຊາດ ກ້າວເຂົ້າໃນໄລຍະອັນດຸເດືອດໃນທົດສະວັດ ສັນຕິພາບໃນເວລາອັນສັ້ນໆ ຢູ່ພາກເໜືອຫວຽດນາມ (1954-1964) ທັງສອງບົດກອນລຳລາວ ແມ່ນ*ດອກໄມ້ຈຳປາ* ແລະ *ລຳເຕີ້ຍ* ຈາກສຽງ

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ຮ້ອງອ້ອນວອນຂອງນັກຮ້ອງ ເຄື່ອງ ວີ ບໍ່ພຽງແຕ່ເຮັດໃຫ້ຄົນຫວຽດນາມສັນສະ-
ເຫຼືອນປານໃດ ແຕ່ຍັງເຮັດໃຫ້ທັງຄົນລາວສັນສະເຫຼືອນອີກດ້ວຍ ໃນນັ້ນ ຄວາມ
ເອກະລັກສະເພາະທີ່ສຸດ ແມ່ນອ້າຍບ່າວຮ້ອຍເອກ ກອງ ເລ ເຊິ່ງເປັນຄົນຕ້ານສົງ-
ຄາມ ເມື່ອການສູ້ຮົບ ລະເບີດຂຶ້ນ ໄດ້ມີການປອງດອງເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມສະ-
ເຫຼືອນໃຈ ລະຫວ່າງ ບັນດານັກດົນຕີລາວ ແລະບັນດານັກດົນຕີຫວຽດນາມ ບັນດາ
ບົດນິພົນ ເຊັ່ນ ສາຍທີ່ດົນເສລີພາບ ຕ້ານຈັກກະພັດອາເມລິກາຮຸກຮານ ມ່ວນຊື່ນ
ໄຊຊະນະນ້ຳໜ້າ ຂອງສີສະນາ ສີສັນ ໄດ້ບັນດານັກດົນຕີ ຟ້າມຕວງນ, ໂຮ່ ບຶກ,
ຈ້ອງ ລວານ, ແປເປັນພາສາຫວຽດນາມ ບັນດາບົດນິພົນຂອງຄຳເມືອງ, ສຸວັນ
ທອງ, ມາລີຈັນ, ອຸຕາມມາ, ຫຸ້ມພໍາ, ສົມບູນ, ປະເສີດ ... ໄດ້ບັນດານັກດົນຕີ ເລ
ໂລຍ, ຊວນຕີ້, ໂດ່ ຍ້ວນ, ຫວູ່ແທງ, ແລະບັນດານັກຮ້ອງ ຈັນ ຮຸ່ງວ, ເພືອງ ຖາວ,
ເຈິນ ຕຽນ (ໃນໄລຍະນັ້ນ ແມ່ນນັກຮ້ອງຂອງຄະນະສະແດງສີລະປະ ຮ່າໂນ້ຍ) ແປ
ເປັນພາສາຫວຽດນາມ ແຕ່ກະແສໄຫຼແຂງແຮງທີ່ສຸດ ຍັງຄົງແມ່ນກະແສໄຫຼທຳ-
ນອງ ເຊິ່ງບັນດານັກດົນຕີຫວຽດນາມໃຫ້ສະດັງໃຈກ່ຽວກັບປະເທດ ມະນຸດແລະ
ການສູ້ຮົບຂອງປະຊາຊົນລາວ.

ຕາມຄຳເລົ່າຂອງນັກດົນຕີ ເລື່ອງ ຫງອກ ຈ້າກ ກໍ່ຫ່າງເວລານີ້ 40 ປີຄົບຮອບ
ໃນລະຫວ່າງປີ 1967 ນາຍໄດ້ນຳໜ່ວຍບຸກໂຈມຕີ ປະກອບດ້ວຍ 12 ນັກສະແດງ
ຂຶ້ນສັງກັດຄະນະສະແດງສີລະປະ ກົມໃຫຍ່ການເມືອງ ກອງທັບປະຊາຊົນຫວຽດ
ນາມ ຈາກຮ່າໂນ້ຍ ໄປຫາຕາເວັນຕົກສຽງເໜືອ ຂ້າມຜ່ານ ຊາຍແດນ ໄປຫາ
ສະຫນາມຮົບລາວ ຊັບໃຊ້ທະຫານຊ່າງ ລາວ - ຫວຽດ ເຮັດທາງຈາກບ້ານບານ
ໄປເຖິງ ທົ່ງໄຫຼຫີນ ເຖິງວ່າ ເຄື່ອງບິນສັດຕູຖິ້ມລະເບີດຢ່າງຮ້າຍແຮງ ໜ່ວຍຍັງຄົງ
ສະແດງໄດ້ 20 ຄັ້ງ ແລະ ຕໍ່ມາ ໜ່ວຍໄດ້ເພີ່ມເຕີມນັກສະແດງຈາກຫວຽດນາມໄປຫາ
ເພື່ອສະແດງ ຊັບໃຊ້ກອງປະຊຸມສູນກາງ ປະເທດລາວ ໃນຕອນຄ່ຳວັນທີ 10/8/1967

ໃນຖ້ຳລອງ ປະທານ ສຸພານຸວົງ ແລະສະຫາຍນຳພາຫຼາຍຄົນມາເບິ່ງສະແດງເອງ
ກາງຄັນເຄື່ອງບິນສັດຕູ ຍິງທຳລາຍອັນດູເດືອດ ສອງໝາກບອມຕົກຖືກປະຕູຖ້ຳ
ແຕ່ເນື່ອງຈາກຖ້ຳເລິກ ສະນັ້ນ ທຸກຄົນລ້ວນແຕ່ເປັນປອດໄພ ຫຼັງຈາກບັນ ການ-
ສະແດງຍັງຄົງສືບຕໍ່ຈົນເຖິງເວລາສິ້ນສຸດ ເມື່ອອ້າຍນ້ອງນັກສະແດງສິລະປະກັບ
ມາຫໍຮັບແຂກ ກໍ່ເຂດໄດ້ຖືກບອມ ເຄື່ອງຂອງ ເຄື່ອງອຸປະໂພກແຕກມຸ່ນໝົດ
ບັນດາເພື່ອນລາວ ຕ້ອງມອບຊຸດເຄື່ອງແບບທະຫານໜຶ່ງໃຫ້ແຕ່ລະຄົນ ໃນເຄື່ອງ
ໃຊ້ຈຳເປັນສ່ວນຕົວຂອງນັກກົດຕີ ເລືອງ ຫງອກ ຈ້າກ ມີສະໝຸດໜຶ່ງເພື່ອຈົດດົນຕີ
ຈົດຈຳໄວ້ ການປະດິດແຕ່ງໃໝ່ ກ່ຽວກັບລາວທີ່ມີຊື່ *ນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ຫວຽດນາມ*
- ລາວ ລວມທັງ ເອກະສານແປເປັນພາສາລາວຂອງພະນັກງານຄົນໜຶ່ງມັກທຳນອງ
ນີ້ ເຫຼັ້ມໜັງສືໄດ້ຖືກຊອດຫຼາຍປ່ອງ ເນື່ອງຈາກແຜ່ນບອມ ແລະໃນນັ້ນ ມີໜ້າຈົດໃສ່
ບົດເພງເຕັມໄປດ້ວຍນ້ຳໃຈມິດຕະພາບນີ້ ຫຼັງຈາກສົງຄາມ ລະດູໃບໄມ້ລົ້ນປີ 1981
ນັກກົດຕີ ເລືອງ ຫງອກ ຈ້າກ ຍັງມີໂອກາດ ໄປຊ່ວຍປັບປຸງໃຫ້ຄະນະສະແດງສິລະ
ປະກອງທັບລາວ ບົດເພງຂອງທ່ານ ໄດ້ບັນດາເພື່ອນເພງຕາມຈັງຫວະລຳວົງ:

ຄວາມຮັກຄູ່ເຮົາໄດ້ຜ່ານປີປານໃດ

ຍິ່ງຮ້ອງດັງຂຶ້ນຫຼາຍ ຄຳເພງກໍຍິ່ງເລິກເຊິ່ງຂຶ້ນ

ໃຈເຮົາຮັກກັນຄືພູເຂົາເຈື່ອງເຊີນສູງ

ແມ່ນ້ຳຣົງຮ່າທັງແມ່ຂອງຄືນຍິ່ງສູງຂຶ້ນ ...

ມື້ນັ້ນ ເພື່ອມີລາຍໃຫ້ແກ່ລາຍການ ຍັງມີບັນດາບົດເພງ *ມຸ່ງໜ້າກອງທັບບົດ
ປ່ອຍປະຊາຊົນລາວ* ຂອງນັກກົດຕີຢ່ວ້ານ ຍໍ *ນ້ຳໃຈເພື່ອນ ຫວຽດນາມ - ລາວ ຄືພູ
ຄືແມ່ນ້ຳ* ຂອງນັກກົດຕີຈ້ອງ ລວານ, *ສະບາຍດີທາງເກົ້າວິລະຊົນ* ຂອງນັກກົດຕີ
ຮຸຍ ຖູກ ... ລ້ວນແຕ່ແມ່ນອ້າຍນ້ອງນັກກົດຕີຂອງກອງທັບ.

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ສຳລັບນັກດົນຕີ ໂດ່ ຍ້ວນ ເລື່ອງລາວເບິ່ງຊົງເລິກລັບຈັບໃຈຂຶ້ນ ດ້ວຍຈິດໃຈ
ແບ່ງປັນ “ຫວຽດນາມ ມີຖ້ວຍເຂົ້າໜຶ່ງ ແມ່ນລາວມີເຄິ່ງຖ້ວຍເຂົ້າ” ເຊິ່ງລຸງໂຮ່ ເຄຍ
ເວົ້າ ນັບແຕ່ປີ 1949 ໃນປີ 1968 ຫຼັງຈາກການບຸກໂຈມຕີຂະໜາດໃຫຍ່ ປີເປີກ
ວອກບໍ່ດົນ ນັກດົນຕີ ໂດ່ ຍ້ວນ ໄດ້ນຳຄະນະນັກດົນຕີໜຶ່ງ ແລະສິລະປິນ ໄປປະຕິ-
ບັດງານໃນລາວ ນັກດົນຕີ ໂດ່ ຍ້ວນ ໃຊ້ຊື່ວ່າ ອຸດອນ ສິຫະລາດ ຫາກທ່ານຫ
ງວຽນ ວັນ ຕື້ ມີບົດເພງກ່ຽວກັບຜູ້ຍິງລາວ ທ່ານຈູມິງ ມີບົດເພງ ເພງເດີນເຍົາວະ
ຊົນລາວ, ຍ້ອງຍໍຊຳເໜືອທ່ານດື່ກມິງ ທັງເສບກິຕາ ທັງປະດິດແຕ່ງບົດເພງ ບັນດາ
ຊາດອິນດູຈີນແມ່ນອ້າຍນ້ອງ, ດອກລີລາຂາວ, ຫວຽດນາມ - ລາວແມ່ນອ້າຍນ້ອງ
... ກໍ່ນັກດົນຕີໂດ່ ຍ້ວນ ຂຽນສາຍໜຶ່ງ ລວມມີ ເພງເດີນກອງທັບປະຊາຊົນລາວ,
ຜູ້ງຽງຜູ້ຊ້າງ, ເພງກອງທູນ, ເມືອງເລົ່າເອີຍ, ຄວາມຮັກຫວຽດນາມ, - ລາວ ເພື່ອ
ຂຽນຂຶ້ນເປັນໜຶ່ງລວາດທຳນອງເປັນແນວນັ້ນ ນັກດົນຕີໂດ່ ຍ້ວນ ໄດ້ຈົດກ່າຍຂ້ອນ
ຂ້າງລະອຽດລະອໍ ... ຂໍ້ຄິດເຫັນຕັບໃຕໂສ້ພຸງຢ່າງໂຈ່ງແຈ້ງ: “ອັນທີຈິງ ຊາວລາວ ຊື່
ຕົງຫຼາຍແລະລຽບງ່າຍ ຄົກຄົ້ນ ນາງສາວ ຮັບຕ້ອນແຂກ ເວົ້າຈາກຫຼິ້ນໄຫຼຫຼາຍ ເພື່ອ
ໃຫ້ແກ່ພວກເຂົາລ້ຽງດ ລົບລ້າງຍາກຫຼາຍ ຊາວລາວເວົ້ານ້ອຍ ເບິ່ງກະທຳແມ່ນ
ຫຼັກ ໄດ້ເຊື້ອແມ່ນເຊື້ອຈົນເຖິງສຸດ ຄົນເຖົ້າແລະຄົນໜຸ່ມເປັນສະເໝີພາບ ແລະສິ-
ລະປະຫຼາຍ ...” ອາດຈະຈາກປະເທດລາວໜ້າຮັກເຖິງຈັ່ງຊັ້ນ ແຕ່ການເດີນທາງຄັ້ງ
ນີ້ ໄດ້ສ້າງເປັນນັກດົນຕີຊື່ສຽງຄົນໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ປະເທດ ເດີມກຳເນີດຈາກແມ່ນນັກ
ຮ້ອງ ນັ້ນແມ່ນນັກດົນຕີ ເຈິນ ຕຽນ ເມື່ອໄປພ້ອມກັບຄະນະກັບນັກດົນຕີໂດ່ ຍ້ວນ
ທ່ານເຈິນ ຕຽນ ຍັງຄົງແມ່ນນັກຮ້ອງຂອງຄະນະສະແດງສິລະປະ ຮ່າໂນ້ຍ ແລະຈຶ່ງ
ຂຽນໄດ້ໜຶ່ງບົດເພງແມ່ນ ຊາວໜຸ່ມອອກເດີນທາງໄປແນວໜ້າ ດ້ວຍຈັງຫວະດົນຕີ
ປີ້ນຈັງຫວະອັນໜຸ່ມຄະນອງ ໂດຍອາໄສການເດີນທາງໄປລາວຄັ້ງນີ້ ທ່ານເຈິນ
ຕຽນ ໄດ້ມີຄວາມສະອອນໃຈ ແລະຂຽນເປັນໜຶ່ງບົດເພງແຫ່ງຄວາມຮັກ ທີ່ມີຊື່
ສາວງາມແດນຊຳເໜືອ ເຊິ່ງຈົນເຖິງປັດຈຸບັນ ຍັງຄົງແມ່ນທຳນອງແລກປ່ຽນໃນ

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ບັນດາການພົບປະ ລາວ - ຫວຽດ ຫຼັງຈາກບົດເພງແຫ່ງຄວາມຮັກນີ້ ທ່ານເຈິນ ຕຽນ ຍັງແຕ່ງກະວີຂອງທ່ານ ພ້າມ ຕຽນ ຢວດ ເຮົາແມ່ນຍິນສາມຂົວ ແລ້ວ ເຂົ້າຮຽນວິຊາປະດິດແຕ່ງ ສະຖາບັນດົນຕີ ຮ່າໂນ້ຍ ເພື່ອໃຫ້ເວລານີ້ ກາຍເປັນນັກ ດົນຕີຄົນໜຶ່ງເປັນໄປດ້ວຍ ຄວາມປະທັບໃຈ ທີ່ມີນາມແຝງ “ທ້າວ Lev Vygotsky ຫວຽດນາມ”.

ນອກຈາກບັນດາການເດີນທາງທີ່ມີລັກສະນະວິຊາອາຊີບ ກໍ່ຄວາມສະອອນ ໃຈເພື່ອໃຫ້ຂຽນເປັນ ບັນດາທຳນອງລາວ ຍັງຖືກບັນດານັກດົນຕີກອງທັບ ຂຽນ ເປັນໃນບັນດາການເດີນທາງໄປບັນຮີບ ເຊັ່ນ ກໍລະນີຂອງທ່ານແອ່ງ ເຢືອງ ແລະ ທ່ານຫວຽນ ຈ້ອງ ຕ້າວ ເມື່ອໄປປະຕິບັດງານ ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ບ່ອນທີ່ທະຫານ ເຮົາໄຂທາງຂ້າມກິ້ວ ພູຈອມສີ ຕີເຂົ້າ H1 ບົດປ່ອຍເຂດເມືອງຄານ ທ່ານແອ່ງ ເຢືອງ ໄດ້ຂຽນໜຶ່ງບົດເພງຮ້ອງປະກອບຍິງຊາຍອັນໃຫຍ່ໂຕໂອ້ໂຖງ ທີ່ມີຊື່ ພູຈອມສີ:

ເອີຍ ພູຈອມສີ

ກິ້ວພູສູງລົບລົ້ວຕັ້ງຢູ່ລະຫວ່າງພ້າ

ກັນເສັ້ນທາງທະຫານເຂົ້າບົດສັດຕູ

ເອີຍ ພູຈອມສີ

ທະຫານເຮົາ ຄືມີປົກບິນຜ່ານກິ້ວມືດກຸ້ມ

ສາຍເມກປົກຂາວທັງເວັນທັງຄືນ

ເຮົາຮັກຊາດລາວ ມີບັນດາບ້ານເມືອງ

ລະດູດອກໄມ້ຈຳປາງາມ

ສ່ວນທ່ານຫວຽນ ຈ້ອງ ຕ້າວ ຈາກບົດກະວີ *Bum Coong* ໄດ້ຂຽນເປັນ ນາງສາວລາວ ແລະອ້າຍ ທະຫານຫວຽດ ຂ້ອນຂ້າງສະແດງເຖິງຄວາມຮັກ:

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ເມື່ອດວງຈັນທາກໍ່ຂຶ້ນເທິງບ້ານລາວ

ອ້າຍມີຍິນຈັງຫວະແຄນ ຜູ້ໃດຕ້ອນຮັບອ້າຍທະຫານມານີ້ ຮ່ວມກັບບ້ານ
ເມືອງ ...

ໃນໂອກາດໄຊຊະນະພາກໃຕ້ລາວ ອ້າຍຍັງຂຽນຕື່ມ ດອກໄມ້ຈຳປາ ແລະ
ເຄື່ອງດົນຕີມີສາຍກີຕາ ໃຊ້ວັດຖຸພັນແລະຄວາມສະອອນໃຈ ແຕ່ບົດກອນລຳ
“ດອກໄມ້ຈຳປາ”.

ເຊິ່ງອາດຈະບັນຮີບເສັ້ນທາງເລກທີ 9 - ພາກໃຕ້ລາວ ທັບມ້າງເຈຕະນາ
“ຫັນເປັນຫວຽດນາມສົງຄາມ” ແນໃສ່ຕັດຂວາງເສັ້ນທາງຍຸດທະສາດ ເຈື່ອງເຊີນ
(ຕອນທາງ 9 ເຊື່ອມຕໍ່ ດົງຮ່າ ກັບເມືອງເຊໂປນ) ເຮັດເປັນໄຊຊະນະປະຫວັດສາດ
ຈັບເປັນ ພັນເອກ ຫງວຽນ ວັນ ຖໍ້ ໃນບ້ານດົງ ແມ່ນໂອກາດເຊິ່ງບັນດາທ່ານອງ
ຂອງກະແສສຽງ ເຂັ້ມຊັນໄປດ້ວຍນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ຫວຽດ-ລາວ ຄົ້ນຟອງທວນ
ທັງໄຫຼນອງທີ່ສຸດ ເຊິ່ງຫຼາຍລວາດບັນດາບົດເພງທັນສົ່ງຂຶ້ນຫຼັງຈາກໄຊຊະນະ ເຊັ່ນ
ຈາກດົງຮ່າຂ້າມບ້ານດົງ ຂອງທ່ານຈັນຈູງ ບົດເພງເສັ້ນທາງເລກທີ 9 ໄຊຊະນະ
ຂອງທ່ານວັນຢູງ ຄືດອກໄມ້ຈຳປາ ຂອງທອງອກແທງ ເພງມ່ວນຊື່ນທະຫານແລະ
ປະຊາຊົນລາວດັບສູນອາເມລິກາຮຸກຮານ ຂອງທ່ານພ້າມຕວຽນ, ພາຍໃຕ້ຄັນທຸງ
ແນວໂຮມຮັກຊາດລາວ ຂອງທ່ານລືບເກົ້າ ຝາກຄຳໝັ້ນໝາຍອ້າຍໄປເຂົ້າເປັນ
ທະຫານ ຂອງໂມ້ງເລີນ ກ້າວຂຶ້ນພາຍໃຕ້ຄັນທຸງບົດປ່ອຍ ຂອງຫວູ່ແທງ, ບົດເພງ
ຫວຽດນາມ - ລາວ ຂອງທາງວຽນ ວັນເທືອງ ... ໂດຍມີບັນດາການປະດິດແຕ່ງກ່ຽວ
ກັບນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ລາວ-ຫວຽດ ໄດ້ກາຍເປັນບັນດາ ທ່ານອງ ບໍ່ສາມາດໃດລືມ
ບົດເພງ ນ້ຳໃຈສາມັກຄີຂອງສອງຊາດ ຫວຽດ-ລາວ ຂອງຮວ່າງເລີນ ໄດ້ ຂຽນໂດຍ
ໂຄງສ້າງໜຶ່ງຕອນດຽວກະທັດຮັດ ແຕ່ມີພະລັງສະເທືອນຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ:

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ຍາວຄືແມ່ນ້ຳຂອງ

ສູງຄືສາຍພູເຈືອງເຊີນ

ນ້ຳໃຈສາມັກຄີທັງສອງຊາດ

ຫວຽດນາມ - ລາວ ສະໜິດສະໜົມໄດ້ຕະຫຼອດການ

ແຕ່ໃນເງົາມິດຄົນຂ້າທາດ

ພ້ອມລູກຮີຂຶ້ນຕີລ່າເມືອງຂຶ້ນໃຫ້ແຕກທະລາຍພ່າຍແພ້...

ເມື່ອບັນດາບົດເພງກ່ຽວກັບຫົວເລື່ອງນີ້ ຍັງໜ້ອຍໂພດ ກໍ່ບົດ ຝາກຄຳພັນ
ໝາຍອ້າຍທະຫານຮັກຊາດລາວ ຂອງໂຮ່ ບັກ ຈາກສຳນຽງເປັນວາດເປັນຊິງຂອງ
ນັກຮ້ອງຍິງຄືມອວາງ ໄດ້ກວມເອົາຈິດວິນຍານຄົນຮັກດິນຕີປານໃດໃນບາງນັ້ນ
ຕອນພັດທະນາດ້ວຍຄວາມຈິງຈັງ ແລະປະທັບໃຈ:

ຝາຕີນບັນດາອ້າຍໄດ້ດັນຂ້າມປະເທດເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມລຳບາກ

ລົມຮ້ອນ ຝົນປ່າ ບໍ່ກັນໄດ້ກ້າວອ້າຍໄປ

ປະເທດຊາດຮຽກຫາທີ່ດື່ມດຳເປັນເລັ່ງລັດຢູ່

ຕາມກ້າວຕີນອ້າຍ ຊາວລາວຈົດຈຳໄວ້ໄປຈົນຕະຫຼອດການ

ເນື່ອງຈາກບັນດາຂໍ້ຄວາມດົນຕີສະເໜືອນໃຈນີ້ ຮວ່າງຮ່າ ໄດ້ເຕັມໄປດ້ວຍ
ຄວາມສະອອນໃຈ ສູ່ລະດັບສຽງບົດວິລະນິພົນທີ່ຈິ່ງມື່ງ ຈາກ ພົບກັນໃນຈອມ
ເຈືອງເຊີນ ສຳລັບບົດນິພົນເປັນຕົວແທນນີ້ ດ້ວຍນາມປາກກາ ເກີມລາ ຮວ່າງຮ່າ
ກໍ່ໄດ້ເຄຍຂຽນ ສົ່ງໃຫ້ຜູ້ເພື່ອນສູ່ຮົບລາວ ແລະກໍ່ໄດ້ເຄີຍເປັນຄຳ ໃຫ້ໜຶ່ງບົດເພງ
ອື່ນຂອງໂຮ່ ບັກ ກ່ຽວກັບຫົວເລື່ອງນີ້ ທີ່ມີຊື່ ວິລະກຳດັບສູນອາເມລິກາ ມ່ວນຊຶ້ນ
ຮ່ວມ ຫວຽດນາມ - ລາວ ນັ້ນແມ່ນການກະກຽມສຳລັບການປະດິດສ້າງຈຸດສູງ ໄຂ
ອອກບົດນິພົນນີ້ ຮວ່າງຮ່າ ໄດ້ເລົ່າແຈ້ງຢ່າງສະຫງ່າໃຈຄວາມ:

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ໃນຈອມເຈື້ອງເຊີນ ເຮົາພົບກັນ ລະຫວ່າງທາງເຕືອາເມລິກາ

ອ້າຍທະຫານບົດປ່ອຍລາວ ຊາຍແດນງາມປານໃດ

ຕົ້ນໄມ້ຍ່າວໆ ຄົກຄັກ ປະສົມໃສ່ໃນສີເສື້ອ

ບັນດາຄົນນັກຮົບ ຮັກຊາດລາວ

ເຖິງຕອນການພັດທະນາ ເພື່ອໃຊ້ປະໂຫຍດໝົດທ່າແຮງສໍານຽງສູງຂອງຊາຍ
ເຊິ່ງລະອຽດ ແມ່ນສິລະປິນ ຈູງກຽນ, ຮວ່າງຮ່າ ໄດ້ຊູທຳນອງພັດທະນາຈົນເຖິງສຸດ:

ເຈື້ອງເຊີນກວ້າງໃຫຍ່ສູງ ຄືເຮົາລົງມະຕິຕັດສິນໃຈຕິເສີກ

ຫວຽດນາມ - ລາວ ໃຈໜຶ່ງໃຈດຽວຄືກ້າແກ່ນ

ບ້ານເກີດເມືອງນອນຮຽກທາ ຈາກສອງພາກຝາທິນ

ຫວຽດນາມ - ລາວ ຮ່ວມທາງມຸ່ງໜ້າ

ຄວາມສາມັກຄີອັນດູດດື່ມ ຄວາມຮັກຊີວິດ...

ພ້ອມກັບບັນດາບົດເພງຂຽນກ່ຽວກັບລາວ ແລະນ້ຳໃຈສາມັກຄີ ຫວຽດ ນາມ
- ລາວ ເປັນເຊິ່ງໜ້າ ສ່ວນບັນດາບົດເພງຂຽນກ່ຽວກັບ ເຈື້ອງເຊີນຕະເວັນອອກ
ແລະເຈື້ອງເຊີນຕະເວັນຕົກ ກໍກໍ່ຄືຍ້ອງຍໍຄວາມຜູກພັນຮັກໄຄ່ໂດຍທາງອ້ອມ
ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ ຈາກສອງຂ້າງຫຼັງເຮືອນຂອງສອງປະເທດຊາດ ເຊັ່ນ
ເຈື້ອງເຊີນຕະເວັນອອກແລະເຈື້ອງເຊີນຕະເວັນຕົກ ຂອງຮວ່າງຮຽບ (ກະວີຂອງ
ພ້າມ ຕຽນ ຢວດ) ຫຼື ສາຍຈໍາສາຍຮັກ ຂອງຟານ ຮວູ່ງ ດຸ່ງວ (ກະວີຂອງ ຖຸ່ຍ ບັກ)
ໃນໜຶ່ງປະເພດຂະໜາດກວ່າບົດເພງແມ່ນ Operet ນັກດົນຕີ ຫງວຽນ ດິ່ງ ຟຸກ ໄດ້
ຂຽນບົດນິພົນ ສອງເອື້ອຍນ້ອງ ຮ່ວມສະໄໝກັບບົດເພງ ບົດເພງ ຫວຽດ ນາມ -
ລາວ - ກຳປູເຈຍ.

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ຕັ້ງແຕ່ວັນສັນຕິສຸກລົ້ນເຫຼືອໃນແຫຼມອິນໂດຈີນ ບັນດາທ່ານອງໃນກະແສໄຫຼນີ້ ຍັງຄົງສືບຕໍ່ ຈ້ອກໆ ຜ່ານປີເດືອນ ເຮົາອາດສາມາດແບ່ງປັນກັບຖ້ວນ ອຸ່ນ ຈາກ ບົດເພງ ພູສີ ເອີຍ ໄດ້ຂຽນໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ໃນທ້າຍປີ 1985 ຫຼື ສາຍໃຈ ຫວຽດນາມ - ລາວ ຂອງໂຮ່ ຮິບ ເຖ້ຍ ດ້ວຍທຳນອງເຂັ້ມລັກສະນະຂອງ “ລາວລຸ່ມ ລາວເທິງ” ທີ່ຊອດກະຈາຮ່ວມກັບ “ຄຳເພງກອນລຳຂອງບ້ານເກີດຕົນ ກວານຮໍ” ໃນການແຂ່ງຂັນການຂຽນກ່ຽວກັບຫົວເລື່ອງນີ້ ໃນປີ 1993 ສິລະປິນປະຊາຊົນ ເຄື່ອງ ວີ ໄດ້ສຳເລັດຜົນ ແລະຍາດໄດ້ລາງວັນ ເອ ເມື່ອແຕ່ງດົນຕີສຳລັບບົດກະວີ ຂອງລູກໂຮ່ ເປັນບົດເພງ ຮັກຫອມກັນໝາຍໝັ້ນ ຫຼາຍສິ້ນພູກໍ່ປົນໄຕ່ ເຂັ້ມລັກ- ສະນະໝູ່ປະຊາ ນັກດົນຕີ ຫວູ່ ມ້າວ - ຜູ້ຕ່າງໜ້າຄົນໜຶ່ງຂອງນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ໃນຖານະຫົວໜ້າຫ້ອງການ ສະພາແຫ່ງຊາດ ກໍ່ ໄດ້ມີບັນດາທ່ານອງລຳວົງໜ້າຮັກ ຫຼາຍ ກ່ຽວກັບ ບັນດານາໆສາວຂ້າງກະແສແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະຄວາມຄິດຮອດ ຈາກ ວຽງຈັນຄິດຮອດ ຮ່າໂນ້ຍ ຈົນໃຈສິ້ນ:

ຂ້າພະເຈົ້າ ມາເຖິງ ວຽງຈັນ ໃນວັນໜຶ່ງຕົ້ນລະດູບານໃໝ່

ຫຼາກຫຼາຍດວງດອກໄມ້ສົດອວດຄວາມງາມທົ່ວທຸກບ່ອນ

ຈາກວຽງຈັນ ຄິດຮອດເຖິງ ຮ່າໂນ້ຍ

ນະຄອນຫຼວງທີ່ຮັກແພງ ດ້ວຍຄວາມຈິງຈັງເອກອ້າງທະນົງໃຈ

ສ່ວນນັກດົນຕີ ອານ ຫວຽນ ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ມະຫາວິທະຍາໄລ ສິລະ ປະ ກອງທັບແລະ ຮອງເລຂານຸການໃຫຍ່ ສະມາຄົມນັກດົນຕີຫວຽດນາມ ຈາກ ເພງເດີນກອງທັບລາວ ມີໃຈມື້ໜຶ່ງໄດ້ທັນທີທັນໃດຂຽນ ຄົນລຳວົງ ຈາກຄວາມສັ່ນ ສະເຫຼືອນກ່ຽວກັບບັນດານັກຮຽນລາວຮ້າຮຽນໃນໂຮງຮຽນ:

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ລຳວົງ ນ້ອງຄືໄຟ

ເກົາອ້າຍ ຄົນນີ້

ລຳວົງ ຮູ້ຄວາມເຖິງນັ້ນ

ເຊິ່ງໄຟຮັກໄໝ້ ພົບພັບ

ສຳລັບຄົນຂຽນບົດນີ້ ກໍ່ນ້ຳໃຈເພື່ອນລາວ ຄືຊາຕາກຳໜຶ່ງ ເພື່ອຕ້ອງເຊົາ
ອາຊີບວິສະວະກອນຂໍ້ມູນສື່ສານ ມຸ່ງໝັ້ນປະຕິບັດອາຊີບດົນຕີ ເມື່ອຍັງຮຽນ
ມະຫາວິທະຍາໄລຕິດຕໍ່ສື່ສານ ພວກນັກສຶກສາພວກຂ້າພະເຈົ້າ ສະໜິດສະໜົມ
ຫຼາຍກັບນັກສຶກສາລາວ ແນ່ນອນວ່າຍ້ອນນ້ຳໃຈນັ້ນ ເມື່ອທົ່ວປະເທດ ມ່ວນຊື່ນ
ໄຊຊະນະເສັ້ນທາງເລກທີ 9 - ພາກໃຕ້ລາວ ຂ້າພະເຈົ້າກໍ່ຂຽນບົດເພງ *ອວຍພອນ*
ໄຊຊະນະ ພາກໃຕ້ລາວ ໃຫ້ແກ່ໝູ່ຍິງຮ້ອງຂອງໂຮງຮຽນສະແດງ ສິ່ງທີ່ບໍ່ໄດ້ຄິດລະ
ແວງໄດ້ ບົດເພງໄດ້ສະຖານີວິທະຍຸກະຈາຍສຽງຫວຽດນາມອັດສຽງແລະກະຈາຍ
ວຽງໃນລາຍການ “ຢູ່ທົ່ວທຸກທຶນທຸກແຫ່ງຮ້ອງລຳ” ຄົນອັດສຽງແມ່ນນັກດົນຕີ ຈິ່ນ
ຈູງ ໂດຍອາໄສການສົ່ງເສີມຂອງທ່ານ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຕົກລົງປົງໃຈບຳລຸງວິຊາຊີບ
ຕາມຮ້ອງເພງ ແລະດົນຕີເມື່ອເຂົ້າທະຫານ ໃນສົກປີເດືອນນັ້ນ ຢູ່ຕະເວັນຕົກ
ເຈື່ອງເຊີນ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ເຄື່ອນທັບຜ່ານຫຼາຍເຂດປ່າ ແລະແວ່ຢາມບ້ານລາວ
ຫຼາຍແຫ່ງ ຄວາມລະນຶກນັ້ນ ໄດ້ຈຳລຶກໃນຂ້າພະເຈົ້າ ເຮັ່ງຮັດຂ້າພະເຈົ້າຂຽນ
ລະນຶກປ່າລາວ ໃນປີ 1984 ເມື່ອສະຖານີວິທະຍຸກະຈາຍສຽງ ຫວຽດນາມ
ປຸກລະດົມຂະບວນການຂຽນກ່ຽວກັບລາວ ໂດຍຈິດໃຈທີ່ຈິງໃຈ ແລະການປ່ຽນ
ແປງໃໝ່ໃນພາສາດົນຕີ ແຕ່ໜຶ່ງຂໍ້ຄວາມດົນຕີຂອງບົດກອນລຳ “ລຳເຕ້ຍ” ຂ້າ-
ພະເຈົ້າ ໄດ້ພັດທະນາເປັນທີ່ລະນຶກລອຍໜ່ວຍນີ້:

ລັບລີ້ໜ້າເຄົາລົບບູຊາປ່າລາວ

ກວ້າງໃຫຍ່ໄຟສານ ເຈື່ອງເຊີນ ຂ້າງຕະເວັນຕົກ

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ຮູ້ອາ ຮູ້ອາ ຮາ ຮູ້ອາ ຮູ້ອາ ຮາ

ຄົນຂຽວເທບພະນິຍາຍ

ເດືອນແຈ້ງກະຈ່າງລົງກະແສເຊບັງໄຟ

ເຂົ້າສົດໃສເດັ່ນຊັດໂນນໄຮ່ ສຽງຮ້ອງຕື່ມດໍາ

ຕອນສຽງສູງຂຶ້ນໃນລະຫວ່າງແປດແລະແກ່ຍາວຈັ່ງຫວະດົນຕີຈາກບັນດາບິນ
ຈັ່ງຫວະ:

ຄົດຮອດເລື້ອຍໆ ຈັ່ງຫວະສາກຕໍາເຂົ້າ

ລະດູເຂົ້າສຸກເຫຼືອງ ແວວວາວຟ້າສູງ

ປ່າຊາງລໍ ພວມປ່ຽນລະດູໜໍ່

ບຸນບ້ານ ໂຫ້ຮ້ອງດ້ວຍຄວາມເບີກບານມ່ວນຊື່ນຫົວເວົ້າ ..

ບົດເພງເກີດຕອນ coda ສຽງກ້ອງຂອງລະນຶກໂດຍທໍາມະຊາດ:

ລະນຶກບານຂາວ ຄົດອກໄມ້ຈໍາປາ

ລະນຶກຮຸ່ງແຈ້ງ ຄືຫຼົວແມ່ນອ້າຍ

ລະນຶກອັນສຸດຊຶ້ງຕຶງໃຈ ປີນັ້ນສົງຄາມ

ລະນຶກອັນສຸດຊຶ້ງຕຶງໃຈ ດັງກ້ອງເດືອນປີ

“ລະນຶກປ່າລາວ” ໄດ້ດັງ ຄວາແລະໝູ່ຊາຍຮ້ອງ ສະຖານີວິທະຍຸກະຈາຍສຽງ
ຫວຽດນາມ ສະແດງເຖິງ ແລະກໍ່ຄືລະນຶກອັນໜຶ່ງ ໜ້າຈີ່ຈໍາໃນຊີວິດນັກດົນຕີ ໃນ
ໄວອາຍຸທຶກສືບປີແລ້ວ.

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ວາລະສານເກື້ອຫວຽດ ສະບັບເລກທີ 154 ເດືອນ 7/2007.

ໃນຊຸມມື້ປະຕິບັດງານແຂວງຊຳເໜືອ⁽¹⁾

ທ່ານໄດ້ ວັນ ເຕີ້ນ⁽²⁾

ໃນຕົ້ນປີ 1953 ພວກຂ້າພະເຈົ້າພວມອົບຮົມດັດແປງແນວຄິດ ກໍ່ໄດ້ທົບ
ທວນຄືນກ່ອນ ເພື່ອໄປປະຕິບັດງານກະທັນຫັນ ກະຊວງການເງິນໄດ້ລັດຖະບານ
ມອບພາລະສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຄະນະພະນັກງານໜຶ່ງ ໄປແຂວງຊຳເໜືອ ປະກອບດ້ວຍ 7 ຄົນ:

1. ຫົວໜ້າຄະນະ: ສະຫາຍທງວຽນ ຄາ ຮອງຫົວໜ້າກົມ ກົມພາສີອາກອນ
ກະສິກຳ.

2. ຮອງຫົວໜ້າຄະນະ: ສະຫາຍໄດ້ ວັນ ສີ່ບ ຮອງຜູ້ອຳນວຍການພະແນກ
ສາງເຂົ້າເປືອກ.

3. ຮອງຫົວໜ້າຄະນະ: ສະຫາຍເຈິ່ນ ກອງເອກະພາບ.

4. ເລຂານຸການ: ສະຫາຍໄດ້ ວັນ ເຕີ້ນ ພະນັກງານ ກົມພາສີອາກອນກະສິກຳ.

5. ແປພາສາ: ສະຫາຍທງວຽນ ຕີ ກອງເອກະພາບ.

6. ຊັບໃຊ້: ສະຫາຍເລືອງ.

7. ຊັບໃຊ້: ສະຫາຍຊວ່ນ.

ໜ້າທີ່ຂອງຄະນະ: ຊ່ວຍເພື່ອນລາວ ເກັບກຸ່ວເຂົ້າເປືອກແລະກໍ່ສ້າງລະບົບ
ສາງເຂົ້າເປືອກ ຢູ່ ແຂວງຊຳເໜືອ.

⁽¹⁾ ຫວນຄືນທີ່ຈົດຈຳໄວ້ຄືນ ໂດຍເຈືອງ ວັນ ເທັມ.

⁽²⁾ ອະດີດຜູ້ຊ່ວຍຊານດ້ານການເງິນຫວຽດນາມ ຢູ່ລາວ ໃນ ສະໄໝຕໍ່ສູ້ ຕໍ່ຕ້ານຝລັ່ງ.

ເມື່ອມາຮອດເຂດຖານທັບປະຕິວັດຢູ່ແຂວງຊຳເໜືອ ທ່ານໝູຮັກ ພູມສະຫວັນ ລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງການເງິນ ລັດຖະບານຕໍ່ຕ້ານ ໄດ້ຕ້ອນຮັບຄະນະໄດ້ຍິນຊ່າກ່ຽວກັບສະພາບການເສດຖະກິດ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮູ້ວ່າ ໃນເຂດປົດປ່ອຍເສດຖະກິດຍັງບໍ່ທັນພັດທະນາ ພຽງແຕ່ມີສິນຄ້າແລກປ່ຽນສິນຄ້າ ຄົນມີສິນຄ້າຫາກັນເພື່ອແລກປ່ຽນ ສົມພໍ ສອງ “ອ້າຍລ້ຽງ” ຖືນຳເຂັມກັບໄໝຫຍິບນຳ ເພື່ອແລກປ່ຽນ ເອົາໝາກກ້ຽງ ບຳລຸງໃຫ້ແກ່ຄະນະ ທ່ານລັດຖະມົນຕີ ແຕ່ງຕັ້ງຫົວໜ້າຫ້ອງການ ຄຳເພັດ ໄປແນະນຳ ໃຫ້ຄະນະ ໄປນຳກັນມີ ນາງບຸນມາ (ເມຍລັດຖະມົນຕີ) ເພື່ອແປພາສາເມື່ອຈຳເປັນ.

ຄະນະຍັງໄດ້ຮັບການຕ້ອນຮັບໂດຍທ່ານປະທານ ສຸພານຸວົງ ແລະລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ໄກສອນ ພິມວິຫານ ໂດຍອາໄສນັ້ນ ຍັງໄດ້ຮູ້ຕື່ມວ່າ ພະນັກງານແລະກອງທັບ ບໍ່ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ຕ້ອງເຂົ້າບ້ານ ໄດ້ປະຊາຊົນລ້ຽງ ພາຍໃຕ້ຮູບການເຂົ້າໜຽວປະກອບ (ໂດຍລະອຽດ ແຕ່ລະຄອບຄົວ ມອບເຂົ້າໜຽວພະນັກງານບ້ານເກັບໂຮມ) ອີງຄະນະຜູ້ຍິງບ້ານປູກສວນຜັກກາດເພື່ອສະໜັບສະໜູນ.

ຄະນະພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ບັນດາເພື່ອນນຳມາລົງບັນດາບ້ານ ຢູ່ທັງສອງຂ້າງທາງ ທັງເພື່ອເບິ່ງທຶນນາ ທັງພົບປະກັບປະຊາຊົນ ເພື່ອກຳໄດ້ວຽກໄຮ່ການນາ ແລະສະພາບການດຳລົງຊີວິດ ຈາກການສືບສວນ ເຫັນເຄື່ອງມືໂຖຄາດປະຖົມປະຖານ ພຽງແຕ່ຫວ່ານ ບໍ່ດຳ ປູກເຂົ້າພຽງແຕ່ຄິດດ້ວຍຈຳນວນທີ່ ເຂົ້າກ້າ ບໍ່ຮູ້ເນື້ອທີ່ເທົ່າໃດ ຄະນະຕ້ອງອີງໃສ່ໃນຈຳນວນທີ່ເຂົ້າກ້າ ເພື່ອເປັນໜ່ວຍຄິດໄລ່ພາສີ ຫາລະ ສາມຮ້ອຍກິໂລກາມເຂົ້າກ້າ ເກັບ 10% ແຜນຮ່າງຂອງຄະນະສະເໜີໄດ້ຮັບຄວາມຕົກລົງຮັບຮອງຈາກຜູ້ນຳພາ.

ຄະນະຮ່ວມວຽກຮ່ວມງານກັບພະນັກງານເພື່ອນ ຂຽນເອກະສານນະໂຍບາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອປະຕິບັດລະບອບເກັບເຂົ້າເປືອກ ແທນໃຫ້ຮູບການເຂົ້າໜຽວ

ປະກອບ ໃນຂະນະດຽວກັນ ກໍ່ສ້າງລະບົບ ສາງເບີກຈ່າຍເຂົ້າສານໃຫ້ພະນັກງານ ກອງທັບ ຄະນະຊ່ວຍເພື່ອນບຳລຸງພະນັກງານຊີ້ນຳ ໃນລະຫວ່າງການປະຕິບັດ ໃນ ຊ່ວງເດືອນ 3/1954 ຄະນະຮ່ວມກັບເພື່ອນສະຫຼຸບນະໂຍບາຍ ຖອດຖອນປະສົບ ການ ປະຕິບັດງານ.

ໃນລະຍະການໄປປະຕິບັດງານຢູ່ແຂວງຊຳເໜືອ ຄົບຮອບປີໜຶ່ງ ໄດ້ປະໄວ ຫຼາຍລະນຶກເປັນພິເສດໃຫ້ແກ່ຄະນະ ໂດຍສະເພາະ:

- ໄດ້ຜູ້ນຳພາຫຼັກແຫຼ່ງສາມຄົນ ຂອງພັກແລະລັດຖະບານລາວ ຕ້ອນຮັບ ແລະມອບໜ້າທີ່ສະໜິດສະໜົມແລະໄຂຫຼາຍ ສ້າງເງື່ອນໝູນໃຫ້ແກ່ຄະນະດຳເນີນ ປະຕິບັດງານໄດ້ປະສິດທິພາບ ປະກອບສ່ວນ ເສີມສ້າງການພົວພັນມິດຕະພາບ ພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ.

- ໄດ້ຮັບຕ້ອນບຸນປີໃໝ່ໄກເຮືອນ(ເດືອນ 01/1954) ຕອນແລງ 30 ບຸນປີໃໝ່ ສະຫາຍ ຄຳເພັດ ນຳ ຄະນະມາບ້ານ ພົບປະກັບປະຊາຊົນ ໄດ້ອ້າຍນ້ອງເຊີນ ກິນ ເຂົ້າໜຽວຈຳແຈ່ວ ວັນທີ 1 ບຸນປີໃໝ່ ໄປອວຍພອນປີໃໝ່ ທະຫານອາສາ ສະຫມັກຫວຽດນາມ ໄດ້ກິນເຂົ້າ ທີ່ມີພິມຂາໝູ ເຂົ້າຕົ້ມຂຽວ ... ໄດ້ຍິນ ຈິດໝາຍ ອວຍພອນປີໃໝ່ຂອງລູກໂຮ່ ຕອນແລງ ທ່ານລັດຖະມົນຕີ ໜູຮັກ ພູມສະຫວັນ ເຊີນກິນເຂົ້າ ທີ່ມີເຄື່ອງຜະລິດຕະພັນພິເສດເນື້ອໂອ່ງຫອມແຊບ.

- ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມງານດອງຂອງຊາວລາວ ເຈົ້າສາວ ເຈົ້າບ່າວ ແຕ່ລະຄົນຖືຖ້ວຍ ເຫຼົ້າໜຶ່ງ ເຊີນແຂກ ເຂົ້າຮ່ວມ ເພື່ອໃຫ້ມ່ວນຮ່ວມກັບຮີດຄອງປະເພນີຂອງເພື່ອນ ຂ້າພະເຈົ້າຖືກເມົາ ເພື່ອນໃຫ້ແກ່ກິນນ້ຳ ໝາກແຕງໂມອົ້ວ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຊ່ວງເຫຼົ້າ ໃນການສະຫຼອງຮ່ວມມ່ວນຊື່ນ ໂດຍມີການຟ້ອນລຳວົງ ທຸກຄົນເຂົ້າຮ່ວມມ່ວນຊື່ນຫຼາຍ.

ການພົບປະກັບພະນັກງານແລະຊາວບ້ານລາວ ຂ້າພະເຈົ້າ ມີຄວາມຄິດຫງົ່າວ່າ:

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

- ພະນັກງານລາວໃຈຄໍສະບາຍຮ່ວມວຽກຮ່ວມງານຫຼາຍກັບຄະນະ ປະພຶດຕໍ່ນໍ້າໃຈ ສະໜິດສະໜົມຫຼາຍ.

- ເພື່ອນລາວມີຄວາມຮັກແພງແຂກ ບັນດາຄອບຄົວໃນບ້ານສາມັກຄີຫຼາຍ ບໍ່ສົມທຽບກິກີ ສິດຜົນປະໂຫຍດ ທ່ານແຂກມາຮອດເຮືອນ ເຖິງວ່າ ຍັງຂາດເຂີນ ແຕ່ເຈົ້າຂອງເຮືອນ ຍັງຄົງມີທ່າທີຍື່ມແຍ້ມແຈ່ມໃສ ເຊັ່ນທ່ານແຂກກິນເຂົ້າຢ່າງສະໜິດສະໜົມ ຜູ້ຢູ່ໃກ້ຄຽງຮັກແພງທະຫານອາສາສະຫມັກ ຫວຽດນາມ.

- ເພື່ອນລາວສັດຊື່ຫຼາຍ ແບບຂີ້ສັ່ລ່ວງຢູ່ກັບຊາວລາວບໍ່ໄດ້.

ຄະນະອອກເດີນທາງກັບມາປະເທດ ກໍ່ດ້ວຍລົດຖີບ ກັບມາເຖິງເຮືອນລະຫວ່າງໄລຍະບັນຮີບ ດັງນ ບຽນ ຜູ້ ພວມທີ່ດຸເດືອດ ອ້າຍນ້ອງ ສືບຕໍ່ຮັບໜ້າທີ່ໃໝ່ຢ່າງຫ້າວຫັນ ເພື່ອຊັບໃຊ້ສະໜາມຮີບ

*ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ພັກຄອມມິວນິດຫວຽດນາມ
ປະຫວັດສາດ ສາຍພົວພັນພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ ລາວ - ຫວຽດ ນາມ
(1930-2007): ບົດບັນທຶກຄວາມຊຶ່ງຈໍາ ພາກ 1 ສໍານັກພິມຈໍາໜ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ
- ຄວາມຈິງ, ຮ່າໂນ້ຍ 2012 ໜ້າທີ 497-499.*

ພັນທະບັດລຸງໂຮ່

ທ່ານຟານ ສີ ກວ້ານ⁽¹⁾

ໃນບັນຊີບຢູ່ພາກກາງລາວ (1953) ພະລາທິການບໍ່ຕາມທັນກັບການເຄື່ອນ
ທັບໄວປານພ້າແມບ ຂອງກຳລັງທັບໃຫຍ່ ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຂອງແນວໂຮມລາວ
ອິດສະລາ ບັນດາກົມກອງ ທະຫານອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມ ຍືມທັນຍາຫານ
ແລະສະບຽງອາຫານຂອງປະຊາຊົນ ເພື່ອແກ້ໄຂພະລາທິການ ກັບທີ່ ຢູ່ເຂດຖານ
ທັບຕໍ່ຕ້ານ ຂະບວນການສະຫນັບສະຫນູນທະຫານ ເປັນໄປທີ່ຄືກຄ້ືນ ຍັງບໍ່ທັນ
ເຄຍມີ - ສາງເຂົ້າຕໍ່ຕ້ານ ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນຢູ່ບ້ານຕ່າງໆ ທະຫານມາຮອດ ພຽງແຕ່ມີ
ການຖອກເຂົ້າໃສ່ໃນຄຽນອ້ອມແອວ ໃນຊ່ອງທາງຕ່າງໆ ປະຊາຊົນໄປເປັນກຸ່ມ
ປະມານ ສີ່-ຫ້າຄົນ ຈູງຄວາຍ ຈູງງົວແລະຫມູ ຫຼື ເບ້ ເຂົ້າສານ ຜັກແລະໝາກໄມ້
ແລ່ນຕາມທະຫານເຄື່ອນທັບ ໃນເຂດຫາກໍ່ປົດປ່ອຍ ສະພາບການແຕກຕ່າງຂຶ້ນ:
ພະນັກງານຕ້ອງໄປເລິກເຂົ້າໃນບັນດາບ້ານ ຂົນຂວາຍປະຊາຊົນ ໃຫ້ແກ່ທະຫານຍືມ
- ຄຳສັ່ງ ຂອງກອງບັນຊາການແນວຮີບ ແມ່ນບໍ່ຄິດເຖິງແລະຫວັງຈະມີໜຶ່ງຍອດ
ຜັກຂອງປະຊາຊົນປະເທດເພື່ອນບ້ານ ທະຫານກູ້ຢືມຫຍັງ ແມ່ນຕ້ອງມີໃບຢັ້ງຢືນ
ຫຼັງຈາກສົນທິສັນຍາ ເຈນີວາ ໄດ້ລົງນາມແລ້ວ ບັນດາກົມກອງ ກອງທະຫານອາ-
ສາສະຫມັກຫວຽດນາມ ທະຍອຍກັນຖອນກັບມາປະເທດ ກອງບັນຊາການ ສາຂາ
ຊາວໜຸ່ມ 13 ແຕ່ງຕັ້ງບາງພະນັກງານຢູ່ຄ້າງ ເພື່ອໄປຊຳລະສະສາງໜີ້ໃຫ້ແກ່ປະ-
ຊາຊົນ ເຊິ່ງມີຢືມຈຶ່ງມີສິ່ງ ຕ້ອງສິ່ງໜີ້ໃຫ້ໝົດຕາມລາຄາໃນເວລານັ້ນຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ
ນັ້ນແມ່ນຄຳສັ່ງຂອງຂັ້ນເທິງ.

⁽¹⁾ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກ ຫວຽດນາມ ໃນພາກກາງລາວ ໃນການຕໍ່ຕ້ານ ຕ້ານຝລັ່ງ.

ຂ້າພະເຈົ້າກັບຊວນ ລ້ວນແຕ່ເວົ້າຊຳນານພາສາລາວ ໄດ້ຮັບການແບ່ງງານ ກັບມາຕ່າແສງ ຊຽງໄຄ (ຂຶ້ນສັງກັດເມືອງ ມະຫາໄຊ) ແຕ່ລະຄົນ ຖືໜຶ່ງບາໂລນຳ ໃສ່ເຕັມເງິນອິນດູຈີນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າຊຳລະສະສາງໃຫ້ແກ່ແຕ່ລະບ້ານຕາມລຳດັບ ເຖິງວ່າ ຈຳວນປະຊາຊົນ ໃຫ້ແກ່ທະຫານຍືມຢູ່ແຕ່ລະບ້ານ ພຽງແຕ່ລະຫວ່າງ 10 ຄົນ ແຕ່ຍິນຂ່າວ ທະຫານມາເຖິງ ຈາກຜູ້ເຖົ້າຜູ້ແກ່ ເຖິງຍິງຊາຍບ້ານ ລ້ວນແຕ່ພັກ ການນາໄຮ່ ຢູ່ເຮືອນເພື່ອເບິ່ງທະຫານຂອງລຸງໄຮ່ ພວກເຂົາບຸ້ມລຸ້ມອ້ອມຮອບ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຢູ່ວົງໃນ ວົງນອກ ພວກເຂົາຖາມເລື່ອງກ່ຽວກັບ ດັງນ ບຽນ ຜູ້ຢູ່ ໃກ້ຄຽງ ນຳມາໃຫ້ແກ່ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໝາກແຕງ ໝາກຫຸ່ງ ອ້ອຍ.

ການລົມກັນກັບປະຊາຊົນແລ້ວ ພວກຂ້າພະເຈົ້າເລີ່ມຕົ້ນເກັບໃບບິນຮັບຂອງ ທະຫານ ເພື່ອຊຳລະສະສາງ ສິ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນແມ່ນຈັດການຍາກສຳລັບພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໃບບິນຮັບທັງໝົດລ້ວນແຕ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບ: ຫຼື ບໍ່ຈົດແຈ້ງຈຳນວນໄດ້ຍືມ ຫຼື ບໍ່ຈົດຊື່ກົມກອງ ເຊິ່ງກໍບໍ່ສາມາດຖືນັ້ນ ແມ່ນໃບບິນຮັບ ໄດ້ ເພາະວ່າຕົວໜັງສືຂຽນ ອີລັງອີລາດ ດ້ວຍສໍ ຫຼື ນ້ຳມືກສີອີດທີ່ເບື້ອນກະແຈກກະຈາຍ ໂດຍມີໃບເຈ້ຍຍືມ ຂະໜາດນ້ອຍເປັນເຄິ່ງຝ່າຍ ພຽງແຕ່ຈົດຄຳໜຶ່ງ: “ຄົນຍືມແມ່ນທະຫານອາສາສະ- ຫມັກ ຫວຽດນາມ ໄປຕິຝຣັ່ງ ລົງຊື່: ຫຼວງຫຼາຍນັກຮົບວິລະຊົນ” ຂ້າພະເຈົ້າ ຖາມ ຄົນມີໃບບິນຮັບນັ້ນ:

- ທະຫານຍືມຂອງລຸງແມ່ນສິ່ງຫຍັງ?

- ໂຕຄວາຍໜຶ່ງ

- “ພໍ” ໃຫ້ແກ່ລູກຮູ້ລາຄາເປັນແນວໃດ?

- ເງິນຂາວແມ່ນເຈັດເງິນດັ່ງ ກໍ່ໃບເງິນ 10 ໃບ! ແລະເວົ້າວ່າ:

- ຕາມບັນດາລູກ ບັນດາລູກສົ່ງໃຫ້ “ພໍ” ເທົ່າໃດ ແມ່ນໃຫ້ ຫາກບໍ່ມີ “ພໍ”

ຂໍສະຫນັບສະຫນູນ ທະຫານ!

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ຂ້າພະເຈົ້າເຊື່ອປະຊາຊົນລາວສັດຊື່ ແຕ່ຫຼັກການການເງິນ ຍັງເປັນແມ່ນ ເລື່ອງອື່ນ ບໍ່ສາມາດນຳ ເອກະສານນັ້ນ ມາຊຳລະສະສາງ ຂ້າພະເຈົ້າບອກຊວນວ່າ:

- ສະຫາຍ ຍູ່ຄ້າງ! ຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງມາສາຂາຊາວໜຸ່ມ ຂໍໃຫ້ຄວາມຄິດເຫັນ!

ຂ້າພະເຈົ້າ ໄປເຮັດຮີບເປັນສອງເວລາເດີນທາງໄລ່ເປັນມື້ ຈຶ່ງມາເຖິງສາຂາ ຊາວໜຸ່ມຫຼັກ ພົບປະກັບຫົວໜ້າສາຂາຊາວໜຸ່ມ ຫງວຽນ ຍູງ ເມື່ອຍິນຂ້າພະເຈົ້າ ລາຍງານສະພາບການ ອ້າຍຍູງສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມສະເໝີພາບໃຈຫຼາຍ ແລ້ວ ເວົ້າກັບຂ້າພະເຈົ້າ:

- ປະຊາຊົນກ້າຈ່າຍອອກທັງໂຕຄວາຍ ທັງໂຕນເຂົ້າສານ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ ທະຫານຂອງລູກໂຮ່ ບັນດາທ້າວອົງຕາມຄຳໃຫ້ການຂອງປະຊາຊົນ ເຊິ່ງຊຳລະສະສາງ!

ການປະຕິບັດຕາມຄຳສັ່ງຂອງຂັ້ນເທິງ ຂ້າພະເຈົ້າລວບລວມຄຳແຈ້ງເອງຂອງ ທ່ານໃຫ້ຍົມ ຈົດເຂົ້າໃນແຕ່ລະໃບບິນຮັບແລະຊຳລະສະສາງຮ່ວງຍົມທັງໝົດໃຫ້ ແກ່ແຕ່ລະຄົນ ຖືຕັບເງິນອິນດູຈີນ ມີຂອງ ພວກເຂົາສັ່ນໆ ໃບໜ້າຊື່ນໃຈ ຊາວບ້ານ ເບິ່ງສອງຄົນພວກຂ້າພະເຈົ້າດ້ວຍສາຍຕາເຕັມໄປດ້ວຍໄມຕີ.

ຂ້າພະເຈົ້າ ນຳເກືອບເຄິ່ງໜຶ່ງບາໂລບັນຈຸເອກະສານໃບບິນຮັບກັບມາສາຂາ ຊາວໜຸ່ມ ຮອງຫົວໜ້າສາຂາຊາວໜຸ່ມ ທ່ານຫງວຽນ ຍູງ ເວົ້າກັບຂ້າພະເຈົ້າວ່າ: ພວກເຮົາຕ້ອງຖືສິ່ງທີ່ເຫຼົ່ານີ້ ກັບມາປະເທດ ມອບໃຫ້ທ່ານພິດທະພັນກອງທັບ ນີ້ທີ່ ຈົງແມ່ນພັນທະບັດລູກໂຮ່.

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ວາລະສານເທດການແລະຄົນເປັນພະຍານ ສະບັບເລກທີ 62 ເດືອນ 02/1999.

ປະກອບສ່ວນໃນການເພີ່ມພູນຄູນສ້າງນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ

ຫວຽດນາມ - ລາວ

ສາດສະດາຈານ ປະລິນຍາເອກ ທ່ານ ຈັນ ດົກ ແຮ່⁽¹⁾

ແຕ່ໄລຍະຕົ້ນຊຸມປີ 60 ສະຕະວັດ XX ສະພາບການປະຕິວັດຢູ່ສາມປະເທດ ອິນດູຈີນ ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ການພັດທະນາໃນພາກໃຕ້ຫວຽດນາມ ເຂດພາກໃຕ້ ລາວ ແລະພາກເໜືອກຳປູເຈຍ ການປະສານງານໃນການເຄື່ອນໄຫວ ລະຫວ່າງ ບັນດາກຳລັງຮັກຊາດ ແມ່ນຄວາມຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງ ພ້ອມກັບ ຄວາມຊ່ວຍໝູນຊັບ- ພະຍາກອນມະນຸດ ກຳລັງວັດຖຸ ຍຸດໂທປະກອນປະກອບ ຕ້ອງໄດ້ເສີມສ້າງກຳລັງ ຮັບປະກັນດ້ານພະລາທິການ ກົມກອງເສນາຮັກໜຶ່ງພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງ ກອງ 459 ໄດ້ເຕົ້າໂຮມ ແຕ່ທ້າຍປີ 1961 ເພື່ອກະກຽມດ້ານການຈັດຕັ້ງ ປະກອບ ສຳພາລະ ແລະເຫັນດີໜ້າທີ່ເຄື່ອນໄຫວຢູ່ລະບຽງຕະວັນອອກ - ຕະວັນຕົກ ແລະ ພາກໃຕ້ລາວ.

ນີ້ແມ່ນ ຄະນະສາທາລະນະສຸກທຳອິດ ມີທ່ານໝໍຮັບຜິດຊອບ ຮ່ວມກັບ ບັນດາອ້າຍນ້ອງເສນາຮັກໝໍ ນາງພະຍາບານ ແພດການຢາຊັ້ນກາງ ວິເຄາະ ໂດຍຈັດສົ່ງຈາກບັນດາໂຮງໝໍແພດທະຫານ ຄະນະ ອອກຈາກນະຄອນຫລວງ ຮ່າ ໂນ້ຍ ເມື່ອວັນທີ 10/5/1962 ເຄື່ອງສຳພາລະເດີນທາງ ແມ່ນອັນໃດທັງໝົດ ຊັບ ໃຊ້ຄວາມຕ້ອງການໃນປະຈຳວັນ ແລະເພື່ອໃຊ້ໃຫ້ແກ່ທະຫານຄົນໜຶ່ງໃນບາງບີ ສະນັ້ນ ຕ້ອງ ຕັດຮອນແລະຄຳນຶງເຖິງຢ່າງລະອຽດລະອໍ ເພື່ອເປັນແນວໃດໃຫ້ບາ

⁽¹⁾ ນາຍໝໍປະຊາຊົນ ຫົວໜ້າກອງຜູ້ຊ່ວຍຊານດ້ານສາທາລະນະສຸກຫວຽດນາມ ຢູ່ພາກໃຕ້ລາວ ໃນສະໄໝຕໍ່ສູ້ ຕໍ່ຕ້ານ ສະຫະລັດອາເມລິກາ.

ໂລຂອງແຕ່ລະຄົນ ພຽງແຕ່ຈາກ 25 - 30 ກກ. ໂດຍເສືອຜ້າອາພອນຂອງບັນດາ ກຳມະກອນນິຄົມປ່າໄມ້ ຫຼັງຈາກການຂ້າມຜ່ານປົດຄ້າຍຈາລໍ ຮອດເມືອງເຊໂປນ ບ້ານດົງ ແມ່ນການເຄື່ອນທັບຍ່າງ ໄຕ່ພູ ຜ່ານປ່າ ເຂດພາກກາງລາວ ຂອງ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ແລະຍິ່ງນັບມື້ນັບ ໄປເລິກເຂົ້າທາງທິດໃຕ້ ເວ້ນໄປ ຄົນພັກ ໄດ້ມີ ໄວ້ແລ້ວ ບັນດາບ່ອນພັກເຊົາຕ້ອນຮັບແຂກຢູ່ລຽບຕາມເສັ້ນທາງ ມີຜູ້ຕິດຕໍ່ພາທາງ ແນະນຳແຕ່ລະຕອນທາງ ໄປລຽບຕາມບັນດາເປັນພູທາງທິດຕາເວັນຕົກ ເຈື່ອງ ເຊີນ ຜ່ານເມືອງຕ່າໂອຍ ເຊິ່ງເປັນເມືອງໜຶ່ງສຸດທ້າຍ ຂອງພາກກາງລາວ ເພື່ອໄປ ຫາເມືອງກະລຶມ ນີ້ແມ່ນເມືອງທຳອິດຂອງເຂດພາກໃຕ້ລາວ ຫຼັງຈາກ 35 ວັນ ເຄື່ອນທັບຍ່າງ ຄະນະມາເຖິງແຂວງພາກຕາເວັນອອກ ຢູ່ຕິດຕໍ່ກັນກັບແຂວງກວ່າງ ນາມໃນເຂດປະສົມ 5 ຂອງຫວຽດນາມ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ຄະນະຕ້ອງໄປອ້ອມຕາມ ທິດຕາເວັນຕົກສຽງໃຕ້ ຮອດເມືອງໄຊເຊດຖາ ໃກ້ກັບເມືອງເກົ່າ ຕົວເມືອງນ້ອຍ ຂອງແຂວງອັດຕະປື ເຊິ່ງສັດຕູຍັງຢຶດຄອງ ແລ້ວມາເຖິງ ເພື່ອນThe ເພື່ອເຂົ້າໄປ ຄະນະບໍລິຫານງານອົງຄະນະພັກເຂດ ຂອງເພື່ອນຕັ້ງຢູ່ບ້ານຫີນ ລາດ ທິດ ຕາເວັນຕົກສຽງໃຕ້ ພູພຽງບໍລິເວນ ຕ້ອນຮັບຄະນະໃນນີ້ ຝ່າຍເພື່ອນມີນາຍ ພູມາ ຫົວໜ້າເຂດທະຫານ ນາຍກາລີ ກຳມະການຄະນະພັກເຂດ ຮັບຜິດຊອບດ້ານ ເສດຖະກິດ; ຝ່າຍຫວຽດນາມ ແມ່ນອ້າຍ ຫວໍ ກວາງ ໂຮ່ ທີ່ປຶກສາການທະຫານ ອ້າຍນາມ ຮັບຜິດຊອບຄະນະພະນັກງານຮັບຜິດຊອບ ຫົວໜ້າຄະນະໄດ້ຍິນ ເຜີຍແຜ່ໜ້າທີ່ ເພື່ອສ້າງແຜນການ ຊ່ວຍເພື່ອນ ທັງດ້ານທະຫານແລະສຸຂາພິບານ ປະຊາຊົນ.

ອົງການພະລາທິການເສດຖະກິດຂອງເຂດຕັ້ງຢູ່ບ້ານຕ່າເງິນ ເຂດສຸດທ້າຍ ຂອງພາກໃຕ້ລາວ ພຽງແຕ່ຫ່າງຈາກປົດຄ້າຍປ້ອງກັນຊາຍແດນຂອງກຳປູເຈຍ ປະມານ 15 ກມ. ໃນແຕ່ລະຄັ້ງ ໄປປະຊຸມ ຈາກແຂວງ ມາເຖິງເຂດ ຕ້ອງໃຊ້ເວລາ ແຕ່ 5-7 ວັນ ຕ້ອງເສຍ 3-4 ວັນ ໄຕ່ພູ ຜ່ານປ່າ ຈຶ່ງເອົາໄດ້ເຂົ້າສານບາງສິບ

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ກິໂລກາມ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງເພື່ອນແລະເຮົາ ຕົ້ນຕໍແມ່ນກຸ້ມຕົນເອງ ແລະໂດຍອາໄສໃນບັນດາວັດຖຸພັນຂອງພູຜາປ່າດົງ ບັນດາສິ່ງທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ຊີວິດປະຈຳວັນ ລ້ວນແຕ່ຕ້ອງຊື້ຈາກເຂດແນວພູງສັດຕູ ຫຼື ໄດ້ລຳລຽງຈາກພາກເໜືອເຂົ້າ ກໍ່ຈຳກັດຢ່າງນ້ອຍແລະຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຫຼາຍ...

ໜ້າທີ່ຂອງອ້າຍນ້ອງຂອງເຮົາ ເສຍກ່ອນ ແມ່ນຕ້ອງເຮັດໃຫ້ບ່ອນຢູ່ບ່ອນກິນວຽກເຮັດເປັນຢູ່ປົກກະຕິ ດ້ວຍວັດສະດຸ ຄາໄມ້ໄຜ່ໄມ້ເຮັດທີ່ມີກັບທີ່ ຕໍ່ມາ ການສ້າງແຜນການຊ່ວຍເພື່ອນ ແກ້ໄຂວຽກງານໃນສະເພາະໜ້າແລະຍາວນານ ເຮົາໄດ້ຮ່ວມກັບເພື່ອນຫາສະຖານທີ່ກໍ່ສ້າງສຸກສາລາ ທີ່ມີຫ້ອງຜ່າ ຫ້ອງປິ່ນປົວ ດູແລຄົນປ່ວຍ ສ້າງລະບອບເຮັດວຽກຈາກເຂດມາຮອດແຂວງ ກໍ່ຄືໃຫ້ແກ່ບັນດາສາຍແພດທະຫານ.

ນັບແຕ່ຊຸມມື້ຫາກໍ່ຮອດ ບັນດານາງພະຍາບານ ທ່ານໝໍ ຕ້ອງປິ່ນປົວທັນ ໃຫ້ແກ່ບາງທະຫານເສຍອົງຄະທີ່ຄ້າງຄືນຈາກບັນບ້ານໃໝ່ ທີ່ເກີດຂຶ້ນກ່ອນໜ້ານັ້ນ ກວ່າໜຶ່ງເດືອນ (ໃນບັນຊີບນີ້ ຫຼາຍກວ່າ 200 ບັກສັດຕູ ໄດ້ຖືກດັບສູນ) ໃນຈຳນວນທະຫານເສຍອົງຄະ ມີສະຫາຍ ຮວ່າ ແມ່ນບາດເຈັບໜັກກວ່າໝູ່ ໂດຍກະດູກກົກຂາຖືກຫັກ ຖືກຖືກຢາເບື້ອ ຕິດເຊື້ອແລະຊິວກະດູກ ຍ້ອນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຈັດການຢ່າງ ພື້ນຖານ ຕ້ອງກາງຜ້າເຕີ້ນ ຈັດເຮັດໂຕະຜາຕັດເຄື່ອນທີ່ ແລະຜາຕັດ 1/3 ຕອນຂ້າງລຸ່ມກະດູກກົກຂາຂ້າງຂວາ ຢູ່ໃຕ້ພ້າຝົນຕົກ ເຈື່ອງເຊີນ ເນື່ອງຈາກເຄື່ອງມືຜາຕັດ ຢູກຢາຍັງບໍ່ຍ້າຍເຂົ້າທັນ ສະນັ້ນ ໄດ້ຈຳຕ້ອງເລື່ອຍກະດູກດ້ວຍເລື້ອຍຂອງຂະແໜງສາດຕາວຸດ ຜົນແມ່ນຊ່ວຍຊູ່ໄດ້ຊີວິດຂອງສະຫາຍທະຫານເສຍອົງຄະ ຮວ່າ.

ການຊັບໃຊ້ ພະຍາບານສຸກເສີນຢູ່ບັນສູ້ຮົບມັງໝົດ ລ້ວນແຕ່ມີການປະສານງານ ລະຫວ່າງ ເຮົາແລະເພື່ອນ ກໍ່ຄືເພື່ອແນບນຳການຜາຕັດ ພະຍາບານສຸກເສີນ

ແລ້ວເຄື່ອນຍ້າຍກັບມາພື້ນຖານປີນປົວ ຂອງເຮົາ ແລະຈາກນັ້ນເມື່ອບັນດາ
ບາດແຜໄດ້ສະຖຽນລະພາບ ຈຶ່ງເຄື່ອນຍ້າຍອອກພາກເໜືອ ຕາມຊ່ອງຕິດຕໍ່ພາ
ທາງ ເຊິ່ງມີບັນສູ້ຮີບຕ້ອງເຄື່ອນທັບໂດຍບັງເອີນ ດ້ວຍທາງການທະຫານເຮັດຮີບ
ດ່ວນ ຍາມແລງມາສະຖານທີ່ໂດຍຝ່າຍການທະຫານກຳນົດໄວ້ ອ້າຍນ້ອງຕ້ອງ
ກາງຜ້າເຕື້ນ ເຮັດໂຕະຜ່າຕັດເຄື່ອນທີ່ ກະກຽມທຸກດ້ານ ເພື່ອເກືອບເຊົ້າແມ່ນຮັບ
ເອົາທະຫານເສຍອົງຄະ ແລ້ວເລັ່ງແກ້ໄຂໃນຕອນເຊົ້າ ເພື່ອເຄື່ອນຍ້າຍ ຖອນມາ
ແນວຫຼັງ.

ໃນສະພາວະຢູ່ສະໜາມຮີບທ່າງໄກຈາກແນວຫຼັງ ນອກຈາກການ ພະຍາບານ
ສຸກເສີນ ຜ່າຕັດ ຍັງຄົງຕ້ອງຮັບປະກັນການປີນປົວຕໍ່ທຸກສະພາວະການ
ໂລກໄພໄຂ້ເຈັບ ອາດປະສົບ ເຊັ່ນ: ບັນດາບາດແຜ ໂດຍໝີ ເສືອ ຄຸບ ໂດຍອຸບັດ
ຕິເຫດຖືກບາດເຈັບ ບັນດາພະຍາດລຳໄສ້ ໄຂ້ປ່າ ລວມທັງ ໄຂ້ປ່າຊຳເຮື້ອ ແລະ
ບັນດາພະຍາດຜິວໜັງ ເນື່ອງຈາກການເຄື່ອນໄຫວຢູ່ພູຜາປ່າດົງ ລະດູຝົນກໍປ່ຽນຊຸ່ມ
ຊຸ່ມອັບ ແຕ່ ລະດູແລ້ງ ຍັງຂາດນ້ຳ ຕົ່ອນໄຂການດຳເນີນຊີວິດຂາດເຂີນທີ່ສຸດ ກະທັ່ງ
ສະບູເພື່ອອາບນ້ຳອາບໃນກໍ່ ບໍ່ມີ ທະຫານເປັນພະຍາດແຕກເປື້ອຍ ຂີ້ກາກເປັນຢູ່
ສະເໝີ ຍັງບໍ່ເວົ້າເຖິງ ຖືກແມງໄມ້ໃນພູຜາປ່າດົງ ຂົບອີກດ້ວຍ.

ຄວບຄູ່ກັບການປະຕິບັດງານປີນປົວ ຊ່ວຍກູ້ຄົນຂອງເຮົາແລະເພື່ອນ ເຮົາຍັງ
ໄຂບັນດາຫ້ອງຮຽນ ຝຶກອົບຮົມນາງພະຍາບານ ແມ່ນຊາວລາວລຸ່ມ ແລະລາວເທິງ
ໃຫ້ແກ່ເພື່ອນ ໂດຍມີສຳມະນາກອນຫຼາຍກວ່າ 60 ຄົນໃນສາມຫ້ອງຮຽນ ແຕ່ລະ
ຫ້ອງຮຽນໄລຍະ ສາມເດືອນ ເຮົາໄດ້ຊ່ວຍເພື່ອນ ມີໄດ້ ນາງພະຍາບານຈຳນວນ
ໜຶ່ງ ເພື່ອຮັບປະກັນການປະຕິບັດງານທາງສາທາລະນະສຸກ ຢູ່ບັນດາເມືອງ ແຂວງ
ແລະບັນດາກົມກອງ ເຮົາຍັງຮຽບຮຽງເອກະສານສາທາລະນະສຸກ ແປເປັນພາສາ
ລາວ ເມື່ອຂຶ້ນຫ້ອງ ກໍຕ້ອງແປພາສາ ຕ້ອງຊື້ໝາເພື່ອປະຕິບັດການຜ່າຕັດທີ່ຈິງ ໃນ

ຈຳນວນບັນດາສຳມະນາກອນ ມີ ບູນ ເຊັ່ນ ຊາວເຜົ່າຢູ່ແຂວງຕະເວັນອອກ ໃນ ພາກຕາເວັນອອກ ເມື່ອໜ້າ ໄດ້ໄປຝຶກອົບຮົມທ່ານໝູ່ ສະຫະພາບໂຊວຽດເກົ່າ; ອີນທານີ ເປັນຮອງຫຼຸດການທະຫານຂອງລາວໃນຮ່າໂນ້ຍ ເຊິ່ງຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ມີ ໂອກາດພົບກັນໃໝ່...

ຊຸມປີເດືອນຜ່ານໄປ ປະຊາຊົນທັງສອງປະເທດ ພວມຮ່ວມແຮງຮ່ວມໃຈໃນ ການເພີ່ມພູນຄູນສ້າງ ໃຫ້ແກ່ນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ຫວຽດນາມ - ລາວ ເປັນໝັ້ນຄົງ ໃນມະໂນຈິດຂ້າພະເຈົ້າ ຍັງຄົງເລື້ອຍໆ ຮັກສາໄວ້ລະນຶກທຸກສຸກນຳກັນປານໃດ ໃນບັນດາໄລຍະທາງປະຕິວັດ ຂອງທັງສອງຊາດ ຂ້າພະເຈົ້າກໍ່ ບໍ່ມີຍາມໃດທີ່ລືມ ຄວາມເສຍສະລະ ຄວາມອົດທົນລຳບາກຂອງເພື່ອນຮ່ວມກົມກອງຂ້າພະເຈົ້າ ເຊັ່ນ ບັນດາທ່ານໝໍ ໂດ່ ທັງນ ຈາກຫໍ, ດົງ ຊວນ ລາມ ທີ່ໄດ້ເພີ່ມເຕີມໃນປີ 1963, 1965 ບັນດາເສນາຮັກໝໍ ຖ້ຽຍ, ເກີ້ນ ແລະບັນດານາງພະຍາບານ ມາຍ, ຕື້ບ, ຮວາ, ຫງວຽດ, ຮ້າຍ ... ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ຄວາມເສຍສະລະບໍ່ຄິດຊີວິດ ໃນ ຂະນະທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ຢູ່ດິນແດນເພື່ອນ ຂອງຫົວໜ້າໝວດພະຍາບານຄົນໜຶ່ງແລະກໍ່ ຄືຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວຄົນໜຶ່ງຮັກຊາດ ໃຈເມດຕາກະລຸນາ: ອ້າຍມາຍ ແມ່ນ ຄົນໄດ້ຊ່ວຍຂ້າພະເຈົ້າ ແປພາສາເອກະສານ ຊ່ວຍໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າ ເມື່ອບັນຍາຍ ບົດແລະພົວພັນແລກປ່ຽນກັບເພື່ອນໄດ້ສະດວກ.

*ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ພັກຄອມມິວນິດຫວຽດນາມ
ປະຫວັດສາດ ສາຍພົວພັນພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດ ນາມ
(1930-2007): ບົດບັນທຶກຄວາມຊົງຈໍາ ພາກ II ສຳນັກພິມຈຳຫ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ
- ຄວາມຈິງ ຮ່າໂນ້ຍ 2012 ໜ້າທີ 362-365.*

ຊ່ວຍເພື່ອນ ຄືຊ່ວຍຕົນເອງ

ທ່ານ ຫງວນ ຮີບ ຫງົງ⁽¹⁾

ແຕ່ລະພະນັກງານ ຜູ້ຊ່ວຍຊານ ໄປຊ່ວຍເພື່ອນເມື່ອນັ້ນ ລ້ວນແຕ່ຈື່ຈຳຄຳ ບອກເຕືອນ ຂອງລູກໂຮ່: “ຊ່ວຍເພື່ອນ ຄືຊ່ວຍຕົນເອງ” ຄຳສັ່ງຂອງຂັ້ນຕ່ຳ ກໍ່ ວາງອອກຫຼັກນຳ ຫຼັກການຊ່ວຍເພື່ອນແມ່ນ: “ໄດ້ວຽກ ໄດ້ໃຈ ໄດ້ພະນັກງານ”.

ໃນຄັ້ງທຳອິດນີ້ (1961 - 1962) ບັນດາພະນັກງານ ຜູ້ຊ່ວຍຊານຫວຽດນາມ ໃນຖານະນາມ ເປີດເຜີຍ ຊ່ວຍໃຫ້ສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດ ເບື້ອງຕົ້ນກໍ່ສ້າງ ກົງຈັກບັນດາຂະແໜງການກຸ່ວງຂ້ອງ ແລະການຜັນຂະຫຍາຍດ້ານໆ ການປະຕິບັດ ງານໃນເຂດປົດປ່ອຍຂອງປະເທດລາວ.

ຄະນະຜູ້ຊ່ວຍຊານການສຶກສາມີຈຳນວນສອງຄົນ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບການແບ່ງ ງານຊ່ວຍເພື່ອນ ໃນການປະຕິບັດງານປະຊາສຶກສາ ແລະບຳລຸງວັດທະນະທຳ ສະຫາຍ ຫງວນ ກີ່ ຊ່ວຍເພື່ອນໃນດ້ານການ ປະຕິບັດງານສຶກສາສາມັນແລະ ສ້າງຄູ ຄະນະຍັງມີບາງພະນັກງານແປພາສາ ບັນນາທິການແລະແປ ພາສາລາວ ໂດຍຄະນະປະຕິບັດງານພາກຕາເວັນຕົກ ຈັດສົ່ງມາເຖິງ.

ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຊ່ວຍເພື່ອນໃນແຕ່ລະກ້າວ ກໍ່ສ້າງກົງຈັກ “ຄະນະສຶກສາສູນ ກາງ” ທັງເຮັດ ທັງ ແນບນຳ ບຳລຸງພະນັກງານໃຫ້ເພື່ອນຮ່ວມຂັນ; ຊ່ວຍເພື່ອນ ແນະນຳການກໍ່ສ້າງກົງຈັກພື້ນຖານ; ອີບຮົມ ບຳລຸງພະນັກງານການສຶກສາແລະຄູ ສອນ ສະຫາຍ ຫງວນ ກີ່ ຍັງລົງເລິກຊ່ວຍເພື່ອນກວດຄຶນຫຼັກສູດ ແລະ ຮຽບຮຽງ ປຶ້ມແບບຮຽນການສຶກສາສາມັນ.

⁽¹⁾ ອະດີດຜູ້ຊ່ວຍຊານດ້ານການສຶກສາຫວຽດນາມ ຢູ່ລາວ ໃນໄລຍະຊຸມປີ 1961-1962.

ຄະນະສຶກສາສູນກາງ ຕັ້ງແຕ່ຫົວທີ ໂດຍສະຫາຍ ພູມີ ວົງວິຈິດ ກຳມະການ
ກົມການເມືອງ ສູນກາງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ຕໍ່ມາ
ສະຫາຍ ສຸກ ວົງສັກ (ພະນັກງານຂັ້ນສູງຄົນໜຶ່ງຂອງເພື່ອນ ຕໍ່ໜ້າ ເປັນລັດຖະມົນຕີ
ກະຊວງການສຶກສາ) ເປັນຫົວໜ້າຄະນະ ສະຫາຍ ສົມສີ ເດຊາຄຳພູ ນັກກະວີຂອງ
ລາວ ສະມາຊິກຫຼັກແຫຼ່ງຂອງຄະນະ ຮັບຜິດຊອບການຮຽບຮຽງປຶ້ມແບບຮຽນໂດຍກົງ

ຊຸມເດືອນຕົ້ນປີ 1961 ຄະນະສຶກສາສູນກາງ ຍັງບໍ່ທັນຈັດວາງໄດ້ພະນັກງານ
ຮັບຜິດຊອບປະຊາສຶກສາ ໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຂອງເພື່ອນແລະຄະນະນຳພາຂອງ
ຄະນະຜູ້ຊ່ວຍຊານ ຂ້າພະເຈົ້າຊ່ວຍໃຫ້ ແຂວງຊຳເໜືອໂດຍກົງ - ເຊິ່ງແມ່ນແຂວງ
ຈຸດສຳຄັນຊື່ນ້ຳຂອງສູນກາງ - ກໍ່ສ້າງກົງຈັກການສຶກສາ ແລະການຜັນຂະຫຍາຍ
ປະຕິບັດງານປະຊາສຶກສາໂດຍໄວ ເພື່ອທັນເຂົ້າໃນປີຮຽນໃໝ່ ໃນສະເພາະໜ້າ
ວົງເຕັ້ນການກະກຽມພື້ນຟູ ພັດທະນາບັນດາໂຮງຮຽນ ຫ້ອງຮຽນສາມັນ ແລະ
ປຸກລະດົມຂະບວນການ ປະຊາສຶກສາ.

ໃນສາມສີ່ເດືອນຕໍ່ມາ ຄະນະສຶກສາສູນກາງ ມີພະນັກງານຮັບຜິດຊອບ
ປະຊາສຶກສາ ຂ້າພະເຈົ້າ ກັບມາຊ່ວຍເພື່ອນ ໃນການຜັນຂະຫຍາຍການປະຕິບັດ
ງານຢູ່ຄະນະສຶກສາສູນກາງ ທັງສືບຕໍ່ຊ່ວຍເພື່ອນ ຊື່ນ້ຳປະຕິບັດງານການສຶກສາ
ແຂວງຊຳເໜືອ.

ການປະຕິບັດງານການສຶກສາໃນແຂວງຊຳເໜືອ ໄດ້ດຳເນີນສະດວກ
ປະຊາຊົນຊົມຊື່ນ ຕອບສະໜອງການເຂົ້າຮ່ວມ ສູນກາງເພື່ອນ ແລະຄະນະນຳພາ
ແຂວງ ເອົາໃຈໃສ່ແຕ່ງຕັ້ງບັນດາພະນັກງານ ທີ່ມີອິດທິພົນ ມີຄວາມສາມາດໃນ
ການຮັບຜິດຊອບ ສະຫາຍ ໄມສຸກ ແລະຕໍ່ມາ ແມ່ນສະຫາຍ ຄຳເພັດ ຫົວໜ້າ
ຄະນະໂຄສະນາອົບຮົມ ໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງເປັນຫົວໜ້າພະແນກການສຶກສາ ໃນຂະນະ
ດຽວກັນພະນັກງານ ຫຼັກແຫຼ່ງຈຳນວນໜຶ່ງ ກໍ່ໄດ້ໃຈຄໍສະບາຍ ຫ້າວທັນ ດຳເນີນ
ການວຽກງານທັນທີ ສະນັ້ນ ໃນປີຮຽນທຳອິດໃນແຂວງຊຳເໜືອ ໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍ

ທີ່ດີ ທັງດ້ານການສຶກສາສາມັນແລະປະຊາສຶກສາ ບາງບ່ອນທີ່ ຫຍຸ້ງຍາກ ໂດຍ ພວກກອງບັນ ຍັງເຄື່ອນໄຫວ ກໍປະຕິບັດງານການສຶກສາຟື້ນຟູ ແລະພັດທະນາທີ່ ຊ້າກວ່າ ປະເດັນສຳຄັນທີ່ສຸດສຳລັບວິຊາສະເພາະໃນໄລຍະນັ້ນ ແມ່ນບັນນາທິການ ແລະແປ ຮຽບຮຽງປຶ້ມແບບຮຽນ (ຈາກປຶ້ມຮຽນແມ່ກໍກາໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ ປຶ້ມຮຽນຫ້ອງ ກຽມໃຫ້ເດັກນ້ອຍ); ການສິດສອນ ຮຳຮຽນລ້ວນເປັນພາສາລາວທີ່ມີເນື້ອໃນວິ- ທະຍາສາດ ກ້າວໜ້າທີ່ເໝາະສົມກັບສະພາບການ ແນວທາງ ປະຕິວັດລາວ; ບຳລຸງຝຶກອົບຮົມໄດ້ລຸ່ນພະນັກງານການສຶກສາແລະຄູສອນໃໝ່ຂອງເຂດປົດປ່ອຍ ເສີມຂະຫຍາຍຜົນສົ່ງຂອງທາງການສຶກສາໃໝ່ ໄປເຖິງບັນດາຕົວເມືອງ (ລວມທັງ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ) ແລະບັນດາເຂດຊົນນະບົດອື່ນ ໂດຍລັດຖະບານລາດຊະ ອານາຈັກ ແລະກຳລັງເປັນກາງຄວບຄຸມ.

ເຮົາໄດ້ກ່ຮ່າງສ້າງຕົວຂຶ້ນໄດ້ທ່າ “ຕີນອຸບ” ມີການຂໍ້ມູນຮ່ວມເຂົ້າກັນ ຈາກ ຄະນະສຶກສາສູນກາງ ໃນແຂວງຊຳເໜືອ ມາເຖິງ ກະຊວງການສຶກສາ ຢູ່ນະຄອນຫຼວງ ວຽງຈັນ ແລະຕົວແທນລັດຖະບານປະສົມສອງຝ່າຍ ຢູ່ ຄັງໄຂ (ແຂວງຊຽງຂວາງ) ໃນຄັງໄຂ ເຮົາມີຄະນະຜູ້ຊ່ວຍຊານ (ສະຫາຍ ຫງວຽນ ດິ່ງ ຢຸ ແລະສະຫາຍ ເລ ສີ ເຫຼຍ) ຄຽງຂ້າງກັບລັດຖະບານປະສົມສອງຝ່າຍ ໃນກະຊວງການສຶກສາ ຢູ່ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ມີສະຫາຍ ອຸຕະມະ - ພະນັກງານຄົນໜຶ່ງຂອງເພື່ອນເປັນ ຫົວໜ້າກົມ ທັງສອງບ່ອນນີ້ ຂຶ້ນຢູ່ກັບສະພາບການທີ່ຈິງ ເພື່ອໝູນໃຊ້ບັນດາ ເອກະສານ ແຜນນະໂຍບາຍ ມາດຕະການ ຂອງສູນກາງເຂົ້າໃນການເຄື່ອນໄຫວ ໃນຂອບເຂດຂອງຕົນ ໃນຂະນະດຽວກັນ ແຈ້ງການໃຫ້ນຳກັນ ບັນດາຂໍ້ມູນ ເອກະສານທີ່ຈຳເປັນ ເມື່ອໜ້າ ເມື່ອມີລັດຖະບານປະສົມສາມຝ່າຍ ສະຫາຍ ອຸຕະມະ ໄດ້ ແຕ່ງຕັ້ງເປັນລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າ ກະຊວງການສຶກສາ ຈົນເຖິງກັບກະສຽນ ຂ້າພະເຈົ້າຍັງຈຶ່ງຈຳວ່າ ໃນລະຫວ່າງການເປັນຫົວໜ້າກົມ ໃນກະຊວງການສຶກສາ ໃນໂອກາດການປະຕິບັດງານກັບມາບັນດາທ້ອງຖິ່ນ ສະຫາຍໄດ້ມາແຂວງຊຳ ເໜືອ ເຮັດວຽກກັບຄະນະສຶກສາສູນກາງ.

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ໃນທ້າຍປີ 1962 ຫຼັງຈາກການສົນທິສັນຍາ ເຈນີວາ ກ່ຽວກັບ ລາວ ໄດ້ລົງ
ນາມແລ້ວ ລັດຖະບານປະສົມສາມຝ່າຍ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງບັນດາຄະນະຜູ້ຊ່ວຍຊານຂອງ
ສູນກາງ ລ້ວນແຕ່ຖອນຄົນລົງ ບັນດາຜູ້ຊ່ວຍຊານ ຢູ່ຄັ້ງໄຂ ຖອນກັບມາປະເທດ
ພາກສ່ວນໜຶ່ງພະນັກງານນຳພາຫຼັກແຫຼ່ງຂອງເພື່ອນ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມລັດຖະບານປະສົມ
ຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ໃນໄລຍະສັ້ນ ຍັງບໍ່ທັນຄົບສອງປີ (1961 - 1962) ດ້ວຍ
ຄວາມສາມາດ ເງື່ອນໄຂຂອງເພື່ອນແລະເຮົາຍັງມີຈຳກັດຫຼາຍ ເຮົາໄດ້ດຳເນີນ
ການຊ່ວຍເພື່ອນ ໃນການຜັນຂະຫຍາຍບາງປະເດັນພື້ນຖານໃນການຈັດຕັ້ງລະບົບ
ການສຶກສາ; ຫຼັກສູດ ປຶ້ມແບບຮຽນ; ການຝຶກອົບຮົມ ບຳລຸງພະນັກງານ ຄູສອນ;
ພື້ນຟູແລະພັດທະນາບັນດາໂຮງຮຽນ ຫ້ອງຮຽນສາມັນ ປຸກລະດົມຂະບວນການ
ປະຊາສຶກສາ ແລະບຳລຸງວັດທະນະທຳຢູ່ຫຼາຍທ້ອງຖິ່ນໃນເຂດປົດປ່ອຍ ກໍ່ຕັ້ງ ໄດ້
ພື້ນຖານຂັ້ນຕົ້ນສຳລັບການສືບຕໍ່ຊ່ວຍເພື່ອນ ໃນການກໍ່ສ້າງແລະພັດທະນາການ
ສຶກສາໃໝ່ໃນລາວ ໃນຊຸມປີຂ້າງໜ້ານີ້.

ໃນຊຸມປີເດືອນລຳບາກ ສະຫງ່າອົງອາດ ໃນດິນແດນເພື່ອນ ຮ່ວມກິນ ຮ່ວມຢູ່
ຮ່ວມເຮັດກັບພະນັກງານແລະປະຊາຊົນເພື່ອນ ຈັກວ່າທີ່ໃດຄວາມສະໜິດຕິດ
ແໜ້ນແລະລະນຶກ ອ້າຍນ້ອງມັກຢອກລ້ືມ່ວນຊື່ນ ໃຫ້ກຳລັງໃຈກັນດ້ວຍບັນດາຄຳ
ກະວີແບບຕະຫຼົກເຮຮາ ໜ້າດີອີກດີໃຈ:

ກໍ່ເປັນຜູ້ທີ່ປຶກສາ ຊ່ວຍຊານ

ເຊົ້າແທນເປັນຜູ້ແຕ່ງກິນ ແລງແມ່ນຄົນຕັດພິນ!

ໃນໂລກນີ້ ໂດຍພຽງແຕ່ມີນ້ຳໃຈສາມັກຄີພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ ຈຶ່ງເປັນ
ແນວນັ້ນ ຈາກການປະຕິບັດງານ ຊ່ວຍເພື່ອນກັບທີ່ ພ້ອມກັບການທີ່ຫຼາຍປີໃນ
ການຝຶກອົບຮົມນັກຮຽນຕ່າງປະເທດລາວ ຢູ່ ປະເທດເຮົາ ນ້ຳໃຈລະຫວ່າງສອງ
ຂະແໜງການສຶກສາ ແລະປະຊາຊົນທັງສອງປະເທດ ຍິ່ງສະໜິດຕິດແໜ້ນຂຶ້ນ.

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ເມື່ອໜ້າ ໃນທ້າຍຊຸມປີ 1980 ຂ້າພະເຈົ້າ ມີໂອກາດໄປເຮັດວຽກຢູ່ກະຊວງ
ການສຶກສາລາວ ມາຢັ້ງມນະຄອນຫລວງວຽງຈັນອັນສວຍສົດງົດງາມ ແລະພົບປະ
ກັບບັນດາຜູ້ເພື່ອນລາວ ລວມທັງເພື່ອນເດີມແລະເພື່ອນໃໝ່ ຂ້າພະເຈົ້າເຫັນວ່າ
ຕົນເອງແມ່ນໄດ້ພົບກັນໃໝ່ ບັນດາຍາດພີ່ນ້ອງຮັກແພງທີ່ສຸດ ຂ້າພະເຈົ້າ ເລື້ອຍໆ
ພາວະນາອວຍພອນໃຫ້ສາຍສາມັກຄີມິດຕະພາບ ຫວຽດນາມ - ລາວ ຂຽວສົດງົດ
ງາມໄດ້ຕະຫຼອດການ ໝັ້ນຄົງຂະໜົງແກ່ນຈົນຊົ່ວກາລະນານ.

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ສາຂາສະມາຄົມມິດຕະພາບ ຫວຽດນາມ - ລາວ - ຊຽວຊານ

Tuyen - Van - Giao - Huan ມີສະໄໝໜຶ່ງທີ່ງາມເລື້ອຍໄປ

(ບົດບັນທຶກຄວາມຊົງຈໍາ) ພາກ II ສໍານັກພິມຈໍາໜ່າຍຂ່າວສານ ຮ່າໂນ້ຍ 2008.

ຄວາມຜູກພັນຮັກໄຄລົມຍາກ

ທ່ານມາຍ ສີ ຮຸ່ງ⁽¹⁾

ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ໂຊກດີ ແມ່ນໄດ້ດຳລົງຊີວິດ ແລະເຮັດວຽກໃນລາວໃນຫຼາຍປີ ແລະໄດ້ໄປຫຼາຍສະຖານທີ່ໃນປະເທດເພື່ອນ: ຈາກເມືອງຍອດອູທາງທິດເໜືອ ມາເຖິງລີຜີ ທາງທິດໃຕ້ ຈາກຕາມຊາຍແດນ ລາວ - ໄທ ທິດຕາເວັນຕົກ ມາເຖິງຕາມຊາຍແດນ ລາວ - ຫວຽດ ທາງທິດຕະເວັນອອກ ຫຼາຍ ໂອກາດໄປດ້ວຍເຮືອໃນແມ່ນ້ຳນ້ຳອູ ທີ່ນ້ຳໃສງັບຄູ່ຝັ່ງປ່າໄມ້ກວ້າງໃຫຍ່ໄພສານ ຂຶ້ນສູ່ຕອນຕົ້ນ ຈາກເມືອງຂວາ ມາເຖິງ ຫາດສາ - ແຂວງຜົ້ງສາລີ ຫຼື ລ່ອງຕາມກະແສແມ່ນ້ຳຂອງ ຈາກເຂດສາມຫຼ່ຽມຊາຍແດນ ມຽນມາ - ລາວ - ຈີນ ກັບທົ່ງພຽງອັນກວ້າງໃຫຍ່ ສຸດສາຍຕາ ແຂວງຈຳປາສັກ ແຂວງສາລະວັນ ປະເທດລາວ ປະເທດໜຶ່ງຮັ່ງມີ ດ້ານຊັບພະຍາກອນ ທັດສະນີຍະພາບທຳມະຊາດທີ່ສວຍສົດງົດງາມ ແລະຊາວມີຄຸນນະທຳເມດຕາຈິດ.

ຂ້າພະເຈົ້າກໍໄດ້ພົບປະຊົນເຜົ່າ ລາວລຸ່ມພັດພາອາໄສຢູ່ທົ່ງພຽງ ຮິມແມ່ນ້ຳ ຫ້ວຍ ລາວເທິງອາໄສຢູ່ເຂດພູດອຍຕ່ຳສະເລ່ຍ ແລະລາວສູງ ດຳລົງຊີວິດຢູ່ບັນດາເຂດພູຜາປ່າດົງສູງຊັນ ສີ່ລະດູເມກປົກຄຸມ ໄປເຖິງໃສ ເຂົ້າບ້ານໃດໆ ເຖິງວ່າແມ່ນຕົວເມືອງນ້ອຍ ແຄມທາງຫລວງ ຫຼື ບັນດານິຄົມປະຊາຊົນຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ຂ້າພະເຈົ້າລ້ວນແຕ່ພົບບັນດາແສງຕາລຶ້ງແກວ່ນສະໜິດສະໜົມ ທີ່ໃກ້ຊິດ; ຍາມມາຈົນເຖິງແມ່ນໄປ ລ້ວນແຕ່ໄດ້ປະພຶດຕໍ່ອັນຈິງໃຈ ເຄົາລົບນັບຖື ໂດຍມີຫຼາຍຄາບ

⁽¹⁾ ອົດກົງສຸນໃຫຍ່ສສ. ຫວຽດນາມຢູ່ປາກເຊ ສປປ.ລາວ.

ເຂົ້າປະຖົມປະຖານ ພຽງແຕ່ມີເຂົ້າໜຽວຈຳແຈ່ວ ຮ່ວມກັບຖ້ວຍແກງໝໍ່ ລ້າງ ຈາກ
ເຊິ່ງເຂັ້ມຊຸ່ນໄປດ້ວຍຄວາມຮັກມະນຸດ ແລ້ວຊຸມຄືນຮ້ອງລຳ ພ້ອນລຳວົງອ້ອມ
ຮອບກອງໄຟອົບອຸ່ນຄວາມຜູກພັນຮັກໄຄ່ ຢູ່ສະຖານທີ່ຕ່າງໆ ຂ້າພະເຈົ້າເຄຍມາ
ຜູ້ຢູ່ໄກ່ຄຽງເລົ່າຄືນ ຫຼາຍເລື່ອງລາວຕື້ນຕົນໃຈ ກ່ຽວກັບບັນດານັກຮີບອາສາສະ-
ຫມັກ ແລະຜູ້ຊ່ຽວຊານຫວຽດນາມ ໄດ້ເຄື່ອນໄຫວໃນທ້ອງຖິ່ນຕົນ ສະໜິດຕິດ
ແໜ້ນກັບຜູ້ຢູ່ໄກ່ຄຽງ ໄດ້ຜູ້ຢູ່ໄກ່ຄຽງອຸປະຖຳຄ້ຳຊູ ເອື້ອເພື່ອເກື້ອກູນໃນຊຸມປີເດືອນ
ທັງສອງປະເທດມີສັດຕູໂຕດຽວກັນ ຢູ່ຫຼາຍບ່ອນ ປະຊາຊົນ ຍັງຄົງເກັບຮັກສາ
ບັນດາສິ່ງຂອງລະນຶກຂອງບັນດາອ້າຍທະຫານອາສາສະຫມັກ ໂດຍມີ ຄອບຄົວຢູ່
ແຂວງຜົ້ງສາລີ ຍັງໄວ້ຄືນໜຶ່ງແຜ່ນຜ້າທີ່ມເກົ່າ ນາມດິ່ງ ຂອງພະນັກງານຫວຽດ-
ນາມຄືນໜຶ່ງ ປະໄວ້ໃນຍາມອຳລາ ລວມທັງ ບັນດາເລື່ອງລາວກ່ຽວກັບບັນດາແມ່
ບັນດາເອື້ອຍເບ້ນ້ຳ ຖືເຂົ້າລຳລຽງ ໃຫ້ແກ່ທະຫານຫວຽດນາມດຳລົງຊີວິດໃນປ່າ
ເຂດແນວຫຼັງສັດຕູໃນປະຈຳວັນ ເມື່ອເຮົາແລະສັດຕູ ຍັງ ໃນທ່າຮີບສັບແຂ້ວຫວີ;
ບັນດາແບບຢ່າງສູ້ຮີບ ເສຍສະລະພິລະອາດຫານ ຂອງບັນດານັກຮີບອາສາສະ-
ຫມັກຫວຽດນາມ ແລະການຕາຍໜ້າເອັນດູ ເນື່ອງຈາກໄຂ້ປ່າ ຕົ້ນໄມ້ລົ້ມ ນ້ຳແກ່ງ
ນ້ຳຊຸ... ຂອງອ້າຍນ້ອງຕົນ ຜູ້ຢູ່ໄກ່ຄຽງເວົ້າຫຼາຍເຖິງຄວາມມ່ວນຊື່ນແລະຄວາມຈຳ
ເມື່ອບັນດາກອງທະຫານຫວຽດນາມ ເຄື່ອນທັບຜ່ານບັນດາຊ່ອງທາງ ເຈື່ອງເຊີນ
ອອກສະໜາມຮີບ ປະໄວ້ທີ່ລະນຶກປານໃດ ຮ່ວມກັບການແບ່ງປັນ ຄວາມເສຍ
ສະລະເສຍຫາຍທີ່ໃຫຍ່ຫຼວງ ຂອງທັງສອງຊາດ ຫວຽດນາມ - ລາວ ຜູ້ຢູ່ໄກ່ຄຽງ
ຄິດຮອດຫຼາຍຄວາມຜູກພັນຮັກໄຄ່ ລະຫວ່າງທະຫານຫວຽດນາມ ແລະປະຊາຊົນ
ລາວ ໃນຊຸມມື້ຍາກເຂັ້ມ ແບ່ງປັນກັນແຕ່ລະອາຫານການກິນ ເມັດເກືອກິນ ມອບ
ໃຫ້ກັນໜຶ່ງທີ່ເຂົ້າໜົມແຫ້ງ ໜຶ່ງຜົນເສື້ອ ທະຫານ ໜຶ່ງຄູ່ເກີບຜ້າ; ໃຫ້ກັນໜຶ່ງໂຕໄກ່
ໜຶ່ງໝາກໂຕ່ນ ວັດຖຸພັນທີ່ປະຖົມປະຖານ ເຊິ່ງນ້ຳໃຈທີ່ຈົບງາມລ້ຳເລີດເປັນປານໃດ!

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ເມື່ອເຮັດວຽກກັບເພື່ອນລາວ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ຮູ້ສຶກໄດ້ເຖິງ ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ຂອງເພື່ອນ ສຳລັບຫວຽດນາມ ຄືບັນດາຄົນອ້າຍນ້ອງທີ່ແທ້ຈິງ ເປີດໃຈ ສະແດງ ແບ່ງປັນ ເຫັນອີກເຫັນໃຈ ເຊິ່ງຫຼາຍທົດສະວັດທີ່ຜ່ານມາ ບາງຄອບຄົວຜົວ ຫວຽດນາມ - ເມຍລາວ ກໍ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນໃນຊຸມປີເດືອນ ຮ່ວມເຮັດວຽກ ແລະດຳລົງຊີວິດ ນຳກັນ ເພື່ອນລາວຫຼາຍຄົນ ມີໂອກາດເຄື່ອນໄຫວຄຸງຂ້າງກັບບັນດາຜູ້ຊ່ຽວຊານ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກ ຫວຽດນາມ ຫຼື ໄດ້ດຳລົງຊີວິດ ຮ້າຮຽນໃນ ຫວຽດນາມ ລ້ວນແຕ່ເອກອ້າງທະນິງໃຈຫຼາຍໄດ້ມາຮອດຫວຽດນາມ ໄດ້ຫວຽດ ນາມຊ່ວຍເຫຼືອໃນການຝຶກອົບຮົມ ເຕີບໃຫຍ່ຂຶ້ນຢ່າງສຸດອີກສຸດໃຈ ເພື່ອນຄົດ ຮອດຊຸມບຸນປີໃໝ່ອົບອຸ່ນ ມ່ວນຊື່ນແລະ ເຕັມໄປດ້ວຍນ້ຳໃຈຮັກແພງສະໜິດ- ສະໜົມ ເຊິ່ງປະຊາຊົນຫວຽດນາມຈົ່ງໄວ້ໃຫ້ແກ່ເຂົາເຈົ້າ; ຄົດຮອດເຖິງເຍື່ອງຊື່ນ ໝາ ເຝີແລະບັນດາເລື່ອງຊວນຫົວຂອງຫວຽດນາມ ພັນເອກບຸນ ເຕີມ ວິນ ເດີມ ແມ່ນລູກສິດຂອງມະຫາວິທະຍາໄລແພດສາດ ຮ່າໂນ້ຍ ອະດີດຜູ້ອຳນວຍການ ໂຮງໝໍແພດທະຫານ 103 ຂອງລາວ ດຽວນີ້ ໄດ້ອອກກິນເບ້ຍບຳນານ ຫາລະ ແຕ່ ລະຄັ້ງພົບປະກັບອ້າຍນ້ອງຕົນ ແມ່ນທ່ານເວົ້າຄົດຮອດຫວຽດນາມຫຼາຍ ເລົ່າຫຼາຍ ເລື່ອງມ່ວນຊື່ນ ເມື່ອຢູ່ຫວຽດນາມ ກ່ຽວກັບອາຫານໃນວັນບຸນປີໃໝ່ ເຊັ່ນເຂົ້າຕົ້ມ ຂຽວ ສົ້ມຫອມບົວ ກ່ຽວກັບສຽງໝາກກະໂພກ ຕ້ອນຮັບໄລຍະເວລາສິ່ງປີເກົ່າ ຕ້ອນຮັບປີໃໝ່ ທ່ານມີລູກຊາຍຄົນໜຶ່ງຕ້ອງການເອົາເມຍ ຫວຽດນາມຫຼາຍ ຍ້ອງຍໍ ນາງສາວຫວຽດນາມ ງາມແຕ່ຮູບເຖິງມາລະຍາດ ຮູ້ທ່ວງໃຍ ຈັດການວຽກງານ ຄອບຄົວ ເມຍທ່ານແມ່ນນາງພອນ ແມ່ນຜູ້ຍິງລາວຄົນໜຶ່ງເປັນຕາເບິ່ງ ອ່ອນໂຍນ ໃຈບຸນ ກ່ອນຫນ້ານີ້ ນາງແມ່ນນັກສະແດງສິລະປະ ຕໍ່ມາ ນາງ ປ່ຽນເປັນນາຍໝໍ ກອງທັບ ນາງພອນເອກອ້າງທະນິງໃຈ ແລະສະໜຸກສະໜານ ເລົ່າຄືນວ່າ ໃນປີ 1967 ໄດ້ພົບປະກັບລູກໂຮ່ຢູ່ຮ່າໂນ້ຍ ເມື່ອຍັງເປັນຍິງນັກສະແດງສິລະປະ ໄດ້ລຸງ

ຍັງມຸມຖາມຂ່າວເອື້ອເພື່ອແລະຝາກຝັງ ຕ້ອງເລື້ອຍໆພະຍາຍາມຮຳຮຽນ ເພື່ອກ້າວໜ້າຫຼາຍຂຶ້ນ ທ່ານນາງເຕີມ ຍັງຮັບອຸປະກາລະຫຼານຊາຍຄົນນຶ່ງ ຊາວເຜົ່າອາເລື້ອຍ ຢູ່ເມືອງອາເລື້ອຍ ແຂວງເທື່ອ ທຽນ ເຫວີ ຫຼານມີຊື່ວ່າອາທ່ງ ເນື່ອງຈາກສະພາວະຄອບຄົວ ແມ່ຕາຍໄວ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຫຍຸ້ງຍາກ ຫຼານຂຶ້ນໄປຕາມຄົນຂ້າມຊາຍແດນຜິດກົດໝາຍ ໄປຫາ ແຂວງສາລະວັນ ຖືກຫຼົງໃນປ່າ ແລະໂຊກດີໄດ້ບັນດາອ້າຍທະຫານລາວ ໄປລາດຕະເວນກວດການພົບເຫັນ ນຳກັບມາປາກເຊໃນປັດຈຸບັນ ຫຼານຍັງຄົງໄປເຮັດຈ້າງຫາລ້ຽງຊີວິດ ທ່ານບຸນແລະນາງເຕີມໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາຈະໃຫ້ເຮືອນ ໃຫ້ດິນ ສ້າງສາໃຫ້ແກ່ຫຼານເຕີບໃຫຍ່ ທ່ານນາງຍັງແນະນຳກັບຂ້າພະເຈົ້າ ກ່ຽວກັບຫຼາຍທະຫານຜ່ານເສິກລາວ ພວກເຂົາມ່ວນຊື່ນຫຼາຍ ແລະມັກເວົ້າເຖິງຄວາມລະມືກໃນໄລຍະສະຫງ່າອົງອາດ ຮ່ວມກັບ ກອງທະຫານອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມ ສູ້ຮົບໃນຊຸມຕະຄອງດຽວກັນ ຂ້າພະເຈົ້າ ມາເຖິງຍັງມີທ່ານສູນທອນ ເທບອາສາ ພະນັກງານອາວຸໂສປະຕິວັດຄົນໜຶ່ງ ເຮືອນຢູ່ຫຼັກທີ 4 ປາກເຊ ອະດີດເປັນສະມາຊິກພັກ ພັກຄອມມິວນິດອິນດູຈີນ ກຳມະການສູນກາງເລຂາທິການອົງຄະນະພັກແຂວງ ປະທານແຂວງ ຢູ່ຫຼາຍແຂວງຢູ່ທາງພາກໃຕ້ລາວ ທ່ານສູນທອນ ເທບອາສາ ຮູ້ຫຼາຍສະຫາຍຊ່ຽວຊານ ແລະທະຫານອາສາສະຫມັກຫວຽດນາມ ພົບປະກັບພວກຂ້າພະເຈົ້າ ທ່ານມັກເລົ່າຫຼາຍເລື່ອງກ່ຽວກັບການຮ່ວມສຸກຮ່ວມທຸກ ລະຫວ່າງ ບັນດານັກຮົບ ລາວ - ຫວຽດ ນາມ ໃນບັນດາຊ່ອງທາງສົງຄາມ ທ່ານຄິດຮອດ ຫວຽດນາມແລະບັນດາສະຫາຍຫວຽດນາມຢ່າງຮ້າຄະນຶ່ງ ທີ່ໄດ້ປະຕິບັດງານໃນລາວ ຢູ່ບັນດາແຂວງທາງທິດໃຕ້ ທ່ານນາງ ກໍ່ເລົ່າຄືນ ໃນສະໄໝທ່ານຍັງເປັນສາວໝຸ່ມ ໄດ້ໄປລຳລຽງຂອງກິນ ແລະເປັນນ້ຳ ໃຫ້ແກ່ບັນດາອ້າຍທະຫານຫວຽດນາມ ຢູ່ໃນປ່າ ໃນພູພຽງບໍລິເວນ ເຂດປະຊາຊົນບັນດາຊົນເຜົ່າລາວ້ວນ, ຊ່ວຍ, ຍາເຮື້ນ ຂຶ້ນສັງກັດ ບັນດາແຂວງຈຳປາສັກ ແຂວງສາລະວັນ

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ແຂວງອັດຕະປື ເຊກອງ ດຳລົງຊີວິດດ້ວຍອາຊີບ ປູກກາເຟ ຜັກແລະໝາກໄມ້... ສ້າງເປັນພູພຽງຈະເລີນພັນຂຽວສົດງົດງາມ ປະຊາຊົນຫຼາຍຄົນ ຍັງຄົງຄິດຮອດ ບັນດາອ້າຍທະຫານ ຜູ້ຊ່ຽວຊານຫວຽດນາມ ໄດ້ເດີນທາງຜ່ານ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະຢູ່ ຮ່ວມກັນຫຼາຍປີ ກັບຜູ້ຢູ່ໃກ້ຄຽງໃນສອງການຕໍ່ຕ້ານ ການພົບປະກັບຂ້າພະເຈົ້າ ຜູ້ຢູ່ ໃກ້ຄຽງ ຊົມຊື່ນ ຮັບຕ້ອນ ຄືເຮັດກັບຍາດພີ່ນ້ອງໄປໄກກັບມາ ຖ້າມີຂອງແຊບ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ຊື່ນ ສັດປ່າ ໂຕກວາງ ໂຕເພັ້ນ ລ້ວນແຕ່ນຳໃຫ້ແກ່ກັນ ຮ່ວມນັ່ງຊຸມນຸມກັນຂ້າງບັນດາຂວດເຫຼົ້າໄຫ ລວມທັງຕຶກອງ ຮ້ອງມ່ວນ ພ້ອນ ລຳວົງຕະຫຼອດຄືນ ເມື່ອອຳລາ ຂ້າພະເຈົ້າ ພໍ້ຈັກວ່າທ່ຽວແສງຕາຕົ້ນຕົນໃຈ.

ຊາວລາວສັດຊື່ ຊື່ຕົງແລະລຽບງ່າຍ ໃຈສັດຊື່ ໃຈເມດຕາກະລຸນາ ຮູ້ປະນີປະນອມ ແລະນ້ຳໃຈເຫັນ ແກ່ຄົນອື່ນ ຢູ່ລາວຂ້ອນຂ້າງດີນ ຂ້າພະເຈົ້າຍັງບໍ່ເຄຍເຫັນການ ຜິດຖຽງກັນ ຫຼື ຜິດເມຍດ່າກັນ ພໍ່ແມ່ຕີຮ້າຍດ່າລູກເຕົ້າ ສັດເດຍລະສານລ້ຽງໃນ ເຮືອນ ກໍ່ຄຸນນະທຳຄືເຈົ້າເຮືອນ ຊີວິດການເປັນຢູ່ໃນຄອບຄົວ ສະຫງົບງຽບ ການ ຫຼອກລວງ ທໍລະຍົດ ບໍ່ຄ່ອຍເຫັນໃນລາວ ເພື່ອນລາວ ຮັກແພງແຂກຫຼາຍ ໂດຍ ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ສຳລັບຫວຽດນາມ.

ປະຈຸບັນນີ້ ສາຍພົວພັນ ຫວຽດນາມ - ລາວ ນັບມື້ນັບຍິ່ງສະໜິດສະໜົມ ຜູກ ພັນຮັກໄຄ ນັບມື້ນັບຍິ່ງເລິກເຊິ່ງເຂັ້ມຂົ້ນຂຶ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ມາຢູ່ມບັນດາ ສະຖານທີ່ກໍ່ສ້າງຊົນລະປະທານ ບັນດາທີ່ງຸ່ມ ສະມັດຕະພາບສູງ ຝູງສັດລ້ຽງໄດ້ ລ້ຽງສັດຕາມເຕັກນິກໃໝ່ ແລະບັນດາເສັ້ນທາງໃໝ່ທາງກໍ່ສ້າງຂຶ້ນ ຈາກການຮ່ວມມື ຫວຽດນາມ - ລາວ ... ຢູ່ໃສ ກໍ່ເຫັນບັນດາເພື່ອນລາວ ພ້ອມກັບກຳລັງເຕັກນິກ ແຮງງານ ຫວຽດນາມ ສາມັກຄີ ຮ່ວມມື ຄຽງບ່າຄຽງໄຫຼ່ກັນ ຮ່ວມເຮັດວຽກ ກໍ່ສ້າງ ປະເທດລາວ ປ່ຽນເນື້ອແປງຕົວ ກ້າວທັນກັບໝູ່ເພື່ອນຢ່າງໄວ; ກໍ່ສ້າງຄວາມ

ສາມັກຄີມິດຕະພາບອັນເປັນມູນເຊື້ອ ແບບພິເສດ ຫວຽດ ນາມ - ລາວ ເປັນຂຽວ
ສີດົງດຽມໄດ້ຕະຫຼອດການ ພັນຄົງຂະໜົງແກ່ນຈົນຊົ່ວກາລະນານແລະເຕັມໄປ
ດ້ວຍພະລັງຊີວິດ ແລະໃນແຕ່ລະໄລຍະທາງ ປະຊາຊົນລາວ ຍັງຄົງຮັບຕ້ອນບັນ-
ດາຊາວຫວຽດນາມດ້ວຍຄວາມນ້ຳໃຈເປັນຍາດພີ່ນ້ອງຫຼາຍ ແທ້ແມ່ນຄວາມຜູກ
ພັນຮັກໄຄ່ລືມຍາກ.

*ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ພັກຄອມມິວນິດ ຫວຽດນາມ
ປະຫວັດສາດ ສາຍພົວພັນພິເສດ ຫວຽດນາມ - ລາວ, ລາວ - ຫວຽດ ນາມ
(1930-2007): ບົດບັນທຶກຄວາມຊົງຈໍາ ພາກ II ສໍານັກພິມຈໍາໜ່າຍການເມືອງແຫ່ງຊາດ
- ຄວາມຈິງ, ຮ່າໂນ້ຍ 2012 ໜ້າທີ 641-644.*

ບຸນ “ຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລືມແພໄມ້ໃຜ່”

- ສັນຍະລັກໜຶ່ງທີ່ຈົບງາມລ້ຳເລີດ

ຂອງນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ທ່ານພ້າມ ດືກ ຮີບ

ໃນຈຳນວນ 8,262 ຊຸມຜີຂອງທະຫານອາສາສະໝັກຫວຽດນາມ ເສຍສະລະໃນດິນແດນລາວ (ໃນນັ້ນ ມີ 5,069 ຊຸມຜີ ຍັງບໍ່ທັນຮູ້ຊື່ 789 ຊຸມຜີໄດ້ມີຊື່ແຕ່ຍັງບໍ່ຮູ້ບ້ານເກີດເມືອງນອນ) ໄດ້ເກັບໂຮມ ກັບສຸສານນັກຮົບເສຍສະລະຊີວິດເພື່ອຊາດ ຫວຽດນາມ - ລາວ ໃນເມືອງອ້າຍ ເຊີນ (ແຂວງເທງະອານ) ສ້າງເປັນສັນຍະລັກໜຶ່ງອັນສະຫງ່າຜ່າເຜີຍ ຂອງຄວາມເສຍສະລະ ເພື່ອນ້ຳໃຈມິດຕະພາບລະຫວ່າງປະເທດອັນສູງສົ່ງ ຄວາມສະເຫຼ່ອນໃຈ ຄິດເຖິງ ຄະນິງຕໍ່ຊັ້ນງຸດຊຸມຜີທີ່ມີຊື່ອາຍຸ ຊື່ເຂດດິນ ບ້ານເກີດເມືອງນອນ ຢູ່ຫຼາຍພາກຂອງປະເທດ ແລະຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງຊຸມຜີ “ຍັງບໍ່ທັນຮູ້ຊື່” ຂະແໜງການ ວັດທະນະທຳ - ຖະແຫຼງຂ່າວ ແຂວງເທງະອານ ປະສານງານກັບເມືອງອານ ເຊີນ ຈັດຕັ້ງບຸນຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລືມແພໄມ້ໃຜ່ ໃນໂອກາດວັນທີ 27/7 ວັນທະຫານເສຍອົງຄະ ນັກຮົບເສຍສະຫຼະຊີວິດເພື່ອຊາດປະຈຳປີ ເພື່ອຝຶກຝົນຫຼັກຂອມໃຫ້ຄວາມຍິ່ງຍືນຂອງນ້ຳໃຈມິດຕະພາບຫວຽດນາມ - ລາວ ທີ່ສຸດຊຶ້ງນັ້ນ ນັບເຖິງເດືອນ 7/2001 ບຸນຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລືມແພໄມ້ໃຜ່ ຈັດຕັ້ງຂຶ້ນໄດ້ 5 ຄັ້ງ ໃນ 5 ປີ ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນແມ່ນເວລາເຂັ້ມແຂງພຽງພໍທ້າທາຍ ໄດ້ເປັນຮູບເປັນຮ່າງໜຶ່ງບຸນ ໂດຍສະເພາະໜຶ່ງບຸນ ໃໝ່ ເພື່ອມີໜຶ່ງບຸນອັນເປັນມູນເຊື້ອ ຊຶ້ງບັນດາຮຸ່ນບັນພະຊົນ ໄດ້ກໍ່ຕັ້ງດ້ວຍຫຼາຍເທື່ອແຮງ ຄວາມສັດທາເຫຼື້ອມໃສ ແລະໄລຍະເວລາດ້ວຍເຄື່ອງວັດແທກຈາກຫຼາຍທົດສະວັດ

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ສະຕະວັດ ໃນ 5 ປີ ທີ່ໄດ້ ຈັດຕັ້ງ 5 ຄັ້ງ ບຸນ ຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພໄມ້ໃຜ່ ທຸກສິ່ງທີ່ເຮັດໄດ້ ຍັງບໍ່ທັນຫຼາຍ ແຕ່ແມ່ນບັນດາຈຸດວາດຈຸດພື້ນຖານກຳນົດໃຫ້- ການເປັນຮູບເປັນຮ່າງໜຶ່ງບຸນໃໝ່ ມີຫຼາຍຄວາມຫມາຍການເມືອງ ແລະວັດທະນະທຳ ມະໂນຈິດ ຂອງເຂດທາງຫລວງ 7 ພູດອຍແລະແຖບພູດອຍ ແຂວງເທງະອານ.

ກ່ອນອື່ນ ນັ້ນແມ່ນການກໍ່ຕັ້ງແລະລະດົມກຳລັງໃນການຈັດຕັ້ງບຸນ ເນື່ອງມາ ຈາກກະແສໄຫຼຂອງຫຼັກທຳ ກັບມາກົກເຄົ້າເຫງົ້າຕໍ່ ຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພ ໄມ້ໃຜ່ ກິນໝາກໄມ້ຄິດເຖິງຜູ້ປູກຕົ້ນໄມ້ ຂອງຊາດ ຈາກຄວາມຫມາຍດ້ານ ການເມືອງ ທີ່ຈົບງາມລ້ຳເລີດ ຂອງຄວາມກະຕັນຍູຮູ້ບຸນຄຸນ ຄະນິງ ບັນດາວິລະຊົນ ນັກຮີບເສຍສະຫຼະຊີວິດເພື່ອຊາດ ໄດ້ເສຍສະລະ ເພື່ອນ້ຳໃຈມິດຕະພາບລະຫວ່າງ ປະເທດ ຈົນເຖິງຄວາມສະເໝືອນໃຈເລິກເຊິ່ງ ຊາບຊົມວັດທະນະທຳມະໂນຈິດ ເມື່ອຍິນ ຕໍ່ໜ້າຕິດລຽນກັນທຶນສິລາປັກເທິງຫຸມສົບຂອງບັນດາຄົນມີຊື່ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນຮູ້ຊື່ ໃນສຸສານນັກຮີບເສຍສະຫຼະຊີວິດເພື່ອຊາດ ຫວຽດນາມ - ລາວ ແຕ່ເລິກຂຳຫຼັກທຳ ແລະຊື່ຊ່ອງທາງນັ້ນ ເຊິ່ງສ້າງເປັນກຳລັງແຮງ ລະດົມ ກຳລັງຈັດຕັ້ງ ບຸນ ຄັນເຈົ້າມີ ເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພໄມ້ໃຜ່ ແນ່ນອນວ່າຍ້ອນສາຍເຫດນັ້ນ ເຊິ່ງໃນ 5 ປີທີ່ຜ່ານ ມາ ບຸນ ຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພໄມ້ໃຜ່ ໄດ້ກຳນົດແນວທາງຢ່າງໄວວາ ກາຍເປັນໜຶ່ງບຸນ ເຂດ ຂອງເຈັດເມືອງ ໃນເສັ້ນທາງຫລວງ 7: ກີ່ເຊີນ, ເຕືອງ ເຍືອງ, ກອນກວງ, ແອງເຊີນ, ໂດເລືອງ, ແທງເຈືອງ, ເຕີນກີ ແລະລະດົມໄດ້ການ ປະກອບສ່ວນ ຂອງບັນດາຂະແໜງການດ້ານວັດທະນະທຳ - ຖະແຫຼງຂ່າວ ແຮງ ງານ ທະຫານເສຍອົງຄະແລະສັງຄົມ ກາຍະບໍລິຫານ - ກິລາ ພະແນກຊົນເຜົ່າ ແລະ ແຖບພູດອຍ ການເຂົ້າຮ່ວມຕອບສະໜອງຂອງບັນດາພາກສ່ວນ ອົງຄະນະ ໃນຂັ້ນແຂວງ ໃນກຳນົດທິດ ນັ້ນຂອງການກໍ່ຕັ້ງກຳລັງຈັດຕັ້ງບຸນ ເພື່ອຮັກສາໄດ້ກຳ ລັບຊີວິດ ເພື່ອໃຫ້ເຄື່ອນໄຫວບຸນສູ່ກັບເນື້ອແທ້ ກຳລັງແຮງທັນເປັນສັງຄົມຂອງ ມັນ ບາງປີມຸ່ງມານີ້ ຄະນະຈັດຕັ້ງບຸນ ໄດ້ເຕົ້າໂຮມ ລະດົມກຳລັງກັບທີ່ ຂອງເມືອງ

ແອງເຊີນ: ລວມມີ 21 ຕາແສງ - ຕົວເມືອງນ້ອຍ ບັນດາພາກສ່ວນ ອົງຄະນະຂອງ ເມືອງ ແອງເຊີນ ໂຮງງານຊີມັງ 12-9 ແລະກອງພົນ 324 ຕັ້ງທັບຢູ່ພື້ນທີ່ເມືອງ ກາຍເປັນກຳລັງຕົ້ນຕໍ ໃນການຈັດການເຄື່ອນໄຫວບຸນ ໂດຍໃຊ້ກຳລັງກັບທີ່ເປັນ ແກ່ນນຳ ຈັດສົ່ງກຳລັງຈາກບັນດາຂະແໜງການ ບັນດາເມືອງໃນເຂດຊ່ວຍແຮງ ແລະສະໜັບສະໜູນ ແມ່ນວິທີເຮັດຖືກຕ້ອງ ຂອງໄລຍະທາງກໍ່ຕັ້ງ ກຳລັງຂອງ ບຸນໜຶ່ງ ຫາລະມາເຖິງ *ບຸນຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພໄມ້ໃຜ່* ໃນໂອກາດ ເດືອນ 7 ປະຈຳປີ ຈາກບັນດາເຂດໃນແຂວງ ຫຼາຍແສນຄົນ ໄດ້ເມືອກັບສຸສານ ນັກຮິບເສຍສະລະຊີວິດເພື່ອຊາດ ຫວຽດນາມ - ລາວນຳມາຄວາມອົບອຸ່ນອັນຮັກ ມະນຸດ ຄືສັນຍະລັກຊີວິດຊີວາຂອງນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ຫວຽດນາມ - ລາວ ຄະນະ ຈັດຕັ້ງ *ບຸນຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພໄມ້ໃຜ່* ພວມໃຜ່ໃນໃຈຄອງຄອຍແມ່ນມີ ບັນດາເພື່ອນລາວອ້າຍນ້ອງເພີ່ມຂຶ້ນ ບັນດາເພື່ອນແຮກສ່ຽວຂອງແຂວງຊຽງຂວາງ ມາກັບບຸນ ພົບປະແລກປ່ຽນວັດທະນະທຳແລະຮ່ວມນ້ຳໃຈມິດຕະພາບໃນບຸນ ເຊິ່ງໄດ້ເປັນແນວນັ້ນ ສັນຍະລັກ ຂອງນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ຫວຽດນາມ - ລາວ ຍິ່ງແໜ້ນແຟ້ນຂຶ້ນ.

ທີສອງແມ່ນຈາກຄວາມງາມຂອງຫຼັກທຳ “ຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພ ໄມ້ໃຜ່” ຂອງນ້ຳໃຈມິດຕະພາບລະຫວ່າງປະເທດ ໃຊ້ສຸສານນັກຮິບເສຍສະລະ ຊີວິດເພື່ອຊາດ ຫວຽດນາມ - ລາວ ທີ່ມີຫຼາຍກວ່າ ແປດພັນຫົນສິລາປັກເທິງຫຼຸມ ສົບ ເປັນບ່ອນອີງ ໃນ 5 ປີທີ່ຜ່ານມາ *ບຸນຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພໄມ້ໃຜ່* ໄດ້ປະດິດສ້າງ ເພີ່ມຂຶ້ນແບບແຜນແລະພິທີການຢ່າງບໍ່ຢຸດຢັ້ງ ຂອງສ່ວນ “ທຳບຸນ” - ສ່ວນຈິດໃຈຂອງໜຶ່ງບຸນ ສີ່ບຸນໄດ້ເປັນຮູບເປັນຮ່າງໃນພິທີການ “ທຳບຸນ” ຂອງ *ບຸນ ຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພໄມ້ໃຜ່*.

ບຸນບູຊາເສັ້ນໄຫວ້ຂອງຖະຫວາຍ ໄດ້ດຳເນີນກ່ອນ 34 ວັນ ຂອງວັນພິທີສຳຄັນ ຄະນະຜູ້ຄຸ້ມຄອງດູແລປ່າຊ້າ ແລະກຳລັງຊາວໜຸ່ມເຍົາວະຊົນຂອງເມືອງແອງເຊີນ

ໄດ້ຖະຫວາຍພິທີທູບທຽນດອກໄມ້ ຈັນຊາ ດຳເນີນການສະອາດປອດໂປ່ງເຂດສຸ-
ສານທັງໝົດ.

ພິທີປະກາດ ໂດຍຄະນະຈັດຕັ້ງແຂວງແລະເມືອງ ດຳເນີນພິທີໃນກາງຄືນ
ກ່ອນວັນພິທີສຳຄັນ ໃນອະນຸສາວະລີໃຈກາງສຸສານ ຄະນະຈັດຕັ້ງຖະຫວາຍເຄື່ອງ
ຖວາຍ ທູບທຽນດອກໄມ້ ຈັນຊາ ແລະອ່ານ ບົດວັນນະຄະດີ ປະກາດວິນຍານ
ບັນດານັກຮີບເສຍສະລະຊີວິດເພື່ອຊາດ ເທພະບຸດ ແມ່ທໍລະນີ ແລະນ້ຳໃຈບໍລິສຸດ
ຂອງຄວາມກະຕັນຍູຮູ້ບຸນຄຸນ ຄະນຶງ ແລະຂໍໄດ້ດຳເນີນບຸນ.

ພິທີອາໄລທາ - ພິທີທີ່ສຳຄັນຂອງການຖະຫວາຍພິທີ - ໄດ້ດຳເນີນເຄັ່ງຂຶ້ນ
ແລະຄວາມສະເຫຼືອນໃຈໃນຕອນເຊົ້າ ຢູ່ອະນຸສາວະລີສຸສານນັກຮີບເສຍສະລະ
ຊີວິດເພື່ອຊາດ ຫວຽດນາມ - ລາວ ໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຜູ້ແທນແລະກຳລັງ
ທັງໝົດ ເຂົ້າຮ່ວມບຸນ ພິທີຖະຫວາຍພາເຄື່ອງຖວາຍ ແລະຫຼາຍກວ່າ 50 ພາໝາກ
ໄມ້ ຂອງບັນດາພາກສ່ວນ ອົງຄະນະເມືອງແອງ ເຊີນ ບຸນຖະຫວາຍດອກໄມ້ ຂອງ
ບັນດາຄະນະຜູ້ແທນຈາກສູນກາງ ແຂວງ ເມືອງ; ບຸນຖະຫວາຍທູບ ຂອງຜູ້ຕົວ
ແທນບັນດາຄະນະ ໄດ້ສະແດງເຖິງ ນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ຂອງວັດທະນະທຳມະໂນຈິດ
ໃນປົກຄຸມເສັ້ນໄຫວ້ບັນພະບຸລຸດປູ່ຍ່າຕາຍາຍຂອງຊັ້ນໆ ຫິນສີລາປັກເທິງຫຼຸມສິບ
ນັກຮີບເສຍສະຫຼະຊີວິດເພື່ອຊາດ ຢູ່ສະຖານທີ່ສຸສານນັກຮີບເສຍສະລະຊີວິດເພື່ອ
ຊາດ ຫວຽດນາມ - ລາວ ໃນບັນຍາກາດ ຄວາມສະເຫຼືອນໃຈຂອງບຸນ ບົດຄຳສູດ
ວິນຍານ “*ເອີ້ນວິນຍານ ນັກຮີບເສຍສະຫຼະຊີວິດເພື່ອຊາດ*” ດັງຂຶ້ນ ທົ່ວກຳລັງເຂົ້າ
ຮ່ວມບຸນ ໄດ້ໄປທົ່ວ ສຸສານ ມິດຕະພາບ ຫວຽດນາມ - ລາວ ຖະຫວາຍທູບ ເພື່ອ
ຖະຫວາຍທູບໃຫ້ເກືອບພັນຫິນສີລາປັກເທິງຫຼຸມສິບ ສຸສານແຫ່ງໜຶ່ງໃນສີເສັ້ນໄຫວ້
ບັນພະບຸລຸດປູ່ຍ່າຕາຍາຍ ສຸສານແຫ່ງໜຶ່ງໃນຄວາມອຸ່ນ ພະລັງຊີວິດຂອງມະນຸດ
ສຸສານແຫ່ງໜຶ່ງ- ສັນຍະລັກຊີວິດຊີວາຂອງນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ຫວຽດນາມ - ລາວ.

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

ບຸນສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນ - ແມ່ນພິທີສຸດທ້າຍ ຂອງການຖະຫວາຍພິທີ ທີ່ໄດ້ຄະນະຈັດຕັ້ງດຳເນີນການຫຼັງຈາກການປິດບຸນ.

ໂດຍອາດສາມາດເວົ້າວ່າ ສ່ວນພິທີຂອງການເຮັດບຸນໃໝ່ - ບຸນຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພໄມ້ໃຜ່ ໄດ້ມີການຖະຫວາຍ ພິທີຢ່າງເຄັ່ງຂຶມ ປະທັບໃຈສ້າງຄວາມສະເທີອນໃຈອັນເລິກເຊິ່ງ ເຂັ້ມຊັນໄປດ້ວຍຄວາມຜູກພັນຮັກໄຄ່ຊີວິດວິທີຖືກຕ້ອງ ເຮັດໃຫ້ສ່ວນພິທີກ່ຽວກັບຄວາມສັດທາເຫຼື້ອມໃສ ຂອງບຸນຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພໄມ້ໃຜ່ ເຕັມພະລັງຊີວິດຂອງຫຼັກທຳ “ຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພໄມ້ໃຜ່” ຂອງຄວາມສຸດຊຶ້ງ ນ້ຳໃຈມິດຕະພາບຢ່າງພັນແກ່ນ ລະຫວ່າງຫວຽດນາມ - ລາວ.

ທີສາມແມ່ນ ກຳລັງເຂົ້າຮ່ວມການຈັດຕັ້ງ ບຸນຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພໄມ້ໃຜ່ ໃນ 5 ປີທີ່ຜ່ານມາ ໄດ້ຊອກຫາ ປະດິດສ້າງ ເພື່ອສ້າງພະລັງຊີວິດໃຫ້ແກ່ສ່ວນ “ບຸນ” ຂອງພິທີ ການນຳໃຊ້ບັນດາມູນຄຳດ້ານວັດທະນະທຳຂອງເຂດ ເພື່ອຈັດຕັ້ງຂຶ້ນບັນດາການເຄື່ອນໄຫວດ້ານວັດທະນະທຳ - ສິລະປະ - ກິລາ ລະຫວ່າງບັນດາທ້ອງຖິ່ນໃນເມືອງລະຫວ່າງ ບັນດາເມືອງໃນເຂດ ການຈັດຕັ້ງການພົບປະແລກປ່ຽນດ້ານວັດທະນະທຳ ຊອກຮູ້ຫຼັກທຳກ່ຽວກັບຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພໄມ້ໃຜ່ ຊອກຮູ້ກ່ຽວກັບວັນທະຫານເສຍອົງຄະ ນັກຮົບເສຍສະຫຼະຊີວິດເພື່ອຊາດ 27/7 ໃນປະຈຳປີ ຊອກຮູ້ມູນເຊື້ອຂອງນ້ຳໃຈມິດຕະພາບລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ-ລາວ; ຊອກຮູ້ແລະສະແດງມູນຄຳວັດທະນະທຳທີ່ມີລັກສະນະຈຳເພາະຂອງທ້ອງຖິ່ນ ການຈັດຕັ້ງການເຄື່ອນໄຫວໃນການຕັ້ງຄ້າຍ ແກວ່ງໝາກຄອນ ແຂ່ງກິນເຫຼົ້າໄຫ ແຂ່ງເສືອຜ້າອາພອນຊິນເຜົ່າ ແລະບັນດາເລື່ອງຫຼິ້ນໝູ່ປະຊາ ຊົນເຜົ່າ ແລະທຸກການດຳເນີນການພົບປະແລກປ່ຽນດ້ານວັດທະນະທຳ ຫວຽດນາມ - ລາວ ໃນພິທີ ສ່ວນ “ບຸນ” ແມ່ນສ່ວນ ທັງງ່າຍ ທັງຍາກຫຼາຍ ໂດຍງ່າຍໃນການຈັດຕັ້ງງ່າຍໃນການລະດົມກຳລັງ ແຕ່ຍາກແມ່ນຄຸນນະພາບ ຄວາມແຮງດຶງດູດ ຈັບອົກ

ຈັບໃຈ ໃນການປະດິດສ້າງຈຸດໃໝ່ ເພື່ອຫຼີກຄວາມຈິດຈາງງຽບເຫງົາ ຊ້ຳກັນຫຼາຍ ເປັນຕາເບື້ອໜ່າຍ ເຖິງນັດກໍ່ຈະກັບມາກັບບຸນ ເພື່ອກັບຄືນສູ່ຊີວິດສິ່ງໄດ້ລ້ຽງເຄີຍ ໄດ້ເປັນຮູບເປັນຮ່າງ ແຕ່ສິ່ງທີ່ຕ້ອງມີຄວາມຕື່ນເຕັ້ນ ຄອຍຖ້າໃຫ້ພົບປະກັບເພື່ອນ ໃໝ່ ພົບ “ຈຸດໃໝ່ຂອງບຸນໃນປີນີ້”.

ໃນ 5 ປີທີ່ຜ່ານມາ ການຈັດຕັ້ງ *ບຸນຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພໄມ້ໃຜ່* ແມ່ນການປະດິດສ້າງ ຂອງການເຄື່ອນໄຫວດ້ານວັດທະນະທຳ ໂດຍມ່ວນຊື່ນມາ ຈາກສິ່ງຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ເຮັດໄດ້ສິ່ງສອດຄ່ອງກັບນ້ຳໃຈມະນຸດ ແລະວັດທະນະທຳ ມະໂນຈິດ ສ້າງເປັນສັນຍະລັກຊີວິດຊີວາ ຂອງນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ຫວຽດນາມ - ລາວ ແຕ່ໃນ 5 ປີ ຍັງບໍ່ແມ່ນໄລຍະພໍໜຶ່ງ ເພື່ອປະເມີນພະລັງຊີວິດຂອງພິທີໜຶ່ງ ຕ້ອງໄດ້ສືບຕໍ່ດ້ວຍຄວາມແຂ່ງຂັນຫຼາຍໃນຕະຫຼອດໄລຍະເວລາ ແລະການນຳທາງ ຂອງຊີວິດການເປັນຢູ່ ຊອກຫາແບບການຫັນເປັນສັງຄົມ *ບຸນຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວ ຢ່າລົມແພໄມ້ໃຜ່* ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມຍິ່ງຍືນຈາກມັນເອງ ຕ້ອງ ຈາກທີ່ຢູ່ຂອງມັນເອງ *ສຸສານນັກຮົບເສຍສະລະຊີວິດເພື່ອຊາດ ຫວຽດນາມ - ລາວ* ຕ້ອງໄດ້ມາຈາກ ສີສັນ ກ້ານວັດທະນະທຳເຂດ ຕ້ອງໄດ້ມາຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນ *ຄວາມສະຫມັກ* - ກຳລັງແຮງພາຍໃນ ຂອງການຫັນເປັນສັງຄົມຈາກປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ຂອງທັງ ບັນດາເພື່ອນມາຈາກປະເທດລາວອ້າຍນ້ອງ ເຊິ່ງຊອກຫາກ້າວໄປ ວິທີເຮັດ ເພື່ອ ສ້າງພະລັງຊີວິດຂອງ *ບຸນຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພໄມ້ໃຜ່*.

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ມິດຕະພາບ ຫວຽດນາມ - ລາວ (ວາລະສານສະບັບພິເສດ ລະນິກຄົບຮອບ 25 ປີ ສົນທິສັນຍາຮ່ວມມື - ມິດຕະພາບ ແລະ 40 ປີ ການພົວພັນການ ຕ່າງປະເທດ ຫວຽດນາມ - ລາວ) ຮ່າໂນ້ຍ 2002.

ສາລະບານ

ຄຳນຳ 3

ພາກທີ I - ເລື່ອງກ່ຽວກັບບັນດາຜູ້ນຳ

1. ທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນສຳລັບກອງປະຊຸມພະນັກງານແນວໂຮມພັນທະ
ພາບ ປະຊາຊົນ ຫວຽດນາມ - ກຳປູເຈຍ - ລາວ ໃນເຂດບົດປ່ອຍ 8

ທ່ານງວຽນ ດັງ ເຍິນ

2. ການຊີ້ອອງທາງຂອງທ່ານປະທານໂຮ່ຈິມິນຍືນຍົງຄົງຢູ່ໃນພາລະກິດ
ຂອງພວກເຮົາຕະຫຼອດກາລະນານ..... 13

ນາຍພົນ ຄຳອ້ວນ ບຸບຜາ

3. ລຸງໂຮ່ ຍືນຍົງຄົງຢູ່ໃນຫົວໃຈ ຂອງຂ້າພະເຈົ້າຕະຫຼອດກາລະນານ..... 17

ທ່ານສຸວັນທອນ ບຸບຜານຸວົງ

4. ໂດຍມີຄວາມຮັກ ອັນສຸດຊຶ້ງຕຶງໃຈໄປຊົ່ວກາລະນານ..... 21

ສິນາວາ ສຸພານຸວົງ

5. ການພົບຄືນ ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ໃນຕອນທາງໜຶ່ງປະຫວັດສາດ 26

ທ່ານງວຽນ ຕີ້ ກວູ້ຍ

6. ການພົບປະປະຫວັດສາດ..... 34

ນາຍພົນຕີ ດວ່ານ ເຈືອງ

7. ສະເດັດເຈົ້າ ສຸພານຸວົງ ໃນອະນຸສອນຝັງໃຈຂອງຂ້າພະເຈົ້າ..... 40

ທ່ານດ່າວ ວັນ ຕຽນ

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

8. ປະທານທ່ານໄກສອນ ພິມວິຫານ - ຜູ້ເພື່ອນຜູ້ໃກ້ຊິດສະໜິດສະໜົມ
ຂອງປະຊາຊົນ ຫວຽດນາມ 57

ພົນເອກ ຫວໍ ຫງວຽນ ຢາບ

**ພາກທີ II - ໃນໄລຍະຊຸມປີເດືອນເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມລຳບາກກາກກຳ
ກໍຢູ່ຄຽງບ່າຄຽງໄຫຼ່ກັນໃນການສູ້ຮົບ**

1. ຄວາມລະນຶກທີ່ລືມບໍ່ໄດ້ ດ້ານຄວາມສາມັກຄີໃນການສູ້ຮົບແລະການ
ຮ່ວມມື ມິດຕະພາບ ຫວຽດນາມ - ລາວ..... 66

ນາຍພົນຕີ ຫວູ້ ຊວນ ວົງ

2. 50 ປີ ຮ່ວມສາມັກຄີສູ້ຮົບກັບທະຫານອາສາສະໝັກ ແລະຜູ້ຊ່ຽວຊານ
ຫວຽດນາມ..... 75

ນາຍພົນຈັດຕະວາ ເຫຼົາ ແກ້ວປະເສີດ

3. ຄວາມລະນຶກຢູ່ແຂວງຊຳເໜືອ ໄດ້ຈາລຶກໃນອະນຸສອນຝັງໃຈຂອງ
ຂ້າພະເຈົ້າ..... 79

ທ່ານຫງວຽນ ວັນ ອຸ່ນ

4. ແມ່ລາວ (ຂໍມອບໃຫ້ບັນດາແມ່ລາວ)..... 85

ທ່ານພ້າມ ຫງອກ ເຄັຍ

5. ນັກຮົບທະຫານຍິງອາສາສະໝັກ ພາກໃຕ້ລາວ 90

ເພືອງ ລານ

6. ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຮ່ວມໄປແນວໂຮມ 94

ນາງດັງ ຖິ ກວູ້ຍ

7. ເສັ້ນທາງໄດ້ເດີນທາງຜ່ານ 101

ຟານ ບິກຫໍ້

ບັນດາບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ຄວາມສາມັກຄີ ມິດຕະພາບ

ລະຫວ່າງ ຫວຽດນາມ - ລາວ

8. ສຳນຶກເຖິງຄວາມຮັກຫອມກັນຢ່າງເລິກເຊິ່ງຂອງໝູ່ເພື່ອນ 108

ພັນເອກ ຫງວຽນ ວັນ ຈືກ

9. ຜົນເຄື່ອງເສື້ອກັກກັນໜາວ ຂອງແມ່ໄດ້ກູ້ຊີວິດຂ້າພະເຈົ້າ 120

ທ່ານ ເລ ວັນ ຈູກ

10. ມານະຄະດີກ້າແກ່ນ ຂອງໜຶ່ງນັກຮີບທະຫານອາສາສະໝັກ ແມ່ນ
ຊາວຫວຽດນາມຕ່າງດ້າວ ແລະນ້ຳໃຈ ຂອງປະຊາຊົນ ລາວ 134

ທ່ານ ແທງ ເຊິນ

11. ເລົ່າງາມ - ແຜ່ນດິນວິລະຊົນ 140

ພັນເອກ ຫງວຽນ ຊວນ ມາຍ

ພາກທີ III - ຮ່ວມແຮງຮ່ວມໃຈກັນເພື່ອນ້ຳໃຈສາມັກຄີມິດຕະພາບທີ່

ຈົບງາມລ້ຳເລີດ

1. ນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ລາວ - ຫວຽດ ນາມ ບໍ່ມີຍາມໃດທີ່ຈາງຫາຍ 150

ທ່ານວິໄລວັນ ພິມເຂ

2. ໜຶ່ງກະແສແມ່ນ້ຳສຽງເຂັ້ມຊັ່ນໄປດ້ວຍສາຍໃຈ ຫວຽດ - ລາວ..... 155

ຫງວຽນ ກູຍຂາ

3. ໃນຊຸມມື້ປະຕິບັດງານໃນແຂວງຊຳເໜືອ..... 166

ທ່ານໄດ້ ວັນ ເຕີນ

4. ພັນທະບັດລຸ່ງໂຮ່ 170

ທ່ານຟານ ສີ ກວ້ານ

5. ປະກອບສ່ວນໃນການເພີ່ມພູນຄູນສ້າງ ນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ
ຫວຽດນາມ - ລາວ 173

ສາດສະດາຈານ ປະລິນຍາເອກ ທ່ານ ຈັນ ດືກ ແຮ່

6. ຊ່ວຍເພື່ອນ ຄືຊ່ວຍຕົນເອງ..... 178

ທ່ານ ຫງວຽນ ຮີບ ຫງິງ

7. ຄວາມຜູກພັນຮັກໄຄ່ລົມຍາກ 183

ທ່ານ ມາຍ ສີ ຮຸ່ງ

8. ບຸນ “ຄັນເຈົ້າມີເຮືອນແລ້ວຢ່າລົມແພໄມ້ໃຜ” - ສັນຍະລັກໜຶ່ງທີ່ຈົບງາມ
ລ້ຳເລີດຂອງນ້ຳໃຈມິດຕະພາບ ຫວຽດນາມ - ລາວ 189

ທ່ານ ຟ້າມ ດຶກ ຮີບ

HÀ NGUYỄN

Những câu chuyện
VỀ TÌNH ĐOÀN KẾT HỮU NGHỊ
VIỆT - LÀO

9 786048 035525

8 935217 1109302

SÁCH KHÔNG BÁN

ic
PUBLISHER

NHÀ XUẤT BẢN THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG